

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departaments

**Pārskata „2012. gada pārskats par Rīgas
ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz
2025. gadam un Rīgas attīstības programmas
2010. – 2013. gadam ieviešanu” gala atskaite**

Rīga, 2013

Saturs

Izmantotie saīsinājumi	3
Ievads	5
1. Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana.....	7
2. Rīgas pilsētas attīstības raksturojums	9
3. Pašvaldības aktivitāšu apraksts Rīgas stratēģisko mērķu ietvaros.....	23
PM1 Izglītota un prasmīga sabiedrība.....	23
PM2 Radoša un eiropeiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi.....	42
PM3 Uz starptautisku sadarbību vērsta pilsētas ekonomikas attīstība.....	54
PM4 Dzīve pilsētā ar kvalitatīvām apkaimēm	63
M5 Ģimeniska, veselīga un aktīva sabiedrība.....	75
M6 Sociāli atbalstīta un aprūpēta sabiedrība.....	91
M7 Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika	106
M8 Augoša, daudzveidīga un partnerīga ekonomika.....	112
M9 Ērti un ātri sasniedzama pilsēta	121
M10 Zaļa pilsēta ar labu vides kvalitāti	137
M11 Droša pilsētvide	149
M12 Pilsēta ar kvalitatīvu mājokli	157
M13 Iedzīvotājiem tuva efektīvas pārvaldes pilsēta	167
Kopējie secinājumi.....	186
Mērķu rādītāju dinamikas analīze	189
Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli.....	191

Izmantotie saīsinājumi

AIDS – (acquired immunodeficiency syndrome) iegūts imūndeficīta sindroms
APC – Apmeklētāju pieņemšanas centrs
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
ĀTI – ārvalstu tiešās investīcijas
BJC – Bērnu un jaunatnes centrs
BMX – (Bicycle Motocross) divriteņu kross jeb riteņbraukšanas sporta paveids, kurā sacensības notiek speciāli veidotās 350-400 metru garām trasēs ar šķēršļiem un virāžām.
b/n – bez numura
CARIS – valsts Civiltāvokļa aktu reģistrācijas informācijas sistēma
DAC – Dienas aprūpes centrs
DC – Dienas centrs
DZIMTS – Iedzīvotāju dabiskās kustības – civiltāvokļu aktu uzskaites sistēma
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ERS – elektroniskā reģistrēšanās sistēma
ES – Eiropas Savienība
ESF – Eiropas Sociālais fonds
ESKO – energoservisa kompānija
GPS – globālās pozicionēšanas sistēma
GMI – garantētais minimālais ienākums
HIV – (Human immunodeficiency virus) cilvēka imūndeficīta vīruss
IKP – iekšzemes kopprodukts
IKSD – Izglītības, kultūras un sporta departaments
IKT – informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
KAVIS – Klientu attiecību vadības informācijas sistēma
km – kilometrs
KF – Kohēzijas fonds
KPFI – Klimata Pārmaiņu finanšu instruments
kWh – kilovatstunda
LED – (Light Emitting Diode) gaismu izstarojošā diode
LR – Latvijas Republika
LR CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
m² – kvadrātmeters
MK – Ministru kabinets
MVU – Mazie un vidējie uzņēmumi
NINO – Nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas sistēma
NĪN – Nekustamā īpašuma nodoklis
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO – nevalstiskā organizācija
PAD – Pilsētas attīstības departaments
PII – pirmsskolas izglītības iestāde
PM₁₀ – piesārņojuma cietās daļiņas ar aerodinamisko diametru mazāku par 10 mikroniem
PVO – Pasaules Veselības organizācija
RCB – Rīgas Centrālā bibliotēka
RD – Rīgas dome
RDVIS – Rīgas domes Vienotās informācijas sistēma

RP – Rīgas pašvaldība
RPP – Rīgas pašvaldības policija
RSD – Rīgas Sociālais dienests
RTU – Rīgas Tehniskā universitāte
SAC – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas (pilngadīgām personām)
SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SRC – sociālās rehabilitācijas centrs
SUS – Stratēģijas uzraudzības sistēma
SVID analīze – stratēģiskās plānošanas instruments, kas ļauj noteikt uzņēmuma vai projekta stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus
TEN-T – Eiropas Transporta tīkls
UDV – universāla darba vieta
UNESCO – Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
URBACT – Eiropas apmaiņas un apmācību programma pilsētu ilgtspējīgas attīstības veicināšanai
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VEF – Valsts elektrotehniskā fabrika

Ievads

2006. gadā, lai sekotu līdzi, kā pilsēta attīstās, atbilstoši Rīgas attīstības plānošanas dokumentiem tika izveidota Stratēģijas uzraudzības sistēma (turpmāk – SUS). SUS ietvaros ik gadu Rīgas domes (turpmāk – RD) Pilsētas attīstības departaments (turpmāk – PAD) gatavo pārskatu par Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025. gadam un Rīgas attīstības programmas 2010. – 2013. gadam¹ īstenošanu (turpmāk – Pārskats).

Par pamatu kopīgam skatījumam par Rīgas attīstību un tās politikas veidošanu jaunajam plānošanas periodam kalpos jaunizstrādātais Rīgas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentu kopums, jo 2012. gadā norisinājās aktīvs darbs pie Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam aktualizācijas un Rīgas attīstības programmas 2014. – 2020. gadam izstrādes.

Rīgas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentu kopums pašvaldībā tapis sadarbojoties ar dažādām mērķgrupām – Rīgas iedzīvotājiem, kaimiņu pašvaldībām, valsts institūcijām. Savukārt izveidojot darba grupu, tematiskās darba grupas un RD PAD darba grupu, organizētas vairākas sanāksmes. Rīgas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentu ietvaros pārskata gadā sagatavots esošās situācijas apraksts un SVID analīze², veikta prioritāro teritoriju citu nepieciešamo telpiskās perspektīvas karšu izstrāde un izstrādāti pētījumi. Tuvākajā nākotnē pārmaiņas sagaida arī SUS.

SUS juridiskais pamats ir RD 2010. gada 9. novembra iekšējie noteikumi Nr.5 „Kārtība, kādā tiek īstenota Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas izpildes uzraudzība”.

2012. gada Pārskats ir sestais SUS ietvaros izstrādātais pārskats, kas ietver stratēģisko mērķu aprakstu un mērķa ietvaros izvirzīto uzdevumu aprakstu, balstoties uz RD iestāžu un struktūrvienību sniegto informāciju. Papildus katrs mērķis satur iedzīvotāju aptaujas³ rezultātus, jomas eksperta (-u) viedokli un statistiskos rādītājus jeb mērķi raksturojošos indikatorus.

Izstrādājot 2012. gada Pārskatu, tika izmantota informācija no RD institūcijām, PAD mediju monitoringa, iedzīvotāju aptaujām, pētījumiem, Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – LR CSP), Lursoft, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP), Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) un citiem informācijas avotiem.

Lai veiksmīgāk nodrošinātu SUS darbību, PAD ir izstrādājis un uztur datubāzi www.sus.lv, kur atrodama daudz plašāka informācija kā šajā pārskatā. Datubāzē ir

¹2011. gada 5. jūlijā RD tika pieņemts lēmums Nr.3384 Par Rīgas attīstības programmas termiņu maiņu. Jaunais Rīgas attīstības programmas darbības termiņš ir no 2010. – 2013. gadam

²SVID analīze – stratēģiskās plānošanas instruments, kas ļauj noteikt uzņēmuma vai projekta stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus

³Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas Fakti”, 2013.

apkopoti statistiskie dati par Rīgu, pētījumi, ko ir veikusi Rīgas pašvaldība (turpmāk – RP), stratēģisko mērķu izpilde un cita informācija, kas sniedz iespēju operatīvi aplūkot, analizēt un prezentēt jaunākos datus par Rīgas pilsētā notiekošajiem sociālekonomiskajiem procesiem. Datu bāze nepārtraukti tiek pilnveidota un papildināta. Lai uzlabotu mājas lapā pieejamās informācijas pārskatāmību un pilnveidotu tās funkcionalitāti lietotāju ērtībai, pārskata gadā izstrādāts jauns mājas lapas dizains.

1. Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana

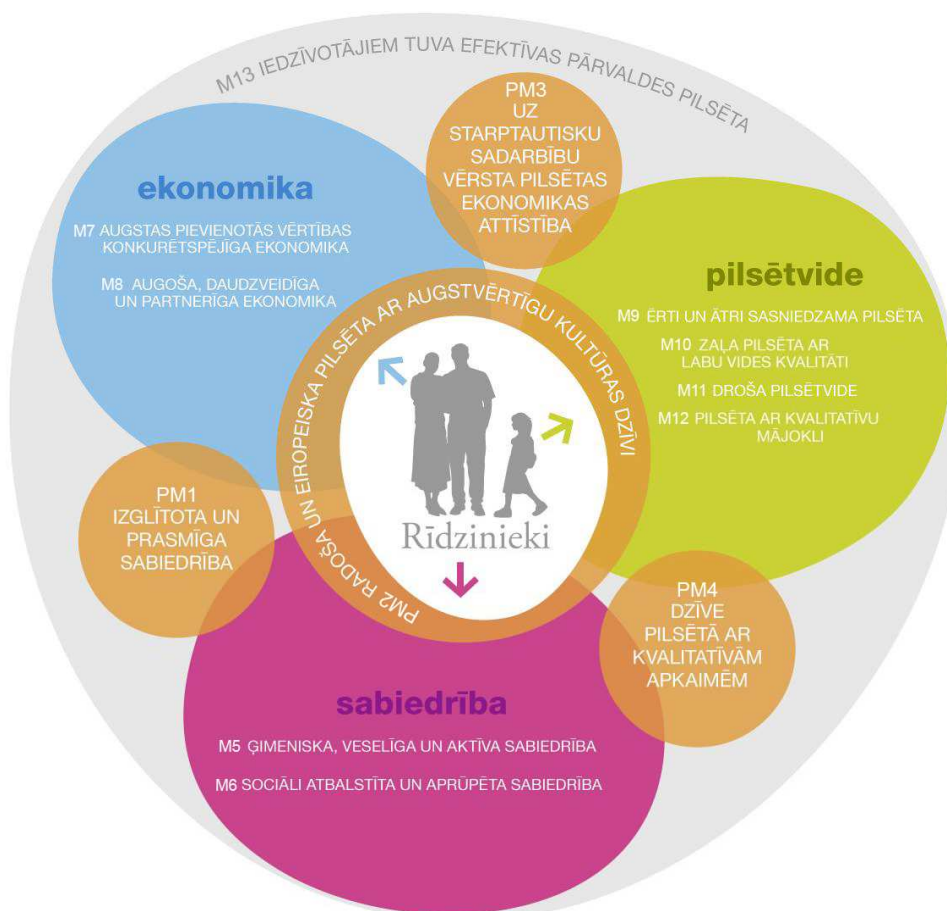
SUS ietver Rīgas pilsētas pašvaldības aktivitāšu uzraudzību un novērtēšanu, atbilstoši pašvaldības plānošanas dokumentiem: Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijai līdz 2025. gadam un Rīgas attīstības programmai 2010. – 2013. gadam (turpmāk tekstā šos dokumentus apzīmē vienoti – Stratēģija).

Stratēģijā definētie uzstādījumi ir veidoti tā, lai īstenotu trīs galvenās rīdzinieka vēlmēs jeb pamatvajadzības:

- iespēju gūt ienākumus, uzturēt sevi un savu ģimeni;
- iespēju izglītoties, attīstīties, atrast sevi un būt piederīgam;
- iespēju dzīvot ērtā, drošā un veselīgā vidē.

Katra no šīm vēlmēm atbilst kādam no 3 (trīs) pilsētas pamata balstiem – ekonomikai, sabiedrībai un pilsētvidei. Stratēģijā izvirzītie mērķi un uzdevumi aptver un savā starpā saista visus šos balstus (1. attēls).

1. attēls

Avots: RD PAD

Sabiedrības un ekonomikas jomu integrēti skar mērķis *PM1 Izglītota un prasmīga sabiedrība*. Ekonomikas un pilsētvides jomu integrēti aptver mērķis *PM3 Uz starptautisku sadarbību vērsta pilsētas ekonomikas attīstība*, savukārt sabiedrību un pilsētvidi kopīgi aptver mērķis *PM4 Dzīve pilsētā ar kvalitatīvām apkaimēm*. Visi trīs iepriekš minētie mērķi ir prioritāri pilsētas attīstībai. Ceturtais prioritārais mērķis skar visas pilsētas jomas – tas ir visaptverošs – *PM2 Radoša un eiropiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi*. Visaptverošs un visu pārējo mērķu pamatā ir mērķis *M13 Iedzīvotājiem tuva efektīvas pārvaldes pilsēta*, kas ir atsevišķā blokā – pārvaldība.

Stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanai katra mērķa ietvaros ir izvirzīti konkrēti uzdevumi, kopā 105.

Papildus pašvērtējumam, Rīgas iedzīvotāju vērtējumam par pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, mediju monitoringa informācijai un statistiskajiem datiem tiek piesaistīti arī nozaru eksperti, kas sniedz savu vērtējumu par stratēģisko mērķu izpildi. Tādējādi tiek sniegts komplekss raksturojums katram stratēģiskajam mērķim par 2012. gadu, kas dod iespēju izdarīt pamatotus secinājumus, plānojot pilsētas attīstību un izvērtējot projektu pieteikumus Rīgas pilsētas infrastruktūras fondam.

Lai novērtētu, vai attīstība visā pilsētā notiek līdzsvaroti, iespēju robežās mērķu īstenošana tiek skatīta arī Rīgas 58 apkaimju ietvaros.⁴

SUS ik gadu noslēdzas ar Pārskatu par Stratēģijas īstenošanu RP. Tas ir kā atskaites punkts Rīgas attīstības izvērtēšanai. Turklāt Pārskatam ir arī informatīvs raksturs, tādēļ tas tiek veidots, balstoties uz vienkāršības principu, lai jebkurš interesents varētu iepazīties ar pilsētā paveikto pārskata gada ietvaros.

⁴Sīkāka informācija par Rīgas apkaimju projektu atrodama www.apkaimes.lv un www.sus.lv

2. Rīgas pilsētas attīstības raksturojums

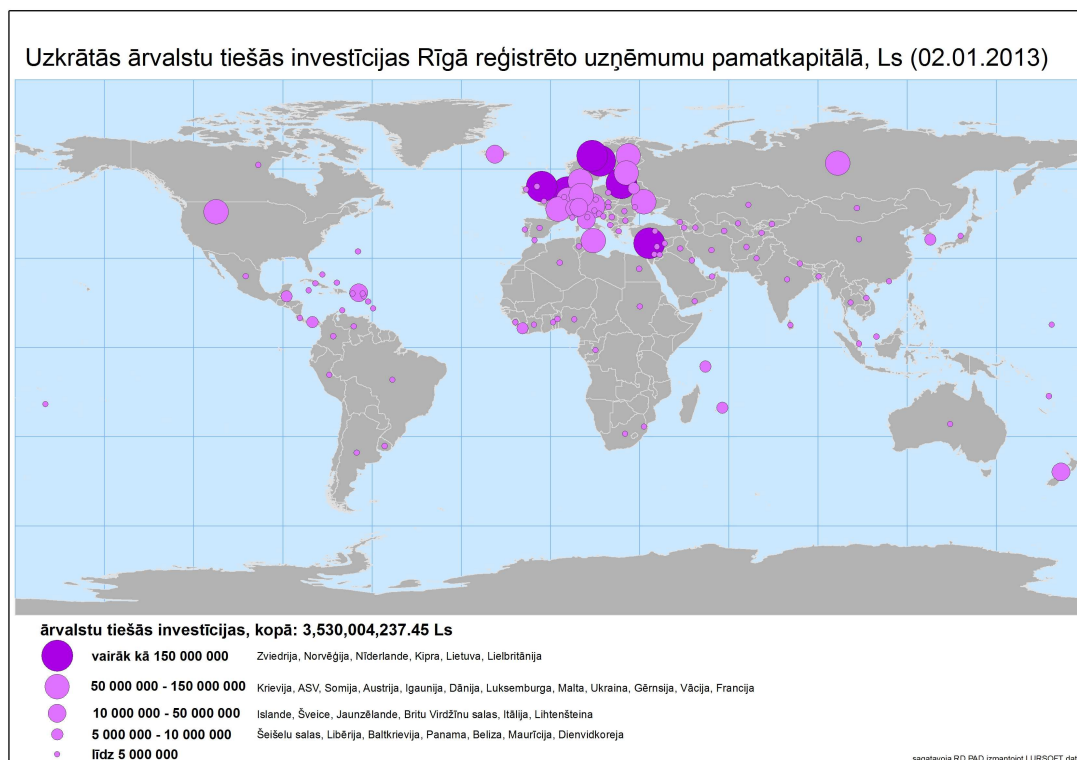
Ekonomika

Pēc būtiskā ražošanas un pakalpojumu apjoma krituma krīzes gados jau otro gadu pēc kārtas Latvijas iekšzemes kopprodukts (turpmāk – IKP) palielinājās, un salīdzinot ar 2011. gadu pieauga par 5,6 %, tomēr atpaliekot no 2007. gada rādītāja par 12,1 %. Rīgā tiek saražoti ap 53 % no kopējā Latvijas IKP un Rīgā IKP uz vienu iedzīvotāju joprojām būtiski apsteidz valsts vidējo rādītāju par aptuveni 68 %.

Rīgas pilsētas ekonomikā joprojām dominē pakalpojumu nozares. 2012. gadā lielākais īpatsvars Rīgas ekonomikas nozaru struktūrā pēc pievienotās vērtības bija tirdzniecībai (19 %), transportam (14,3 %) un apstrādājošai rūpniecībai (9,8 %).

Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas (turpmāk – ĀTI) Rīgā pieaug katru gadu. 2013. gada sākumā ĀTI Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā veidoja 3,55 miljardus Ls, gada laikā palielinoties par 4 %. No kopējām ĀTI valstī 78 % ir investīcijas Rīgā. Lielākie ĀTI apjomi Rīgā ir ieguldīti no Zviedrijas (959 miljoni Ls), Norvēģijas (325 miljoni Ls) un Nīderlandes (316 miljoni Ls) (2. attēls). Investīciju skaita ziņā dominē Krievija (3560), Igaunija (1875) un Lietuva (1802). Galvenie darbības veidi, kuros ir veikti ĀTI ieguldījumi, ir monetārā starpniecība (1,16 miljardi Ls) un nekustamā īpašuma izīrēšana vai pārvaldīšana (0,3 miljardi Ls).

2. attēls

Rīgā 2012. gadā dibināti 12 022 jauni uzņēmumi, kas ir gandrīz uz pusi vairāk nekā 2009. gadā, kad dibināti 6246 uzņēmumi.⁵ Kopumā 2012. gadā Rīgā un tās apkārtnē bija 28 555 mikrouzņēmumi (71 % no visiem mikrouzņēmumiem Latvijā) un 13 082 mazie uzņēmumi (68 % no visiem mazajiem uzņēmumiem Latvijā).⁶

Darījumu skaits ar dzīvokļiem Rīgā pārsniedz pārējās Latvijas lielākās pilsētas kopā aptuveni divas reizes, bet ieplūstošās naudas ziņā 6-7 reizes⁷. Dzīvokļu darījumu skaits Rīgā ir ievērojami lielāks par māju darījumu skaitu – gandrīz 90 % no visiem Rīgas mājokļu darījumiem.⁸ 2012. gadā Rīgā pirkuma darījumu skaits ar dzīvokļiem 2012. gada 11 mēnešos attiecībā pret 2011. gada attiecīgo periodu audzis par 24,2 %, bet ar savrupmājām – par 15,5 %.⁹

Tipveida dzīvokļu cenu līmenis bijis nemainīgs jau vairāk kā divus gadus, savukārt samazinās pircēju prasībām atbilstošu dzīvokļu piedāvājums un cenām darījumos ar dzīvokļiem bijusi tendence pieaugt atsevišķā segmentā – ir palielinājies dārgāko dzīvokļu īpatsvars. Par īpašumu iegādi pilsētas centrā (galvenokārt Vecrīgā, klusajā un tuvajā centrā) jaunajos un rekonstruētos namos vairāk interesējas ārvalstu pircēji. Pirkuma darījumi ar jaunajiem dzīvokļiem Rīgā ik mēnesi veidoja aptuvenu 10 % no visiem dzīvokļu darījumiem.

Pārskata gadā pilsētā tika nodotas ekspluatācijā dzīvojamās mājas 72,9 tūkstošu kvadrātmetru platībā, kas ir par 45 % mazāk kā 2011. gadā.¹⁰

2012. gadā starptautiskās lidostas „Rīga” pārvadāto pasažieru skaits bija par 6,7 % mazāks kā 2011. gadā – 4,8 miljoni pasažieru. Arī lidojumu skaits pārskata gadā samazinājās par 4,3 tūkstošiem, kopumā apkalpojot 68 572 lidojumus.¹¹ Savukārt gaisa satiksmes kravu pārvadājumu jomā lidosta 2012. gadā sasniedza tās vēsturē vēl nepieredzētus apjomus – 32 953 tonnas.

Kravu apgrozījums Rīgas Brīvastā pārskata gadā salīdzinot ar 2011. gadu ir pieaudzis par 5,9 % un sasniedzis 36,052 miljonus tonnu. Rīgas ostā pārskata gadā tika apkalpoti 815 000 pasažieru. Rīgas ostai pirmo reizi atjaunotās Latvijas vēsturē izdevās apsteigt konkurentus un sasniegt lielāko kravu apgrozījumu Baltijā.

2012. gadā Rīgu kā galamērķi izvēlējušies 1,2 miljoni ārvalstnieku¹², savukārt tūrisma mītnēs pārskata gadā tika apkalpoti 846 tūkstoši ārvalstu viesu – visvairāk no

⁵ Lursoft dati

⁶ Lursoft dati

⁷ Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma tirgus pārskats „Dzīvokļu tirgus Latvijas lielākajās pilsētās” - http://www.vzd.gov.lv/files/vzd_ni_parskats_2012_i.pdf

⁸ Latio Mājokļu tirgus pārskats, 2012. gada decembris
http://www.latio.lv/files/latio_majoklu_tirgus_parskats_2012-12.pdf

⁹ Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma tirgus pārskats „Dzīvokļu tirgus Latvijas lielākajās pilsētās” - http://www.vzd.gov.lv/files/vzd_ni_parskats_2012_i.pdf

¹⁰ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

¹¹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

¹² LR Centrālās statistikas pārvaldes dati

Krievijas (17 %), Vācijas (9 %) un Somijas (7 %).¹³ Nakšņojumu skaits pilsētas tūristu mītnēs pārskata gadā pieauga par 8 % un kopumā Rīgā tika apkalpoti 77 % no valsti apmeklējušajiem ārvalstu viesiem.¹⁴ Pavadīto diennakšu skaits viesnīcās un citās tūristu mītnēs sasniedza 2,1 miljonu, attiecīgi viena ceļotāja vidējais uzturēšanās ilgums bija 2,2 diennaktis.

Sabiedrība

Pārskata gadā iedzīvotāju skaits Rīgas pilsētā bija par 1,3 % mazāks kā 2011. gadā – samazinoties līdz 650,5 tūkstošiem. Pēdējo piecu gadu laikā iedzīvotāju skaits galvaspilsētā ir sarucis par aptuveni 10 %. Tāpat 2012. gadā samazinājās par 12,3 % arī iedzīvotāju skaits darbības vecumā – īpatsvaram sarūkot no 65 % 2011. gadā līdz 64 % pārskata gadā.

Demogrāfiskās situācijas uzlabošanās Rīgā bija vērojama dzimstības jomā – salīdzinot ar iepriekšējo gadu bija vērojams dzimstības pieaugums par 7 %.¹⁵ Pozitīvi, ka pārskata gadā nedaudz palielinājās arī bērnu un jauniešu īpatsvars – no 12,9 % 2011. gadā līdz 13,3 % 2012. gadā.¹⁶

2012. gadā vīriešu un sieviešu attiecība pilsētā bija 44 % un 56 %, kas sakrīt arī ar iepriekšējo gadu datiem. Visvairāk iedzīvotāju pārskata gadā bija vecumā 25-29 un 50-54 gadiem. Iedzīvotāji darbības vecumā 2012. gadā bija 64 % no galvaspilsētas iedzīvotāju kopskaita.¹⁷

Pēc nacionālā sastāva 2012. gada beigās Rīgā dominē latvieši 44,6 % (2011. gadā 42,5 %) un krievi 39,1 % (2011. gadā 40,7 %). No mazākumtautībām 4,1 % ir baltkrievi, 3,7 % ukraiņi un 1,9 % poļi.

Bezdarba līmenis 2012. gadā Rīgā bija 6,4 %, kas salīdzinot ar 2011. gadu (7,8 %) ir samazinājies. Tāpat Rīgas reģionā ir zemākais reģistrētais bezdarba līmenis valstī un mazākais ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars valstī.¹⁸

Vidējā mēneša bruto darba samaksa Rīgā 2012. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 2,8 %. Privātajā sektorā tā bija 517 Ls apmērā, savukārt valsts sektora darba samaksa sasniedza 601 Ls mēnesī. Augstākā mēneša vidējā darba samaksa 2012. gadā Rīgas pilsētā bija finanšu darbības sektorā (1018 Ls), savukārt zemākā nekustamo īpašumu jomā (438 Ls).

2012./2013. mācību gada sākumā Rīgā darbu uzsāka 152 licencētas pirmsskolas izglītības iestādes (turpmāk – PII), nodrošinot programmu apguvi 26 360 bērniem, un ar papildus 15 pirmsskolas grupām tika nodrošinātas vietas 296 bērniem. Pārskata

¹³Rīgas Tūrisma attīstības biroja dati

¹⁴Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

¹⁵LR Centrālās statistikas pārvaldes dati

¹⁶Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

¹⁷LR Centrālās statistikas pārvaldes dati

¹⁸Nodarbinātības valsts aģentūras dati http://www.nva.gov.lv/docs/17_5100def02b27b9.90205155.pdf

gadā RP finanšu atbalsts tika nodrošināts 3403 pirmsskolas vecuma bērniem privātajās izglītības iestādēs.

2012./2013. mācību gadā darbu uzsāka 119 RP vispārīzglītojošās skolas – 12 speciālās skolas, 107 vispārīzglītojošās skolas.

Šajās skolās izglītības programmas mācību gada sākumā uzsāka 64 951 izglītojamie, kas ir par 811 izglītojamajiem mazāk nekā iepriekšējā mācību gadā.¹⁹

Rīgā koncentrējas liela daļa no valsts augstākās izglītības iestādēm. Pārskata gadā galvaspilsētā bija 46 augstskolas un koledžas. Studentu skaitam pēdējos gados ir tendence sarukt. Arī 2012./2013. mācību gads nebija izņēmums, kad studentu skaits bija 77,3 tūkstoši, kas ir apmēram par septiņiem tūkstošiem mazāk kā iepriekšējā mācību gadā.

Rīgā ir izveidota plaša, uz iedzīvotāju vajadzībām balstīta un profesionāla sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēma. 2012. gadā sociālos pakalpojumus Rīgas RP iedzīvotājiem nodrošināja 6 pašvaldības institūcijas, kā arī 168 sociālo pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem pašvaldība noslēgusi līgumus par sociālo pakalpojumu sniegšanu Rīgas iedzīvotājiem (28 nevalstiskās organizācijas (turpmāk – NVO), 96 privātpersonas, tai skaitā sabiedrības ar ierobežotu atbildību, individuālie komersanti, pašnodarbinātas fiziskas personas)), 8 valsts un citu pašvaldību iestādes.

Sociālā nozare pēdējos gadus tiek saglabāta kā prioritāte. 2012. gadā RP sociālajai aizsardzībai izlietoja Ls 57 518 900, salīdzinot ar 2011. gadu, tas ir par Ls 1 026 200 vairāk. Kopumā pārskata gadā sociālie pabalsti tika izsniegti 72 380 personām (salīdzinoši 2011. gadā – 82 508 personām), kas ir 11,1 % no Rīgas pilsētas iedzīvotājiem.

Pārskata gadā iedzīvotājiem tika piešķirti dzīvokļi, kas tika uzbūvēti 2011. gadā (kopā 1012), savukārt uzsākti tika vairāki zemes darbi un jauni sociālo dzīvojamu māju būvniecības projekti, kuru rezultātā tiks izveidoti vairāk kā 580 dzīvokļi ar kopējo platību lielāku kā 28 000 m². Savukārt kopumā mājokļu būvniecība galvaspilsētā 2012. gadā samazinājās – ekspluatācijā tika nodotas par 45 % mazāk (vērtējot pēc platības) dzīvojamās mājas kā 2011. gadā.

Pilsētvide

Attīstīta pilsētvide dod iespēju dzīvot kvalitatīvā, drošā un harmoniskā vidē, kurā ir daudzveidīgi un kvalitatīvi mājokļi, ērti transporta sakari, kvalitatīva publiskā ārtelpa, kā arī tīra un daudzveidīga dabas vide.

2012. gadā tika turpināti iepriekšējos gados iesāktie projekti teritoriju sakārtošanai un revitalizācijai, kā arī tika izstrādāti jauni tehniskie projekti. Pozitīvi vērtējams ir tas, ka pēdējo gadu laikā Rīgā ir izveidojušies vairāki radošie kvartāli, kas būtiski atšķiras

¹⁹Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

ar savu identitāti un ir kļuvuši par spēcīgiem apkaimju apakšcentriem, kas dod pozitīvus impulsus pilsētvides attīstībai.

Būtisks kvalitatīvas pilsētvides faktors ir gaisa kvalitāte. 2012. gadā RD apstiprinātās Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2011. – 2015. gadam ietvaros ir iniciējusi vairāku komercsabiedrību veikto piesārņojošās darbības regulāru monitoringu un nodrošinājusi pētījumu veikšanu par piesārņojuma samazināšanu.

Sakārtojot satiksmes infrastruktūru, pilsētā tiek turpināts attīstīt satiksmes drošības jomu, piemēram, pārskata gadā ir uzbūvēti 30 ātrumvaļņi un pie 35 skolām ierobežots atļautais braukšanas ātrums un noteikts aizliegums apstāties un stāvēt 27 ielu posmos.

No 2012. gada sabiedriskā transporta pakalpojumi tiek sniegti vienotā pilsētas maršrutu tīklā, nodrošinot saskaņotus maršrutu kustības sarakstus un vienotu informāciju pasažieriem par maršrutiem un kustības sarakstiem. Pērn realizēts arī pirmais projekts par stāvparka izveidi.

Pārvaldība

RP lēmēj institūciju – Rīgas domi veido 60 ievēlēti deputāti. Pēdējās pašvaldību vēlēšanas notika 2013. gada 1. jūnijā. 2013. gadā ievēlētais RD sasaukums par priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēja Nilu Ušakovu („Saskaņas centrs”).

Lai nodrošinātu savu darbību un sagatavotu jautājumus izskatīšanai RD sēdēs, RD izveido pastāvīgās komitejas, kuru kontrolē ir nozaru departamenti. 2012. gadā darbojās sekojošās pastāvīgās komitejas: Finanšu un administrācijas lietu komiteja, Sociālo jautājumu komiteja, Pilsētas attīstības komiteja, Mājokļu un vides komiteja, Pilsētas īpašuma komiteja, Izglītības, kultūras un sporta komiteja, Satiksmes un transporta lietu komiteja un Drošības, kārtības un korupcijas novēršanas jautājumu komiteja.

RD darbību nodrošina domes priekšsēdētājs, domes priekšsēdētāja vietnieks, Rīgas pilsētas izpilddirektors, kā arī pašvaldības administrācijas darbinieki.

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai RD izveido komisijas, kurās tiek iekļauti domes deputāti, speciālisti un pašvaldības iedzīvotāji.

Rīgas pilsētas pašvaldības funkciju izpildi nodrošina nozaru departamenti, centrālā administrācija, aģentūras, īpaša statusa institūcijas un kapitālsabiedrības.

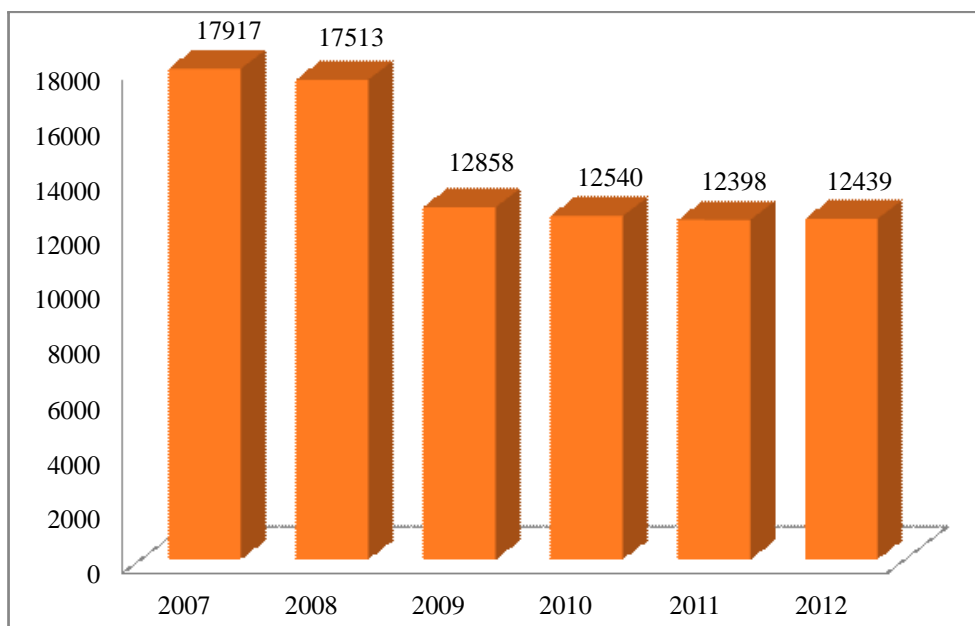
Arī 2012. gadā turpinājās pašvaldības darbības pilnveidošana, veicinot attālināto pieejas kanālu (interneta) izmantošanu – tika veikta Rīgas domes Vienotās informācijas sistēmas (RDVIS), Nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas sistēmas (NINO) izmaiņas saskaņā ar normatīvo aktu grozījumiem, pašvaldības Sociālo pabalstu administrēšanas informācijas sistēmas (SOPA) un Universālās darba vietas (UDV) papildināšana, kā arī tika uzsākta RP izglītības iestāžu centralizēta lietotāju un darba staciju pārvaldības risinājuma ieviešana. Pilnveidota e-pakalpojumu

attīstība iedzīvotājiem, kas saistīti ar pirmsskolu rindu un Rīgas domes līdzfinansējuma piešķiršanu privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm.

Amata vietu skaits RP iestādēs 2012. gadā (bez pedagogiem) bija 12 439²⁰ (3. attēls). 2012. gadā (bez pedagogiem un tehniskajiem darbiniekiem) darbā tika pieņemti 694 darbinieki un darba tiesiskās attiecības izbeigtas ar 582 darbiniekiem.

3. attēls

Rīgas domes darbinieku skaits (bez pedagogiem)

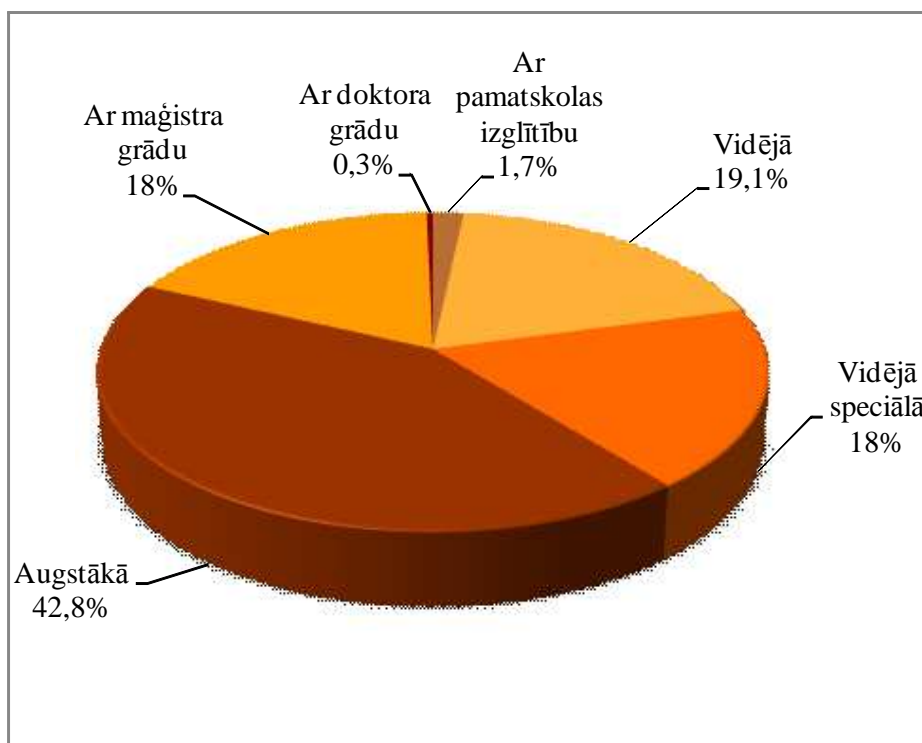

Avots: RD Finanšu departaments

Lielākajai daļai domes iestāžu un struktūrvienību darbinieku ir augstākā izglītība (61 %) , no tiem 18 % ir ar maģistra grādu (4. attēls).

²⁰RD Finanšu departamenta dati

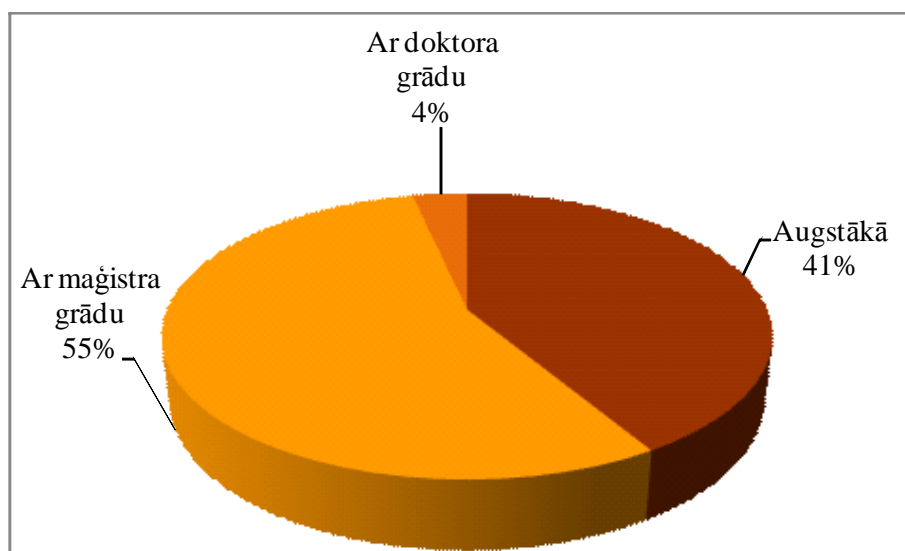
**Rīgas domes iestāžu/struktūrvienību darbinieku īpatsvars pēc izglītības līmeņa
2012. gadā, %**

Avots: RD PAD apkopota informācija pēc RD iestāžu un struktūrvienību iesūtītajiem datiem

Dati par RD struktūrvienību direktoru izglītības līmeņiem liecina, ka 4 % RD iestāžu/struktūrvienību direktoriem (direktora p.i. vai v.i.) ir doktora grāds, 55 % – maģistra grāds un 41 % – augstākā izglītība (5. attēls).

Rīgas domes iestāžu/strukturvienību direktoru (direktora p.i. vai v.i.) īpatsvars pēc iegūtās izglītības 2012. gadā, %

Avots: RD PAD apkopota informācija pēc RD iestāžu un strukturvienību iesūtītajiem datiem

Rīgas pilsētas pašvaldības budžets

Kredītreitinga aģentūra „Standard & Poor’s” 2012. gada nogalē, novērtējot pašvaldības īstenotos pasākumus finanšu un budžeta kontrolē un stabilizācijā, kā arī pašvaldības pietiekošo finanšu likviditāti, kas nodrošina uzņemto saistību segšanu tuvākajos gados, RP kredītreitingu paaugstināja no BB+ uz BBB ar pozitīvu attīstības perspektīvu. Arī aģentūra „Moody’s Investors Service” atzinīgi novērtēja minētos procesus, saglabājot nemainīgu ilgtermiņa attīstības kredītreitingu Baa3.²¹

RP budžeta ieņēmumi pārskata gadā veidoja Ls 473 546 200, savukārt izdevumi – Ls 487 311 100. Tādējādi, 2012. gadā RP budžeta deficīts veidoja Ls 13 764 900 (kas veido 2,9 % pret ieņēmumiem).

Pašvaldības darbību 2012. gadā joprojām ietekmēja valsts īstenotie nodokļu politikas pasākumi (pašvaldību īpatsvara samazināšana iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadalē no 82 % uz 80 %), kā arī pašvaldībām noteiktie ierobežojumi attiecībā uz ilgtermiņa saistībām un aizņēmumiem.²²

Lielāko daļu no 2012. gada RP ieņēmumiem veidoja nodokļu ieņēmumi, t.i. iedzīvotāju ienākuma nodoklis (60 %) un nekustamā īpašuma nodoklis par zemi un būvēm 12 % apmērā. Saņemtie maksājumi no valsts budžeta veidoja 17 %, savukārt, 6 % veidoja nenodokļu ieņēmumi. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi pārskata gadā sastādīja 5 % no pašvaldības budžeta.

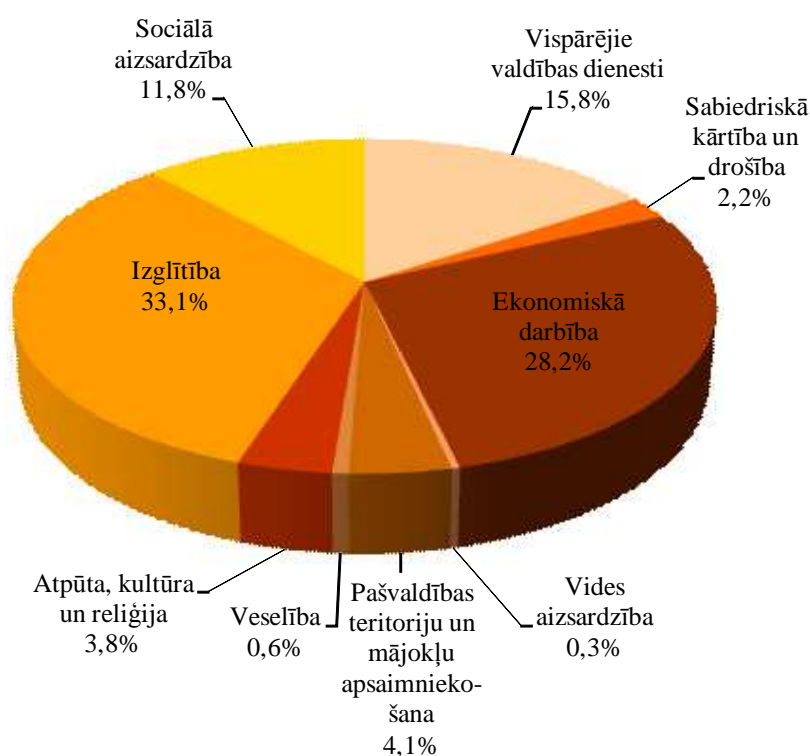
²¹Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

²²Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

Pašvaldības budžeta izdevumi 2012. gadā attiecībā pret 2011. gadu palielinājušies par 17,3 miljoniem latu jeb 3,5 %, ko lielā mērā noteica galvenie izdevumu virzieni – izglītība un ekonomiskā darbība (galvenokārt attiecībā uz transporta nozari). Ekonomiskajai darbībai novirzīto līdzekļu daudzuma pieaugums pārskata gadā bija 19,6 miljoni latu (par 14 % vairāk kā iepriekšējā gadā), kā arī izdevumu pieaugums pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas jomā – par 3,7 miljoniem latu jeb 19 % attiecībā pret iepriekšējo gadu.

6. attēls

Pašvaldības budžeta izdevumu struktūra 2012. gadā,%

Avots: Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

Salīdzinājumā ar 2011. gadu, RP ieņēmumi 2012. gadā ir palielinājušies par 2,9 %. RP investīciju programmas galveno sektoru noteikšana ir saistīta ar pašvaldību autonomo funkciju izpildes nodrošināšanu un lielākais līdzekļu apmērs paredzēts un izlietots pilsētas infrastruktūras elementu un pilsētas vides sakārtošanai, īpašu uzmanību pievēršot satiksmes drošības palielināšanai pilsētā, izglītības un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanas attīstīšanai un kultūras iestāžu rekonstrukcijai.²³

Īstenoto Eiropas Savienības projektu analīze

Latvijai saskaņā ar Eiropas Savienības (turpmāk – ES) Padomes lēmumu par ES daudzgadu finanšu ietvaru 2007. –2013. gadam pieejami Ls 3 184 016 719 kohēzijas

²³Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

politikas mērķu īstenošanai ar tādu ES fondu kā Eiropas Reģionālās attīstības fonds (turpmāk – ERAF), Eiropas Sociālais fonds (turpmāk – ESF) un Kohēzijas fonds (turpmāk – KF) starpniecību.

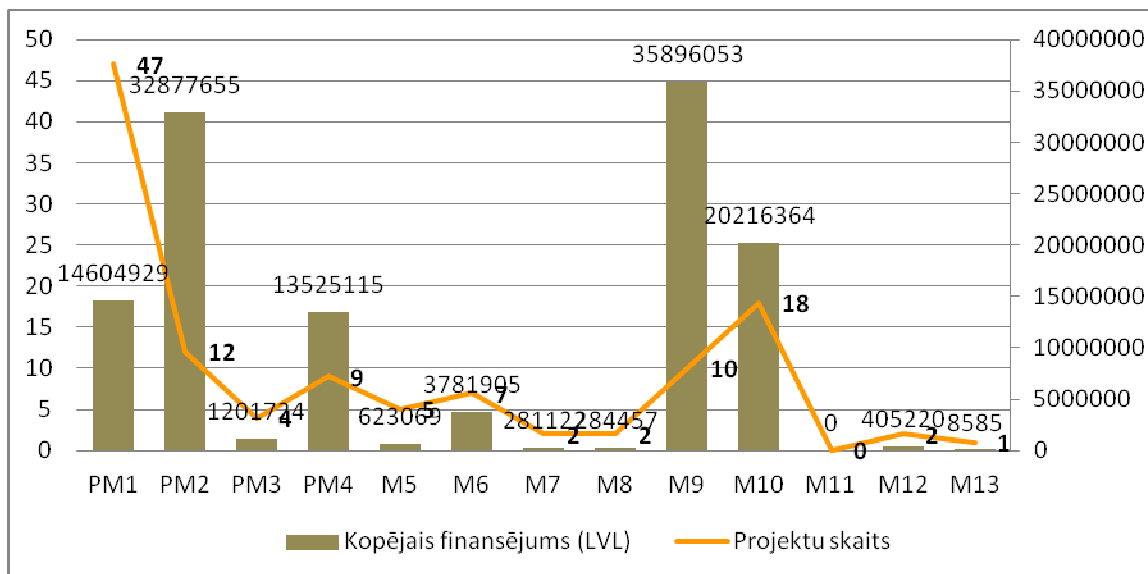
No finanšu resursiem, kas paredzēti 2007. – 2013. gada plānošanas periodam, RP līdz 2012. gada 31. decembrim ieviešanā kopumā bija 101 projekts ar kopējo finansējumu Ls 119 982 105, t.sk. RD līdzfinansējums Ls 68 248 554, tādējādi veidojot ~57 % no kopējām projektu izmaksām. Visvairāk izmantoti bija sekojoši finanšu instrumenti: ERAF (Ls 76 235 682 jeb 63,5 %), KF (Ls 25 851 602 jeb 21,5 %), ESF (Ls 5 272 422 jeb 4,4 %) un Klimata Pārmaiņu finanšu instruments (turpmāk – KPFI) (Ls 1 592 190 jeb 1,3 %).

Līdz 2012. gada beigām RD bija ieviesusi 103 projektus ar kopējo finansējumu Ls 56 396 119, t.sk. RD līdzfinansējums Ls 34 441 552, tādējādi veidojot ~61 % no kopējām projektu izmaksām. Īstenoti tika nozīmīgi infrastruktūras projekti, kultūras investīciju projekti, vides, izglītības un sociālās aprūpes projekti. Visvairāk izmantotie finanšu instrumenti bija ERAF (Ls 8 797 363 jeb 15,6 %), KF (Ls 9 585 349 jeb 17 %), ESF (Ls 11 152 986 jeb 19,8 %) un TEN-T programma (Ls 19 452 061 jeb 34,5 %).

Bez minētā, uz 2012. gada beigām RD plānoja ieviest 19 projektus ar kopējo plānoto finansējumu Ls 4 237 417, t.sk. RD līdzfinansējums Ls 1 318 809, tādējādi veidojot ~31 % no kopējām projektu izmaksām. Visvairāk izmantotie finanšu instrumenti plānoti no sekojošiem fondiem: ERAF (Ls 1 564 955 jeb 36,9 %), TEN-T programma (Ls 910 393 jeb 21,5 %), Life+ (Ls 485 729 jeb 11,5 %) un INTERREG IV C (Ls 388 089 jeb 9,2 %).

Sadalījumā pa stratēģiskajiem mērķiem, uz 2012. gada nogali visvairāk RD ieviešanā esošie projekti bija zem prioritārā mērķa PM1 „Izglītota un prasmīga sabiedrība”, ieviešot 47 projektus, t.sk. 1 projekts ir sagatavots un tiek virzīts uz atbalsta saņemšanu sadarbības iestādē. Ieviešanā esošo projektu kopsumma zem šī prioritārā mērķa veido Ls 14,6 milj. Tam seko stratēģiskais mērķis M10 „Zaļa pilsēta ar labu vides kvalitāti”, zem kura ieviesti tiek 18 projekti, starp tiem 7 projekti ir sagatavoti un tiek virzīti uz atbalsta saņemšanu sadarbības iestādē. Ieviešanā esošo projektu kopsumma zem šī prioritārā mērķa veido Ls 20,2 milj. Prioritārais stratēģiskais mērķis PM2 „Radoša un eiropiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi” ir trešajā vietā pēc ieviešanā esošo projektu skaita, ieviešot 12 projektus ar to kopsummu Ls 32,9 milj. Attiecīgajā prioritārajā mērķī 2 projekti ir sagatavoti un tiek virzīti uz atbalsta saņemšanu sadarbības iestādē (7. attēls).

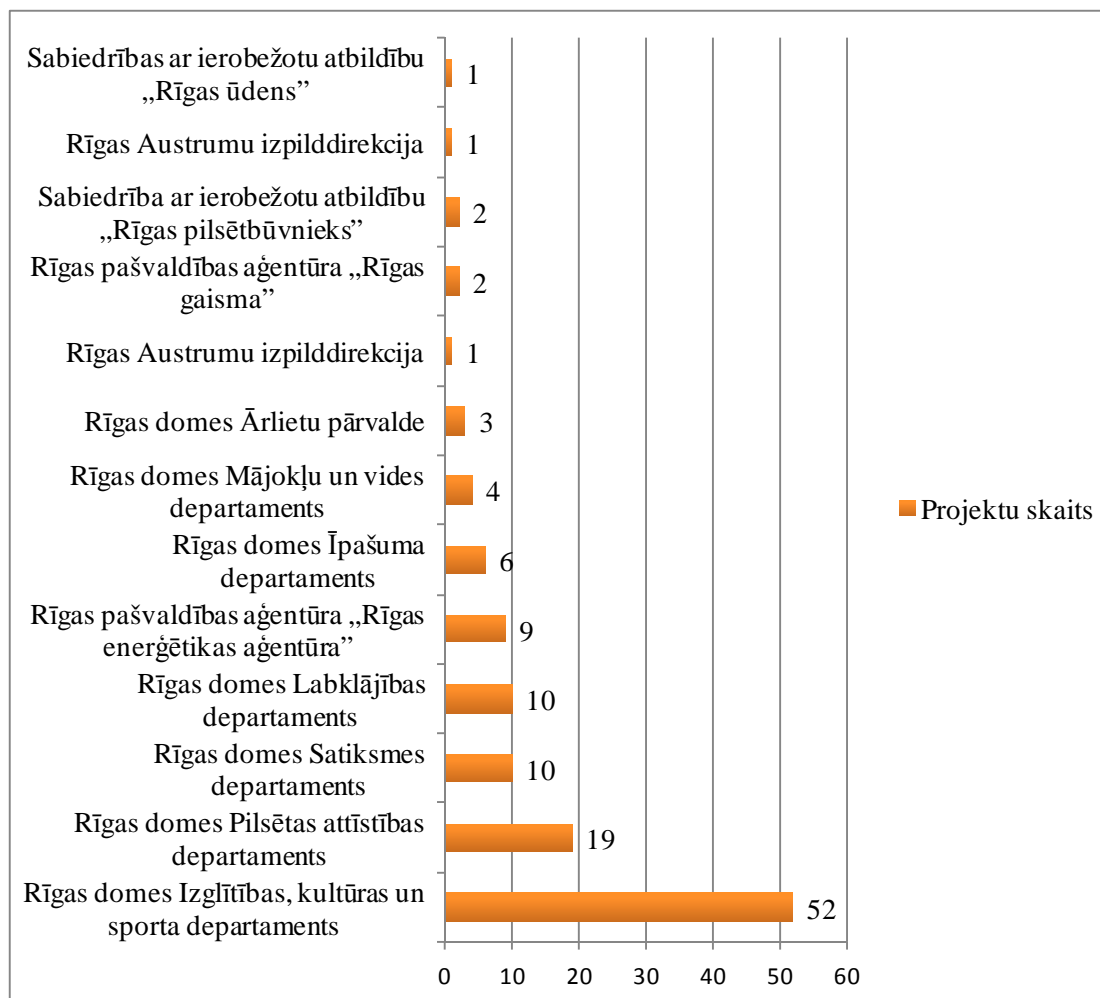
Ieviešanā esošo projektu sadalījums pa stratēģiskajiem mērķiem

Avots: RD PAD

Visvairāk projektus ievieš RD Izglītības, kultūras un sporta departaments – kopā šobrīd strādājot pie 52 projektiem, galvenokārt mērķa PM1 „Izglītota un prasīga sabiedrība” ietvaros. Tālāk seko RD Pilsētas attīstības departaments ar 19 projektiem, no kuriem lielākais īpatsvars – 7 projekti tiek realizēti zem stratēģiskā mērķa PM4 „Dzīve pilsētā ar kvalitatīvām apkaimēm”. RD Satiksmes departaments realizē 10 projektus mērķa M9 „Ērti un ātri sasniedzama pilsēta” ietvaros ar lielāko kopējo finansiālo ietvaru Ls 35,8 milj. RD Īpašuma departaments realizēto projektu kopējais finansiālais ietvars sasniedz 34,3 milj. Ls – no kuriem lielākais projekts ir „Nacionālā mākslas muzeja ēkas, Krišjāņa Valdemāra 10a restaurācija un rekonstrukcija” ar kopējo finansējumu Ls 21,9 milj. apmērā. RD Pilsētas attīstības departamenta realizēto projektu finansiāli apjomīgākais projekts ir „Normatīvo aktu prasībām neatbilstoši Rīgas pilsētas Augusta Deglava ielas izgāztuves Nr.01944/675/PV rekultivācija” ar kopējo finansējumu Ls 5,9 milj. (8. attēls).

Pašvaldības iestāžu aktivitāte ES finansējuma apguvē

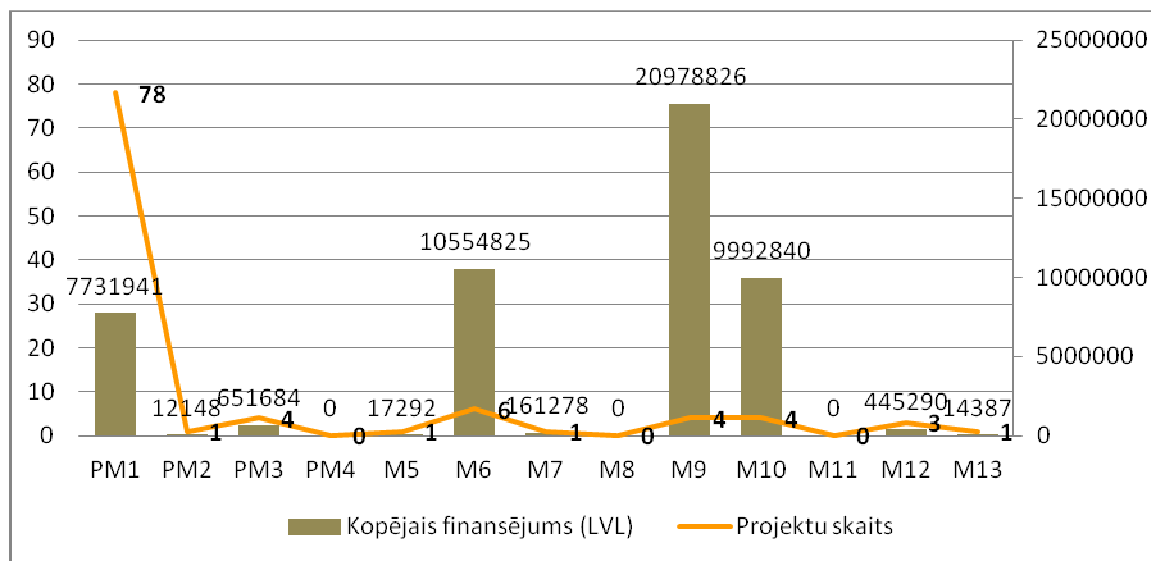

Avots: RD PAD

Pabeigto projektu analīze vadoties no programmas mērķiem

RD visvairāk projektus ir realizējusi zem mērķa PM1 „Izglītota un prasmīga sabiedrība”, ieviešot 78 projektus par kopējo summu 7,7 milj. Ls. Tam seko mērķis M6 „Sociāli atbalstīta un aprūpēta sabiedrība” ar ieviestiem 6 projektiem, kuru kopsumma sasniedza Ls 10,5 milj.. Finansiāli visapjomīgākie projekti realizēti zem mērķa M9 „Ērti un ātri sasniedzama pilsēta” – pabeigti 4 projekti par kopsummu Ls 20,9 milj., no kuriem kā apjomīgāko projektu var minēt „Austrumu maģistrāle – Viestura – Meža prospekta satiksmes pārvada būvniecība” par Ls 13,1 milj. (9. attēls).

Pabeigto projektu sadalījums pa stratēģiskajiem mērķiem 2012. gadā

Avots: RD PAD

Iedzīvotāju viedoklis

2013. gadā RP jau piekto reizi veica aptauju par Rīgas iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem. Tika aptaujāti 2008 Rīgas iedzīvotāji viņu dzīves vietās. Kopumā aptaujas rezultāti liecina par pozitīvām pārmaiņām iedzīvotāju attieksmē pret Rīgas pašvaldības darbu, Rīgā notiekošo un pilsētas attīstību. Salīdzinot šī gada un 2012. gada pētījumu rezultātus, uzlabojušies ir 6 no 11 indikatoriem, 3 palikuši nemainīgi, bet nedaudz pasliktinājušies – 2 indikatori.

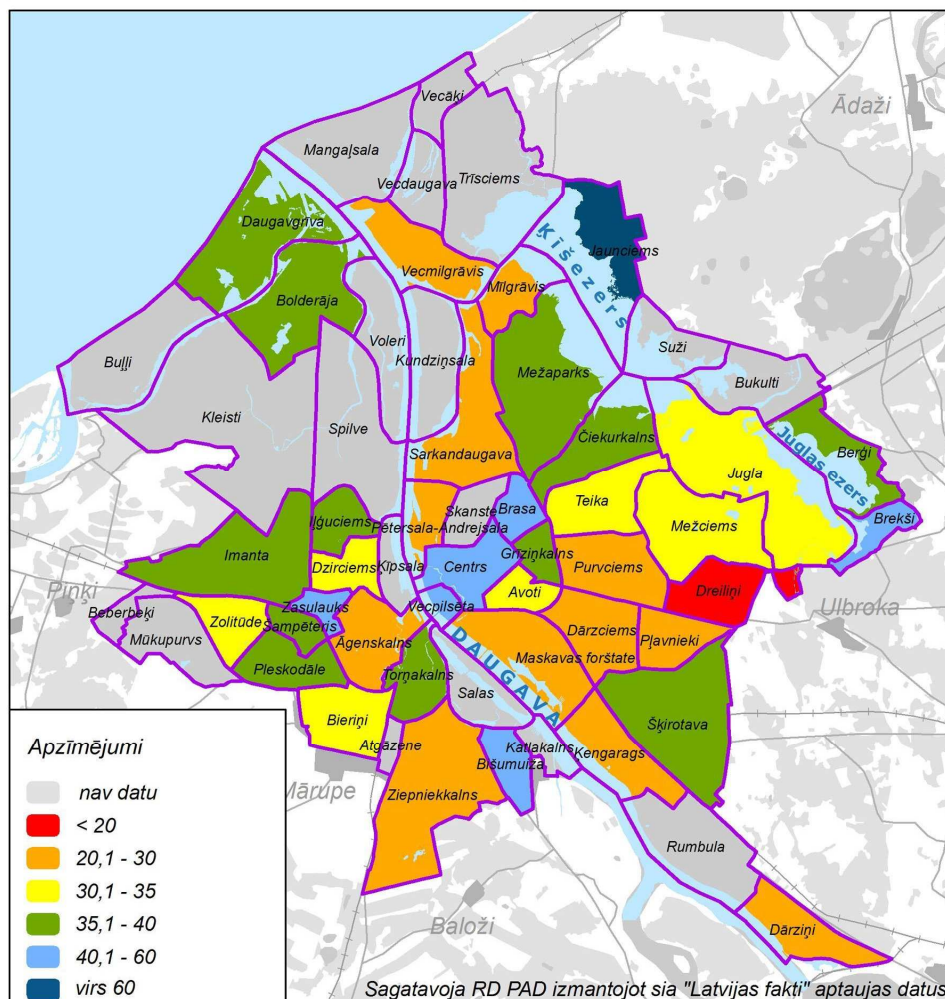
Pētījuma ietvaros rīdziniekiem tika lūgts arī atbildēt uz jautājumu par labajām lietām, panākumiem, ko viņi ievērojuši pilsētā pēdējā gada laikā. Kā pozitīvās pārmaiņas Rīgā, aptaujātie pilsētas iedzīvotāji visbiežāk minēja pilsētas labiekārtošanu (36,1 %). Šajā pilsētas dzīves jomā visbiežāk tika minētas sakoptas zaļās zonas/parki, sakopta Daugavmalas/Spīķeru promenāde, iekšpagalmu remonts, atpūtas parka izveidošana Lucavsālā, jaunu veloceliņu izbūve un sakārtotas/ ierīkotas pludmales/peldvietas. Tikpat daudz iedzīvotāju pie pozitīvām pārmaiņām minēja arī satiksmes uzlabošanu (36,1 %), norādot ielu remontus, jaunu sabiedrisko transportlīdzekļu iegādi, kā arī sabiedriskā transporta maršrutu pilnveidošanu. Savukārt gandrīz trešdaļa iedzīvotāju (30 %) kā pozitīvu aspektu minēja kultūras jautājumus: pilsētas svētku organizēšanu, izklaides pasākumu skaita palielināšanos un kultūras pasākumu atbalstīšanu.

Savukārt aicināti nosaukt aktuālās problēmas Rīgā, visbiežāk iedzīvotāji minējuši sliktā ielu seguma kvalitāti, īpaši apkaimēs (25,2 %), pagalmu ceļu sakārtošanu/iekšpagalmu remontu (17,5 %) un bezdarbu (7,2 %).

Lai novērtētu, cik lielā mērā Rīgas iedzīvotāji ir iesaistījušies savas dzīvesvietas – savas apkaimes dzīvē, respondentiem lūdza atzīmēt, vai dažādas aktivitātes (piemēram, iepirkšanās, izglītošanās, strādāšana, izklaidēšanās u.c.) viņi veic savā apkaimē, kaut kur citur, vai arī to nedara vispār. Raksturojot iesaisti apkaimes dzīvē, vienīgās aktivitātes, kuras savā apkaimē veic vairākums aptaujāto apkaimes iedzīvotāju ir iepirkšanās (82,4 %) un ģimenes ārsta apmeklēšana, veselības aprūpes pakalpojumu saņemšana (65,2 %). Gandrīz katrs otrais aptaujātais rīdlinieks savā apkaimē pavada kopā laiku ar citiem apkaimes iedzīvotājiem (48,9 %) un sporto, aktīvi pavada brīvo laiku (skrienot, braucot ar velosipēdu u.tml.) (43,3 %). Turpretī ārpus apkaimes visbiežāk tiek apmeklēti kultūras pasākumi (74,1 %), izklaides pasākumi (70,3 %), veikta iepirkšanās (52,2 %) un strādāts algots darbs (41,2 %) (10. attēls).

10. attēls

Rīgas iedzīvotāju veiktās aktivitātes savā apkaimē procentos, 2013. gadā

3. Pašvaldības aktivitāšu apraksts Rīgas stratēģisko mērķu ietvaros

Nodaļas ietvaros pēc vienotas struktūras tiek raksturots katrs Rīgas stratēģiskais mērķis izmantojot statistikas datus, pašvaldības rīcībā esošos datus, mediju monitoringa ietvaros apkopoto informāciju, pašvaldības struktūrvienību sagatavos gada pārskatus un speciāli šim pārskatam sagatavoto informāciju par veiktajām aktivitātēm mērķu, uzdevumu, prioritāšu un tūlītējo soļu ietvaros, kā arī iedzīvotāju aptaujas rezultātus, pētījumus un citu informāciju.

PM1 Izglītota un prasmīga sabiedrība

Stratēģijā izvirzītais mērķis ir veicināt interesi par izglītību, kā arī nodrošināt izglītības pieejamību, piemērotību tirgus vajadzībām un kvalitāti. Mērķis ir vērst uz visu vecuma grupu Rīgas iedzīvotājiem

Izglītības nozīme karjeras veidošanā kļūst arvien būtiskāka. Par to liecina arī statistikas dati – 2012. gada beigās Rīgā 77 % bezdarbnieku bija profesionālā, vispārējā vai zemāka izglītība, kas savukārt norāda uz to, ka cilvēki, kuriem ir augstākā izglītība, mazāk pakļauti riskam kļūt par bezdarbniekiem. Mūsdienā mainīgajos ekonomiskajos apstākļos ir nepieciešams pastāvīgi uzlabot savas zināšanas un prasmes visos izglītības līmeņos, kā arī ir svarīgi jau bērnībā radīt apziņu par izglītības procesa pilnveidošanu visa mūža garumā.

Lai nodrošinātu pirmsskolas izglītības pakalpojuma pieejamību Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, pašvaldība ir noslēgusi sadarbības līgumus ar 71 privāto izglītības iestādi. RP līdzfinansējumu 2012. gadā Ls 93 apmērā mēnesī saņēma 2110 bērni, savukārt dotāciju Ls 30 apmērā – 946 bērni. Pašvaldības deleģēto funkciju īsteno 5 privātās izglītības iestādes (par katru bērnu saņemot 125 latus mēnesī), nodrošinot ar vietām 347 bērnus. Kopumā RP finansēti pirmsskolas izglītības pakalpojumi privātajās izglītības iestādēs tika nodrošināti 3403 bērniem.

Pārskata periodā RP nodrošināja 304 izglītības iestāžu darbību, no tām:

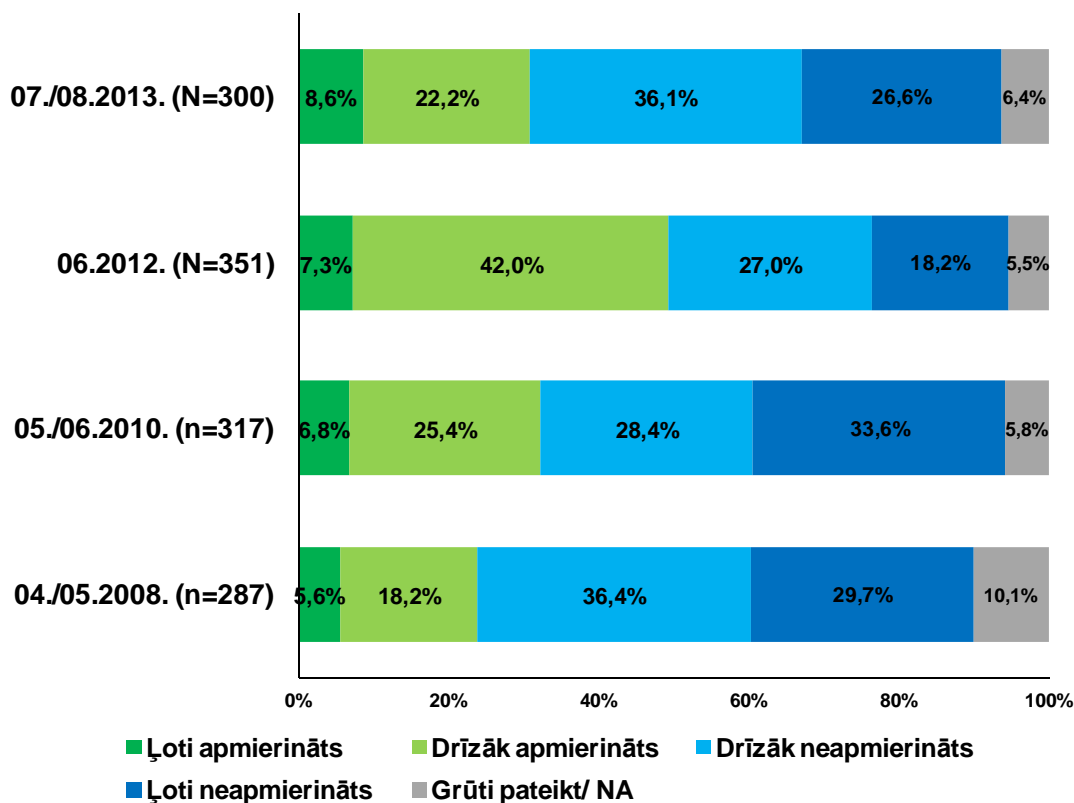
- 119 skolas ar 64 951 skolēniem un 11 028 skolu darbiniekiem (12 speciālās skolas, 107 vispārīzglītojošās skolas);
- 152 PII ar 26 700 pirmsskolas audzēkņiem (t.sk. 973 pirmsskolas audzēkņi, kuri izglītības programmas īsteno skolās un interešu izglītības iestādēs) un 6505 pirmsskolu darbiniekiem (140 vispārējā tipa pirmsskolas, 12 speciālās pirmsskolas);
- 13 interešu izglītības iestādes ar 27 937 audzēkņiem un 1031 interešu izglītības iestādes darbinieku;
- 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes ar 7017 audzēkņiem un 653 sporta izglītības iestāžu darbiniekiem;

- 9 profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes ar 4139 audzēkņiem un 624 kultūrizglītības iestāžu darbiniekiem.

Kā liecina 2013. gada jūlija-augusta Rīgas iedzīvotāju aptaujas²⁴ rezultāti, kritiski tika vērtēta pašvaldības PII (bērnudārzu) pakalpojumu pieejamība. Šajā pētījuma pozīcijā saņemts lielākais (62,8 %) kritisko vērtējumu („ļoti vai drīzāk neapmierina”) skaits no visiem aptaujā iekļautajiem jautājumiem (1.1.attēls). Aptaujas rezultāti ļauj apgalvot, ka bērnudārzu pieejamības problēma ir viens no prioritāri risināmiem jautājumiem Rīgā. Dažādās Rīgas apkaimēs vērtējums par PII pieejamību atšķiras – negatīvākais vērtējums tika sniegts tādās apkaimēs kā Brasa, Dzirciems, Sarkandaugava, Šampēteris, Teika un Vecmīlgrāvis.

1.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu (bērnudārzu) pakalpojumu pieejamību

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

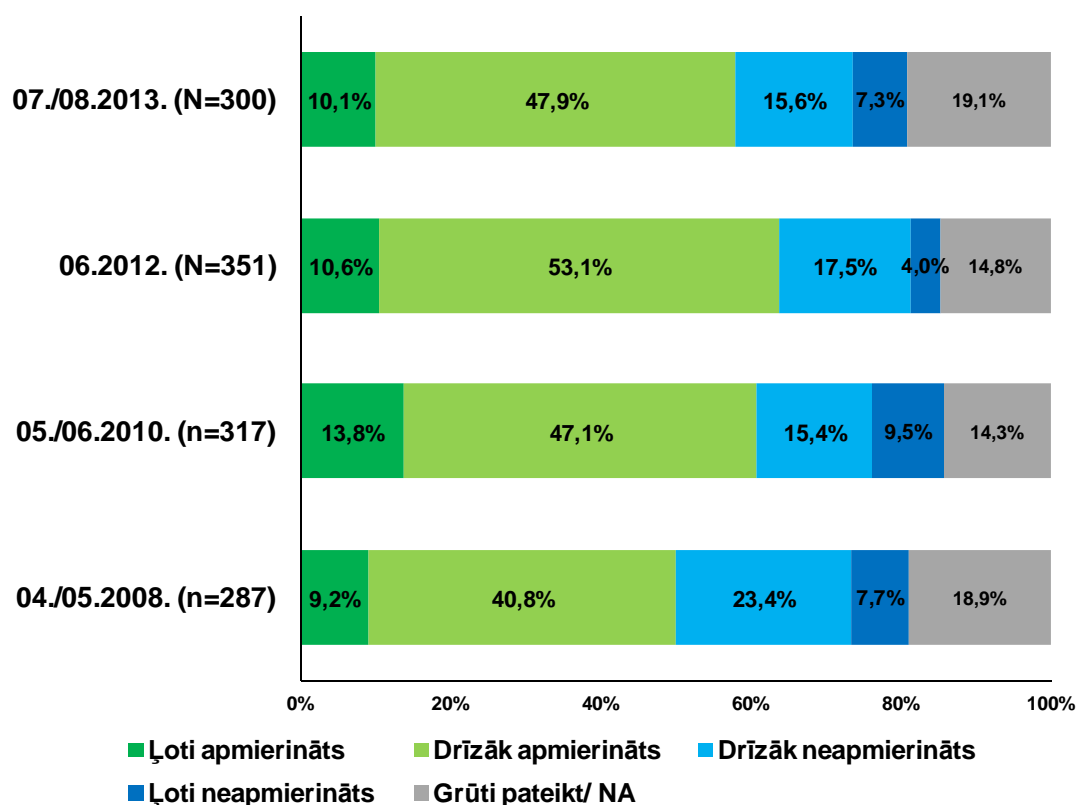
Salīdzinājumā ar 2010. un 2012. gadā veikto iedzīvotāju aptauju, vērtējums par pašvaldības PII (bērnudārzu) pakalpojumu kvalitāti ir nedaudz pasliktinājies, 2013.

²⁴Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

gadā pozitīvu vērtējumu sniedza 58% respondentu. Jāatzīmē, ka atbildes snieguši tikai tie respondenti, kuru ģimenē ir bērni līdz 6 gadu vecumam, līdz ar to objektīvi novērtējot esošo situāciju (1.2. attēls).

1.2. attēls

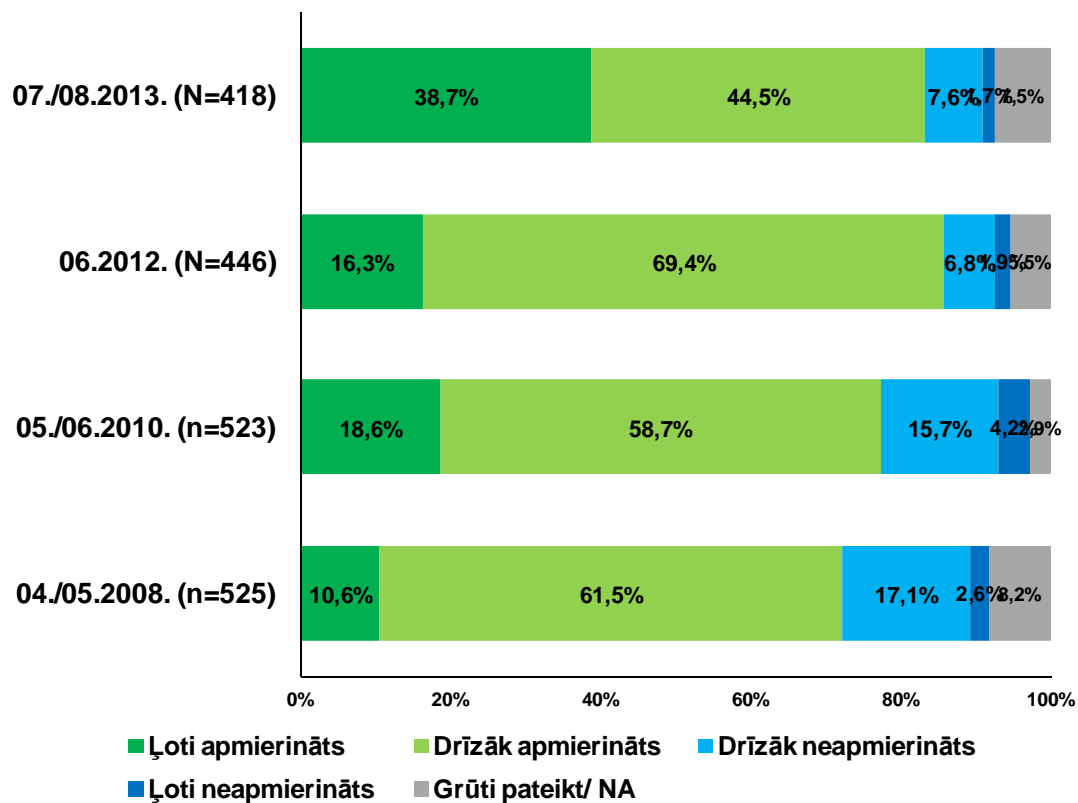
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu (bērnudārzu) pakalpojumu kvalitāti

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Pretēja situācija vērojama vispārējo izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu jomā – ar pieejamību apmierināti 83,2%. Iedzīvotāju vērtējums apkaimju griezumā liecina, ka salīdzinoši pozitīvāks viedoklis sniegts tādās apkaimēs kā Daugavgrīva, Mīlgrāvis, Dreiliņi, Zasuļauks, Maskavas forštate, Šampēteris, Šķīrotava, Sarkandaugava, Pļavnieki un Brekši.

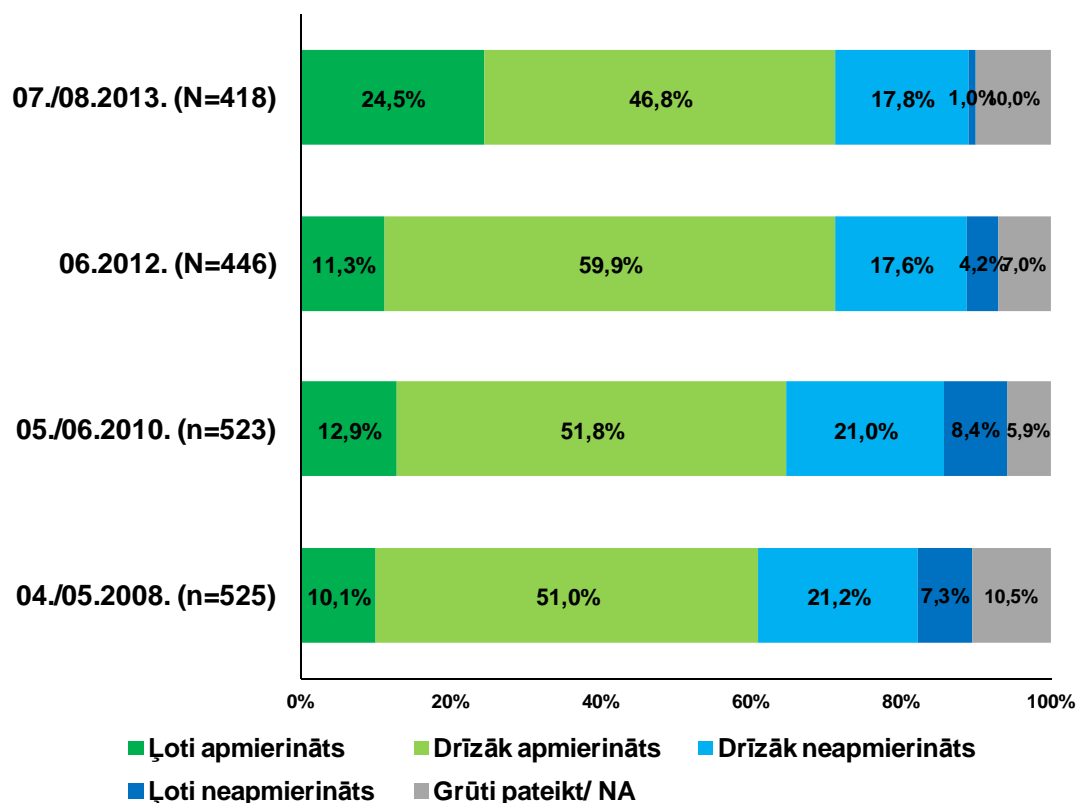
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamību

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Savukārt ar vispārējo izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu kvalitāti ir apmierinātība pieaugusi līdz 71,3 %, kas ir pozitīvākais vērtējums visu līdz šim veikto aptauju laikā (1.4. attēls). Pozitīvāks vērtējums sniegts tādās apkaimēs kā Brekši, Daugavgrīva, Mīlgrāvis, Pļavnieki, Šķīrotava un Zaslauks.

Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu kvalitāti

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa ietvaros ir izvirzīti 12 uzdevumi, aktivitātes netika veiktas uzdevuma *UI.12. Veicināt uzņēmējprasmju attīstību bērniem un jauniešiem* ietvaros.

UI.1. Nodrošināt vispārējās izglītības (t.sk. pirmsskolas un speciālās izglītības iestādes) pieejamību un kvalitatīvu izglītības programmu daudzveidību atbilstoši sabiedrības vajadzībām

2012. gadā turpinājās darbs pie RP PII tīkla pilnveidošanas pasākumiem saskaņā ar „Pirmsskolas izglītības iestāžu tīkla optimizāciju”, „Rīgas pilsētas pašvaldības skolu tīkla attīstības plānu” un „Rīgas pilsētas pašvaldības investīciju programmu 2012. gadam”. Rezultātā 2012. gadā nepieciešamo vietu nodrošināšanai pirmsskolas izglītības programmas apguvei papildus tika atvērtas 15 grupas, tādējādi nodrošinot vēl 296 bērniem vietas pirmsskolā. Kā arī, lai nodrošinātu PII pieejamību, 2012. gadā tika veikti grozījumi saistošajos noteikumos²⁵, kas paredz turpmāk atvieglot nosacījumus RP līdzfinansējuma saņemšanai, kā arī palielināt iestāžu skaitu, kas var

²⁵RD 19.05.2011. saistošie noteikumi Nr.123 „Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju”

slēgt sadarbības līgumu ar pašvaldību par līdzfinansējumu. Kopumā pārskata gadā RP finansēja pirmsskolas izglītības pakalpojumus privātajās izglītības iestādēs 3403 bērniem.

Pirmsskolas pedagogu kvalifikācijas paaugstināšanas ietvaros notika 16 semināri un pedagoga kvalifikāciju paaugstināja 357 pirmsskolas izglītības skolotāji.

Otro gadu tika organizēts pasākums pašvaldības PII labākajiem darbiniekiem „Par ieguldījumu pirmsskolas izglītībā”, kurā tika pasniegtas balvas šādās nominācijās: „Martas Rinkas piemiņas gada balva „Mūžs veltīts bērniem”” (balvu piešķir vienam darbiniekam), „Par ieguldījumu pirmsskolā”, kurās balvas saņēma 10 darbinieki un „Par ilggadīgu darbu profesijā” tika apbalvoti 10 PII darbinieki.

Tāpat tika organizēts pasākums skolu izcilāko pedagogu un labāko skolēnu apbalvošanai. Pašvaldības atzinību „Zelta pildspalva” saņēma 15 labākie Rīgas skolotāji un „Zelta stipendija” tika piešķirta 18 labākajiem RP skolu absolventiem.

Atbilstoši Rīgas pilsētas pašvaldības skolu tīkla attīstības plānam 2012. gadam²⁶, tika likvidēta Rīgas Šampētera vidusskola un Rīgas 62. vidusskola, tās pievienojot Rīgas 25. vidusskolai un Rīgas 53. vidusskolai. Pamatskolas „Rīdze” ēkas Krišjāņa Valdemāra ielā 2 renovācijas laikā skolas darbība nodrošināta ēkā Krišjāņa Barona ielā 116.

Atbilstoši RD lēmumiem tika mainīti nosaukumi 3 skolām:

- Rīgas Universālajai vidusskolai uz Rīgas Ķengaraga vidusskola;
- Rīgas nedzirdīgo bērnu internātpamatskolai uz Rīgas speciālā internātpamatskola bērniem ar dzirdes traucējumiem;
- Rīgas Valda Zālīša pamatskolai uz Rīgas Valda Zālīša sākumskola.

Ar 26 privātskolām, kurās mācās Rīgas administratīvajā teritorijā deklarētie bērni, noslēgti līgumi par pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanu.

Rīgas pašvaldības pedagoģiski medicīniskā komisija, atbilstoši vecāku pieprasījumam nosaka izglītojamā veselības stāvoklim, spēju un attīstības līmenim piemērotāko izglītības programmu. Rīgas pašvaldības pedagoģiski medicīniskā komisija izsniegusi 821 pirmsskolas izglītības iestādes vecuma bērnam un 426 skolas vecuma izglītojamajiem atzinumus par izglītojamā veselības stāvoklim, spēju un attīstības līmenim piemērotāko izglītības programmu.

Tāpat tika sniegtas individuālas konsultācijas 43 088 izglītojamajiem un 21 242 vecākiem izglītības iestādēs problēmu risināšanā, kas rada traucējumus izglītības ieguves procesā.

Uzdevuma ietvaros tika īstenoti arī dažādi projekti. Turpinājās projekta „Atbalsta programmu izstrāde un īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu

²⁶RD 31.01.2012. lēmums Nr.4213 „Par Rīgas pilsētas pašvaldības skolu tīkla pilnveidošanas pasākumiem 2012. gadā”

atbalsta sistēmas izveidei” īstenošana. Projekta īstenošanā iesaistītas 4 skolas un 2012. gadā notika dažādas apmācības (semināri, konference, supervīzijas) un skolu pieredzes nodošana.

Tika īstenots projekts „Izglītības kvalitātes paaugstināšana darbā ar jauniešiem, kuriem ir uzvedības problēmas”. 2012. gadā projekta ietvaros notika pieredzes apmaiņa par saskarsmes īpatnībām ar jauniešiem no sociālā riska grupām, 30 skolotāji piedalījās supervīziju nodarbībās un tika izstrādāta starptautiska skolotāju tālākizglītības programma – nodarbības skolēnu uzvedības korekcijai.

Uzsākts projekts „Latviešu valodas un kultūras mācība e-vidē”, kura mērķis ir izstrādāt metodiku un mācību materiālus dzimtās valodas (latviešu valodas) un kultūras apguvei skolas vecuma bērniem, kuri uzturas ārvalstīs, bet ir motivēti atgriezties Latvijā un plāno absolvēt Latvijas Republikas izglītības iestādes. 2012. gadā notika partneru tikšanās Rīgā, sadalīti pienākumi un pārrunātas atbildības sfēras, izveidots rezultātu izplatīšanas plāns.

U1.2. Veicināt zinātņietilpīgas ekonomikas veidošanai nepieciešamo zināšanu un prasmju apgūšanu

Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības nodrošināšanas ietvaros tika organizēta Rīgas pilsētas skolēnu zinātniskā konference, kur darbu recenzēšanā tika iesaistīti 10 Rīgas augstākas izglītības iestāžu pasniedzēji. Tika organizēta noslēguma plenārsēde ar labāko darbu prezentāciju un Rīgas pilsētas skolēnu zinātniskās konferences uzvarētāju apbalvošana. 2012. gadā Rīgas pilsētas skolēnu zinātniskajai konferencē tika pieteikti 337 skolēnu zinātniskie darbi no 63 Rīgas skolām, aizstāvēšanai konferencē pielaisti 257 skolēnu darbi. Uz valsts skolēnu zinātnisko konferenci izvirzīti 108 Rīgas skolu skolēnu zinātniskie darbi un tajā Rīgas skolēni ieguva 51 godalgotu vietu.

2012. gadā tika sniegts atbalsts pedagoģisko pētījumu veikšanai izglītības iestādēs. Šī projekta mērķis bija attīstīt pedagogu pētniecisko darbību un veicināt zinātniskās un praktiskās pētniecības ieviešanu izglītības procesā. Projekta autori iesniedza pētījumus, kuru saturs bija orientēts uz pedagogu un skolēnu personības attīstību, to radošās darbības pilnveidi, pirmskolas un sākumskolas audzēkņu radošo spēju attīstīšanu, mūsdienām atbilstoša mācību procesa organizēšanu. Tika organizēti divi pasākumi par metodiskā darba organizēšanas struktūru skolās – labās prakses piemēri un pieredzes apmaiņa.

U1.3. Veicināt eksakto zinātņu aktualitāti

Lai veicinātu eksakto zinātņu aktualitāti, papildus izveidoti 4 atbalsta centri eksakto zinātņu pedagogu atbalstam (Rīgas 28. vidusskola, Rīgas 64. vidusskola, Rīgas 51. vidusskola, Friča Brīvzemnieka pamatskola).

Eksakto zinātņu pedagogiem (matemātika, ķīmija, fizika, ģeogrāfija, bioloģija) sniegts metodisks atbalsts dabaszinību satura ieviešanai skolās. 2012. gadā īstenoti 20

metodiskie pasākumi dabaszinību skolotājiem, kuros piedalījās 497 skolotāji, 19 metodiskie pasākumi matemātikas skolotājiem – piedalījās 405, 4 metodiskie pasākumi ķīmijas skolotājiem – 96 dalībnieki, 4 metodiskie pasākumi bioloģijas skolotājiem – 131 dalībnieki, 9 metodiskie pasākumi fizikas skolotājiem – 162 dalībnieki un 7 pasākumi ģeogrāfijas skolotājiem, kuros piedalījās 154 dalībnieki.

Pārskata gadā uzsākta matemātikas eksāmena 9. klasei norises un apvienotās vērtēšanas īstenošana. Matemātikas eksāmena 9. klasei apvienotajā vērtēšanā iesaistītas 122 izglītības iestādes (pašvaldības skolas, privātās mācību iestādes un profesionālās izglītības iestādes), 359 matemātikas skolotāji – eksāmena norises novērotāji, 68 matemātikas skolotāji – vērtētāji (katrs skolotājs vērtēja 67 eksāmenu darbus), 6 matemātikas skolotāji – eksperti un 7 informācijas apstrādes speciālisti. Kopā vērtēti 4562 skolēnu darbi. Veikta eksāmena rezultātu analīze - organizētas 5 sanāksmes, kurās piedalījās ap 400 personu.

Turpinājās projekta „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana 63 Rīgas vispārizglītojošajās skolās” īstenošana 56 RP vispārizglītojošajās skolās, kura ietvaros tiek veidoti mūsdienu prasībām atbilstoši dabaszinātņu kabineti un mācību materiāli, lai sekmētu studējošo skaita pieaugumu ar dabaszinātnēm un inženierzinātnēm saistītajās nozarēs. 2012. gadā 49 skolās pabeigta dabaszinību kabinetu aprīkošana un veikta mēbeļu piegāde.

U1.4. Nodrošināt interešu izglītības attīstību un brīvā laika pavadīšanas iespēju pieejamību bērniem un jauniešiem

Pārskata gadā Rīgā vispārizglītojošās skolās un interešu izglītības iestādēs darbojās 22 brīvā laika centri un istabas. 2012. gadā brīvā laika centri un istabas apmeklēti aptuveni 138 200 reīžu. Reaģējot uz apmeklētāju skaita pieaugumu, tika palielināts centros nodarbināto pedagogu skaits (par 3,5 pedagoģiskajām likmēm).

Lai nodrošinātu interešu izglītības kvalitatīvu attīstību, pārskata gadā interešu izglītības pedagoģiskajiem darbiniekiem bija iespēja paaugstināt savu profesionālo kvalifikāciju dažādosursos: interešu izglītības pedagogiem noorganizēti 42 kursi, 542 stundu apjomā un izsniegtas 840 apliecības, interešu un sporta izglītības iestāžu direktoriem organizēti kursi 36 stundu apjomā par iestādes finansiālo un saimniecisko vadību, un interešu izglītības iestāžu direktoru vietniekiem kursi 36 stundu apjomā. Bez minētā notika arī informatīvas sanāksmes par aktualitātēm interešu izglītībā vispārējās izglītības iestāžu pārstāvjiem – 6 reizes un interešu izglītības iestāžu direktoru vietniekiem – 2 reizes. Interešu izglītības iestāžu direktoru vietniekiem notika darba pieredzes apmaiņas brauciens uz Ventspils jaunrades namu, kā arī tika organizētas 7 metodisko apvienību sanāksmes.

Pārskata gadā piesaistītais finansējums tika novirzīts jaunu interešu izglītības programmu īstenošanai: 7 interešu izglītības iestādēs ar kopējo stundu skaitu 59 (2,810 likmes), 1 sporta izglītības iestādē ar kopējo stundu skaitu 4 (0,190 likmes) un 73 vispārējās izglītības iestādēs ar kopējo stundu skaitu 198 (8,952 likmes).

Lai informētu sabiedrību par interešu un sporta izglītības piedāvājumu un pieejamību, tika organizētas dažāda veida aktivitātes, tai skaitā reklāmas pasākumi bērniem, jauniešiem un viņu vecākiem:

- bērnu svētki „Nāc un piedalies” (iesaistītas 25 iestādes);
- Rīgas bērnu un jauniešu Mūzikas svētki „Mēs – pilsētai ceRīgai” (piedalījās 74 Rīgas pilsētas un 14 Pierīgas novada vispārizglītojošo skolu un bērnu un jauniešu centru 8 491 audzēknis – 7 572 dziedātāji no 186 koriem, 879 dejotāji no 23 tautas deju kolektīviem un 40 folkloras kopu dalībnieki);
- interešu izglītības iestāžu atvērto durvju dienas bērniem, jauniešiem un viņu vecākiem: Bērnu un jauniešu centrā (turpmāk – BJC) „Kurzeme”, Tehniskās jaunrades namā „Annas 2”, Rīgas Jauno tehniķu centrā un BJC „Rīgas Skolēnu pils”.

Skolēniem tiek dota iespēja vasaras un rudens brīvlaikos strādāt izglītības iestādēs. Vasaras brīvlaikā 70 RP izglītības iestādēs nodarbināti 511 skolēni.

Uzdevuma ietvaros tika realizēti arī ES fondu līdzfinansēti projekti. ES līdzfinansētā projekta „Jauniešu telpa. Jauniešu piesaiste NVO, sporta un interešu izglītības programmās” ietvaros 2012. gadā izsludinātā konkursa jaunatnes organizācijām piešķirtā finansējuma ietvaros īstenots 191 organizācijas rīkots pasākums un 133 radošās nodarbības un semināri. Rīgas jauniešu centrā „Kaņieris” sadarbojušās 27 jaunatnes NVO. Sadarbībā ar Stokholmas mākslas skolu augustā Rīgā tika organizēta sešu dienu radošā darbnīca 90 jauniešiem no Rīgas, Stokholmas un Tallinas Darba ar jaunatni centru, kā rezultātā jaunieši radīja un saturiski piepildīja festivālu „Art Space”. Sadarbībā ar Tallinas Darba ar jaunatni centru, iesaistot jauniešus no visām partnerpilsētām, notiek interneta aplikācijas PlayToDo izstrāde, ko paredzēts pabeigt 2013. gadā.

Uzsākta Igaunijas – Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas „Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros 2007. – 2013. gadam” projekta „Fotogrāfija jauniešiem. Fotogrāfijas mākslas pieejamība jauniešiem ar speciālajām vajadzībām” īstenošana. Projektā darbojas 6 speciālās skolas, 12 skolotāji un iesaistīti apmēram 60 skolēni.

U1.5. Veicināt izglītību mūža garumā

Lai nodrošinātu pieaugušo neformālās izglītības pieejamību, tika izveidotas četras filiāles (Rīgas 61. vidusskolā, Rīgas 84. vidusskolā, Rīgas 94. vidusskolā, Rīgas 21. vidusskolā). Izstrādātas 28 jaunas pieaugušo neformālās izglītības programmas, kopumā īstenojot 60 programmas, kurās piedalījās 902 dalībnieki. Īstenotas 8 tālākizglītības programmas RP pakļautībā esošo kultūras iestāžu darbiniekiem, kuras apmeklēja 88 dalībnieki. Piecās interešu izglītības iestādēs (BJC „IK Auseklis”, BJC „Rīgas Skolēnu pils”, BJC „Laimīte”, BJC „Altona” un BJC „Kurzeme”) tika īstenots pilotprojekts neformālās izglītības programmas senioriem.

2012. gadā tika veikta izpēte un noskaidrotas tās pieaugušo neformālās izglītības jomas, kurās iedzīvotāji labprāt iesaistītos. Izpētes dati liecina, ka tā ir svešvaloda, informāciju tehnoloģiju lietošana, sporta nodarbības, mājsaimniecībā noderīgas prasmes, sociālā saskarsme, personības izaugsme, uzņēmējdarbība, grāmatvedība, astroloģija u.c.

Dažādas aktivitātes uzdevuma ietvaros tika īstenotas arī iesaistoties ES fondu līdzfinansētos projektos. Projekta „Pedagogu konkurētspējas veicināšanas izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” ietvaros, tika piešķirts finansiāls atbalsts 7136 Rīgas pilsētas pedagogiem no 357 Rīgas pilsētas izglītības iestādēm, nodrošinot 11 693 stipendijas dažādās projekta aktivitātēs un posmos. Projekta ietvaros ir paredzēts veicināt pedagogu konkurētspēju, profesionālo un sektorālo mobilitāti izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos.

Projekta „Brīvprātīgo apmācība” ietvaros tika identificētas brīvprātīgā darba organizētāju un brīvprātīgo apmācību vajadzības un sagatavoti e-apmācību kursi, lai sniegtu iespēju brīvprātīgā darba organizētājiem un brīvprātīgajiem apgūt nepieciešamās zināšanas. Izveidota tiešsaistes (*online*) Eiropas Brīvprātīgā darba skola, sagatavoti e-apmācību kursi kompaktdiska formātā, kā arī sagatavoti 7 e-apmācību kursi latviešu valodā (angļu valodā pieejami 17).

Projekta „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” ietvaros 2012. gadā organizētas 92 pedagoģiski medicīniskās komisijas sēdes, 1060 izglītojamajiem veiktas izpētes un izsniegti 1413 atzinumi vecākiem par izglītojamā veselības stāvokli, spēju un attīstības līmenim piemērotāko izglītības programmu. Organizēti 8 semināri 404 izglītības iestāžu pedagogiem, 2 semināri 31 vecākam. Sniegtas individuālās konsultācijas 151 pedagogam, 1194 vecākiem, elektroniski un telefoniski sniegta 771 konsultācija.

2012. gada beigās tika uzsākta projekta „Skolas vadības kapacitātes paaugstināšana uz faktiem un pierādījumiem balstītas skolas kvalitātes pilnveidei” īstenošana, kura ietvaros pārskata gadā notika partneru tikšanās Antverpenē, kuras laikā tika sadalīti pienākumi un pārrunātas atbildības sfēras, uzsākts darbs pie profesionālās pilnveides programmas teorētiskā ietvara.

U1.6. Veicināt interešu un profesionālās ievirzes izglītības daudzveidību un programmu īstenošanas kvalitāti, to pieejamību un popularitāti

RP 13 interešu izglītības iestādēs izglītības programmās iesaistījušies 27 020 audzēkņi, kuriem 2012. gadā tika vadītas 24 190 stundas. No tiem kultūrizglītības programmās iesaistījušies 14 337 audzēkņi (53,1 %), tehniskās jaunrades – 2734 (10,1 %), vides izglītībā – 830 (3,1 %), sporta izglītībā – 5187 (19,2 %) un citās programmās – 3932 audzēkņi (14,5 %). RP 119 vispārējās izglītības iestādēs interešu izglītības programmās iesaistīti 41 397 audzēkņi. No tiem kultūrizglītības programmās – 37 928 audzēkņi (67,5 %), tehniskās jaunrades – 979 (2,4 %), vides

izglītībā – 456 (1,1 %), sporta izglītībā – 9488 (22,9 %) un citās programmās – 2546 (6,1 %) audzēkņi.

RP 9 profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādēs profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmās iesaistīti 4389 audzēkņi. Šajās mūzikas un mākslas skolās darbojās interešu izglītības grupas, kurās mūzikas un mākslas pamatus vai kāda instrumenta spēli mācījās 937 audzēkņi un 50 audzēkņi piedalījās muzikālās apmācības programmā bērniem ar īpašām vajadzībām.

RP 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs tika īstenotas licencētas sporta izglītības programmas 19 sporta veidos, tai skaitā 17 esošās licencētās un 2 jaunas programmas – boksā un galda tenisā. 2012. gadā sporta izglītības programmas apguva 7017 audzēkņi, no kuriem profesionālās ievirzes sporta izglītības programmās iesaistīti 6438 (91,7 %) audzēkņi, bet sporta interešu izglītības programmā 579 (8,3 %) audzēkņi.

2012. gadā tika uzsākta bērnu un jauniešu futbola attīstības programmas darbības nodrošināšana uz Rīgas Futbola skolas bāzes. Sagatavotas 7 individuālo sporta veidu bērnu un jaunatnes attīstības programmas – riteņbraukšanā, brīvajā cīņā, smaiļošanā un kanoe airēšanā, slēpošanā, vieglatlētikā, vingrošanā, paukošanā un 1 sporta spēlē – bērnu un jauniešu basketbolā. Tāpat tika arī izstrādāts sporta veida attīstības programmas paraugs.

U1.7. Organizēt un atbalstīt pasākumus un nometnes bērniem un jauniešiem

Uzdevuma ietvaros RP koordinēja sporta izglītības iestāžu rīkotos sporta pasākumus, kopumā atbalstot 23 pasākumus un iesaistot tajos vairāk kā 4009 bērnus un jauniešus, organizēja un koordinēja 60 sacensības starp skolām 15 sporta veidos, iesaistot 42 602 jauniešus un nodrošināja Rīgas skolu audzēkņu dalību dažādās sacensībās. Lielākie pasākumi 2012. gadā bija – Olimpiskā diena, 15. Rīgas skolēnu spēles un Rudens krosa stafetes. Ar pašvaldības atbalstu 590 Rīgas skolu audzēkņi piedalījās Latvijas jaunatnes ziemas olimpiādē, Natālijas Draudziņas vidusskolas zēnu komanda startēja Pasaules skolu čempionātā volejbolā Toulonā, Francijā un 1217 audzēkņi piedalījās Nordea Rīgas maratonā. Līdztekus tam skolu audzēkņiem tika nodrošināta iespēja vasaras brīvlaikā bez maksas apmeklēt sporta aktivitātes 34 Rīgas pilsētas izglītības iestāžu sporta laukumos, savukārt 3055 otro klašu skolēni mācību gada laikā piedalījās peldapmācības nodarbībās.

Tika atbalstīti un koordinēti arī 143 bērnu un jauniešu interešu izglītības pasākumi, iesaistot vairāk nekā 30 282 bērnus un jauniešus. Lielākie pasākumi 2012. gadā bija šādi:

- Rīgas bērnu un jauniešu Mūzikas svētki „Mēs – pilsētai ceRīgai”, kurā kopumā piedalījās 74 Rīgas pilsētas un 14 Pierīgas novada vispārīzglītojošo skolu un bērnu un jauniešu centru 8 491 audzēkņi;
- II Latvijas skolu jaukto koru salidojums „Mēs lidosim” ;
- IV Mākslas un mūzikas festivāls „Toņi un pustoņi” ;

- VII Latvijas izglītības iestāžu pūtēju orķestru festivāls;
- folkloras kopu nacionālais sarīkojums „Pulkā eimu, pulkā teku”;
- Rīgas interešu izglītības audzēkņu un pedagogu nominācijas pasākums, kurā tika iesniegti 99 pieteikumi, bet 25 pretendenti atzīti par laureātiem.

Skolēnu brīvlaikos līdzfinansētas izglītības iestāžu organizētās 94 dienas nometnes un 190 diennakts nometnes, iesaistot 10 000 dalībnieku. NVO ar pašvaldības finansiālu atbalstu organizēja 82 nometnes, iesaistot 3000 dalībnieku.

Īstenots 25 izglītojošo pasākumu cikls 1560 skolēnu pašpārvalžu aktīvistiem.

Ar RP atbalstu notikušas dažādas sporta aktivitātes un publiskie pasākumi bērniem un jauniešiem Rīgas dārzos un parkos: Rīgas bērnu un jauniešu Mūzikas svētki, jauniešu festivāls „Art Space 2012”, Jauniešu mēneša pasākumi „Zem viena jumta” un „Nāc un piedalies”, Starptautiskās bērnu aizsardzības dienas pasākumi, pasākums „Leļļu gājieni”, programma bērniem „Dzimšanas diena brīnumskapī”, ielu zīmējumu konkurss, akcijas „Palīdzi mums palīdzēt citiem”, „Mēs gribam augt ģimenē” un „Dziedot kopā, gaišāk skan”.

Projekta „Dzīve, mediji un līdzdalība – jaunatne Baltijas jūras reģionā” ietvaros 2012. gadā notika 1 starptautiska tikšanās Tallinā, kuras laikā dalībnieki (jaunieši no Dānijas, Zviedrijas, Igaunijas un Latvijas pilsētām) sagatavoja un realizēja kampaņu Tallinas ielās, lai vēlāk izvērtētu savu darbu un sagatavotos projekta kampaņām, kas būs jāveic 2013. gadā katrā dalībpilsētā. 2012. gada decembrī notika seminārs „Veselības 3 balsti”, kas pulcēja skolēnu pašpārvalžu aktīvistus un sabiedrībā zināmus cilvēkus, lai diskutētu par tādiem veselības aspektiem kā emocionālā, garīgā un fiziskā veselība. Ņemot vērā diskusijas rezultātus, tiks veikta skolēnu anketēšana uz kuras rezultātiem balstoties, tiks veidota kampaņa, lai pievērstu sabiedrības uzmanību par skolā un jauniešu starpā pastāvošajām problēmām.

U1.8. Sekmēt jaunatnes organizāciju līdzdalību darbā ar jaunatni

Uzdevuma ietvaros atbalsts tika sniegts jaunatnes organizāciju rīkotajām 10 „Jauniešu mēneša” informatīvi izglītojošām aktivitātēm, no kurām 8 bija publiskie pasākumi, kā arī atbalstītas 10 Rīgas Skolēnu domes rīkotās izglītojošās aktivitātes, kurās piedalījās 480 jaunieši.

Projekta „Līdzdalības kāpnes” ietvaros 2012. gadā īstenotas ilgtermiņa apmācības jaunatnes organizāciju līderiem, nodrošināta pieredzes apmaiņa starp Rīgas un Gēteborgas jauniešiem par līdzdalības veidiem un struktūrām. Jaunieši, kas līdz šim nav iesaistījušies NVO tika informēti par līdzdalības iespējām (tai skaitā lēmumu pieņemšanā), neformālo izglītību, kā arī tika izstrādāts jauns ietvars jaunatnes organizāciju iesaistei lēmumu pieņemšanas procesā Rīgā.

Balstoties uz jaunatnes organizāciju vajadzību izpēti, projekta „Resursu punkta izveide Rīgas jauniešu centrā „Kaņieris”” ietvaros tika iegādāts neformālās izglītības

un āra dzīves aktivitāšu īstenošanai nepieciešamais inventārs: fotokamera ar nepieciešamajiem aksesuāriem un tūrisma aprīkojums (teltis, guļammaisi, paklājīņi, grills un tūrisma katli). Savukārt projekta „Informācijas punkta pakalpojumu nodrošināšana Rīgas jauniešu centrā „Kaņieris”” ietvaros apkopota jaunatnes organizāciju kontaktinformācija un informācija par iestādēm, kur jaunieši var lietderīgi pavadīt brīvo laiku, kā arī iegādāts aprīkojums informācijas centra darbības nodrošināšanai. Pasākumos kopumā piedalījušies 632 jaunieši un 113 skolotāji. Projekta īstenošanas gaitā Rīgas jauniešu centru (turpmāk – RJC) „Kaņieris” apmeklējušo jauniešu skaits pieaudzis par apmēram 70 jauniešiem mēnesī.

U1.9. Veicināt izglītības iestāžu celtniecību un rekonstrukciju, nodrošinot optimālu iestāžu tīklu

Pārskata gadā Rīgas 37. vidusskolā atvērtas 4 pirmsskolas grupas 80 bērniem, Rīgas 182. PII filiālē atvērtas 6 grupas 130 bērniem, Rīgas 3. speciālā pamatskolā atvērta vēl 1 speciālās pirmsskolas grupa 6 bērniem, Rīgas 61. vidusskolā atvērtas 2 pirmsskolas grupas 40 bērniem, Rīgas 16. PII „Laismiņa” atvērta 1 grupa 20 bērniem un Rīgas Rīnūžu vidusskolā atvērta vēl viena pirmsskolas grupa 20 bērniem.

RP 2012. gadā turpināja realizēt remontdarbu programmu Rīgas pilsētas izglītības iestāžu ēkās, veicot renovācijas un rekonstrukcijas darbus:

- „Pilsētas fasādes” (Rīgas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu ēku logu un fasāžu restaurācija un ēku izgaismošana) – 7 objekti;
- Energoefektivitātes pasākumu veikšana Rīgas pilsētas pašvaldības ēkās – 13 objekti;
- Ūdens un kanalizācijas sistēmu nomaiņa Rīgas pilsētas pašvaldības ēkās – 12 objekti;
- Virtuves bloku renovācija Rīgas pilsētas pašvaldības iestāžu ēkās – 12 objekti;
- Sporta zāļu vienkāršotas renovācijas darbi – 8 objekti;
- Aktu zāļu vienkāršota renovācija – 2 objekti;
- Skatuves tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana – 16 objekti;
- Teritoriju labiekārtošana – 57 objekti un citi remontdarbi.

Uzsāktas pamatskolas „Rīdze” un Oskara Kalpaka Rīgas tautas daiļamatu pamatskolas ēku rekonstrukcija. Tika uzsākta būvprojektu izstrāde jaunu PII ēku būvniecībai Tallinas ielā 6, Tallinas ielā 10 un Tallinas ielā 12a, kā arī Natālijas Draudziņas ģimnāzijas ēku Bruņinieku ielā 24a rekonstrukcijai un Bērnu un jauniešu centra „Laimīte” ēku kompleksa Vecāķu prospektā 80, 82 un 86 rekonstrukcijai.

U1.10. Nodrošināt izglītības iestādes ar izglītības procesam izvirzītajām prasībām atbilstošu materiāltehnisko bāzi

Uzdevuma ietvaros tika nodrošināta iespēja papildus iestāžu budžeta finansēm iegādāties nepieciešamo inventāru mācību programmu īstenošanai: PII iegādātas 15 virtuves inventāra vienības un 132 grupu inventāra vienības, ar klēpj datoru un

projektoru nodrošinātas 15 PII, pilnveidotas 25 skolu mācību materiāli tehniskās bāzes un iegādāts papildus inventārs 13 interešu izglītības iestādēm un 11 sporta izglītības iestādēm, kā arī Rīgas 13 speciālās izglītības iestādēs uzlabota infrastruktūra un aprīkojums.

Veikts skolu nodrošinājuma ar mācību grāmatām izvērtējums, apmeklējot 51 skolu. Lai iepazītos ar Rīgā esošajām profesionālās izglītības iestādēm, to īstenotajām izglītības programmām un materiāli tehnisko nodrošinājumu, RP izglītības speciālisti apmeklējuši 8 profesionālās izglītības iestādes.

Projekta „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana 63 Rīgas vispārizglītojošajās skolās” ietvaros koordinēta dabaszinību mācību priekšmetu mācīšanai nepieciešamās materiāli tehniskās bāzes pilnveide.

Projekta „Rīgas pilsētas vispārizglītojošo skolu informatizācija” rezultātā skolām piegādāts 3531 stacionārais dators, 100 portatīvie datori, 41 multimediju tehnikas komplekts (interaktīvā tāfele, projektor, datu kamera un datu sensori), paplašināti 99 skolu lokālie datortīkli jauno datoru pieslēgšanai internetam.

U1.11. Veicināt valodu apgūšanu

Divu RP izsludināto konkursu ietvaros 2012. gadā atbalstīta 18 projektu īstenošana, kuros 2358 rīdzinieki uzlaboja vai nostiprināja latviešu valodas zināšanas pamata un vidējā līmenī (A1 – B2 līmenis). Šiem valodas zināšanu līmeņiem kā prioritāra mērķa grupa tika noteikti pirmsskolas izglītības iestāžu skolotāju palīgi un citi pirmsskolas iestāžu darbinieki, un kopumā latviešu valodu apguva 377 PII darbinieki.

Tāpat tika arī organizēts konkurss valodas zināšanu uzlabošanai augstākajā līmenī (C1 un C2) konkrētām mērķa grupām profesionālo pienākumu veikšanai. Šim valodu zināšanas līmenim kā mērķa grupas tika noteiktas PII darbinieki un policisti, un kopumā kursus pabeidza un zināšanas pilnveidoja 211 PII darbinieki.

Lai aktualizētu informāciju par valsts valodas apguves nobeiguma novērtējumu sešgadīgiem bērniem pirmsskolās, 2012. gadā tika veikta 86 PII, kuras īsteno pirmsskolas izglītības mazākumtautību programmu, aptauja. Aptaujā tika noskaidrots vai bērniem sagādā grūtības apgūt valsts valodu atbilstoši programmas prasībām un ar kādām problēmām saskaras pedagogi. Kā arī tika noskaidroti faktori, kas ieviešami pirmsskolās turpmākajā darbā valsts valodas iemaņu apgūvē un nostiprināšanā.

RD institūcijas, kas 2012. gadā veica aktivitātes mērķa ietvaros: Izglītības, kultūras un sporta departaments, Īpašuma departaments, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas pilsētas būvvalde un sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Rīgas meži”.

Budžets

2012. gadā pašvaldības pamatbudžeta izdevumi izglītībai un sportam bija Ls 161 402 100, kas salīdzinoši ar 2011. gadu ir samazinājušies par Ls 4 093 400. No tiem Ls 12 979 500 bija investīcijas, iepriekšējos gados – 2010. gadā investīcijas veidoja Ls 8 555 800 un 2011. gadā Ls 14 826 100.

Secinājumi

Pozitīvi vērtējami veiktie grozījumi saistošajos noteikumos²⁷ par pirmsskolas izglītības nodrošināšanu, kas atvieglo nosacījumus RP līdzfinansējuma saņemšanai privātajām izglītības iestādēm. Rezultātā palielinās iestāžu skaits, kas var slēgt sadarbības līgumu ar pašvaldību par līdzfinansējumu un nodrošināt lielāku kopējo vietu skaitu PII.

2012. gadā tika veikts pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas process, kas notika ES projekta „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” ietvaros un kuru RP īstenoja sadarbībā ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju. Rīgas pilsētā tika nodrošināta 649 pedagogu izvērtēšana, no tiem 243 PII pedagogi, 334 skolu pedagogi, 11 profesionālās ievirzes izglītības iestāžu pedagogi, 25 interešu izglītības iestāžu un 36 profesionālās izglītības iestāžu pedagogi. Atbilstoši izvērtēšanas rezultātiem pedagogiem tika piešķirtas profesionālās darbības kategorijas un attiecīgi noteiktas piemaksas līdz 12% apmērā no mēneša darba algas likmes. Šāda veida pedagogu kvalitātes novērtēšana pedagogus motivē izglītoties un pilnveidot sevi, kā arī novērtē izglītības iestādes pedagogu profesionālo darbības kvalitāti.

2012. gadā RP ir veikti uzlabojumi dažādu izglītības līmeņu un veidu kvalitātes, materiālās bāzes un pedagogu kompetenču paaugstināšanai. Tāpat ir sekmēta interešu izglītība un tajā iesaistīto jauniešu skaits, gan arī izglītības pakalpojumu pieejamība pilsētas iedzīvotājiem kopumā.

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības prezidente

Atzinīgi vērtējama jaunu grupu atvēršana, tikai diemžēl problemātika ir PII nodrošināšana ar kvalitatīviem pedagogiem. Sakarā ar to, ka PII pedagogu atalgojums, neskatoties uz pašvaldības piemaksu, ir nekonkurētspējīgs, esošie pedagogi strādā ar pārslodzi, strādājot līdz pat divām slodzēm, un viņiem neatliek laika savas kvalifikācijas paaugstināšanai, kas rada būtiskas problēmas kvalitatīvas izglītības iegūšanai mazajiem rīdziniekiem.

Jautājumā par PII atbalstāma ir pedagogu kvalifikācijas paaugstināšana. Diemžēl PII vadītājiem ir visai atšķirīga attieksme pret savu pedagogu kvalifikācijas

²⁷RD 19.05.2011. saistošie noteikumi Nr.123 „Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju”

paaugstināšanu. Būtu nepieciešams veikt analīzi par to, cik pedagogu no kuras PII ik gadu paaugstina savu kvalifikāciju.

Nepieciešama ciešāka plānveida vispārīzglītojošo skolu sadarbība ar profesionālās izglītības iestādēm, koledžām un augstskolām. Interesi par eksaktajām zinātnēm ir jāsāk veidot jau no pirmsskolas vecuma, tādēļ būtu tikai apsveicama arī PII pedagogu papildus izglītošana šajā jomā.

Būtu jāorientējas uz tādām mūžizglītības jomām, kas nepieciešamas Rīgas ekonomikas attīstībai.

Lai veicinātu uzņēmējprasmju attīstību bērniem un jauniešiem, sadarbībā ar uzņēmējiem jāorganizē ekskursijas uz uzņēmumiem, tikšanās ar uzņēmējiem par dažādām tēmām, piemēram, veiksmes stāsti, atsevišķu profesiju apguves iespējas. Sadarbībā ar uzņēmēju organizācijām var organizēt dažāda veida konkursus vai sadarbības projektus skolu jaunatnei.

Jāvērš uzmanība uz 9. klašu beidzēju īpatsvaru, kas saņem tikai liecību atestāta vietā. Šeit jāveic preventīvs darbs, darbs ar ģimenēm un jāseko līdzi, kas tālāk notiek ar šiem jauniešiem, vai viņi bez izglītības spēj iekļauties Rīgas darba tirgū.

Inese Olafsone, LDDK tautsaimniecības eksperte

Pozitīvi vērtējama vienotas, uzticamas uzskaites sistēmas izveidošana attiecībā uz PII rindā reģistrētajiem pirmsskolas vecuma bērniem.

Jāveicina skolēnu interese par eksaktajiem priekšmetiem, skolās veidojot materiāli tehnisko bāzi dabas zinību priekšmetu apguvei, veidojot specializētās klases, materiāli ieinteresējot jaunos talantus. Pozitīvi vērtējams metodiskais atbalsts eksakto zinātņu pedagogiem.

Nepieciešams nodrošināt vienlīdzīgu finansējumu visiem attiecīgās vecumgrupas bērniem, neatkarīgi no pakalpojuma sniedzēja, kā arī nepieciešams strādāt pie kontroles mehānisma izveides, lai nauda tiešam sekotu bērnam, neatkarīgi no tā, vai tā nāk no pašvaldības vai valsts budžeta. Jānodrošina, ka visiem pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarētiem bērniem „seko” vienāds naudas apjoms līdz PII (dibinātājam), neatkarīgi no dibinātāja un tā atrašanās vietas. “Nauda seko bērnam” līdz pakalpojuma sniedzējam, kuru ir izvēlējis vecāks.

Finansēt nepieciešams visas pašvaldības un privātās PII pēc viena principa. Nešķirot un nekonfrontēt privāto un pašvaldības sektoru, jo visas PII ir pakļautas vienotiem noteikumiem.

Joprojām brīvā laika pavadīšanas problēma skolas vecuma bērniem ir vasaras brīvlaika mēneši. Ja skolas laikā bērni un jaunieši labprāt apmeklē vai nu dažādus

interešu pulciņus vai sporta nodarbības, kur piedāvājums ir pietiekams, tad vasaras brīvlaikā šādu aktivitāšu iespējas ir mazākas.

Pozitīvi vērtējamas ilgtermiņa apmācības jaunatnes organizāciju līderiem, bet nepieciešams atbalsts arī jaunu jauniešu NVO veidošanai.

1.1. tabula

Stratēģiskā mērķa PM1 „Izglītota un prasmīga sabiedrība” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
Skolas vecuma bērnu īpatsvars, kas neapmeklē skolu	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2007 0,74	2008 0,53	2009 0,90	2010 1,2	2011 1,17	2012 1,22 ²⁸	↑	↑	Samazinās	
Pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2005 72,2%	2006 62,1%	2007 60,1%	2009 51,8%	2010 53,8%	2011 60,7%	2012 64,2%	↑	↑	Pieaug
Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri stāv rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas pirmsskolas izglītības iestādēs	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 1607	2007 3938	2008 5011	2009 7745	2010 5702	2011 4906	2012 4317	↓	↓	Samazinās
9. klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 4,7	2007 5,2	2008 4	2009 3,2	2010 3,2	2011 2,3	2012 2,9	↑	↓	Samazinās
12. klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai licību atestāta vietā	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 2,3	2007 2,9	2008 2,1	2009 2,2	2010 1,6	2011 1,6	2012 1,3	↓	↓	Samazinās
Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās: -matemātikā	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 78	2007 78,4	2008 82,2	2009 95,1	2010 96,2	2011 93,7	2012 89,1	↓	↑	Pieaug
-fizikā	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 13,6	2007 13,7	2008 14,9	2009 15,8	2010 11,7	2011 8,6	2012 7,2	↓	↓	Pieaug

²⁸ 0,25% skolas vecuma bērni skolu neapmeklē neattaisnoti, bet 0,97% bērnu skolu kavējumi ir ar attaisnojošiem iemesliem

	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 5,8	2007 6,9	2008 7,6	2009 8,3	2010 6,0	2011 5,0	2012 4,5	↓	↓	Pieaug
-ķīmijā											
	RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta dati	2006 11,6	2007 12,5	2008 12,8	2009 12,1	2010 8,6	2011 7,9	2012 8,0	↑	↓	Pieaug
-bioloģijā											
Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars, % (15-64)	CSP	2006 27	2007 27,7	2008 30,4	2009 32,1	2010 32,4	2011 33,9*	2012 34,9*	↑	↑	
Iedzīvotāju īpatsvars ar vidējo profesionālo izglītību (pēc pamatskolas un pēc vidusskolas), % (15-64)	CSP	2006 31,5	2007 29,9	2008 29,3	2009 30,0	2010 29,9	2011 29,3*	2012 28,4*	↓	↓	
Nodarbināto iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars, % (15-64)	CSP	2006 32,2	2007 32,4	2008 35,4	2009 39,6	2010 41,2	2011 43,0*	2012 44,9*	↑	↑	
Nodarbināto iedzīvotāju ar vidējo profesionālo izglītību īpatsvars, % (15-64)	CSP	2006 35,2	2007 32,3	2008 33,5	2009 33,4	2010 32,4	2011 30,9*	2012 28,5*	↓	↓	
Tendence											
	↑	↓	↑	↓	⇒						
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas						

*2011. gada Darbaspēka apsekojuma dati, kas pārrēķināti, pamatojoties uz 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātiem

PM2 Radoša un eiropeiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi

Radošās industrijas ieņem arvien nozīmīgāku lomu tautsaimniecības attīstībā un Rīgas konkurētspējas nodrošināšanā. Tam pamatā ir Rīgas kā eiropeiskas pilsētas identitāte un tās iedzīvotāju spēja līdzdarboties, būt radošiem savā darbībā un veidot nākotnes pilsētu visiem kopā.

Pārskata gadā norisinājās aktīva gatavošanās dalībai projektā „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta” 2014. gadā, kurā tika iesaistītas Latvijas kultūras organizācijas un nodibinājuma „Rīga 2014” partneri. 2014. gada pasākumu programma ir paredzēta plaša – Rīgā koncertēs pasaules līmeņa Latvijas mākslinieki, tiks izrādītas visas Riharda Vāgnera cikla „Nībelunga gredzens” operas, kā arī opera „Rienci”, notiks vairāki starptautiska mēroga pasākumi, tostarp Pasaules koru olimpiāde, kas pulcēs 20 000 dziedātāju no visas pasaules un Eiropas Kinoakadēmijas balvas pasniegšanas ceremonija. Līdz ar to 2014. gads gaidāms ne tikai kā jaunu iespaidu gads Rīgas iedzīvotājiem un tās viesiem, bet arī iespēju gads gan Rīgas pilsētai, gan tās uzņēmējiem.

Lielā mērā ar Eiropas kultūras galvaspilsētas statusu saistīti arī dažādi RD investīciju projekti, piemēram, kultūras pils „Ziemeļblāzma” un Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas atjaunošana, Rīgas Kongresu nama pārbūve, Okupācijas muzeja rekonstrukcija un citu kultūras ēku atjaunošana.

Tāpat pārskata gadā notika amatiermākslas kolektīvu gatavošanās XXV vispārējiem latviešu Dziesmu un XV Deju svētkiem un dalībai projektā „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta” 2014. gadā.

2012. gadā Rīgu apmeklēja un koncertus sniedza pasaulē slaveni dažādu žanru mūziķi: Lady Gaga, Muse, Bryan Adams, Rammstein, Sting, Rihanna, Michael Bolton un citi. Pirmo reizi notika mūzikas un kultūras festivāls „Pestivals” Mežaparka Lielajā estrādē, kur uzstājās ap 150 mākslinieku, kā arī norisinājās tādi starptautiski festivāli kā folkloras festivāls „Baltica 2012” un mūzikas festivāls „Rīgas ritmi”.

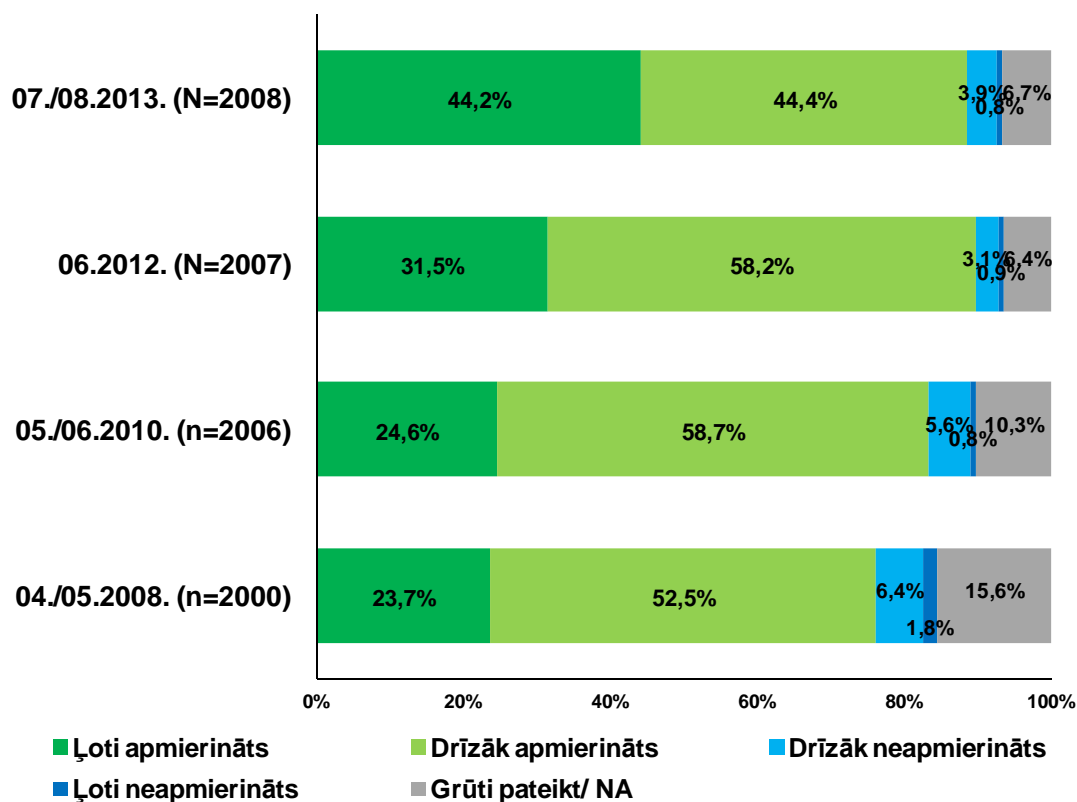
2013. gada jūlijā-augustā veiktās Rīgas iedzīvotāju aptaujas²⁹ rezultāti liecina, ka visatzinīgāk aptaujātie vērtējuši kultūras pasākumus, kopumā ar tiem apmierināti bija 88,6 % (2.1. attēls). Tie iedzīvotāji, kuri norādīja, ka nav apmierināti ar kultūras pasākumiem Rīgā (4,7 % no visiem), kā galvenos neapmierinātības iemeslus norādīja

²⁹ Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

informācijas, reklāmu trūkumu par pasākumiem (14,4 %), to, ka viss notiek centrā, maz pasākumu apkaimēs (12,2 %) un dārgas biļetes (9,7 %).

2.1. attēls

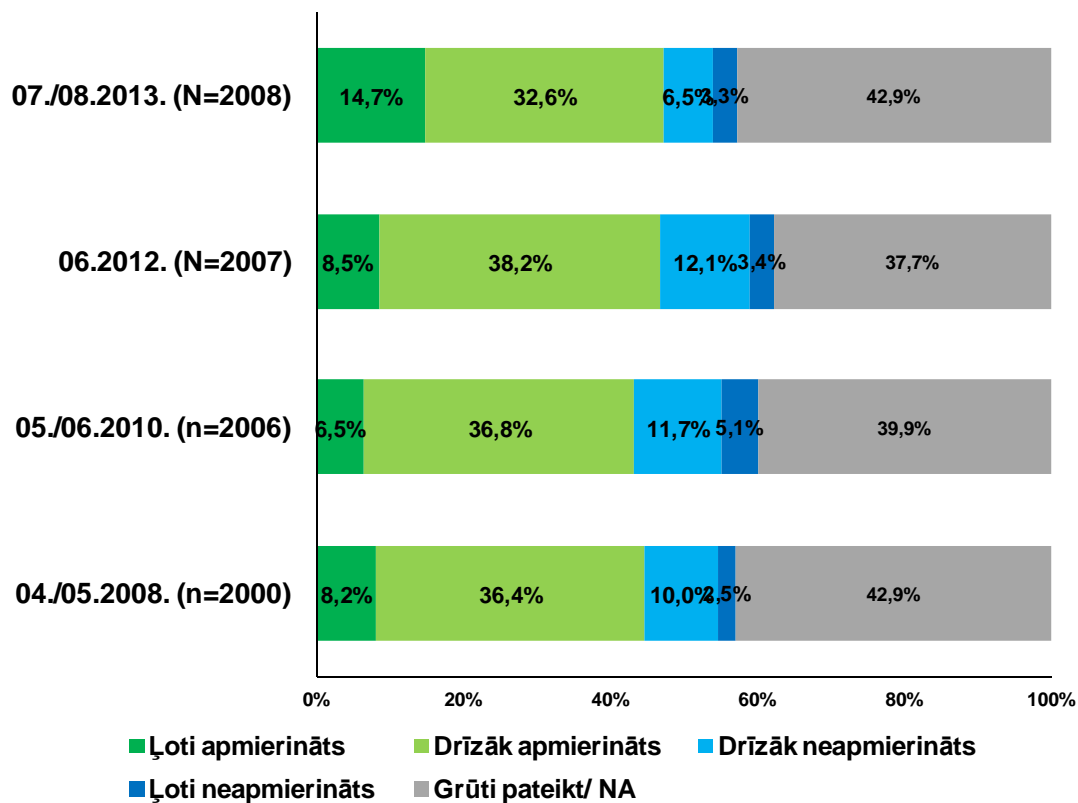
Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras pasākumiem Rīgā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Joprojām salīdzinoši kritiski tika vērtētas iespējas iesaistīties pašdarbības kolektīvos pieaugušajiem – apmierināti ar šādu iespēju bija vien 47,3 % (2.2. attēls). Negatīvāk bija noskaņoti respondenti no tādām apkaimēm kā Bieriņi, Āgenskalns, Dzirciems, Vecmīlgrāvis un Ziepiņkalns.

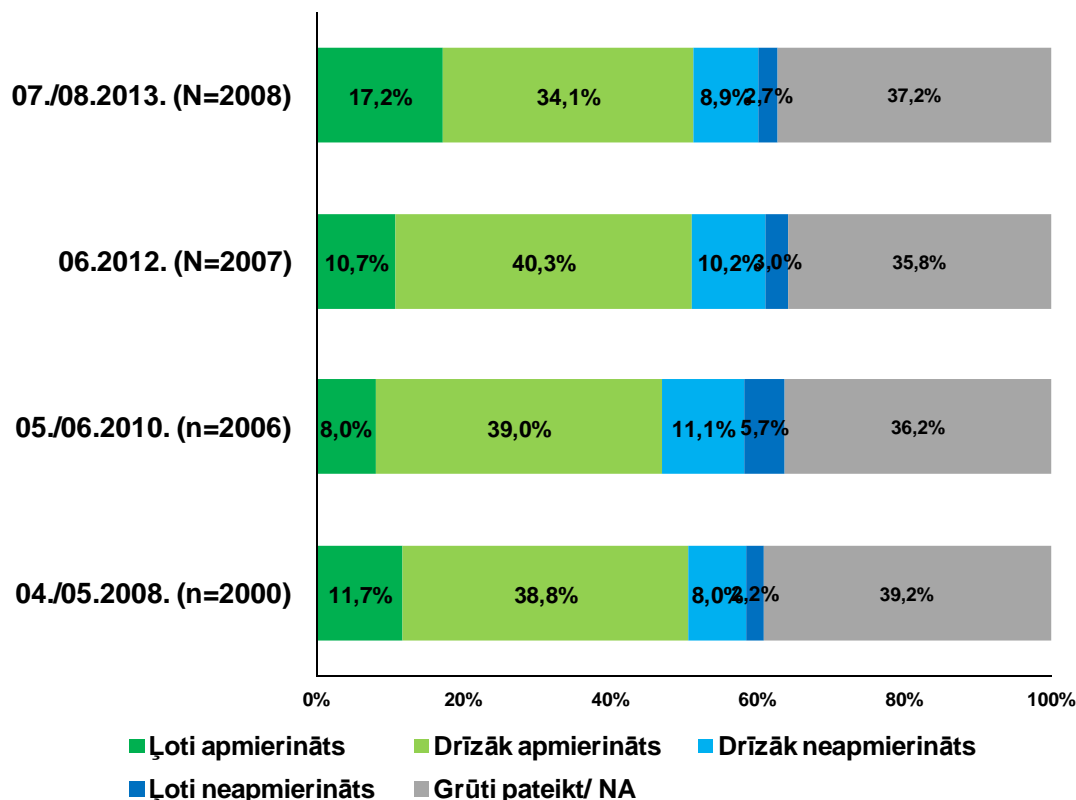
Iedzīvotāju apmierinātība ar iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) pieaugušajiem

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Savukārt iespējas bērniem darboties pulciņos un pašdarbības kolektīvos pozitīvi novērtēja 51,3 % respondentu (2.3. attēls). Iedzīvotāju vērtējums apkaimju griezumā liecina, ka salīdzinoši pozitīvāki viedokļi tika sniegti sekojošās apkaimēs: Bergos, Čiekurkalnā, Mežciemā, Torņkalnā un Vecpilsētā.

Iedzīvotāju apmierinātība ar iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) bērniem

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa PM2 Radoša un eiropiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi ietvaros ir izvirzīti 9 uzdevumi. Darbības tika veiktas visos no tiem.

U2.1. Nodrošināt sabalansētu kultūras pakalpojumu pieejamību visiem rīdziniekiem

Iedzīvotāju kultūras vajadzību apmierināšanu Rīgas pilsētas vienotajā kultūrtelpā un brīvā laika pavadīšanas nodarbību piedāvājumu izstrādi un realizēšanu pamatā veic neatkarīgie kultūras centri un Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienība ar savām kultūras iestāžu struktūrvienībām – kultūras centriem, muzejiem un koncertorganizācijām, kuras nodrošina tradicionālo, informatīvi izglītojošo un izklaides pasākumu rīkošanu pilsētas iedzīvotājiem, kā arī iespēju saturīgai brīvā laika pavadīšanai pilsētas amatierkolektīvos. Pārskata periodā RP kultūras centros un namos no pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem kultūras procesam tika noorganizēti 295 pasākumi, kā arī 1958 bezmaksas pasākumi, kuros piedalījās 189 kolektīvi, tai skaitā 33 bērnu kolektīvi ar kopējo dalībnieku skaitu – 6297 un apmeklētāju skaitu – 395 816.

Rīgas Centrālā bibliotēka (turpmāk – RCB) ar savu struktūrvienību tīklu sekmīgi papildina pilsētā nepietiekamo kultūras centru iestāžu pārklājumu un papildus nodrošina pašvaldības kultūras funkcijas pilnvērtīgu realizēšanu. Rīgas pilsētas kultūras dzīves norišu organizēšanu un iedzīvotāju radošu brīvā laika pavadīšanu nodrošināja RCB un tās 26 filiālbibliotēkas un trīs ārējie apkalpošanas punkti („Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem un Brasas cietumā). RCB darbību pārskata gadā raksturo šādi skaitliskie rādītāji: lietotāju skaits – 61 043, apmeklējumi bibliotēkā – 985 979, izsniegumi – 1 539 922, bibliotēkas virtuālais apmeklējums – 429 424 un datoru izmantojumu skaits bibliotēkā – 265 111. Tāpat RCB tika organizēti 1870 dažādi pasākumi.

U2.2. Organizēt vietējas nozīmes un starptautiskus kultūras pasākumus

Saskaņā ar apstiprināto 2012. gada pilsētas kultūras pasākumu kalendāro plānu, īstenoti plānotie tradicionālie, valsts un piemiņas dienu pasākumi: 1991. gada barikāžu atceres 21. gadadienai veltīto pasākumu programma, Komunistiskā genocīda upuru piemiņai veltīti pasākumi 25. martā un 14. jūnijā, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienas svētku pasākumi 4. maijā un Patriotiskā mēneša programma kultūras iestādēs un pilsētvīdē (Lāčplēša dienas pasākumi, Latvijas Republikas proklamēšanas 94. gadadienai veltītie koncerti, kā arī šajā laikā jau tradicionālais gaismas festivāls „Staro Rīga”).

Pilsētas kultūras pasākumu kalendārā plāna ietvaros tika īstenotas arī Lieldienu, Adventa un Ziemassvētku pasākumu programmas, Ielīgošanas pasākumi, Zāļu tirgus Doma laukumā, Līgo svētki, Miķeļdienas gadatirgus Vecrīgā, Mātes dienai un Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai veltīti koncerti un sarīkojumi.

Viens no nozīmīgākajiem 2012. gada organizētajiem pasākumiem bija Rīgas svētki, kuri tika svinēti viduslaiku noskaņās, atzīmējot 730. gadadienu kopš Rīgas iestāšanās Hanzas savienībā. Svētkus apmeklēja ap 180 000 cilvēku, bet noslēguma pasākumus ap 150 000 cilvēku. Svētku ietvaros tika īstenoti vairāk nekā 75 kultūras, sporta un citu aktivitāšu projekti, kuru realizācijā iesaistījās pašvaldības sadarbības partneri, uzņēmumi, NVO un iedzīvotāji.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados arī 2012. gadā liela apmeklētāju interese bija par Mūsdienu kultūras forumu „Baltā nakts”, kas Rīgā norisinājās jau astoto gadu. Šī foruma 62 projektu norises – koncertus, dzejas lasījumus, teātra un dejas performances, kino seansus, instalācijas un starpnozaru pasākumus apmeklēja vairāk kā 45 000 interesentu. Jāatzīmē, ka 2012. gadā foruma „Baltā nakts” ietvaros tika realizēti 26 konkursa projekti ar pašvaldības līdzfinansējumu, bet pārējie bija iniciatīvas projekti, kurus brīvprātīgi realizēja gan individuāli mākslinieki, gan radošās organizācijas un uzņēmumi.

Apmeklētāju skaita ziņā rekords tika sasniegts arī Jaunā 2013. gada sagaidīšanas svinībās 11. novembra krastmalā, kur pulcējās 35 000 cilvēku, lai vērotu kultūras programmu uz skatuves, svētku uguņošanu, un baudītu svētku atmosfēru.

Jau trešo gadu Rīgā tika organizēta Jāņu svinēšana 11. novembra krastmalā un Dzegužkalnā, pulcējot vairāk kā 60 000 cilvēku. Svētku kulminācija krastmalā bija Raimonda Paula lieluzvedums „Līgo, Rīga”. Savukārt Līgo svētki tradicionālā noskaņā ar folkloras kopu, Rīgas danču kluba un danču klubu no Igaunijas un Lietuvas piedalīšanos notika Dzegužkalna parkā.

Nozīmīgs pērnā gada notikums Rīgas kultūras dzīvē risinājās no 5. līdz 9. jūlijam, kad notika Starptautiskais folkloras festivāls „Baltica”, kas ir lielākie folkloras svētki Baltijā. Tajā piedalījās 173 Latvijas etnogrāfiskie ansambļi un folkloras kopas, kā arī tautas muzikanti, lietišķās mākslas meistari, amatnieki un stāstnieki gan no Latvijas, gan ārvalstīm.

Vietējas nozīmes pasākumus organizēja arī Rīgas izpilddirekcijas, piemēram, Pārdaugavas svētkus „Pārdaugavas torņi”, Zilā karoga pacelšanas svētkus Vakarbuļļu peldvietā, „Kaimiņu dienas”, Komunistiskā terora upuru piemiņas pasākumus, konkursu par labāk noformēto Ziemassvētku skatlogu u.c.

Uzdevuma ietvaros 2012. gadā tika uzsākta 2 ES fondu līdzfinansētu projektu realizācija: projekts „Innocrafts”, kura mērķis veicināt uzņēmējdarbību un uzņēmumu radīšanu mākslas un amatniecības nozarē, kā arī izanalizēt Eiropas valstu labo pieredzi un politiku mākslas un amatniecības uzņēmējdarbības attīstībā, kā arī projekts „Jaunais orķestris”, kura mērķis veicināt pieredzes apmaiņu starp jaunajiem Eiropas māksliniekiem un atrast jaunus talantus. Projekta ietvaros 2012. gadā tika izveidots jauniešu ceļojošais orķestris no 4 valstu pārstāvjiem, kas koncertēja Francijā, Lietuvā, Igaunijā un Latvijā. Tapa profesionāli studijas ieraksti, kas izdoti digitālā video diska un kompaktdiska formātā.

U2.3. Atbalstīt institūcijas un organizācijas, kas nodrošina kultūras un mākslas procesu

Lai atbalstītu institūcijas un organizācijas, kas nodrošina kultūras un mākslas procesu, tika organizēti projektu konkursi un atbalstīti tajos iesniegtie projekti: 2012. gada kultūras pasākumu finansēšanas konkurss (1 reizi mēnesī), kultūras projektu finansēšanas konkurss, tradicionālo kultūras pasākumu konkurss un Rīgas Festivālu mērķprogrammas finansēšanas konkurss 2010. – 2012. gadam. Kopumā tika iesniegti 756 projektu pieteikumi, bet atbalstīti 419 projekti: Kultūras pasākumu finansēšanas konkurss (atbalstīts 151 projekts), Rīgas Festivālu mērķprogramma 2010 – 2012 (atbalstīti 35 projekti), Rīgas domes Kultūras projektu finansēšanas konkurss (atbalstīti 128 projekti), Tradicionālo kultūras pasākumu finansēšanas konkurss (atbalstīti 105 projekti).

U2.4. Atbalstīt izcilību visās kultūras jomās

Uzdevuma ietvaros tika organizēta RD un Aleksandra Čaka biedrības Aleksandra Čaka goda nozīmes pretendentu izvirzīšana un balvas pasniegšana. Aleksandra Čaka goda nozīmes tika pasniegtas 8 laureātiem par mākslinieciski augstvērtīgu un inovatīvu darbu rašanos par pilsētas tēmu, kā arī par nozīmīgu veikumu dzejnieka daiļrades izpētē un popularizēšanā.

Pērn tika organizēts arī pasākums Gada balva kultūrā „Baltais zvirbulis”, lai izteiktu atzinību un apbalvotu RP kultūras darbiniekus un sadarbības partnerus par kvalitatīva kultūras procesa nodrošināšanu Rīgā. 2012. gadā balvu „Baltais zvirbulis” saņēma 10 laureāti.

U2.5. Atbalstīt kultūras daudzveidību

Tradicionālās kultūras saglabāšanas ietvaros tika organizēti Rīgas Dejojāņu svētki, Rīgas koru mēnesis (piedalījās 104 kori, 3640 dalībnieki), deju kolektīvu skate (piedalījās 69 kolektīvi, 2375 dalībnieki), vokālo, instrumentālo un tautas instrumentu orķestru un ansambļu skate (piedalījās 51 ansamblis, 793 dalībnieki), Rīgas amatiereteātru festivāls „Rīga spēlē teātri 2012” (piedalījās 23 amatiereteātri, 400 dalībnieki), Rīgas kokļu diena (piedalījās 22 kokļu ansambļi, 150 dalībnieki), mazākumtautību vokālo un instrumentālo ansambļu koncerti – skates, amatierkolektīvu nozaru skates kolektīvu darbības izvērtēšanai. Pārskata gadā Rīgas svētku 2012 ietvaros norisinājās arī deju lieluzvedums „Rīga, mana baltā Rīga”, kā arī RP organizēja profesionālā Pūtēju orķestra „Rīga” 40 gadu jubilejas koncertu ciklu un piedalījās Latvijas foruma „Kultūras centrs radošā Latvijā” un starptautiskas zinātniskas konferences „Ojārs Vācietis un viņa laiks latviešu rakstniecībā” organizēšanā.

2012. gadā tika organizētas izstādes, no kurām nozīmīgākās bija Tēlotājas mākslas studiju Mākslas dienu izstāde, Tautas lietišķās mākslas studiju izstāde „Raksti. Raksti!” Rīgas Mākslas telpā un Tautas lietišķās mākslas izstāde „Rīgas meistari” Rīgas dienu Maskavā ietvaros.

Ar RP atbalstu tika nodrošināta amatierkolektīvu dalība reģionālajos un starptautiskajos pasākumos: XVI Jaunrades deju konkursā Valmierā, amatiereteātru iestudējumu reģiona skatē Mālpilī, V Latvijas pūtēju orķestru konkursā Valmierā, nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas pasākumā „Satiec savu meistar!” Rīgā, kas galvaspilsētā notika pirmo reizi un tajā piedalījās visi pašvaldības kultūras centri un to kolektīvi, XV Deju svētku lieluzveduma repertuāra modelēšanas koncertā Valmierā, V Starptautiskajā jauniešu pūtēju orķestru konkursā Ventspilī, Senioru Dziesmu un Deju svētkos Saulkrastos, Latvijas sieviešu un vīru koru salidojumā Ērgļu novada „Meņģeļos”, vairākos novadu Dziesmu svētkos, Ziemeļu un Baltijas valstu vīru koru salidojumā Tartu, Kokļu dienās Jūrmalā, Ziemeļu – Baltijas valstu Dziesmu svētkos Turku, Somijā un Starptautiskajā Jauniešu simfonisko orķestru salidojumā Brēmenē.

Organizējot kultūras projektu konkursus, tika veicināta un atbalstīta kultūras procesa daudzveidība visdažādākajās radošajās izpausmēs. Rezultātā tika līdzfinansēti Rīgas pilsētai nozīmīgi kultūras un mākslas projekti dažādās mākslas nozarēs – mūzikā, vizuālā teātra, dejas mākslas un grāmatniecības, muzeju darbības nozarēs, tai skaitā atbalsts tika piešķirts virknei dokumentālo filmu un īsfilmu radīšanai, vērtīgu monogrāfiju un kultūrvēsturisku izdevumu tapšanai, nozīmīgiem teātra un muzikālajiem iestudējumiem.

U2.6. Veicināt radošumu un iedzīvotāju aktīvu līdzdalību pilsētas attīstības procesos

Lai veicinātu daudzveidīgu un kvalitatīvu kultūras pakalpojumu un sabiedrības iesaistīšanu kultūras norišu veidošanā, tika organizēti kultūras pasākumu un projektu konkursi, tādejādi nodrošinot atklātu un visiem kultūras procesa dalībniekiem pieejamu pilsētas budžeta līdzekļu sadali kultūras procesa īstenošanai. Kopumā tika iesniegti 756 projektu pieteikumi, bet atbalstīti 419 projekti, tai skaitā 99 pašvaldības kultūras iestāžu un tautas mākslas kolektīvu organizētie projekti, 212 nevalstisko organizāciju rīkotie pasākumi un 48 valsts iestāžu īstenotie projekti, kā arī 60 citu pasākumu organizatoru un fizisku personu iesniegtie projekti. Vairāk skatīt zem mērķa *U2.3. Atbalstīt institūcijas un organizācijas, kas nodrošina kultūras un mākslas procesu*

Rīgas Festivālu mērķprogrammas ietvaros lielu pilsētas iedzīvotāju un viesu skaitu tradicionāli pulcēja festivāli – Starptautiskais mūzikas festivāls „Rīgas ritmi”, Rīgas Starptautiskais kino forums „Arsenāls”, festivāls „Bildes”, Kino festivāls „Baltijas pārle”, teātra festivāls „Zelta maska Latvijā” u.c.

Kā ik gadu, tika realizēti pilsētas svētku noformējumi Starptautiskajai sieviešu dienai, Lieldienu svētkiem, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienai, Līgo svētkiem, Rīgas svētkiem, Latvijas Republikas proklamēšanas dienai un Ziemassvētkiem.

Trešo gadu tika īstenota jauna un oriģināla mākslas aktivitāte pilsētvidē – vides objektu festivāls „Ziemassvētku egļu ceļš 2012”, kas akcentē Rīgu kā mākslas un inovatīvu ideju pilsētu. Festivālā tika eksponēti 50 vides objekti, kuros Ziemassvētku simbols – egle, tiek eksponēts arī kā vides objekts jaunos un oriģinālos vizuālos risinājumos. Vides objektu festivāla „Ziemassvētku egļu ceļš 2012” projektu realizēšanas finansēšanas konkursā tika iesniegti 16 projekti, pilsētvidē realizēti 6 projekti. Kā arī RP sadarbības partnera Latvijas Mākslas akadēmijas mācību procesā iekļauts vides objektu festivāls „Ziemassvētku egļu ceļš 2012” un tā ietvaros realizēts vides objektu dizaina/noformējuma konkurss, kā rezultātā iesniegti 26 projekti, pilsētvidē realizēti 14 projekti.

U2.7 Veicināt iedzīvotāju radošu brīvā laika pavadīšanu

2012. gadā Rīgā darbojās 275 amatiermākslas kolektīvi, tai skaitā 89 kori, 47 deju kolektīvi, 42 vokālie ansambļi, 15 folkloras kopas, 5 pūtēju orķestri, 6 kokļu

ansambļi, 12 instrumentālie ansambļi, 16 amatiereteātri, 31 lietišķās mākslas studija, 8 tēlotājas mākslas studijas, 4 foto, kino studijas, kā arī 25 bērnu kolektīvi.

RP kultūras iestāžu apvienība, trīs kultūras centri un viena pašvaldības mūzikas un mākslas skola nodrošina ar telpām un koordinē 171 amatierkolektīvu.

U2.8. Veicināt kultūras iestāžu celtniecību un rekonstrukciju, nodrošināt optimālu kultūras iestāžu tīklu

2012. gadā turpinājās kultūras pils „Ziemeļblāzma” un tai piegulošā gandrīz piecus hektārus plašā parka rekonstrukcija un restaurācija, kuru plānots nodot ekspluatācijā 2013. gada pavasarī.

Tāpat 2012. gadā tika izstrādāts un Rīgas pilsētas būvvaldē akceptēts būvprojekts „Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas Rīgā, Krišjāņa Valdemāra ielā 10a, rekonstrukcija, restaurācija un jaunbūve” un plānots, ka 2013. gadā ar turpmāk – ERAF finansiālu atbalstu tiks uzsākta ēkas rekonstrukcija, restaurācija un jauna būvniecība.

U2.9. Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturiskos objektus pilsētas centrā un citās vēsturiskās apbūves teritorijās

Pārskata gadā tika atklāta skulptūra „Rīdzinieki”, kas veltīta Augusta Deglava 150 gadu jubilejai un viņa romānam „Rīga”, kas tapis vairāk nekā 100 gadus atpakaļ. Skulptūras autors ir tēlnieks Ģirts Burvis un to uzstādīja Pērnavas ielas skvērā, savukārt Augusta Deglava bijušajā dzīves vietā pie mājas Augusta Deglava ielā 24 uzlikta piemiņas plāksne. Sadarbībā ar ēkas īpašnieci tika veikta arī ēkas fasādes renovācija.

Lai vairotu un padziļinātu sabiedrības izpratni par kultūras pieminekļu aizsardzību un uzturēšanu, par apbūves noteikumu specifiku, kā arī par pilsētvides dizaina un fasāžu krāsojuma nosacījumiem Rīgas vēsturiskajā centrā, pilsētbūvniecības pieminekļos un apbūves aizsardzības teritorijās Rīgā, tika veikts sistemātisks un regulārs darbs (sarakste, konsultācijas, dalība arhitektūras ideju konkursu žūrijās), kā rezultātā sagatavoti 1367 atbildes dokumentu projekti, tai skaitā 438 plānošanas un arhitektūras uzdevumi, kā arī izvērtēti, saskaņoti un akceptēti 611 būvprojekti un zemes ierīcības projekti.

2012. gadā apsekoti 513 kultūrvēsturiski objekti, kā rezultātā tika sagatavoti 165 atzinumi par nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumu atbilstoši saistošajiem noteikumiem³⁰, 98 objekti apsekoti nolūkā noskaidrot kultūras pieminekļa saglabātības stāvokli pirms plānošanas un arhitektūras uzdevuma sagatavošanas un 250 objektiem veikta fotofiksācija kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa noteikšanai un saskaņošanai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju.

³⁰RD 11.09.2007. saistošie noteikumi Nr.88 „Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtība Rīgā”

Aktualizēta elektroniskā datubāze par vēsturiskajām ēkām Rīgā, kurām noteikts kultūrvēsturiskās vērtības līmenis atbilstoši saistošo noteikumu³¹ prasībām. 2012. gada beigās datubāze ietvēra informāciju par 1568 objektiem.

Lai optimizētu Rīgas kultūrvēsturiskās vides saglabāšanu un aizsardzību, sagatavoti priekšlikumi grozījumiem saistošajos noteikumos³². Tāpat, lai aktualizētu un pilnveidotu nosacījumus UNESCO³³ Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā iekļautā konkrētā objekta izmantošanai un apbūvei, sagatavoti priekšlikumi grozījumiem saistošajos noteikumos³⁴.

Sadarbojoties RD institūcijām, tika ieviesti vairāki ERAF finansēti projekti: „Grīziņkalna kultūrvēsturiskā mantojuma tūrisma potenciāla stiprināšana”, „Grīziņkalna parka teritorijas revitalizācijas tehniskā projekta izstrāde”, „Ziedoņdārza teritorijas revitalizācijas tehniskā projekta izstrāde” un „Rīgas Pils laukuma labiekārtošana”.

RD institūcijas, kas 2012. gadā veica aktivitātes mērķa ietvaros – Izglītības, kultūras un sporta departaments, Pilsētas attīstības departaments, Īpašuma departaments, Ārlietu pārvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”, Rīgas pilsētas būvvalde un SIA „Rīgas meži”.

Budžets

2012. gadā RP atpūtai, kultūrai un reliģijai pilsētā izlietoja Ls 18 532 100, kas ir par 14 % vairāk kā 2011. gadā, no tiem Ls 4 712 900 bija investīcijas, kas salīdzinājumā ar 2011. gadu ir par 41 % vairāk.

Secinājumi

Projekts „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta” ir ne tikai kultūras projekts, bet arī nozīmīga investīcija Rīgas tēla veidošanai, tūristu piesaistei un ieskaņa ES prezidentūras norisei Latvijā 2015. gadā.

Iedzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties dažādos pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) liecina, ka pieprasījums pēc šādiem sniegtajiem pakalpojumiem ir lielāks nekā piedāvājums. Līdz ar to ir nepieciešams attīstīt šādu kultūras pakalpojumu piedāvājumu pilsētas iedzīvotājiem, kas veicinās arī rīdzinieku dažādu prasmju saglabāšanu un pārmantojamību un nodrošinās dažādu kultūras norišu, t.sk. Dziesmu un deju svētku nepārtrauktību.

³¹Ministru kabineta 08.03.2004. noteikumi Nr.127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi”

³²RD 20.12.2005. saistošie noteikumi Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”

³³Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija

³⁴RD 07.02.2006. saistošie noteikumi Nr.38 „Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības prezidente

Dažādās Rīgas apkaimēs kultūras pakalpojumu pieejamība nav nodrošināta vienādi. Ir kultūras iestādes, kuras darbojas aktīvi un piesaista savus apkaimes iedzīvotājus, bet diemžēl ir arī tādas, kuras gan to novecojušās infrastruktūras, gan piedāvāto aktivitāšu dēļ nav populāras iedzīvotāju vidū.

Ja ārpus pilsētas centra esošajās kultūras iestādēs būtu pieejama lielāka amatierkolektīvu dažādība, tad uzskatu, ka iedzīvotāji tajos vairāk iesaistītos.

Tāpat būtu jāpadomā par vēl plašāku bibliotēku aktivitāšu reklāmas iespējām, lai piesaistītu lielāku interesentu skaitu.

2.1. tabula

Stratēģiskā mērķa PM2 „Radoša un eiropiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
		2007	2008	2009	2010	2011	2012				
Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības rādītāji – lasītāju skaits, tūkstošos	Rīgas Centrālā bibliotēka	74	68	79	77	61	61	⇒	↓	Vērtē kontekstā ar citiem rādītājiem – internets, m/s budžeti	
Mājsaimniecību izdevumi atpūtai un kultūrai %	CSP	9,2%	9,3%	9,7%	9,9%	8,0%	8,1%	7,5%	↓	↓	Pieaug

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------

PM3 Uz starptautisku sadarbību vērsta pilsētas ekonomikas attīstība

Pakalpojumu attīstība, eksporta apjoma pieaugums, administratīvā centra funkciju nostiprināšana un tūrisma kultūras attīstība Rīgā ir prioritārā mērķa galvenie virzieni vispārējās labklājības veicināšanai

Rīgas ekonomikas apjomi pasaules mērogā ir salīdzinoši nelieli un vispārējās labklājības veicināšanai dalība starptautiskā arēnā ir ļoti svarīga – gan aicinot tūristus, investorus un citus interesentus uz Rīgu, gan piedāvājot preces un pakalpojumus ārvalstīs. 2012. gadā liels uzsvars tika likts tūrisma attīstībai, kā arī tika veiktas aktivitātes loģistikas potenciāla attīstīšanai.

2012. gada darbības rezultāti liecina, ka caur galvaspilsētas ostu ir izvesti vairāk nekā 36 miljoni tonnu kravu, un šis rādītājs ir ļāvis Rīgas brīvostai kļūt par visas Baltijas jūras reģiona ostu līderi. Rīgas brīvosta 2012. gadu iesāka kā lielākā Baltijas valstu osta pēc kravu apgrozījuma un, gadam noslēdzoties, osta ne tikai ir saglabājusi vadošās ostas statusu, bet arī par 5,8 % palielinājusi pārkrauto kravu apjomu. Rīgas ostai pirmo reizi atjaunotās Latvijas vēsturē izdevās apsteigt konkurentus un sasniegt lielāko kravu apgrozījumu Baltijā.

Kopējais Rīgas ostā iebraukušo un izbraukušo pasažieru skaits pārskata gadā sasniedza 815 000.³⁵

Gaisa satiksmes jomā kravu apgrozījums Starptautiskajā lidostā „Rīga” kopš krituma 2008. gadā turpina strauji pieaugt, 2012. gadā sasniedzot lidostas vēsturē vēl nepieredzētus apjomus – 32 953 tonnas. Pārskata gadā lidosta „Rīga” apkalpoja 4 767 764 pasažierus.

RP aktīvi piedalījās 19 starptautiskajos sadarbības tīklos un starptautiskajās organizācijās. Plašs aktivitāšu apjoms 2012. gadā tika veikts ārējo sakaru paplašināšanā un degradēto teritoriju sakārtošanā tūristu iecienītās vietās. Arī tranzīta un loģistikas jomā pārskata gadā ir sasniegti labi rezultāti.

Kā liecina LR CSP dati, 2012. gadā Rīgā viesojušies 1 435 400 ārvalstu vairāku dienu ceļotāji, kas ir par 14 % vairāk nekā 2011. gadā. Visvairāk pārskata gadā pieaudzis viesu skaits no Zviedrijas (par 20 %), kā arī neliels pieaugums vērojams no ES valstīm (par 1,6 %). Kā galvenos apmeklējuma iemeslus ceļotāji minējuši atpūtu (44 %), darījumu kārtošanu (29 %) un radnieku/draugu apmeklēšanu (22 %). Pārskata gadā Rīgā viesojušies un viesnīcās un citās tūristu mītnēs uzturējušies 971 728 ceļotāji un pavadījuši tajās 2 109 564 diennaktis, attiecīgi viena ceļotāja vidējais uzturēšanās ilgums bija 2,2 diennaktis.

³⁵ LR Centrālās statistikas pārvaldes dati

Rīga sevi pozicionē arī kā stratēģiski izdevīgu pilsētu starptautisku konferenču norisei. Pēc International Congress and Convention Association ziņojuma³⁶ datiem pasaules reitingā Rīga atrodas 79. vietā, kamēr Viļņa 65. vietā un Tallina ir 43. vietā. Eiropas reitingā Rīga atrodas 41. vietā, savukārt Viļņa 35. vietā un Tallina ir 25. vietā.

Mērķa PM3 sasniegšanai ir izvirzīti 8 uzdevumi. Pārskata gadā mērķa sasniegšanai veiktas dažādas intensitātes aktivitātes visu uzdevumu ietvaros.

U3.1. Veidot un veicināt ārējos sakarus

Ārlietu pārvalde 2012. gadā organizēja 208 ārvalstu komandējumus un nodrošināja 40 uzņemšanas ārvalstu oficiālajām delegācijām RD.

Ir noslēgtas vienošanās ar 29 sadraudzības pilsētām, kā arī bez tam notiek dažādas sadarbības aktivitātes ar 37 ārvalstu sadarbības pilsētām. Notika aktīva sadarbība 19 starptautiskajos sadarbības tīklos, kā Eiropas lielo pilsētu sadarbības tīkls EURO-CITIES un Eiropas pilsētu tīkls „Pilsētas bērniem”. Sadarbības ietvaros tiek veidoti kopīgi kultūras un izglītojošie pasākumi, norisinās viesošānās abu pušu nacionāla un starptautiska mēroga pasākumos, kā arī tiek abpusēji pārņemta labā pieredze un prakse dažādās jomās.

U3.2. Veicināt tranzīta un loģistikas attīstību

Pārskata periodā turpinājās Dienvidu tilta 2. kārtas ielu posma būvniecība Daugavas kreisajā krastā.

RP veic Rīgas Ziemeļu transporta koridora projekta (turpmāk – Ziemeļu koridors) sagatavošanas un priekšizpētes darbus, kuru finansēšanai ir piesaistīti līdzekļi no Eiropas Transporta tīkla (TEN-T) budžeta. TEN-T 2005 līdzfinansētais projekts „Rīgas pilsētas un Rīgas ostas integrēšana TEN-T tīklā” un TEN-T 2007 līdzfinansētais projekts „Rīgas pilsētas un Rīgas ostas integrēšana TEN-T tīklā: Rīgas Ziemeļu transporta koridora pētījumu pabeigšana”.

Abu TEN-T programmu ietvaros tiek līdzfinansēta lielākā daļa Ziemeļu koridora projekta sagatavošanas un priekšizpētes darbu.

U3.3. Veicināt tūrisma attīstību

RP sadarbībā ar Latvijas Tūrisma attīstības aģentūru un tūrisma operatoriem piedalījās reklāmas kampaņās, līdzfinansēja un atbalstīja vairākus kultūras pasākumus: Līgo svētki, Staro Rīga, Rīgas svētki, Ziemassvētki un Jaunā gada sagaidīšanas svētki, Lieldienu pasākumi u.c. Pārskata periodā notika intensīvs darbs ar ārvalstu medijiem un tūrisma operatoriem. 2012. gadā Rīgā tika uzņemtas vairāk kā 600 ārvalstu un tūrisma operatoru vizītes no šādām valstīm: Lietuva, Igaunija, Somija, Krievija u.c.

³⁶ <http://www.iccaworld.com/dcps/doc.cfm?docid=1520>

2012. gadā trīs Rīgas Tūrisma informācijas centrus apmeklējuši 226 100 tūristi, kas ir par 7 % vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Pozitīva Rīgas tēla veidošanas ietvaros tika veicināta Rīgas atpazīstamība starptautiskos tirgos. Rīgas pilsēta piedalījās starptautiskajās Hanzas dienās, kas sniedza iespēju Rīgai demonstrēt gan tūrisma iespējas, gan sadarbības potenciālu, kā arī starptautiskajā investīciju un nekustamo īpašumu izstādē „MIPIM 2012”. Pārskata periodā organizētas sezonālās kampaņas vairākās valstīs, dalība vairākos starptautiskos tūrisma filmu festivālos un tūrisma veicinošos projektos u.c.

2012. gadā mārketinga un sabiedrisko attiecību aktivitātēs galvenais uzsvars tika likts uz šādiem pasākumiem: Nordea Rīga maratons, Līgo svētki, Rīgas pilsētas svētki, Gaismas festivāls „Staro Rīga” un Ziemassvētku periods Rīgā.

Sadarbības ietvaros RP organizēja Rīgas uzņēmēju ārvalstu kontaktu kvalitatīvu un kvantitatīvu paplašināšanos, veicināja starptautisku organizāciju un uzņēmējsabiedrību reģionālo pārstāvniecību izvietojumu Rīgā, kā arī atbalstīja publiskās diplomātijas pasākumus Rīgas popularizēšanai.

Rīga ir starptautiska mēroga kultūras pasākumu norises vieta ar iespēju piesaistīt lielu skaitu tūristu. Nozīmīgi, ka 2012. gadā Rīgas Tūrisma Informācijas Centri ir saņēmuši Latvijas Tūrisma pakalpojumu kvalitātes sistēmas zīmi „Q-LATVIA”.

U3.4. Veicināt degradēto objektu un teritoriju sakārtošanu tūristu iecienītās vietās

Sakarā ar graustu (pilsētvidi degradējošo būvju) skaita palielināšanos, tai skaitā pilsētas vēsturiskajā centrā, 2012. gada 20. martā tika apstiprināti RD iekšējie noteikumi Nr.15 „Kārtība, kādā sakārtojamas vai nojaucamas pilsētvidi degradējošas, sabrukušas vai cilvēka drošību apdraudošas ēkas (būves) Rīgā”.

Lai veicinātu teritoriju sakārtošanu galvaspilsētā un tūristu piesaisti, turpinās aktivitātes tādu ES līdzfinansētu projektu kā „Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielu kvartāla degradētās teritorijas revitalizācija” un „Grīziņkalna un tam piegulošā Miera dārza teritorijas revitalizācija” ietvaros.

„Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielu kvartāla degradētās teritorijas revitalizācija” projekta ietvaros 2012. gadā tika izstrādāts tehniskais projekts un noslēgts būvniecības līgums. Projekta revitalizācijas darbu ietvaros veikta esošo likvidējamo pagaidu ēku, nojumju, esošā mūra žoga un vārtu demontāža, asfalta seguma, bortakmeņu, liekās grunts izrakšana, tajā skaitā visu būvgružu kraušana konteineros un utilizācija. Tika veikta grunts izlīdzināšana, piebraucamo ceļu šķembošana, sagatavošana labiekārtošanas darbu veikšanai.

„Grīziņkalna un tam piegulošā Miera dārza teritorijas revitalizācija” projekta ietvaros 2012. gadā tika veikta tehniskā projekta izstrāde ielu apgaismojumam un ielu rekonstrukcijai un izsludinātas iepirkuma procedūras par Ziedoņdārza un Grīziņkalna parka revitalizācijas tehnisko projektu izstrādi.

ES līdzfinansētā projekta „Grīziņkalna kultūrvēsturiskā mantojuma tūrisma potenciāla stiprināšana” ietvaros pārskata gadā tika pabeigta ēkas Krāsotāju ielā 12 restaurācija un rekonstrukcija, izstrādāti tūrisma maršrutu apraksti – „Koka ēkas Grīziņkalnā”, „Koka ēkas Latgales priekšpilsētā” un „Koka ēkas Rīgas centrā”.

Arhitektoniskā mantojuma saglabāšana sabalansētas pilsētas attīstības nodrošināšanai (Co2ol Bricks) projekta ietvaros pārskata periodā tika uzsākts darbs pie pilotprojekta, renovējot vēsturisku ķieģeļu ēku Rīgā, Maskavas ielā 8, Sarkano spīķeru kvartālā, izmantojot jaunākās tehnoloģijas un sasniedzot augstākus energoefektivitātes un ilgtspējības rādītājus.

U3.5. Veicināt pozitīvu Rīgas atpazīstamību starptautiskos tirgos

Liela daļa aktivitāšu uzdevuma sasniegšanai ir saistītas ar Rīgas kā Eiropas Kultūras galvaspilsētas 2014. gadā popularizēšanu sadarbībā ar nodibinājumu „Rīga 2014”.

Lai veicinātu pozitīvu Rīgas atpazīstamību starptautiskajos tirgos, RP ir veikusi vairākas aktivitātes, tai skaitā starptautiskās investīciju un nekustamo īpašumu izstādes „MIPIM 2012” Kannās (Francija) ietvaros tika veikti marketinga pasākumi par „Meet Rīga” zīmolu, kas tika izveidots 2010. gada nogalē, lai popularizētu Rīgu kā konferenču, kongresu un korporatīvo pasākumu galamērķi. 2012. gadā notika aktīva informācijas aktualizācija un papildināšana, kā rezultātā arī „Meet Rīga” katalogs no papīra formāta pārtapa elektroniskā versijā, apkopojot visu aktuālo informāciju par Rīgas piedāvātajām iespējām.

Veiksmīgas līdzšinējās darbības rezultātā un pārliecinoši prezentējot sevi starptautiskās izstādēs, Rīga turpina piesaistīt konferenču, kongresu un korporatīvo pasākumu rīkotājus. Zīmols „Meet Rīga” 2012. gadā ar savu stendu piedalījās dažādās starptautiskās nozares izstādēs, piemēram, Imex 2012 (Frankfurte, Vācija), EIBTM 2012 (Barselona, Spānija), Events & Mice Trade Fair Utrecht (Utrehta, Nīderlande), kur Live Riga partneru programmas ietvaros tika aktīvi piesaistīti jauni partneri, kuru skaits ir sasniedzis 176.

2012. gada janvārī tika izveidots nodibinājums „Rīgas marka”. Notika aktīva zīmola „Rīgas marka” popularizēšana ārvalstīs. Ar labiem panākumiem vairākos Maskavas lielveikalos darbojas Latvijas preču tirdzniecības punkti „Rižskij dvorik”.

Informatīvo materiālu tirāžas sasniegušas jaunu rekordu – nodrukāti 250 000 dažādi bukleti, kartes un citi materiāli 4 valodās. Populārākais no visiem materiāliem ir pasākumu kalendārs „Ko darīt Rīgā?”, kas iznāk četrās valodās ar tirāžu vairāk nekā 120 000 eksemplāru gadā. 2012. gadā pirmo reizi buklets par Rīgu izdots arī ķīniešu valodā.

U3.6. Organizēt Rīgas uzņēmēju ārvalstu kontaktu kvalitatīvu un kvantitatīvu paplašināšanos

Rīgas uzņēmēju ārvalstu kontaktu paplašināšanās notiek piedaloties starptautiskajās izstādēs, konferencēs un projektos. 2012. gadā starptautiskās investīciju un nekustamo īpašumu izstādes „MIPIM 2012” ietvaros notika apaļā galda diskusija „Mayor’s Think Tank”, kas sniedza iespēju izstādes dalībniekiem tikt ar daudzu pasaules lielpilsētu mēriem, apmainīties idejām un prezentēt Rīgu.

U3.7. Veicināt starptautisku organizāciju un uzņēmējdarbību reģionālo pārstāvniecību izvietojumu Rīgā

Pamatojoties uz ārvalstu investoru iniciatīvu, kā arī RP operatīvi nodrošinātajiem organizatoriskiem pasākumiem – informācijas sniegšanu par industriālajām teritorijām Rīgā, tikšanos organizēšanu un citām darbībām, Krievijas investori pieņēma lēmumu par Felzer rūpnīcas izvietojumu Rīgā, kura tika atklāta 2012. gada rudenī. Krievijas pilsoņiem piederošais aukstumiekārtu un kondicionēšanas sistēmu ražošanas uzņēmums uzsāka darbību industriālajā parkā „Nordic Technology Park”, plānojot eksportēt 90 % no saražotās produkcijas.

U3.8. Atbalstīt publiskās diplomātijas pasākumus Rīgas popularizēšanai

Uzdevuma ietvaros tika atbalstīti tādi pasākumi kā, piemēram, Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk – ASV) vēstniecības organizētās ASV Neatkarības dienas svinības Mežaparkā 2012. gada 2. jūlijā un ikgadējo Eiropas Savienības dārza svētku norise Vērmanes dārzā.

Pie mērķa PM3 un tam pakārtoto uzdevumu īstenošanas 2012. gadā darbojās Izglītības, kultūras un sporta departaments, Pilsētas attīstības departaments, Satiksmes departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Ārlietu pārvalde, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas Tūrisma attīstības birojs un SIA „Rīgas meži”.

Budžets

Pilsētas reprezentācijas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos. Lielajiem projektiem līdzekļi tika piesaistīti arī no ES fondiem.

Secinājumi

Uzkrāto ārvalstu tiešo investīciju (turpmāk – ĀTI) apjomi ik gadu Rīgā turpina palielināties. Pēdējo piecu gadu laikā no 2008. līdz 2012. gadam ĀTI ir palielinājušās vairāk nekā divas reizes un sasniedza 3,5 miljardus latu. Kopumā Latvijā 2012. gadā ir investēti 4,6 miljardu latu, līdz ar to Rīga ir piesaistījusi 77 % no Latvijas investīcijām. Pēc pašreizējām tendencēm ĀTI pieaugums Rīgā ir 250 – 300 miljoni Ls gadā. Īpaši liela interese Rīgā joprojām ir par pakalpojumu centru izvietojumu, jo tirgū ir pieejamas augstas A klases biroju telpas ar pasaules līmeņa platjoslas interneta pakalpojumiem.

Ārvalstu tiešo investīciju pieaugums, koncerna „Latvijas dzelzceļš”, Rīgas brīvdabas un lidostas „Rīga” un citu nozaru pozitīvie finanšu izaugsmes rādītāji pārskata periodā palielināja RP budžeta ieņēmumu bāzi.

Latvijā ir otrs ātrākais datu pārraides ātrums pasaulē, salīdzinot individuālo interneta lietotāju mērījumu rezultātus³⁷. 2012. gadā pilsētu konkurencē Rīga ieņem otro vietu pasaulē, atpaliekot tikai Dienvidkorejas galvaspilsētas Seulas.

Eksporta pieaugums vērojams galvenokārt tranzīta, loģistikas, ķīmijas, mašīnbūves un farmācijas nozarēs. Ir uzlabojies arī Latvijas inovāciju indekss ES-27 valstu vidū, ar paaugstinājumu par trīs ranga vietām.³⁸

Rīga ir starptautiska mēroga kultūras pasākumu norises vieta ar iespēju piesaistīt lielu skaitu tūristu. Nozīmīgi, ka 2012. gadā Rīgas Tūrisma informācijas centri ir saņēmuši Latvijas Tūrisma pakalpojumu kvalitātes sistēmas zīmi „Q-LATVIA”.

Nozares eksperta viedoklis

Inese Olafsone, LDDK tautsaimniecības eksperte

Infrastruktūras attīstība ir tikai viena no komponentēm, lai nodrošinātu efektīvu loģistiku un tranzīta attīstību. Tranzīts ietver ļoti plašu pakalpojumu klāstu. Lai uzlabotu loģistikas sistēmu funkcionalitāti, uzmanība jāpievērš gan muitai un infrastruktūrai, gan kompetencei loģistikas sfērā un piegādes savlaicīgumam. Ir jāpielieto jaunas loģistikas tehnoloģijas vienotas transporta un loģistikas sistēmas izveidošanai. Šajā sistēmā ir jāapvieno dzelzceļa, autotransporta un jūras pārvadātājus, ostas un ekspeditorus. Transporta pakalpojumam jābūt pasniegtam nevis kā atsevišķu transporta veidu un operatoru pakalpojumu summai, bet kā vienotas transporta sistēmas piedāvātam pakalpojumam. Šādi, savstarpēji koordinējot dažādus transporta veidus, ir iespējams nodrošināt savstarpēji saistītu kravu pārvadājumu sistēmas radīšanu. Svarīgs šādas sistēmas elements ir transporta termināļi, kuri var darboties kā vidutāji starp dažādiem transporta veidiem, noliktavām un pasūtītājiem. Termināļos bez noliktavu funkcijām klāt nāk kravu apstrāde – identifikācija, pārpakošana, sadale u.c. Rīgā mērķtiecīgi ir jāveido multimodālie mezgli, kur vienā būves kompleksā būtu apvienoti dažādi transporta veidi.

Pozitīvi vērtējams rezultāts, ka mašīnbūves nozarē Rīgā tika izveidots jauns uzņēmums, kurš ražo konkurētspējīgu produktu ar augstu pievienoto vērtību. Lai veicinātu citu valstu organizāciju un pārstāvniecību veidošanu Rīgā, ir nepieciešams izstrādāt pašvaldības darbības plānu.

Līdz pat šim brīdim pilsētā ir aktuālas sekojošas problēmas: tualešu skaits pilsētā, informācijas centru trūkums un nepieciešamība uzlabot policijas darba kvalitāti.

³⁷ Speedtest.net uzturošā kompānija Ookla <http://www.optiskais-internets.lv/latvija-otrie-atrakie-interneta-pieslegumi-pasaule/>

³⁸ <http://www.scribd.com/doc/139422043/EU-Innovation-Scoreboard-2013>

Pozitīvi būtu vērtējamas RD organizētas ārvalstu vizītes kopā ar Rīgas uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem, nozaru asociāciju pārstāvjiem un lielo uzņēmumu pārstāvjiem.

3.1. tabula

Stratēģiskā mērķa PM3 „Uz starptautisku sadarbību vērsta pilsētas ekonomikas attīstība” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
Vispārējās ekonomiskās darbības klasifikācijas NACE 1.1. red. I sekcijas „Transports, glabāšana un sakari” īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā Rīgā, %	CSP	2004	2005	2006	2007	2008	2009*	2010*	↑	↑	Pieaug
		17	14	12,9	10,6	11,3	12,2	13,5			
Ārvalstu tiešās investīcijas (ĀTI) (atlikumi perioda beigās), milj. LVL	Lursoft	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		1248,8	1434,8	1642,6	2570,2	3031,7	3167,1	3530,0			
Nosūtītās kravas Rīgas ostā, tūkst. t	Rīgas osta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		22 523	22 559	26 430	27 327	27 332	29 807	31 039			
Saņemtās kravas Rīgas ostā, tūkst. t	Rīgas osta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		2 834	3 374	3 136	2 397	3 144	4 247	5 013			
Saņemtās un nosūtītās kravas lidostā „Rīga”, tūkst. t	Lidosta „Rīga”	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		9746	8130	7668	9433	12294	12602	32953			
Tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaits	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		733 535	825 419	869 975	689 330	779 852	943 671	971 728			
Ar pasažieru kuģiem un prāmjiem iebraukušo pasažieru skaits Rīgas ostā	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		121 400	218 261	246 634	340 931	377 836	416 000	444 765			

Ar pasažieru kuģiem un prāmjiem izbraukušo pasažieru skaits no Rīgas ostas	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↑	Pieaug
		125 485	223 653	256 960	350 305	386 165	423 712	370 261			
Rīgas lidostā iebraukušo pasažieru skaits (tūkst.)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↑	Pieaug
		1243	1578	1839	2013	2315	2543	2380			
No Rīgas lidostas izbraukušo pasažieru skaits (tūkst.)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↑	Pieaug
		1252	1583	1852	2052	2349	2563	2382			
Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no Rīgas lidostas (kopā)	Lidosta „Rīga”	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Pieaug
		60	66	70	81	79	65	81			
Pilsētas kredītreitings	Standard & Poor's	2006 BBB /Stable/A3	2007 BBB /Stable/A3	2008 BBB- /Negative/A 3	2009 BB/Negativ e/B	2010 BB/Stable/ B	2011 BB+/Stable/ B	2012 BBB/Positi ve/A2	↑	↑	Paaugstināšs, nav zemāks kā Latvijā
	Moody's	2007 A2 Stable	2008 A3 Negative	2009 Baa3/ Negative	2010 Baa3/ Stable	2011 Baa3/ Stable	2012 Baa3/ Stable	⇒			

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
--------------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

*Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas NACE 2.red. H sadaļas „Transports un uzglabāšana” īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā Rīgā, %

PM4 Dzīve pilsētā ar kvalitatīvām apkaimēm

Veidojot iedzīvotājiem draudzīgu dzīvojamo apkaimi, ir būtiska teritorijas līdzsvarota izmantošana. Iedzīvotāju apmierinātībai ar savas dzīvojamās apkaimes vidi ir izšķiroša loma.

Rīgas pilsētas teritorija ir sadalīta 58 apkaimēs un pilsētas attīstības plānošanā tām tiek pievērsta arvien lielāka nozīme. Atbilstoši RD Pilsētas attīstības departamentā izstrādātajai definīcijai – apkaime ir piemērota lieluma apdzīvota vide, kam ir sava apkalpe, identitāte un raksturs, kas izriet no apbūves veida, fiziskajām robežām, ainavas un iedzīvotāju kopības izjūtas. Rīgas 58 apkaimes ir ļoti atšķirīgas pēc to platības, iedzīvotāju skaita, sniegto pakalpojumu nodrošinājuma, kā arī pēc tai piemītošā īpašā vietas rakstura un identitātes. Lai samazinātu slodzi uz pilsētas centru, būtiski ir uzlabot apkaimju apakšcentru kvalitāti, tādā veidā veicinot, ka iedzīvotāji daudz vairāk laika pavada savā dzīvojamajā apkaimē.

Pēdējo gadu laikā Rīgā ir izveidojušies vairāki radošie kvartāli, kas būtiski atšķiras ar savu identitāti un ir kļuvuši par spēcīgiem apkaimju apakšcentriem, kas dod pozitīvus impulsus pilsētvides attīstībai. Cilvēki, kas dzīvo, strādā vai pavada brīvo laiku šajos radošajos kvartālos, ar savām aktivitātēm piepilda publiskās telpas dienaskārtību un ietekmē kvartāla fizisko transformāciju, kas bieži vien noved pie dažādu, iepriekš nenovērtētu, pilsētas daļu atdzimšanas. 2012. gadā pie radošiem kvartāliem Rīgā var pieskaitīt Kalnciema ielas kvartālu, Andrejsalu, Spīķerus, Valsts elektrotehniskās fabrikas (turpmāk – VEF) rūpnīcas teritoriju, Tērbatas, Blaumaņa, Lāčplēša un Krišjāņa Barona ielas atsevišķus posmus, Baznīcas ielas apkārtni ap Veco Ģertrūdes baznīcu, Miera ielas republiku, Berga bazāru.³⁹

Prognozējams, ka teritorijās, kas izvietotas līdzās ūdeņiem, atsāksies rosība. Jau tagad pilsētas plānošanas dokumentos ietverts, ka jānodrošina ūdensmalu attīstība un pieejamība, tajās veidojot kvalitatīvu vidi un publisko ārtelpu, kā arī jāsekmē ūdens objektu izmantošana daudzveidīgas publiskās rekreācijas nolūkiem. Pašlaik komunikācijas, transporta plūsmas un pilsētas plānojums veidots tā, ka daudzviet ūdensmalas ir grūti pieejamas. Bieži vien tās ir arī degradētās teritorijas, kuras jāsakopj. Kā pozitīvu piemēru var minēt Daugavas promenādi Ķengaragā un topošo krastmalas posmu pie Spīķeru kvartāla, kura labiekārtošanā tiek ieguldīti pašvaldības un ES līdzfinansētie līdzekļi.⁴⁰

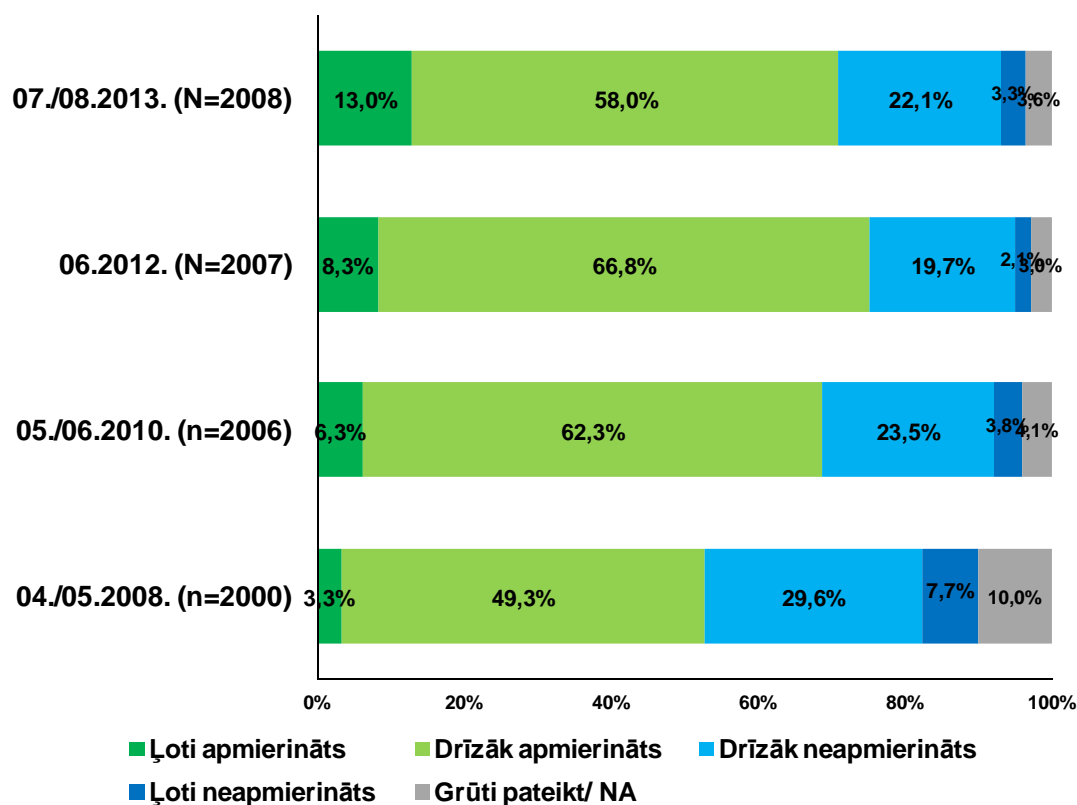
³⁹Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Rīgas attīstības programmas 2014. – 2020. gadam Pašreizējās situācijas raksturojums

⁴⁰www.delfi.lv

2013. gadā veiktā iedzīvotāju aptauja⁴¹ parāda, ka ir nedaudz samazinājusies respondentu apmierinātība ar apbūvētās vides kvalitāti (t.i. ielas, publiskās vietas, ēku izskats un tīrība) Rīgā kopumā no 75,1 % 2012. gadā līdz 71 % 2013. gadā.

4.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar apbūvētās vides kvalitāti Rīgā kopumā

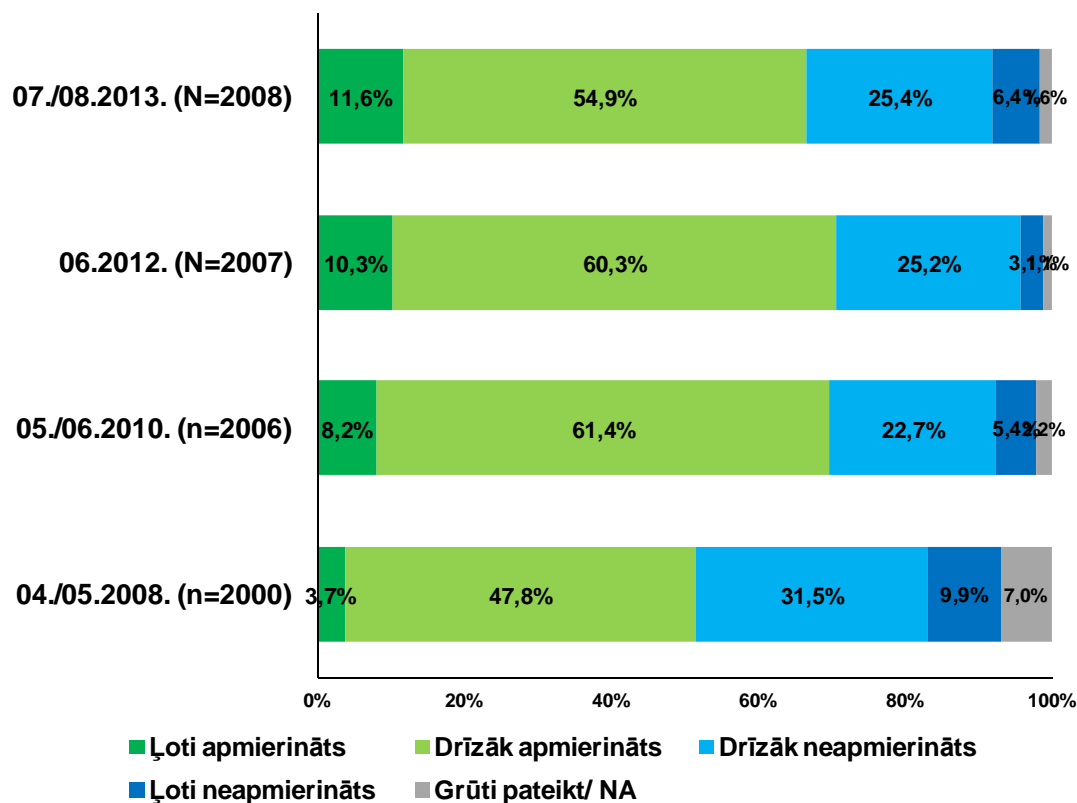

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Arī vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā Rīgas apkaimē, salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir nedaudz samazinājies – no 70,6 % 2012. gadā uz 66,5 % 2013. gadā (4.2. attēls). Salīdzinot vidējos vērtējumus par apbūvētās vides kvalitāti Rīgas apkaimēs, var konstatēt, ka negatīvāku vērtējumu snieguši iedzīvotāji, kas dzīvo Bolderājā, Daugavgrīvē, Pleskodālē, Šampēterī, Vecmīlgrāvī un Andrejsalā, savukārt apmierinātāki ar apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē ir Dreiliņu, Mežciema, Bišumuižas un Dārziņu iedzīvotāji.

⁴¹Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

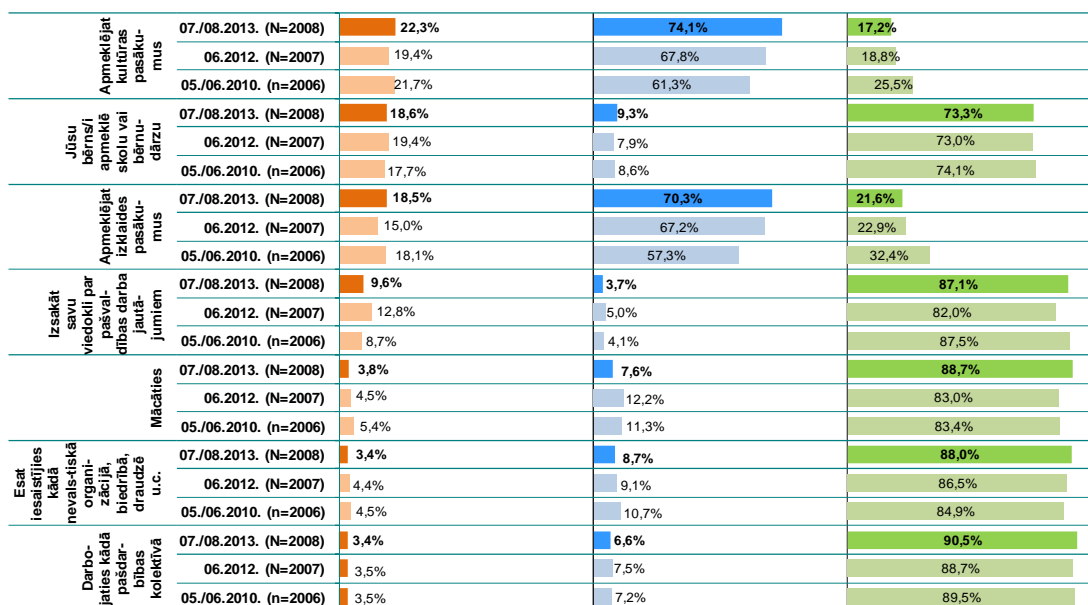
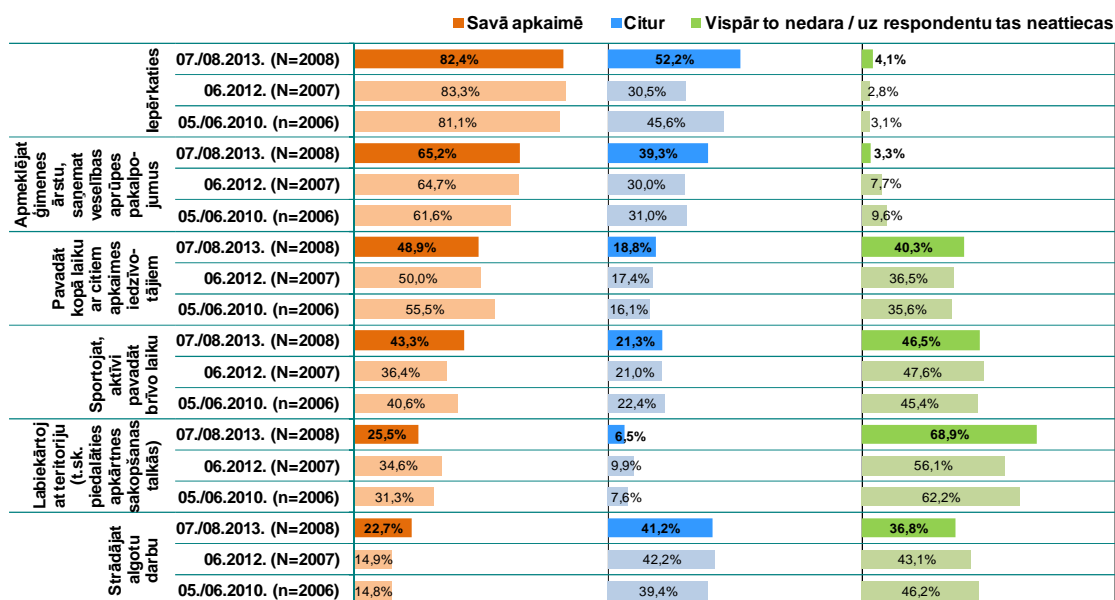
Iedzīvotāju apmierinātība ar apbūvētās vides kvalitāti savā Rīgas apkaimē

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Lai novērtētu, cik lielā mērā Rīgas iedzīvotāji ir iesaistījušies savas dzīvesvietas – savas apkaimes dzīvē, 2013. gada aptaujā respondentiem lūdza atzīmēt, vai dažādas aktivitātes (piemēram, iepirkšanās, izglītošanās, strādāšana, izklaidēšanās u.c.) viņi veic savā apkaimē, kaut kur citur, vai arī to nedara vispār. Raksturojot iesaisti apkaimes dzīvē, vienīgās aktivitātes, kuras savā apkaimē veic vairākums aptaujāto apkaimes iedzīvotāju, ir iepirkšanās (82,4 % respondentu) un ģimenes ārsta apmeklēšana, veselības aprūpes pakalpojumu saņemšana (65,2 %). Gandrīz katrs otrais aptaujātais rīdzinieks savā apkaimē pavada kopā laiku ar citiem apkaimes iedzīvotājiem (48,9 %) un sporto, aktīvi pavada brīvo laiku (staigājot, skrienot, braucot ar velosipēdu u.tml.) (43,3 %). Savukārt ārpus apkaimes visbiežāk tiek apmeklēti kultūras pasākumi (74,1 %), izklaides pasākumi (70,3 %), veikta iepirkšanās (52,2 %) un strādāts algots darbs (41,2 %) (4.3. attēls).

Iesaiste apkaimes dzīvē

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa PM4 sasniegšanai izvirzīti 8 uzdevumi. Pārskata gadā aktivitātes netika veiktas uzdevuma U4.2. *Nodrošināt kvalitatīvu apkaimju sasniedzamību no un uz pilsētas centru un pietiekamu, kvalitatīvu ielu tīklu ietvaros, taču jāatzīmē, ka šis uzdevums ir cieši saistīts ar mērķa M9 Ērti un ātri sasniedzama pilsēta uzdevumiem U9.1. Pilnveidot transporta sistēmu un uzlabot satiksmes drošību un U9.2. Attīstīt pilsētas transporta infrastruktūru.* Aktivitātes netika veiktas arī uzdevuma U.4.6. *Nodrošināt pilsētas teritorijas ar nepieciešamajiem inženiertīkliem ietvaros.*

U4.1. Attīstīt esošajam pilsētas centram pakārtotus apkaimju apakšcentrus.

Pārskata gadā uzdevuma ietvaros tika uzsākts darbs pie Apkaimju ideju fonda izveides. Plānots, ka konkursa kārtībā nākamajos gados tiks finansiāli atbalstīti apkaimju labiekārtošanas projekti, kas sekmēs apkaimju iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu.

U4.3. Tuvināt pašvaldības pakalpojumus dzīvojamajiem rajoniem (apkaimēm)

Atbilstoši izvirzītajam uzdevumam, tika izveidots jauns RD Apmeklētāju pieņemšanas centra (turpmāk – APC) klientu apkalpošanas punkts Rīgā, Brīvības ielā 49/53, turpmāk nodrošinot APC klātienē sniegtos pakalpojumus sešās teritoriālās atrašanās vietās. Kopumā centros tiek sniegti ap 45 dažāda veida pašvaldības pakalpojumu. 2012. gadā APC kā papildus funkcijas tika noteiktas pakalpojumu pieprasījumu saņemšana un sekojošu pakalpojumu nodrošināšana: vienkāršotā renovācija/rekonstrukcijas apliecinājuma kartes akceptēšana, vienkāršoto inženiertīklu pievadu un iekšējo inženiertīklu izbūves tehniskās shēmas saskaņošana, vides objektu, vizuālo materiālu un reklāmu saskaņošana publiska pasākuma norises vietā, kā arī atļaujas izsniegšana Rīgas pilsētas simbolikas lietošanai.

RP īpašumā, valdījumā un pārvaldīšanā ir 4193 dzīvojamās mājas ar kopējo apsaimniekājamo platību virs astoņiem miljoniem kvadrātmetru. No 2012. gada jūlija beigām iedzīvotājiem ir iespēja samaksāt RP namu apsaimniekotāja SIA Rīgas namu pārvaldnieks izrakstītos komunālo pakalpojumu rēķinus lielveikalu tīkla Maxima kasēs.

U4.4. Revitalizēt un attīstīt degradētās teritorijas un objektus pilsētā

Šī uzdevuma ietvaros 2012. gadā veikti šādi pētījumi: Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” attīstības programmas 1. posma sociāli ekonomiskās atdeves novērtējums, Zemes gabala Kalēju ielā un Rīdzenes ielā turpmākās attīstības alternatīvo scenāriju ietekmes novērtējums un Zemes gabala Brīvības ielā 75 un Šarlotes ielā 1 turpmākās attīstības alternatīvo scenāriju ietekmes novērtējums.

Uzdevuma ietvaros tika veikti arī nesankcionēto sadzīves atkritumu izgāztuvju likvidēšanas darbi 5 pašvaldības teritorijās – Platā ielā, Vībotņu ielā, Lucavsālā, Visbijas prospektā un Inčukalna ielas galā.

Tika turpināta ERAF līdzfinansētā Spīķeru projekta „Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielu kvartāla degradētās teritorijas revitalizācija” īstenošana, kura mērķis ir nodrošināt Rīgas pilsētas degradētās teritorijas kvartāla starp Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielām revitalizāciju saskaņā ar Rīgas centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojumu, pārvēršot to par iedzīvotājiem un tūristiem publiski pieejamu kultūras, izglītības un atpūtas telpu.

U4.5. Uzlabot apkaimju estētisko un pilsētvides kvalitāti

Uzdevuma ietvaros tika veiktas tādas aktivitātes kā ielu un objektu nosaukumu norāžu stabu atjaunošana, objektu norādes plākšņu uzstādīšana un nomaiņa, ielu apgaismojuma remontdarbi, atpūtas vietu izgaismošana, iekškvartālu piebraucamo ceļu un koplietošanas ceļu un teritoriju remonta darbi, asfaltbetona seguma bedrīšu remonta darbi, gājēju celiņu betona bruģa seguma atjaunošanas darbi, būvju demontāžas darbi, rotaļu laukumu remontdarbi, sporta iekārtu uzstādīšana parkos un labiekārtotas teritorijas.

2012. gadā tika uzstādītas 10 sabiedriskās tualetu mājiņas – katra ar 2 kabīnēm (Jēkaba laukumā, Kronvalda parkā, Dailes teātra laukumā, 13. janvāra ielā, Turgeņeva un Gogoļa ielas skvērā, Vērmanes dārzā, Esplanādes parkā, Mežaparkā, Radio ielā, Rīgas Tehniskās universitātes (turpmāk – RTU) pagalmā)).

Lai uzlabotu pilsētvides kvalitāti, tika organizēts dizaina konkurss „Etalonmodeļa skice mākslas un suvenīru ielu tirdzniecības vietai Vecrīgā”. Konkurss tika organizēts ar mērķi iegūt etalonmodeļi ielas tirdzniecības vietai, lai suvenīru un mākslas priekšmetu pārdošanas vietas Vecrīgas ielās pozitīvi papildinātu pilsētas vizuālo tēlu, jo esošās pilsētas ielās iekārtotās tirdzniecības vietas nav stilistiski vienotas, turklāt daļa no tām jau ir fiziski novecojušas.

Projekta „Radi Rīgu” (sadarbības projekts ar privātajiem arhitektu un ainavu plānotāju birojiem) ietvaros ar radošu metožu palīdzību realizācijai tika sagatavotas 5 Rīgas publisko ārtelpu sakārtošanas programmas (Āgenskalna, Bolderājas un Daugavgrīvas, Čiekurkalna, Ziepniekkalna un Krasta ielas teritorijas). Tika uzsākts darbs pie 2 tehniski ekonomisko pamatojumu izstrādes – Āgenskalna un Ziepniekkalna apkaimju projektiem.

Lielās Talkas organizatori, ar mērķi pievērst īpašu uzmanību Rīgas pagalmiem, sadarbībā ar projekta „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta” rīkotāju, nodibinājumu „Rīga 2014” izsludināja Pagalmu konkursu Rīgas iedzīvotājiem. Konkursa ietvaros tika izvērtēti pieteikumi no Rīgas dažādu apkaimju namu pagalmiem ar dažādām vajadzībām un skatījumiem uz vidi kopumā, kur komisija izvēlējās 3 pagalmus (Valdeķu ielas 15 pagalms Ziepniekkalnā, Sergeja Eizenšteina ielas 63 nama pagalms Mežciemā, Balvu ielas 9 pagalms Maskavas forštātē), kuros Lielās Talkas dienā 2013. gadā plānotas pārvērtības.

Kā arī sadarbībā ar Asociāciju „Latgales priekšpilsētas attīstībai” un RTU Arhitektūras fakultātes studentu projektu un „Lielās talkas”, „Rīga 2014” un uzņēmuma „Fiskars” atbalstu, tika realizēts projekts – labiekārtots pagalmis Maskavas ielā 170.

U4.7. Nodrošināt pilsētas teritoriju racionālu un ilgtspējīgas attīstības principiem atbilstošu izmantošanu

Pārskata gadā tika uzsākta jauna Rīgas teritorijas plānojuma izstrāde, kura ietvaros tika veikts pētījums „Esošās situācijas izpēte jauktas apbūves, ražošanas un centra apbūves teritorijās un neapbūvēto zemesgabalu identificēšana Rīgas pilsētā”.

Tika izstrādāta detālplānojuma 1. redakcija kultūras un atpūtas parkam „Mežaparks”, uzsākta detālplānojuma izstrāde teritorijai starp Ceraukstes ielu, Padures ielu, Kazdangas ielu un Bišumuižas grāvi, uzsākta lokālplānojuma izstrāde teritorijai starp Gustava Zemgala gatvi, Ķīšezera ielu, Kokneses prospektu un vēsturisko Mežaparka apkaimes apbūvi.

Lai veicinātu racionālu pašvaldības izglītības iestādēm piesaistīto nekustamo īpašumu un teritoriju izmantošanu un attīstību, pašvaldība 2012. gadā turpināja 2011. gadā iesāktu privātām personām piederošu nekustamo īpašumu, kas iekļauti RD lēmumā⁴² iegādi (pirkšanu, maiņu) pašvaldības īpašumā.

Lai noskaidrotu Dārziņu apkaimes iedzīvotāju viedokli par dzīves kvalitāti un aktuālajiem jautājumiem minētajā apkaimē, pārskata gada jūlijā un augustā tika veikta Dārziņu iedzīvotāju aptauja (tika izsniegtas 400 aptaujas anketas un saņemtas aizpildītas 262 anketas), kuras ietvaros tika apkopotas Dārziņu apkaimes priekšrocības un trūkumi attiecībā pret citām apkaimēm.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī pārskata gadā Rīgas pilsētai piederošo mežu, dārzu, parku, skvēru apsaimniekošana notika atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem.

Lai ekonomētu zemes resursus, ir spēkā RD saistošie noteikumi⁴³, kas nosaka, ka daļēji slēgtā kapsētā kapavieta var tikt piešķirta tikai tuvāko radnieku apbedīšanai. Tāpat, lai racionāli izmantotu kapsētu teritorijas, pašvaldība cenšas veicināt kremāciju kā apbedīšanas veidu.

2012. gadā tika RD apstiprināts Plūdu riska pārvaldības plāns Rīgas pilsētai, kā arī Metodoloģiskās vadlīnijas teritorijas plānošanai applūstošajās teritorijās. Līdz ar šo dokumentu apstiprināšanu LIFE+ programmas līdzfinansētais projekts „Rīga pret plūdiem” ir noslēdzies. Izstrādātais plūdu riska pārvaldības plāns Rīgas pilsētai ietver

⁴²RD 26.05.2009. lēmums Nr.5280 „Par valsts pārvaldes funkciju veikšanai izglītības, jaunatnes un sporta nozarē nepieciešamajiem Rīgas pilsētas pašvaldības nekustamajiem īpašumiem”

⁴³RD 09.12.2008. saistošie noteikumi Nr.149 „Rīgas pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas noteikumi”

sevī virkni risinājumu un pasākumu noteiktu Rīgas pilsētas teritoriju pasargāšanai no plūdu draudiem nākotnē.

Pārskata gadā tika uzsākta ES fonda URBACT II programmas līdzfinansētā projekta „Pilsētvides ilgtspējīga atjaunošana” īstenošana, kura mērķis ir pilnveidot publisko ārtelpu Rīgas Vēsturiskajā centrā, kā arī uzlabot pilsētvides pārvaldības efektivitāti šajā nozīmīgajā pilsētas teritorijā. Projekta mērķus plānots panākt, uzlabojot publiskās ārtelpas pieejamību dažādām pilsētvides lietotāju grupām – vietējiem iedzīvotājiem, uzņēmējiem un pilsētas viesiem, kā arī attīstot publiskās ārtelpas funkcionālās un estētiskās īpašības kopumā.

U.4.8. Izveidot kvalitatīvas atpūtas vietas pilsētniekiem

Šī uzdevuma ietvaros turpināta Daugavas promenādes ar atpūtas zonu izveide, kur aizputnu novērošanas torņa izbūvēts asfalta ceļš 170 m garumā. Pabeigta koka tilta 1. kārtas pārbūve Daugavas promenādē un koka tilta 2. kārtas izbūve pār gravu aizputnu novērošanas torņa. 2012. gadā labiekārtots Pļavnieku parks, izbūvētas 2 sauļošanās terases, izvietoti 9 masīvkoka soli, izbūvēts ielu vingrotājiem aprīkojums pie dīķa Daugavas promenādē un veikti citi labiekārtošanas darbi.

Topošā Mežaparka teritorijas un tās apkalpojošās infrastruktūras attīstības programma 2012. – 2018. gadam paredz Mežaparka teritoriju sadalīt četrās dažādās atpūtas zonās, nosakot atsevišķu parka daļu izmantošanas prioritātes. Teritorijas attīstība tiek plānota, pilnvērtīgi izmantojot esošos objektus un izbūvētās vietas, taciņu un celiņu tīklu, saudzējot dabas vērtības un ņemot vērā apkārtnes kontekstu.⁴⁴

Pārskata gadā tika uzsākta Mežaparka pastaigu takas izveide, realizēti Lucavsāls parka Ziemeļu daļas 1. kārtas darbi. Ziemas periodā atvērtas piecas bezmaksas dabīgā ledus slidotavas (Sarkandaugavas ielā 24, Andreja Saharova ielā 35, Kleistu ielā 14, Uzvaras bulvārī 15, Parādes ielā 5) un darbojās garākā distanču slēpošanas trase Biķernieku kompleksajā sporta bāzē, kā arī sadarbībā ar privāto sektoru tika izveidots ziemas atrakciju parks Mežaparka Lielajā estrādē.

Tāpat ap 80 bērnu rotaļu laukumos tika veikti remontdarbi, atjaunoti rotaļu elementi, labiekārtotas teritorijas, atjaunots inventārs un aprīkojums pilsētas atpūtas vietās un peldvietās.

Lai virzītos uz mērķa sasniegšanu, dažādas aktivitātes veica Pilsētas attīstības departaments, Īpašuma departaments, Mājokļa un vides departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas pilsētas būvvalde, Apmeklētāju pieņemšanas centrs, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks” un SIA „Rīgas meži”.

⁴⁴ www.leta.lv

Budžets

Mērķa īstenošanai veiktās aktivitātes tiek finansētas gan no RD budžeta līdzekļiem, gan piesaistot ES fondu finansējumu, tāpēc izdevumi pārsvarā ir iekļauti RD institūciju pamatbudžetos.

Secinājumi

Pārskata gads iezīmējis būtiskus pavērsienus pilsētvides kvalitātes uzlabošanā Rīgā. Ir uzsākts darbs pie Apkaimju ideju fonda izveides, kas konkursa kārtībā ļaus finansiāli atbalstīt dažādus apkaimju labiekārtošanas projektus. Apkaimes ideju fonda izveide ļaus pilsētas iedzīvotājiem iesaistīties savas dzīves vietas apkārtnes sakārtošanā, izstrādājot projektu idejas un tādējādi aktīvi iesaistoties pilsētvides kvalitātes uzlabošanā Rīgā.

Jau līdz šim daudz darba tiek ieguldīts pilsētvides sakārtošanā un attīstībā, atjaunojot ielu un objektu nosaukumu norāžu statusus, uzstādot un nomainot objektu norādes plāksnes, veicot ielu apgaismojumu remontdarbus, izgaismojot atpūtas vietas, tādējādi veidojot pilsētvidi, kas patīkama gan pilsētas iedzīvotājiem, gan arī tās viesiem.

Viena no pilsētā aktuālākajām problēmām ir sliktais iekšpagalmu ceļu stāvoklis vairākos Rīgas mikrorajonos. Šīs problēmas risināšanai tikuši uzsākti iekškvartālu piebraucamo ceļu un koplietošanas ceļu un teritoriju remonta darbi. Tāpat turpināts asfaltbetona seguma bedrīšu remonts, gājēju celiņu betona bruģa seguma atjaunošana, būvju demontāža, rotaļu laukumu remontdarbi, sporta iekārtu uzstādīšana parkos un labiekārtotas vairākas teritorijas: uzsākta atpūtas un sporta parka izveidošana Lucavsalā, turpinās darbi pie Spīķeru teritorijas un Daugavas krastmalas labiekārtošanas, Daugavas promenādes izveides Ķengaragā, labiekārtots Pļavnieku parks un uzsākta vērienīga Mežaparka teritorijas labiekārtošana.

Arvien lielāku nozīmi pilsētā iegūst radošie kvartāli, veicinot pilsētvides sakārtošanu un attīstību vairākās bijušajās rūpnieciskajās teritorijās un citviet pilsētā. Andrejsala, Miera iela, Spīķeri, Kalnciema iela, VEF kvartāls un citi radošie kvartāli kļuvuši par sinonīmu radošai izpausmei, kvalitatīviem pasākumiem ar augstvērtīgu kultūras un mākslas piedāvājumu un vietām, kur patīkami atpūsties un saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Lai nodrošinātu iespēju pilsētas iedzīvotājiem ērtāk risināt jautājumus, kas saistīti ar ikdienā nepieciešamo pakalpojumu saņemšanu, izveidots vienotais RD APC Brīvības ielā 49/53, kur līdzīgi kā citos RD klientu pieņemšanas centros nodrošināta iespēja vienuviet saņemt visu nepieciešamo informāciju un praktisko palīdzību par pašvaldības pārziņā esošo jautājumu un pakalpojumu loku.

Nozares eksperta viedoklis

Artis Zvirgzdiņš, arhitekts, arhitektūras platformas A4D galvenais redaktors

Apkaimju projekts ir viena no pamanāmākajām un veiksmīgākajām iniciatīvām, kas saistīta ar Rīgas pilsētplānošanu un attīstību. Koncepts, kura pamatā ir doma, ka lielpilsētu veido mazākas teritoriālas vienības, kas ir gana pašpietiekamas un pilnvērtīgas kvalitatīvai dzīvošanai, piecu gadu laikā Rīgā ir ieguvis plašu atpazīstamību, rosinot gan apkaimju biedrību rašanos un iedzīvotāju piederības un atbildības sajūtas veidošanos, gan dažādas citas ar apkaimju ideju saistītas aktivitātes.

Tomēr liela daļa no apkaimēm arvien ir uzskatāmas drīzāk par priekšpilsētām, jo vēsturiski veidojušās, kā guļamrajoni, kur dominē galvenokārt viena – mājokļu funkcija. Šiem rajoniem nepieciešama zināma urbanizācija, kas tos padarītu funkcionāli daudzveidīgākus un pievilcīgākus dzīvošanai. Tieši publiskā ārtelpa ir tas, kas visjūtāmāk ceļ apkaimes pievilcību un kvalitāti un nereti būtiskus uzlabojumus var panākt pat ar salīdzinoši nelieliem ieguldījumiem.

Pēdējie gadi ir iezīmīgi ar to, ka uzkrājoties pieredzei, ienākot kapitālam, kā arī piesaistot ES fondu naudu, tiek īstenoti arī lielāki pilsētvides atjaunošanas un atveseļošanas projekti, kas aptver nevis kādas atsevišķas ēkas, bet veselus kompleksus, – dažādu periodu būves un arī publisko telpu. Pašvaldība pēdējos gados kopumā ir paveikusi acīmredzami daudz publiskās telpas projektu jomā.

Turpinājās daudzdzīvokļu namu iekšpagalmu asfaltēšanas un segumu atjaunošanas programma, kas, protams, uzlabo pagalmus, tomēr nepilnīgi, jo vairāk rūpējas par automašīnu pārvietošanās un stāvēšanas iespējām, nevis cilvēku atpūtas vajadzībām pagalmos. Jāmeklē risinājumi un jārosina iedzīvotājus domāt par stāvvietu problēmu daudzdzīvokļu namu pagalmos.

Sabiedriskās iniciatīvas projekts Radi Rīgu! rāda jaunu pieeju iespējamību pilsētplānošanā, tāpat arī t.s. Pagalmu projekts Lielās talkas ietvaros mudina iedzīvotājus iesaistīties savas vides sakārtošanā, rosinot priekšstatu maiņu, izpratni un atbildību par kopējo dzīves telpu, piederības sajūtu, kā arī veicinot sociālo dzīvi pagalmos. Turpinot darbu pie apkaimju dzīves telpas kvalitātes uzlabošanas, nepieciešams rosināt jaunus publiskās ārtelpas projektus.

Rīgas apkaimju projekta idejas pamatā ir doma par atšķirīgām vietu identitātēm, par plānošanas datu monitoringu, taču tām nav nekāda administratīva statusa. Sadalot Rīgu 8-12 loģiskos rajonos ar funkcionāli, ģeogrāfiski un kultūrvēsturiski pamatotām robežām, dodot zināmu pastāvību, varētu palīdzēt Rīgai attīstīties harmoniskāk un dinamiskāk.

Ieteicams ierīkot apkaimēs ne tikai mazo bērnu rotaļlaukumus, bet domāt arī par brīvi pieejamām sportisko un atpūtas aktivitāšu vietām, līdzīgi kā tas jau darīts Ķengaraga promenādē. Tāpat arī soliņi un citas sēdvietas – arī tad, ja netiek īstenoti lielāka

mēroga publiskās ārtelpas projekti, šādi vienkārši risinājumi var būtiski celt telpas funkcionālo kvalitāti.

Tāpat nepieciešams domāt par nodokļu instrumentiem, ar ko varētu sekmēt pilsētvides attīstību un uzturēšanu, stimulējot tos, kas kopj un uztur kārtībā savus īpašumus, kas veido apkaimju kultūras infrastruktūru (t.sk. radošie kvartāli) utml.

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības prezidente

Pārskata periodā turpinājās Rīgas centra un vairāku Rīgas apkaimju labiekārtošana, kas viennozīmīgi ir vērtējams pozitīvi. Pašvaldībai būtu mērķtiecīgi jāvelta pūles tam, lai rīdzinieki sevi apzinātos ne tikai kā Rīgas iedzīvotāji, bet arī kā konkrētas apkaimes iedzīvotāji. Nepieciešams veidot rīdziniekiem piederības sajūtu konkrētai apkaimei ar iespēju ietekmēt apkaimes attīstību. Kvalitatīva apkaime piesaistīs lielāku tūristu, uzņēmēju un investoru interesi. Šajā ziņā pašvaldībai vēl ir ļoti daudz darāmā, lai sakoptu Rīgas degradētos rajonus, lai tie būtu pievilcīgi gan dzīvošanai, gan arī uzņēmējdarbībai un investīcijām. Nepieciešams turpināt iesākto veloceliņu izbūvi un parku labiekārtošanu dažādās Rīgas apkaimēs. Nepieciešami kompleksi un pēctecīgi apkaimju attīstības risinājumi. Ļoti pozitīvi vērtējama radošo kvartālu veidošanās, kas jau ir ieguvusi daudzu rīdzinieku nedalītu interesi un atzinību. Nepieciešama pašvaldības ciešāka sadarbība ar apkaimju organizēto pilsonisko sabiedrību.

Pozitīvi ir vērtējama RD APC klientu apkalpošanas punkta Brīvības ielā 49/53, Rīgā izveide. Arī iniciatīva par komunālo pakalpojumu apmaksas iespēju paplašināšanos arī vērtējama atzīstami, līdz ar to paplašinot Rīgas iedzīvotāju apmierinātību.

Lielāka vērība jāpievērš Rīgas tālāko apkaimju sakārtošanai, lai mazinātos starpība starp dažādām apkaimēm un Rīgas centru. Šobrīd pat vienas apkaimes rajonā ir vērojamas ļoti lielas atšķirības. Šajā procesā vairāk jāiesaista arī paši attiecīgās apkaimes iedzīvotāji, aicinot viņus piedalīties teritoriju sakopšanas pasākumos ne tikai reizi gadā Lielās talkas dienā, bet varētu radīt vēl kādu īpašu Rīgas sakopšanas dienu.

4.1. tabula

Stratēģiskā mērķa PM4 „Dzīve pilsētā ar kvalitatīvām apkaimēm” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
Iedzīvotāju skaits (gada sākumā)	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↓	↓	Samazināšanās temps palēninās
		702 561	697 272	687 443	673 433	659 418	649 853	643 615			
Migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		-2,2	-4,6	-12,1	-18	-17,4	-10,9	-6,2			
Iedzīvotāju blīvums uz visu Rīgas teritoriju (cilvēki uz 1 km ² teritorijas)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*	↓	↓	Pieaug
		2 368	2353	2368	2353	2331	2 169	2 139			
Iedzīvotāju blīvums uz sauszemes teritoriju	CSP (aprēķini PAD)	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*	↓	↓	Pieaug
		2 828	2 808	2 788	2 771	2 746	2 562	2528			
Tendence											
	↑	↓	↑	↓							
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu							

*iedzīvotāju skaits pārrēķināts saskaņā ar 2011. gada tautas skaitīšanas rezultātiem

M5 Ģimeniska, veselīga un aktīva sabiedrība

Mērķis ir vērsts uz ģimenes vērtību nostiprināšanu sabiedrībā un uz iedzīvotāju veselības uzlabošanu.

Lai izveidotu vienotu ģimenes atbalsta politiku pašvaldībā, lai palīdzētu rīdziniekiem veidot stabilas ģimenes ar vairākiem bērniem, stiprinātu laulības institūciju un tās vērtību sabiedrībā, kā arī sabiedrībā veidotu apziņu par bērnu kā vērtību ģimenē, 2012. gadā nogalē tika apstiprināta koncepcija „Ģimenei draudzīga Rīga”, kuras mērķis ir veidot vienotu un saskaņotu pašvaldības darba platformu Rīgā dzīvojošo ģimeņu funkcionalitātes uzlabošanai un jaunu laulību noslēgšanai, jaunatnes darba pilnveidošanai, ģimenei un bērniem draudzīgas sociāli – ekonomiskās vides un vērtīborientācijas veidošanai, dzimstības veicināšanai.

Pēdējos gados arvien vairāk pieaug arī vietējo pašvaldību loma savu administratīvo teritoriju iedzīvotāju veselības veicināšanā un saglabāšanā. Pārskata gadā tika apstiprināta Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģija „Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīga” 2012. – 2021. gadam (turpmāk – Veselības stratēģija), izstrādāta stratēģijas programma un rīcības plāns, kā arī izveidota Rīgas pilsētas pašvaldības Veselības padome, kura koordinē un realizē starpsektorālo sadarbību sabiedrības veselības jomā pilsētā. Izveidojies veiksmīgs starpinstitūciju dialogs, attīstās motivējoša sadarbība starp pašvaldības institūcijām, NVO un iedzīvotāju grupām.

Sabiedrības veselību būtiski ietekmē arī fiziskās aktivitātes un sports kopumā. Rīgas pilsētā ir pieejamas dažādas sporta aktivitātes, tiek organizētas sporta sacensības un pasākumi dažādām mērķa grupām. Kopumā pašvaldība sportošanas iespējas nodrošina 4 centrālajās sporta bāzēs, 4 sporta skolu sporta bāzēs, 1 reģionālajā centrā, 10 skolu sporta hallēs, 75 skolu sporta zālēs, 108 skolu sporta laukumos, 35 mazajos futbola laukumos (minipitch) pie skolām, 10 skolu peldbaseinos, kā arī parkos, atpūtas zonās, kur iespējams nodarboties ar sportu un aktīvo atpūtu (peldvietas, veloceliņi u.c.).

2012. gads bija Londonas Olimpisko spēļu un Paralimpisko spēļu gads. Latvijas Olimpiskās komandas sastāvā tika iekļauti 17 Rīgas labākie sportisti, kuri startēja deviņos sporta veidos. Paralimpiskajās spēlēs no Rīgas startēja 4 sportisti un uzrādīja izcilus rezultātus. Rīdzinieki, gan Olimpisko spēļu, gan Paralimpisko spēļu dalībnieki pārveda mājās medaļas.

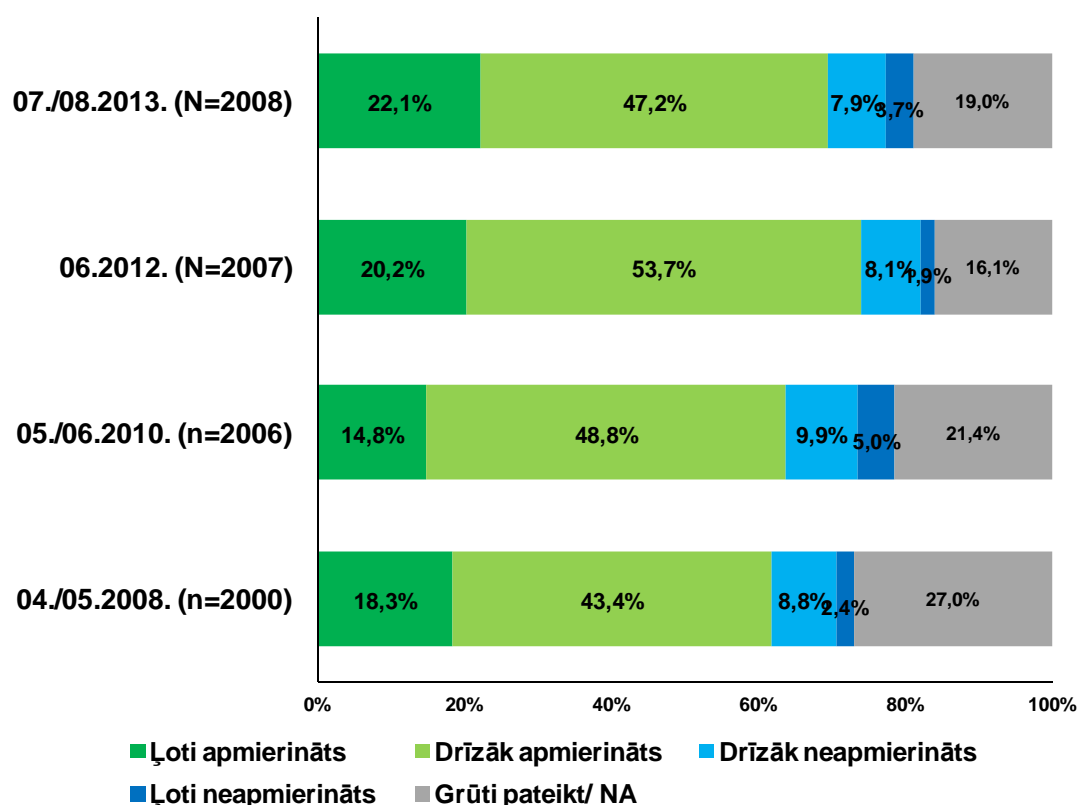
Latvijā nozīmīgākais sporta notikums pērn bija Latvijas III Olimpiāde. Tā notika no 6. līdz 8. jūnijam Liepājā, Ventspilī, Aizputē, Usmā, Limbažos, Grobiņā un Rīgā un tajā startēja vairāk nekā 3000 sportistu. Rīgas pilsēta piedalījās ar vairāk nekā 400

dalībnieku lielu delegāciju un pašvaldību vērtējumā izcīnīja I vietu, iegūstot 94 zelta, 74 sudraba un 62 bronzas medaļas. Šo sacensību rezultāti atspoguļoja pilsētas sporta klubu un pašvaldības dibināto sporta skolu sportisko sasniegumu līmeni.

Pēc 2013. gada iedzīvotāju aptaujas⁴⁵ rezultātiem, ar sportošanas un aktīvas atpūtas iespējām 69,3 % iedzīvotāju ir apmierināti, savukārt 11,6 % neapmierināti (5.1. attēls). Kā cēloņi neapmierinātībai galvenokārt tika minēti, ka viss ir par maksu, dārgi (41,2 %) un ka nav, kur sportot (nav sporta laukumu, veloceliņu u.t.t.) (37,3 %). Analizējot respondentu atbildes apkaimēs, var konstatēt, ka ar sportošanas un aktīvas atpūtas iespējām visapmierinātākie ir Mežciema, Bergu, Bieriņu, Ilģuciema, Bišumuižas, Zolitūdes, Mīlgrāvja, Sarkandaugavas un Šķīrotavas iedzīvotāji. Salīdzinoši negatīvāku vērtējumu par sportošanas un aktīvas atpūtas iespējām sniedza Teikas, Ziepniekkalna, Vecmīlgrāvja, Jaunciema, Dreiliņu un Brasas iedzīvotāji.

5.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar sportošanas un aktīvas atpūtas iespējām

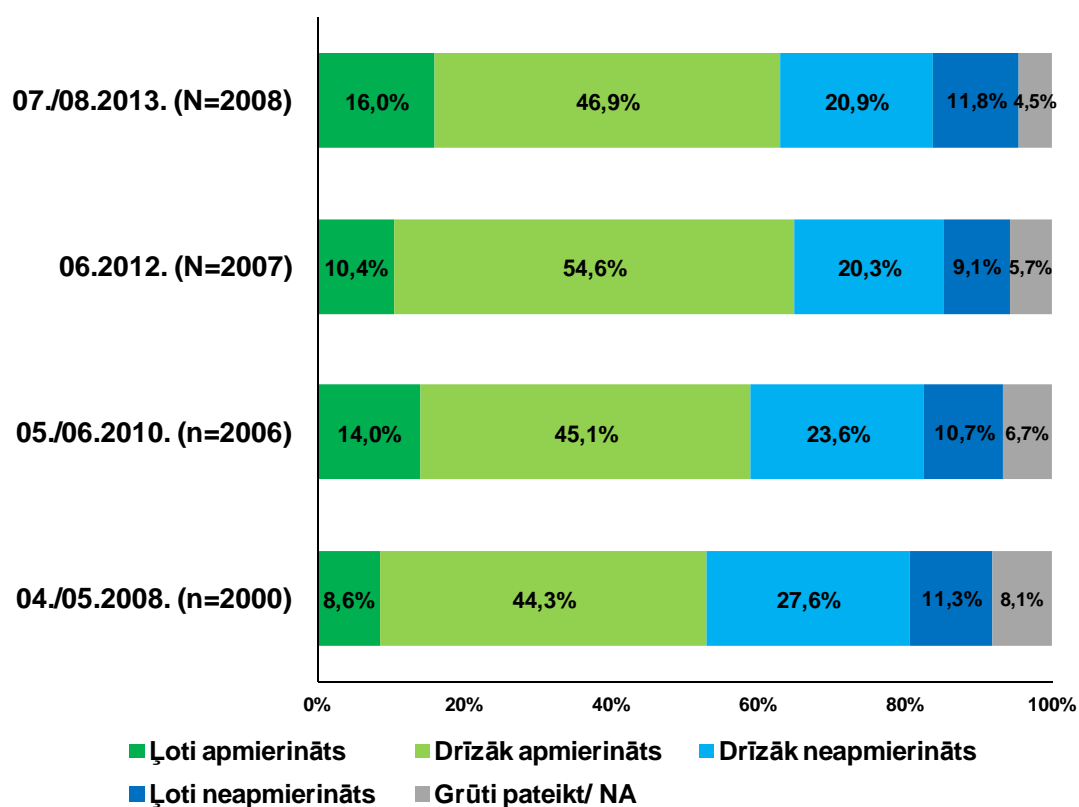
Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

⁴⁵Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Veselības aprūpe Rīgā apmierina lielāko daļu aptaujāto pilsētnieku. Ar primārās veselības aprūpes pieejamību respondentu apmierinātības līmenis salīdzinājumā ar 2012. gadu ir nedaudz samazinājies – par 2,1 procentpunktiem un veido 62,9 %. Savukārt neapmierinātības līmenis ir pieaudzis no 29,4 % 2012. gadā līdz 32,7% 2013. gadā (5.2. attēls).

5.2. attēls

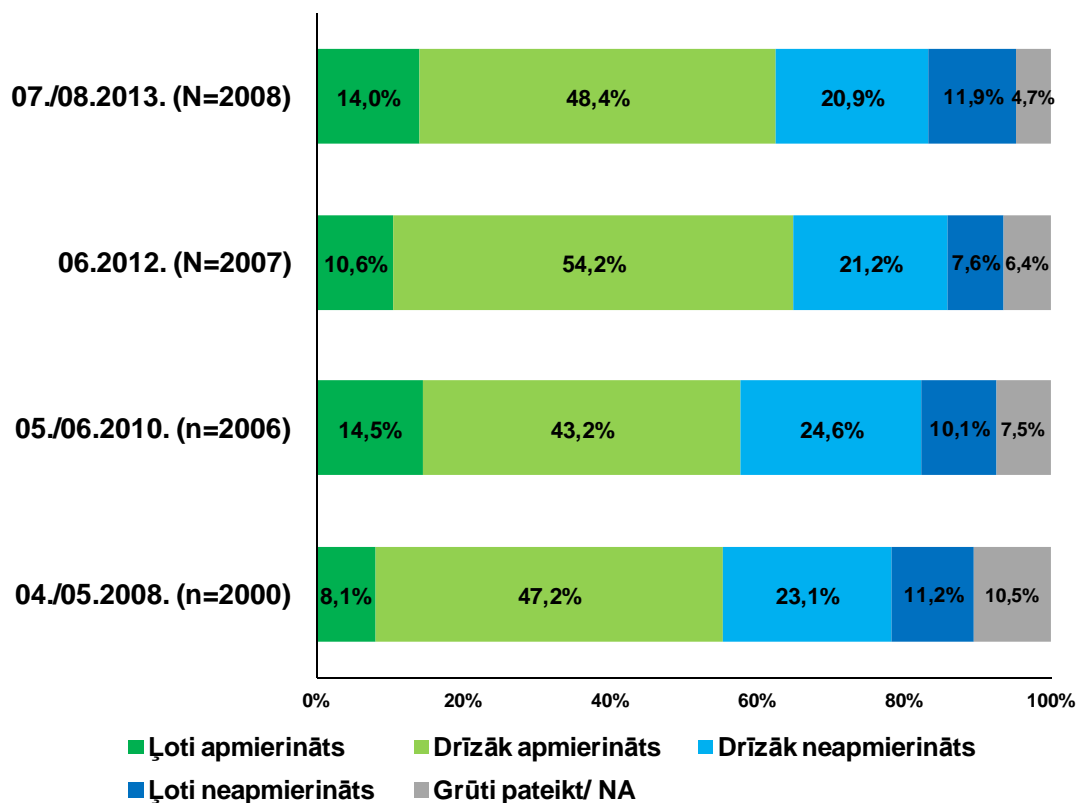
Iedzīvotāju apmierinātība ar primārās veselības aprūpes pieejamību

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Lai arī pavisam nedaudz, arī apmierinātība ar primārās veselības aprūpes kvalitāti ir samazinājusies – par 2,4 procentpunktiem. Taču gadu griezumā tendence ir vērojama pozitīva un kopējais apmierinātības līmenis pieaudzis no 55,3 % 2008. gadā līdz 62,4 % 2013. gadā (5.3. attēls).

Iedzīvotāju apmierinātība ar primārās veselības aprūpes kvalitāti

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa „Ģimeniska, veselīga un aktīva sabiedrība” ietvaros izvirzīti 7 uzdevumi. Dažādas aktivitātes notika visos no tiem.

U5.1. Atbalstīt ģimenes, ģimenes vērtības, veicināt dzimstību

Pārskata gadā tika izstrādāta koncepcija „Ģimenei draudzīga Rīga”.⁴⁶ Viens no koncepcijas soļiem paredz izveidot un piešķirt „Rīgas ģimenes karti” jaundzimušo bērnu un daudzbērnu ģimenēm. Karte atvieglos ģimenēm dažādu pakalpojumu saņemšanu un nodrošinās dažādas atlaides. Koncepcijas izstrādē piedalījās arī piecas NVO.⁴⁷ Šis dokuments iezīmē redzējumu un galvenos virzienus, kā panākt, lai Rīga perspektīvā veidotos par ģimenisku pilsētu, kur tās iedzīvotāji vēlētos palikt dzīvot, strādāt, radīt bērnus, justos droši un sociāli atbildīgi viens par otru un nodrošinātu vajadzīgo paaudžu nomaiņu.

⁴⁶ Apstiprināta ar RD 18.12.2012. lēmumu Nr.5614 „Par koncepcijas „Ģimenei draudzīga Rīga” apstiprināšanu”

⁴⁷ www.leta.lv

Uzdevuma ietvaros norisinājās lekciju, nodarbību ciklu vadīšana vecākiem „Ģimenes attiecību veicināšana” – tēma apskatīta integrētā veidā lekciju nodarbībās vecākiem. 2012. gadā tika novadītas 9 lekcijas 126 personām.

Pārskata gadā līdzfinansēts pasākums ģimenes veselības veicināšanā NVO programmas ietvaros – sieviešu reproduktīvās veselības izglītības projekts „Sievietes par dzīvību”. Projekta ietvaros īstenota izstāde 2 veselības aprūpes iestādēs un RD, kuru kopumā apmeklēja 600 cilvēki. Tāpat līdzfinansēta Latvija Nefrologu asociācijas organizētā konference „Naprotehnoloģija un sievietes auglība”, kurā konferences 78 dalībnieki tika izglītoti par jaunākajiem sasniegumiem reproduktīvās un seksuālās veselības jomā un ģimenes plānošanas jomā.

Atbalstīta nodibinājuma „Rīgas Svētā Aleksandra Ņevska pareizticīgās baznīcas atjaunošanas fonds” organizētā starptautiskā konference „Baznīca, ģimene un skola”. Konferencē piedalījās valsts un pašvaldības pārstāvji, zinātnes darbinieki, ārsti, sociālie darbinieki, pedagogi, svētkalpotāji u.c. Tika veidots kopīgs viedoklis par garīgām vērtībām, kas veicina dažādu sociālo grupu pārstāvju kopīgās aktivitātes. Konferenci apmeklēja 600 dalībnieki.

Lai atbalstītu jaunās ģimenes un sniegtu materiālu atbalstu jaundzimušā vajadzību nodrošināšanai, tika piešķirti vienreizēji pabalsti ģimenēm sakarā ar bērna piedzimšanu. 2012. gadā pabalsts izmaksāts par 6496 jaundzimušajiem rīdiniem.

Lai turpmāk pašvaldības darbs ģimeņu ar bērniem atbalsta jomā būtu plānveidīgs, koncepcijas „Ģimenei draudzīga Rīga” īstenošanai paredzēts izstrādāt rīcības plānu turpmākajiem 4 gadiem, iesaistot atbildīgos departamentus, pašvaldības institūcijas, nevalstisko sektoru un RD deputātus.

U5.2. Uzlabot veselības aprūpes pieejamību

Pārskata gadā uzdevuma ietvaros novadīti 6 semināri 118 strādājošiem ģimenes ārstiem par šādām tēmām: invaliditātes piešķiršanas kārtība un ģimenes ārstu loma sociālajā sistēmā.

Atbalstīti 19 332 bezatlīdzības asins donori 3 iestādēs Rīgā, kompensējot transporta izdevumus 1 lata apmērā par asins nodošanas reizi.

Atbalstīti un līdzfinansēti vairāki NVO iesniegtie projekti, kas vērsti uz veselības aprūpes pakalpojumu uzlabošanu, atbalstot kongresu norisi un informatīvo materiāla izdošanu, tādējādi izglītojot ārstniecības personas un pacientus:

- Latvijas ārstu – rehabilitologu kongress (18.05.2012. – 19.05.2012.), kurā piedalījās 300 personas;
- VII Baltijas ķirurgu asociācijas kongress (27.09.2012. – 29.09.2012), kurā piedalījās 230 personas;
- Latvijas Bērnu ķirurgu asociācijas projekta - „Latvijas Ķirurģijas žurnāls” (Acta Chirurgica Latviensis) ievietošana Eiropas zinātnisko datu elektroniskajā datu bāzē „Versita”;

- līdzfinansēti Onkoloģisko pacientu atbalsta biedrības “Dzīvības koks” izdotie 5000 “Pacienta Balss” avīzes eksemplāri (latviešu un krievu valodā), kuri izplatīti Rīgas ārstniecības iestādēs.

Piešķirts pabalsts veselības aprūpei, kas ietver zāļu un medicīnisko līdzekļu, kuri iekļauti kompensējamo zāļu sarakstā, iegādes izdevumu apmaksu. 2012. gadā pabalsts veselības aprūpei piešķirts 5370 personām (vidēji Ls 47,05 apmērā vienai personai).

RP turpināja īstenot uzsāktos ERAF projektus, kuru ietvaros realizēti vairāki projekti RP ārstnieciskā profila kapitālsabiedrībās:

- RP SIA „Rīgas 1. slimnīca” nodrošināta stacionāro pakalpojumu sniegšanas infrastruktūras pielāgošana dienas stacionāra un ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, optimizējot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Rīgas reģionā. Veikti renovācijas darbi dienas stacionāros, uzņemšanas nodaļā, traumpunktā, kardiologa un rehabilitācijas kabinetā, kā arī renovētas 4 neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu dienesta telpas, visās telpās nodrošinot pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem;
- RP SIA „Rīgas 2. slimnīca” veikta jumta seguma rekonstrukcija un pārseguma siltināšana, renovēta ambulatorā nodaļa, renovēta neatliekamās medicīniskās palīdzības un pacientu uzņemšanas nodaļa, izveidota jauna ventilācijas sistēma, kas nodrošina normatīviem aktiem atbilstošu gaisa apmaiņu telpās, nodrošināta vides pieejamība personām ar funkcionāliem traucējumiem, pārbūvējot slimnīcas ieeju no ielas puses un izbūvējot pacelēju ēkas iekšpusē, kā arī renovēta dezinfekcijas un sterilizācijas nodaļa, kas atļauj efektīvi izmantot energoresursus.
- RP SIA „Rīgas Dzemdību nams” izveidots vienots Dzemdību centrs, nomainīti 2 pacientu transporta un 2 apmeklētāju lifti;
- RP SIA „Ādas seksuāli transmisīvo slimību klīniskais centrs”, kas pārskata gadā pievienots RP SIA „Rīgas 1. slimnīca”, 2012. gada sākumā pabeigts projekts, kura ietvaros veikta ēkas iekšējā renovācija dienas stacionārā un rekonstrukcija ārstu speciālistu – dermatovenerologu un procedūru kabinetos. Veikta kapitāla komunikāciju un inženiertīklu rekonstrukcija, uzstādīta invalīdu platforma, veikta dienas stacionāra ēkas ārējā rekonstrukcija, energoefektivitātes uzlabošana.

U5.3. Uzlabot slimību profilaksi, popularizēt veselīgu dzīvesveidu

Pārskata gadā tika sagatavota un apstiprināta Rīgas pilsētas pašvaldības sabiedrības veselības stratēģija⁴⁸, kuras mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un samazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu, kā arī izstrādāts starpsektoru rīcības

⁴⁸Apstiprināta ar RD 15.05.2012. lēmumu Nr.4649 „Par Rīgas pilsētas pašvaldības veselības stratēģijas „Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā” 2012. – 2021. gadam apstiprināšanu”

plāns un programma 2012. – 2016. gadam ar mērķi noteikt pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Veselības stratēģijā noteikto stratēģisko rīcības virzienu īstenošanu un noteikt par minēto pasākumu īstenošanu atbildīgās institūcijas.

Lai uzlabotu slimību profilaksi, tika līdzfinansēti Valsts aģentūras „Latvijas Infektoloģijas centrs” izdevumi, īstenojot DOTS (Directly Observed Treatment Short Course jeb Tieši uzraugāmās ārstēšanas īsais kurss) programmu. Atbalsts tika sniegts Rīgas ambulatorajiem tuberkulozes pacientiem, kuri ik dienas ierodas tuberkulozes kontrolējamās terapijas kabinetos (Rīgā, Gogoļa ielā 3 vai Nīcgales ielā 5) izdzert nozīmēto zāļu devu ārstniecības personas uzraudzībā. Atbalsta ietvaros tika kompensēti ceļa izdevumi Ls 1,00 apmērā un pārtikas taloni Ls 1,00 apmērā. 2012. gadā finansiālu atbalstu saņēma 1619 personas, transporta kompensācijas – 26 760 reizes un atbalsts pārtikas iegādei – 28 200 reizes.

Finansēti Biedrības „DIA+LOGS” centrs visiem, kurus skar HIV/AIDS”” sniegtie cilvēka imūndeficīta vīrusa (turpmāk – HIV) profilakses un psiho-sociālie pakalpojumi narkotisko vielu lietotājiem un to kontaktpersonām pakalpojuma sniedzēja telpās un Rīgas pilsētas priekšpilsētās (rajonos) mikroautobusā, kurš brauc pa noteiktu maršrutu, apmeklējot injicējamo narkotiku lietotāju pulcēšanās vietas. Sniegta 981 HIV konsultanta konsultācija, 1111 sociālā darbinieka konsultācijas, 824 psihologa konsultācijas, apmainītas 214 144 šļirces, izsniegti 63 496 prezervatīvi.

Līdzfinansēta biedrības „Latvijas Sarkanais Krusts” 5 veselības istabu (Brīvības ielā 237/2, Aptiekas ielā 8, Aglonas ielā 35/3, Gaiziņa ielā 7, Slokas ielā 161) darbības nodrošināšana. Sniegtas konsultācijas par fizisko un garīgo veselību sociālam atstumtības riskam pakļautām iedzīvotāju grupām – kopā 5866 personām.

Skolēnu veselības aprūpes jomā veikti vairāki preventīvie pasākumi: 700 skolēni apguvuši pirmās palīdzības sniegšanu un 45 Rīgas skolu komandas piedalījās pirmās palīdzības sniegšanas sacensībās. Tāpat arī organizēta konference „Izmaiņas normatīvajos aktos izglītojamo ēdināšanas organizācijā un ēdienkaršu sastādīšanā”, kuras mērķauditorija bija skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu ēdināšanas organizatori. 91 Rīgas vispārīzglītojošā skolā atbilstoši vakcinācijas kalendāram vakcinēti 8778 izglītojamie.

Lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu, tika organizēti dažādi pasākumi:

- veicinātas fiziskās aktivitātes vecāka gājuma iedzīvotāju vidū, noorganizējot 104 nodarbības 2000 dalībniekiem;
- veicināta veselīga uztura lietošana sadarbībā ar RP A/S „Rīgas Centrāltirgus”, organizējot 6 pasākumus, kur katru pasākumu apmeklēja vidēji 1000 iedzīvotāji;
- līdzfinansēts pasākums siris veselības veicināšanai NVO programmas ietvaros – Siris veselības diena. Pasākumu apmeklēja 1000 iedzīvotāji;

- nodrošināta izglītojošas filmas izveides līdzfinansēšana par enerģijas dzērienu ietekmi uz jauniešu veselību. Notikušas 6 nodarbības 315 Rīgas pilsētas jauniešiem;
- projekta „No tabakas dūmiem brīva darba vieta” ietvaros organizēta informatīva kampaņa un palīdzības programma pašvaldības iestāžu darbiniekiem;
- organizēta pašvaldības starpsektoru konference „Veselība visās jomās Rīgas attīstībai” ;
- noorganizēts un realizēts radošo darbu konkurss par slimību profilaksi un veselības veicināšanu „Veselība divās dimensijās” Rīgas vispārizglītojošo skolu jauniešiem 5. – 9. klašu un 10. – 12. klašu grupā. Konkursa rezultātā apbalvoti 10 laureāti un izgatavoti reprezentatīvi materiāli – 12 000 uzlīmes, 8000 grāmatzīmes un 2000 plakāti par veselības veicināšanas tematiku;
- Pasaules Veselības organizācijas (turpmāk – PVO) kampaņas „Pasaules diena bez tabakas” ietvaros organizēts pasākums Rīgas pilsētā iedzīvotāju informēšanai un izglītošanai par tabakas kaitīgo ietekmi uz veselību un atkarības mazināšanas iespējām;
- PVO „Garīgās veselības dienas” ietvaros organizēts pasākums, lai informētu vecāka gada gājuma iedzīvotājus par iespējām veicināt savu garīgo veselību un Rīgas pašvaldības piedāvātajām iespējām šajā jomā. Kopumā tika iesaistīti 120 Rīgas Sociālā dienesta (turpmāk – RSD) Dienas centru pieaugušām personām klienti;
- Līdzfinansēts NVO projekts „Informatīvs modulis internetā” Celiakijas pacientu un citu Rīgas iedzīvotāju informēšanai un izglītošanai par celiakiju un bezglutēna uzturu, kura ietvaros tika sagatavots elektronisks informatīvs modulis lietošanai internetā.

Veselības veicināšanas nolūkos tika sagatavoti un izplatīti šādi materiāli un informācija:

- 1000 eksemplāros iespiesti sirds veselības veicināšanas ieteikumi pašvaldības ambulatoro iestāžu kardiologu darbam ar pacientiem;
- 1500 eksemplāros iespiestas un Rīgas pilsētas iedzīvotājiem sirds un asinsvadu slimību profilakses pasākumu ietvaros izdalītas pastkartes ar uztura rekomendācijām ģimenes ārstu pacientiem – hipertoniķiem;
- Atkārtoti 4 x 1500 eksemplāros izdotas pastkartes „vai Tu zini, ko mīl Tava sirds?”;
- 6000 eksemplāros iespiests informatīvs materiāls jaunajām ģimenēm „Māmiņas dienasgrāmata”, kas nodots Rīgas pilsētas pašvaldības ambulatoro iestāžu ginekologiem darbam ar jaunajām ģimenēm;
- 400 eksemplāros sagatavota un iespiesta metodiskā rokasgrāmata „Infekcijas slimību profilakse pirm skolā” speciālistiem;
- atkārtoti 300 eksemplāros izdotas metodiskās rokasgrāmatas „Atkarība un līdzatkarība ģimenē” un „Motivācijas sarunas jauniešiem”;

- 150 eksemplāros sagatavota un iespiesta metodiskā rokasgrāmata medicīnas darbiniekiem;
- ieteikumi traumatisma profilaksei un izveidots interaktīvs informatīvais materiāls e-formātā speciālistu darbam ar divām bērnu un jauniešu mērķa auditorijām (10 – 14 gadu un 15 – 17 gadu vecumā);
- publicēta e-grāmata ar metodiskajām vadlīnijām atkarību profilakses darba organizēšanai veselības aprūpes iestādēs, izglītības iestādēs, Rīgas Sociālajā dienestā, dienas centros;
- sadarbībā ar NVO un Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības studentiem PVO „Pasaules Tuberkulozes diena” ietvaros, tika izstrādāts informatīvi izglītojošs materiāls par tuberkulozi un tās profilaksi, kas tika izdalīts Pasaules Tuberkulozes dienas ietvaros;
- PVO Diabēta dienas ietvaros veikta sabiedrības informēšana par diabētu, tā izraisītajām problēmām un profilaksi, izplatīta informācija presē iedzīvotāju informēšanai, e-formātā izplatīts materiāls sadarbības partneriem;
- PVO iegūta imūndeficīta sindroma (turpmāk – AIDS) dienas ietvaros veikta sabiedrības informēšana par HIV/ AIDS tematiku, izplatot informāciju presē un sagatavojot materiālu e-formātā sadarbības partneriem
- uzturēta mājas lapa www.narcomania.lv un sniegtas atbildes iedzīvotājiem par tiem interesējošiem jautājumiem, kas saistīti ar veselību un to ietekmējošiem riska faktoriem. 2012. gadā mājas lapa apmeklēta 36 898 reizes.

Veselīga dzīvesveida popularizēšanas ietvaros notika arī dažādas nodarbības, lekcijas:

- realizēti psihosociālās korekcijas grupas „Pasmēķēju un pietiek!” nodarbību cikli. Sadarbībā ar RSD Atkarību profilakses speciālistiem, novadītas 10 nodarbības;
- īstenota programma pieaugušajiem „Pasmēķēju un pietiek!”. Notika 8 nodarbības, kurās piedalījušies Rīgas pašvaldības iestāžu darbinieki un iedzīvotāji;
- psihosociālo korekcijas grupu „Paspēlēju un pietiek!” nodarbību ciklu vadīšana sadarbībā ar RSD Atkarību profilakses speciālistiem, novadītas 6 nodarbības;
- atbalsta grupu nodarbību ciklu vadīšana līdzatkarīgajām personām sadarbībā ar RSD Atkarību profilakses speciālistiem. Notikušas 89 nodarbības;
- realizētas diskusijas bērniem, jauniešiem: „Atkarība: tabaka, alkohols, narkotikas, jaunās tehnoloģijas”, „Marihuāna, Spice⁴⁹”. Noorganizēta 291 nodarbība;
- vadītas 11 lekcijas un nodarbības vecākiem par atkarības profilakses jautājumiem;
- 43 lekciju un nodarbību vadīšana skolas personālam par atkarību profilakses jautājumiem;

⁴⁹Sintētiskā marihuāna jeb spaišs (angļu: *spice*)

- organizēti 27 izglītojoši semināri 419 speciālistiem un sadarbības partneriem par veselības veicināšanas un slimības profilakses tēmām;
- interaktīvo nodarbību cikla vadīšana 1. – 9. klašu bērniem un jauniešiem „Dzīves prasmju attīstīšana”, notikušas 76 nodarbības;
- psihosociālo korekcijas grupu „Dusmu pārvaldīšanas programma” nodarbību cikla vadīšana sadarbībā ar RSD Atkarību profilakses speciālistiem, notikušas 25 nodarbības;
- līdzfinansēta informatīvi izglītojošā spēle skolēniem, dienas centru jauniešiem un bezpajumtniekiem par tuberkulozes profilaksi un zaļas domāšanas veicināšanu sadarbībā ar NVO „Trepes”. Tika izspēlētas 56 spēles par tuberkulozes profilaksi ar aptverti 1640 Rīgas skolēniem, 62 Rīgas patversmes dienas centra klientiem un 20 RSD līgumorganizāciju jauniešiem;
- organizētas un nodrošinātas 24 studentu prakses no RSU Rehabilitācijas un Uztura fakultātes un Sabiedrības veselības fakultātes.

U5.4. Organizēt un atbalstīt tautas sporta pasākumus dažādām mērķa grupām

Uzdevuma ietvaros notika virkne dažādu tautas sporta pasākumu dažādām mērķa grupām. Turpinājās konkurss par Rīgai nozīmīgiem sporta projektiem. 2012. gadā divās kārtās tika atbalstīti gandrīz 60 sporta projekti un sacensības. Šāds konkurss pilsētai ir ļoti nozīmīgs, jo tas daudzveido pilsētas sporta dzīvi, aktivizē nevalstiskās sporta organizācijas, kā arī veicina pilsētas iedzīvotāju iesaistīšanos sportiskās aktivitātēs. 2012. gadā turpinājās arī konkurss „Rīgas sporta laureāts 2012”.

Bērnu, jaunatnes un tautas sporta attīstībā kopumā tika sarīkoti un atbalstīti 92 pasākumi 33 669 dalībniekiem, pie nozīmīgākajiem sporta pasākumiem jāmin:

- 34 Rīgas čempionāti, kuros piedalījās gandrīz 4000 dalībnieku;
- 16 jaunatnes meistarsacīkstes ar 1700 dalībniekiem;
- 6 dažādi turnīri ar 1630 dalībniekiem;
- 3 stafetes un ielu skrējieni, kuros startēja 1200 dalībnieki, no tām Pavasara stafetes skolām, klubiem un darba kolektīviem, kas pirmo reizi notika 11. novembra krastmalā;
- sporta pasākumi invalīdiem sadarbībā ar biedrībām „Saule”, „Optimists” un Latvijas Paralimpisko komiteju;
- sacensības veterānu vecuma grupā, kā arī pilsētas veterānu komandu starts Republikas sporta veterānu sacensībās.

Nopietns speciālistu darbs ieguldīts, organizējot un nodrošinot lielākos sporta pasākumus pilsētā:

- Rīgas Nordea maratona sadarbībā ar Aģentūru „Nords Event Communications”, kurā pērn piedalījies rekordliels dalībnieku skaits – 17 668 skrējēji;
- Rīgas 29. starptautisko velomaratona sadarbībā ar Igo Japiņa sacensību aģentūru, kurā startēja 1522 riteņbraucēji;
- XIII Starptautiskās sacensības mākslas vingrošanā „Baltijas aplis”, kurās piedalījās 27 pasaules vadošās vingrotājas;

- Starptautiskās sacensības sporta dejās „Baltic Grand Prix 2012”, kurās kopskaitā piedalījās 1200 deju pāri;
- „Uljanas Semjonovas kausa izcīņu” basketbolā meitenēm, kas pulcēja 71 labāko jauno basketbolisti;
- Starptautiskās sacensības vieglatlētikā „Rīgas kausi”, kurās startēja 200 Latvijas un ārvalstu sportisti.

Pirmo reizi tika īstenots konkurss „Par finansiālu atbalstu sporta sacensību organizācijām, kas apvieno personas ar īpašām vajadzībām”, kura mērķis bija aktivizēt un atbalstīt biedrību un nodibinājumu rīkoto sacensību organizēšanu, lai sekmētu cilvēku ar īpašām vajadzībām iesaistīšanos sporta aktivitātēs. Rezultātā tika atbalstīti 10 projekti ar 254 dalībniekiem.

Tika ierīkotas 4 slidotavas – Rīgas ziemas sporta un atpūtas parkā Uzvaras bulvārī 15, reģionālajā sporta centrā „Sarkandaugava”, Rīgas Anniņmuižas vidusskolas teritorijā un Rīgas pilsētas Pļavnieku ģimnāzijas teritorijā.

Tāpat tika organizētas un nodrošinātas treniņu nodarbības aktīvās atpūtas zonā pie Daugavas promenādes Kaņiera ielas galā un Maskavas ielā 264 pie dīķa, kur tika atklāti arī vingrošanas rīki ar ielu vingrotāju organizētu pasākumu. Sadarbībā ar Oskara Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatu pamatskolas skolas skolēniem un fizikultūras pasniedzēju tika organizēti pasākumi Ķengaraga iedzīvotājiem jūnija mēneša sestdienās un svētdienās.

Sadarbībā ar citām organizācijām, tika rīkoti dažādi treniņi, sporta aktivitātes, publiskie pasākumi, sacensības Mežaparkā un Rīgas dārzos un parkos: Bērnu aizsardzības dienai veltīts pasākums – radošās un aktīvās atpūtas festivāls ģimenēm „Mazā stiprinieka ceļojums apkārt pasaulei”, Tautas skrējiens „Zelta keda”, Sporta pasākums „Ripo Rīga”, labdarības skrējiens „Nike Riga Run 2012”, BMX (divriteņu krosa) sezonas atklāšanas pasākums, BMX RD balva, BMX „Rīgas mežu” kausa izcīņa, ziemas parka atklāšana un Actimel pikošanās čempionāts, sporta diena – pavasara sacensības vieglatlētikā Mežaparkā, skrituļošanas sacensības, Eiropas čempionāts skeitborda slalomā Mežaparkā, EIHSEBA papēžu skrējiens Mežaparkā, Veselīga dzīvesveida diena, Orientēšanās sacensības Uzvaras parkā, Velosipēdu prezentpasākums un aktivitātes Vērmanes dārzā, Balvas izcīņa minikāru sportā Grīziņkalnā, Sporta līdzjutēju telts uzstādīšana un aktivitātes Kronvalda parkā, Nordea Rīgas maratons 11. Novembra krastmalā, „Pasaules Sadraudzības skrējiens” (World Harmony Run) Bastejkalnā, „Rīgas Sporta nakts” pasākumi Vērmanes dārzā, Esplanādē, Kronvalda parkā, Florbola laukuma uzstādīšana un aktivitātes Kronvalda parkā, Rīgas jaunatnes meistarsacīkšu daudzdienu velobrauciena 3. posms Uzvaras parkā, Sporta pasākums „Basketbola turnīrs FIBA 3x3 1. Latvijas čempionāts” Kanālmalā, Basketbola turnīrs „Krastu mačs” Kanālmalā, Tautas skrējiens "Mārupīte" Uzvaras parkā, Sacensības "Baltcom Cartoon rallijs" Kronvalda parkā, pasākuma „Velo parāde” aktivitātes Esplanādē, RD atklātās rudens krosa komandu sacensības Uzvaras parkā, 42. starptautiskais Rīgas pilsētas čempionāts un jaunatnes

meistarsacīkstes airēšanas slalomā Kanālmalā, Slēpošanas sacensības „Pārdaugavas kauss” Uzvaras parkā, RTU studentu sporta spēles Uzvaras parkā, slēpošanas sacensības „Pārdaugavas kauss”, „Red Bull Tru Fix” Kronvalda parkā, Nūjošanas un ģimenes sporta festivāls Vakarbuļļu pludmalē, orientēšanās sacensības „Magnēts” Mežaparkā, Latvijas skriešanas centra šosejas skrējienu čempionāta posmi Mežaparkā, Ziedoņa Cakula kausa izcīņa velokrosā, antīko automobiļu sacensību „Dzintara Volga” un „Rīgas meži” kausa izcīņa, regulāri treniņi „Bauda sportot Mežaparkā”, Nordea Rīgas maratona treniņi, Velosacensības bērniem „Mežaparka riteņvasara” un nūjošanas treniņi.

U5.5. Veicināt sporta organizāciju darbību

Uzdevuma ietvaros RP struktūrvienības un iestādes pārskata gadā sadarbojās ar dažādām sporta organizācijām: BJC „Laimīte”, BJC „IK Auseklis”, Biķernieku komplekso sporta bāzi, in-line hokeja federāciju, biedrību “Latvijas spēka atlētu federācija”, biedrību „Par stipru Latviju”, Latvijas Tautas sporta asociāciju, Latvijas Skriešanas sporta centru, RSB „Latvello” „Nūjotāju klubu”, Rīgas riteņbraukšanas skolu, ar Aktīvās atpūtas centru Uzvaras parkā, ar nodibinājumu „Latvijas Fanu organizācija”, ar bērnu, jauniešu centriem un citām organizācijām.

Īstenots konkurss „Par finansiālu atbalstu Rīgas pilsētai nozīmīgu sporta projektu un sporta sacensību organizēšanai”. Atbalstīti 57 projekti ar 23 064 dalībniekiem.

Sarīkots konkurss „Rīgas pilsētas labāko bērnu un jaunatnes sporta organizācijas”, kura ietvaros tika noteiktas trīs nominācijas: komandu sporta veidi – 10 laureāti, individuālie olimpiskie sporta veidi – 10 laureāti, individuālie neolimpiskie sporta veidi – 5 laureāti.

U5.6. Veicināt sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras sakārtošanu un attīstību

Pārskata gadā turpināta rekonstruētā un daļēji labiekārtotā RP sporta bāzes „Sporta komplekss „Arkādija”” stadiona ekspluatācija, līdz ar to rīdziniekiem tiek veicināta futbola, vieglatlētikas, regbija un citu sporta veidu aktivitāšu pieejamība.

Sadarbībā ar Latvijas Futbola federāciju notika stadiona izbūve Ķengaragā – stadionā tika ierīkots futbola laukums ar mākslīgo segumu, 6 skrejceļiņi, 2 tāllēkšanas bedres, 2 sporta laukumi strītbolam un volejbolam, vingrošanas sektors, tribīnes ar 175 vietām un sportistu ģērbtuves. Stadiona pārvaldīšana un apsaimniekošana nodota bērnu un jauniešu centram „Daugmale”, un tajā sportot un pavadīt brīvo laiku varēs ne tikai tuvējo skolu un bērnu dārzu audzēkņi, bet arī Ķengaraga iedzīvotāji.

Norisinājās darbs pie velotransporta infrastruktūras sakārtošanas, realizējot projekta daļu „Māras dīķa labiekārtojums un velociņa seguma atjaunošana”, kura ietvaros izbūvēts celiņš aktīvai atpūtai. Tāpat arī tika noteikta zona velociņa atpūtas un labiekārtojuma izveidei Dārziņu apkaimē.

U5.7. Atbalstīt augstu sasniegumu sportu

Pārskata gadā tika izstrādāti noteikumi par finansējuma piešķiršanu Rīgas pilsētas sportistiem līdzdalībai Pasaules un Eiropas čempionātos. Kopumā tika atbalstīti 116 Rīgas sportisti, kuri pārstāv 29 sporta veidu federācijas.

Atbalstot augstu sasniegumu sportu, tika piešķirtas naudas balvas Rīgas sportistiem un viņu treneriem par izciliem sasniegumiem sportā⁵⁰. Naudas balva tika piešķirta:

- par izciliem sasniegumiem sportā 10 sportistiem un 8 viņu treneriem;
- par izcīnītajām zelta medaļām Latvijas III Olimpiādē 2012 Rīgas pilsētas komandas 116 sportistiem un viņu treneriem;
- par izciliem sasniegumiem 2012. gada Londonas olimpiskajās spēlēs 4 Rīgas sportistiem un viņu treneriem;
- par izciliem sasniegumiem 2012. gada Londonas paralimpiskajās spēlēs 4 Rīgas sportistiem un viņu trenerim.

Sadarbības līguma ietvaros, kas noslēgts ar Latvijas Olimpisko vienību, sniegts atbalsts 32 Rīgas sportistiem, kuri pārstāv 12 sporta veidu federācijas.

Organizēts Rīgas pilsētas konkurss „Rīgas sporta laureāts 2012”, kura ietvaros balvas pasniegtas 9 nominācijās – labākais sportists/sportiste, paralimpiskais sportists, sporta spēļu komanda, ekipāža/komanda, treneris, gada notikums sportā, kā arī „Uzlecošā zvaigzne sportā” un nominācija „Par mūža ieguldījumu sportā”.

RD institūcijas, kas 2012. gadā veica aktivitātes mērķa ietvaros ir Labklājības departaments, Izglītības, kultūras un sporta departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un SIA „Rīgas meži”.

Budžets

Rīgas pilsētas pašvaldībā veselības aprūpes sistēmas finansējums tiek piešķirts saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” noteiktajām autonomajām funkcijām nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju izpratni par veselīgu dzīvesveidu. 2012. gadā budžeta izdevumi veselībai ievērojami pieauga salīdzinājumā ar 2011. gadu, attiecīgi 2,3 reizes (2012. gadā – Ls 3 151 800, 2011. gadā – Ls 1 378 700). No tiem investīcija sastādīja Ls 2 698 900, kas salīdzinājumā ar 2011. gadu ir par 166 % vairāk.

Secinājumi

Latvijas, tajā skaitā Rīgas iedzīvotāju veselības stāvoklis, salīdzinot ar citu ES dalībvalstu iedzīvotāju veselības stāvokli, ir neapmierinošs – saslimstības un mirstības rādītāji izplatītākajās slimību diagnozēs ir augstāki.

Atzinīgi vērtējama izstrādātā Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģija, kurā noteikti galvenie darbības principi attiecībā uz to, kas būtu darāms, lai

⁵⁰Naudas balvas piešķirtas saskaņā ar RD 09.12.2008. instrukciju Nr.16 „Kārtība, kādā piešķir naudas balvu Rīgas sportistiem par izciliem sasniegumiem sportā” un RD Finanšu un administrācijas lietu komitejas lēmumu par naudas balvas piešķiršanu

uzlabotu sabiedrības veselību: nepieciešams attīstīt starpsektoru sadarbību, īstenot veselības izglītības un dzīves prasmju pilnveides programmas, un organizēt veselību veicinošus pasākumus.

Tā kā liela loma veselības uzturēšanā ir arī aktīvam un kustīgam dzīvesveidam, RP daudz pūļu un līdzekļu velta gan tautas, gan profesionālā sporta aktivitātēm – gan organizējot to norisi, gan atbalstot labākos dalībniekus vietējā, nacionālā, Eiropas un arī pasaules līmenī. Tāpat, ieviešot konkrētus atbalsta mehānismus veselības veicināšanai un finansiālo atbalstu, RP sniedz nozīmīgu atbalstu arī demogrāfijas situācijas uzlabošanai pašvaldībā.

Pārskata gada nogalē RP apstiprinātā koncepcija „Ģimenei draudzīga Rīga” nosaka turpmāko rīcību vienotas ģimenes atbalsta politikas veidošanā un izvirza 3 galvenos stratēģiskos virzienus: dzīves prasmju pilnveide ģimenēm un jauniešiem, ģimeniska vide un infrastruktūra pašvaldībā un vienota ģimeņu informatīvā resursu centra un sociālā darba tīklojuma izveide sabiedrības līdzdalībai ģimenisku vērtību stiprināšanā, daudz bērnu ģimeņu prestiža celšanā un dzimstības veicināšanā. Lai nodrošinātu plānveidīgu un mērķtiecīgu pašvaldības darbu ģimeņu ar bērniem atbalsta jomā atbilstoši iepriekšminētajiem stratēģiskajiem virzieniem, paredzēts izstrādāt rīcības plānu turpmākajiem 4 gadiem.

Nozares eksperta viedoklis

Pēteris Leiškalns, sociālo tiesību eksperts

Atbalstāma ir iniciatīva izstrādāt koncepcijas „Ģimenei draudzīga Rīga” īstenošanai paredzēto rīcības plānu turpmākajiem 4 gadiem, kas neapšaubāmi pašvaldības darbs ģimeņu ar bērniem atbalsta jomā padarīs efektīvāku.

Nepietiekami plašs, eksperta ieskatā, ir skolēnu veselības aprūpes jomā veiktais preventīvais pasākums, kura ietvaros 700 skolēni apguvuši pirmās palīdzības sniegšanu. Mācību cikla ietvaros vajadzētu aptvert visus skolēnus, bet, lai to nodrošinātu, ik gadus būtu jāapmāca aptuveni vismaz desmit tūkstoši Rīgas skolēnu.

Pozitīvi vērtējams PVO kampaņas „Pasaules diena bez tabakas” ietvaros organizētais pasākums Rīgas pilsētā iedzīvotāju informēšanai un izglītošanai par tabakas kaitīgo ietekmi uz veselību un atkarības mazināšanas iespējām. Tajā pašā laikā ir jāvērs uzmanība uz to, ka Rīgas parkos nav informācijas par normatīvajos aktos noteiktajiem smēķēšanas ierobežojumiem un nav ierīkotas īpašas smēķēšanas vietas (kur tas ir iespējams), kā rezultātā apkārtējās personas, tai skaitā bērni, nereti tiek pakļautas tabakas dūmu ietekmei.

5.1. tabula

Stratēģiskā mērķa M5 „Ģimeniska, veselīga un aktīva sabiedrība” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
Dabiskais pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↓	Pieaug
		-3,5	-2,9	-2,0	-2,4	-3,4	-3,6	-3,4			
Mājsaimniecības vidējais lielums (mājsaimniecības locekļu vidējais skaits)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	⇒	↓	Pieaug
		2,42	2,38	2,39	2,35	2,4	2,3	2,3			
Vidējais bērnu skaits mājsaimniecībā	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	⇒	↑	Pieaug, nav zemāks par vidējo Latvijā
		0,39	0,39	0,38	0,4	0,4	0,4	0,4			
Mājsaimniecību, kas sastāv no viena pieaugušā ar bērniem, īpatsvars (% no mājsaimniecību kopskaita)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Samazinās uz mājsaimniecību, kas sastāv no diviem pieaugušajiem ar bērnu rēķina
		4,5%	4,6%	3,6%	3,6%	4,0%	4,0%	3,8%			
Mājsaimniecību, kas sastāv no vienas personas, īpatsvars (% no mājsaimniecību kopskaita)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Samazinās uz mājsaimniecības locekļu skaita pieauguma rēķina
		23,5%	26,2%	30,2%	30,5%	31,2%	31,8%	32,2%			
Reģistrēto laulību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↓	Pieaug
		7,3	7,5	6,3	5	4,7	5,5	5,8			
Šķirto laulību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*		↓	Samazinās
		3,6	3,5	3,0	2,5	2,4	-	-			
Zīdaiņu mirstība uz 1000 dzīvi dzimušajiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Samazinās
		5,1	6,0	5,0	6,0	4,9	4,9	5,9			

Saslimstība ar narkotisko un psihisko vielu atkarību - gada beigās uzskaitē esošo personu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Samazinās
		190,2	220,3	251,8	262,1	277,1	255,2	204,7			
Saslimstība ar alkoholismu - gada beigās uzskaitē esošo personu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Samazinās
		830,0	860,8	857,7	766,4	640,7	548,2	492,3			
HIV inficēšanās gadījumu skaits (uz 100 000 iedzīvotājiem)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Samazinās
		31,2	36,1	32,5	26,2	26,1	31,6	34,7			
Nāves gadījumi, kuru cēlonis ir asinsrites (sirds un asinsvadu) slimības, uz 100 000 iedzīvotājiem	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010**	2011**	↑	↓	Samazinās
		714,8	743	757,2	705,5	655,2	677,8	707,7			

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

*Saskaņā ar Valsts statistiskās informācijas programmu no 2011.gada netiek apkopoti šķirto laulību statistikas rādītāji teritoriālā dalījumā.

**Slimību profilakses un kontroles centrs

M6 Sociāli atbalstīta un aprūpēta sabiedrība

Cilvēkam lielākoties pašam ir jāuzņemas atbildība par savu labklājību, tomēr brīžos, kad persona pati par sevi nespēj parūpēties un ir nonākusi krīzes situācijā, tad jāiesaistās valstij un pašvaldībai, lai palīdzētu personai attīstīt pašpalīdzības spēju un spēju no jauna integrēties sabiedrībā.

Līdz ar ekonomiskās situācijas uzlabošanos, vērojams arī bezdarba līmeņa kritums un trūcīgo personu skaita samazināšanās. Taču joprojām iedzīvotāju skaits, kuriem nepieciešama sociālā palīdzība, saglabājas augsts. Uz nevienlīdzības un noslāņošanās procesu sabiedrībā norāda arī augstais Džini koeficients⁵¹ Rīgā – 2011. gadā 34,3 %, kas nozīmē, ka iedzīvotāji ar zemākiem ienākumiem kļūst vēl nabadzīgāki, bet ar augstiem – vēl bagātāki.

Rīgā ir izveidota plaša, uz iedzīvotāju vajadzībām balstīta un profesionāla sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēma. 2012. gadā sociālos pakalpojumus RP iedzīvotājiem nodrošināja 6 pašvaldības institūcijas, kā arī 168 sociālo pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem pašvaldība noslēgusi līgumus par sociālo pakalpojumu sniegšanu RP iedzīvotājiem (28 nevalstiskās organizācijas, 96 privātpersonas, tai skaitā sabiedrības ar ierobežotu atbildību, individuālie komersanti, pašnodarbinātas fiziskas personas), 8 valsts/citu pašvaldību iestādes.

Kopumā pārskata gadā sociālie pabalsti tika izsniegti 72 380 personām (salīdzinoši 2011. gadā – 82 508 personām), kas ir 11,1 % no Rīgas pilsētas iedzīvotājiem. Pabalsta lielums vidēji vienai personai 2012. gadā izmaksāts Ls 279 apmērā (salīdzinoši 2011. gadā – Ls 288).

Kopējā sociālajiem pabalstiem izlietotā finansējuma samazinājums 2012. gadā salīdzinājumā ar 2011. gadu bija 15 %, jo samazinājās izdevumi garantētā minimālā ienākumu (turpmāk – GMI) pabalsta (par 27 % salīdzinājumā ar 2011. gadu), dzīvokļa pabalsta (par 10 % salīdzinājumā ar 2011. gadu) un citu pabalstu nodrošināšanai (par 14 % salīdzinājumā ar 2011. gadu).

Pārskata gadā stājās spēkā Latvijas Republikas Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumi⁵², kuri paredzēja samazināt GMI minimālā sliekšņa līmeni personai līdz Ls 35 mēnesī. Neskatoties uz to, RD izdevās saglabāt līdzšinējo GMI līmeni, kas ir Ls 40 darbspējīgām personām, Ls 45 bērniem un Ls 90 pensionāriem/invalīdiem mēnesī, kā arī nodrošināt bezmaksas braukšanu sabiedriskajā transportā.

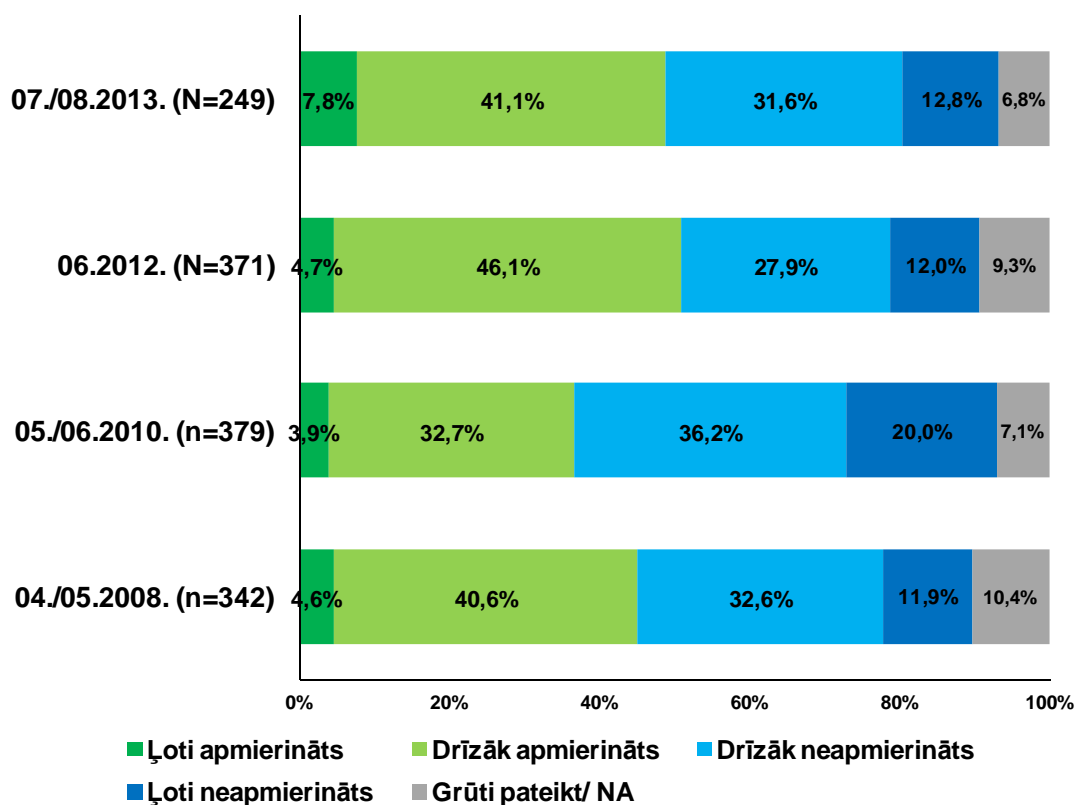
⁵¹Džini koeficients parāda materiālo labumu sadalījuma vienmērīgumu starp sabiedrības locekļiem. Šis rādītājs variē no 0 līdz 100. Jo Džini koeficienta vērtība ir tuvāka 0, jo vienlīdzīgāki ir sabiedrības locekļi, un otrādi

⁵² MK 18.12.2012. noteikumi Nr.913 „Noteikumi par garantēto minimālo ienākumu līmeni”

2013. gadā veiktā iedzīvotāju aptauja⁵³, parāda, ka kopumā apmierinātība ar sociālo problēmu risināšanu ir vērtēta kritiskāk kā 2012. gada aptaujā. Starp respondentiem, kuri saņēmuši kādu sociālo pakalpojumu RP, tikai 48,8 % sniedza pozitīvu vērtējumu, savukārt gandrīz tikpat daudz – 44,4 % izteica negatīvu vērtējumu par sociālo problēmu risināšanu pilsētā (6.1. attēls).

6.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar sociālo problēmu risināšanu pilsētā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

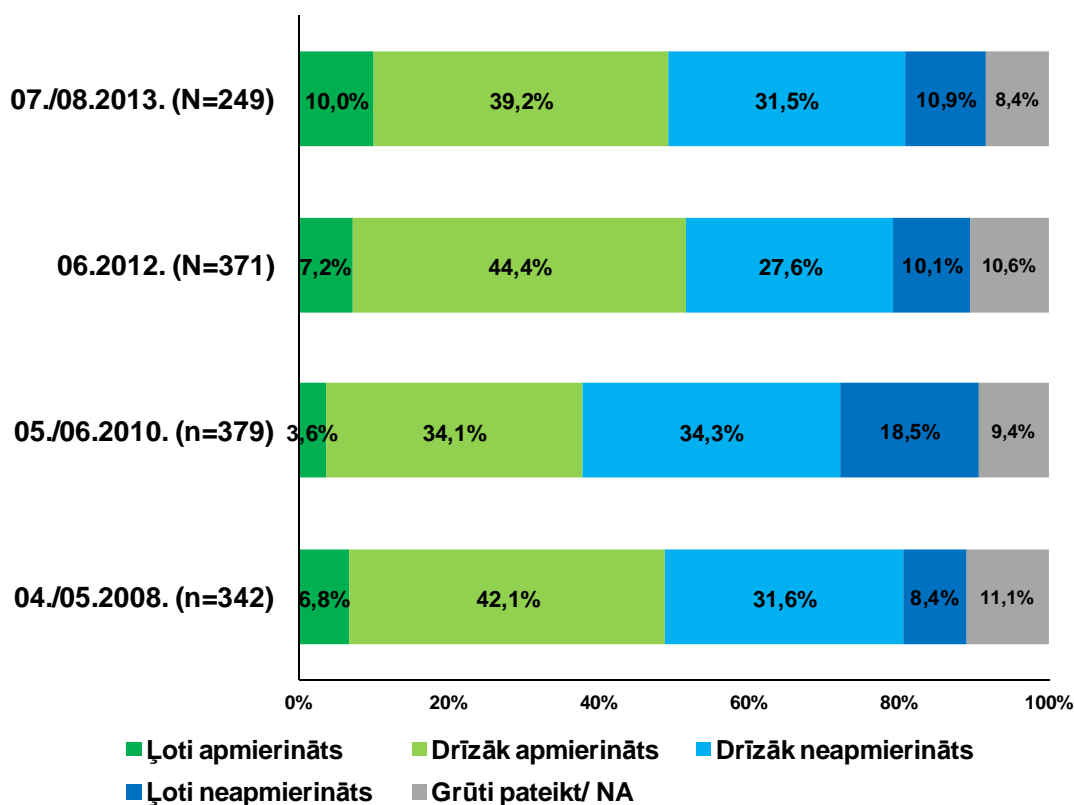
Lai arī nedaudz, arī sociālo pakalpojumu (sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija, sociālais darbs) pieejamība tika vērtēta kritiskāk kā iepriekšējā gadā. Kopumā sociālo pakalpojumu pieejamība apmierina 49,2 %, savukārt neapmierina – 42,4% respondentu (6.2. attēls). Analizējot atbildes sociāldemogrāfiskajās grupās, var konstatēt, ka lielāka neapmierinātība par sociālās palīdzības un pakalpojumu pieejamību tika izteikta vecumā no 55 līdz 64 gadiem, turpretī pozitīva attieksme

⁵³Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

pausta no respondentiem vecumā virs 65 gadiem, pensionāriem un ar vidējiem ienākumiem.

6.2. attēls

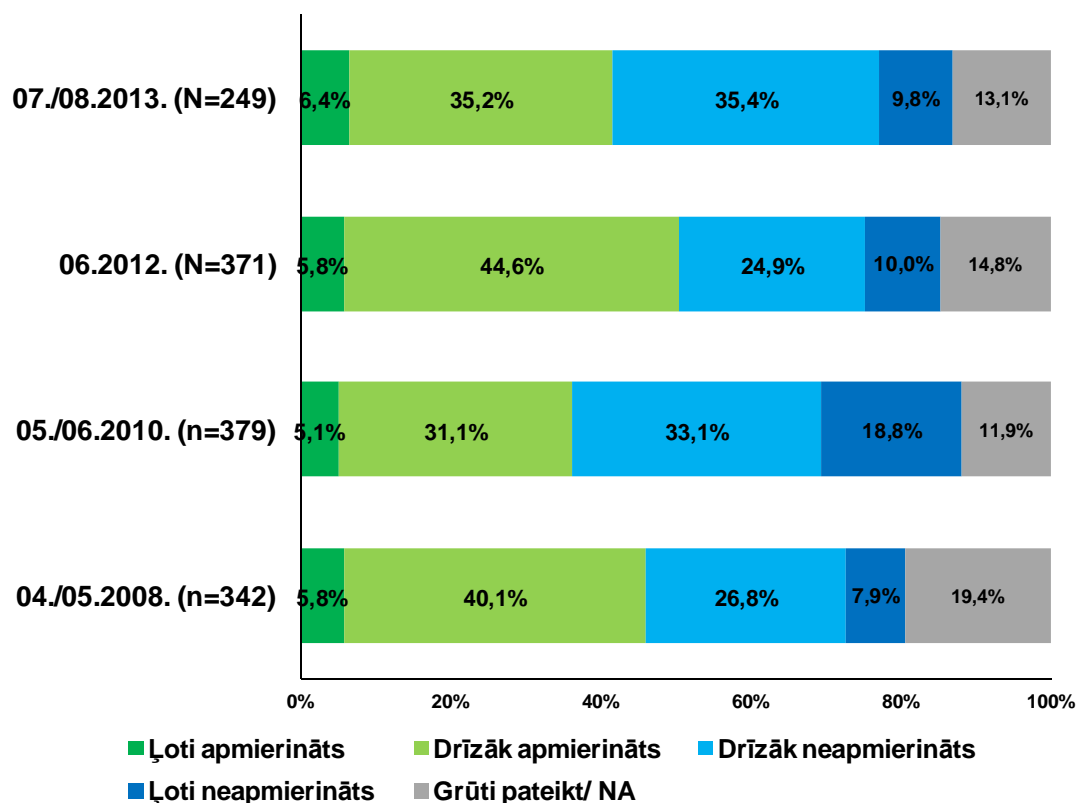
Iedzīvotāju apmierinātība ar sociālās palīdzības un pakalpojumu pieejamību

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Salīdzinoši kritiskāk no iedzīvotāju puses tika vērtēta sociālās palīdzības un pakalpojumu kvalitāte – ar to apmierināti bija tikai 41,6 % respondentu, turpretī negatīvu vērtējumu sniedza 45,2 % aptaujāto iedzīvotāju (6.3. attēls). Visnegatīvāk noskaņoti iedzīvotāji bija vecumā no 25 līdz 34 gadiem un vecumā no 55 līdz 64 gadiem, kā arī tie respondenti, kuri saņēmuši pakalpojumus ģimenēm ar bērniem.

Iedzīvotāju apmierinātība ar sociālās palīdzības un pakalpojumu kvalitāti

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa īstenošanai ir izvirzīti 11 uzdevumi. Aktivitātes notika visu uzdevumu ietvaros.

U6.1. Nodrošināt sociālos pakalpojumus bērniem un ģimenēm ar bērniem

Pārskata gadā tika turpināta jauno vecāku apmācības programmas īstenošana prasmju un iemaņu attīstīšanai. Vecākiem, kuriem nav atbilstošu iemaņu un prasmju, radīta iespēja saņemt kvalitatīvu atbalstu Mazo bērnu vecāku informatīvi izglītojošās atbalsta grupās un „Bērnu emocionālā audzināšana” grupās nodibinājumā „Centrs Dardedze” un SIA „Atbalsta un izaugsmes centrs „Droša skola””. 2012. gadā tika noorganizētas 24 Mazo bērnu vecāku informatīvi izglītojošās atbalsta grupu nodarbības un 89 „Bērnu emocionālā audzināšana” grupu nodarbības vecākiem.

Konsultāciju un atbalsta tīkla veidošanas programmas ietvaros nodrošināta iespēja saņemt psihosociālu atbalstu ģimenēm un bērniem RSD Dienas centros (turpmāk – DC) „Čiekurs”, „Vecmīlgrāvis”, „Kamene”, „Pirmais stāvs”, „Skudrupūznis” un līgumorganizāciju Dienas aprūpes centros (turpmāk – DAC) „Roku rokā”,

„Sirdsgaisma”, „Torņakalns”, „Patvērums”, biedrībā „Latvijas Sarkanais Krusts”, DC „Stropiņš”. 2012. gadā pakalpojumu saņēma 1073 bērni no sociālā riska ģimenēm, no tiem 830 bērni RSD DC un 243 bērni RSD līgumorganizāciju DAC.

Uzdevuma ietvaros nodrošināta sociālo pakalpojumu attīstības programma bērniem ar funkcionāliem traucējumiem – 50 bērniem nodrošināts dienas aprūpes centra pakalpojums tādos DAC kā „Mēs esam līdzās”, „Asniņš”, „Torņkalna rūķi”.

Norisinājās darbs pie dažādu pakalpojumu (mācībsistēmu) bērniem ar funkcionāliem traucējumiem attīstīšanas. Nodrošināta agrīnās korekcijas programma – agrīnās izglītošanas un audzināšanas sistēma – biedrībā „Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācija” un pakalpojums nodrošināts 32 bērniem, kuri saņēmuši 635 speciālistu konsultācijas. Nodrošināta biedrības „Bērnu paliatīvās aprūpes biedrība” paliatīvā aprūpe ģimenēm, kurās aug bērni ar smagām un neizārstējamām slimībām un šo pakalpojumu saņēma 82 bērni, sniegtas 2132 sociālā darbinieka un 1083 kapelāna konsultācijas. Ieviesta sociālās rehabilitācijas programma bērniem invalīdiem biedrībā „Latvijas bērniem ar kustību traucējumiem”, kuras ietvaros pakalpojumu saņēma 11 bērni. Ieviests individuālo rehabilitācijas plānu izstrādes pakalpojums biedrībā „Rehabilitācijas centrs „Mēs esam līdzās””, Bērnu klīniskā universitātes slimnīcā „Gaiļezers”, Primārās veselības aprūpes centrā „Ziepiņkalns” – šeit pakalpojumu saņēma 31 bērns. Nodrošināts vasaras rehabilitācijas pakalpojums bērniem ar funkcionāliem traucējumiem vasaras periodā, ko nodrošināja Biedrības „Rīgas pilsētas „Rūpju bērns””, „Saulsvece”, Valsts sociālās aprūpes centrs „Rīga” filiāle „Teika”, nodrošinot pakalpojumu 10 bērniem. Nodrošināts „Atelpas brīža” pakalpojums 24 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā. Biedrība „Apvienība ģimeņu atbalstam „Baltā zvaigzne”” nodrošināja 19 grupu nodarbības sērojošo, priekšlaicīgi dzimušo un bērnu ar invaliditāti vecākiem. Biedrība „Mēs esam līdzās” nodrošināja 4 bērniem ar kustību un attīstības traucējumiem transporta pakalpojumus un 5 bērniem tika nodrošināta sociālās rehabilitācijas un agrīnās intervences programma ar garīgās veselības traucējumiem.

Bez minētā RD struktūrvienība „Mobilā brigāde”⁵⁴ veikusi 571 apsekošanu dzīvesvietā RP teritorijā, no tām 390 pieteikumi bijuši no institūciju redzeslokā nonākušām jaunām ģimenēm, savukārt 181 gadījumā apsekojuši jau iepriekš redzeslokā esošas ģimenes.

2012. gadā izglītības iestādēs tika sniegta konsultatīva palīdzība 10 ģimenēm ar bērniem pedagoģisku, psiholoģisku un sociālu jautājumu risināšanā – katra ģimene saņēma 10 apmaksātas nodarbības pie ģimenes psihoterapeita. Divām ģimenēm ar bērniem sniegta palīdzība krīzes situācijā.

⁵⁴Mobilā brigāde – RD Labklājības departamenta pakļautības iestādes Rīgas patversmes struktūrvienība, kuras mērķis ir sniegt informāciju un operatīvu atbalstu bezpajumtniekiem.

Iepriekšējā mācību gadā izglītības psihologi konsultējuši 6490 bērnu vecākus, 6190 izglītības iestāžu pedagogus, 16 007 skolēnus un 20 326 skolēnus grupās, kā arī snieguši palīdzību divos krīzes gadījumos, kas bijuši izglītības iestādēs. 38 554 skolēni piedalījušies izglītības atbalsta speciālistu organizētajos profilakses pasākumos. 10 rīdzinieku ģimenes ir saņēmušas apmaksātas nodarbības pie ģimenes psihoterapeita, saistībā ar bērna uzvedību izglītības iestādēs. 2012. gadā bijuši 24 izbraukumi uz skolām, kur konsultēti 74 pedagogi par individuālo izglītības plānu izstrādi, atbalsta pasākumu piemērošanas kārtību, par speciālā pedagoga darba organizāciju, par atbalsta personāla sadarbības veidiem un par veiksmīgas sadarbības iespējām ar izglītojamo vecākiem. Skolās risināti arī sarežģīti pedagoģiskie gadījumi un noskaidroti labās prakses piemēri darbā ar izglītojamajiem ar funkcionāliem traucējumiem. Pērn psihologa konsultācijas nodrošinātas arī 55 PII, palīdzot gadījumos, kad iestādei nepieciešama konsultācija par audzēkņu agresīvu uzvedību un nevienmērīgu attīstību, par attiecībām starp audzēkņiem un skolotāju, saistībā ar skolotāju nekompetenci un vecāku agresīvu rīcību. PII pedagogiem tika organizēti semināri: „Bērna sliktās uzvedības mērķi”, „Apgrūtināta bērnu savstarpējā saskarsme”, „Pozitīvas bērnu savstarpējās saskarsmes veidošana”, „Darbs ar vecākiem” un „Bērnu intelektuālās attīstības traucējumi”.

Izglītības atbalstu snieguši arī sociālie pedagogi, konsultējot 27 081 skolēnu, 14 752 vecākus, 11 123 pedagogus, kā arī veicot 2007 apsekojumus skolēna dzīves vietā.

Tāpat pārskata gadā pie Rīgas interešu izglītības iestādēm darbojās četri pirmsskolas vecuma bērnu pieskatīšanas centri: BJC „Bolderāja”, BJC „Kurzeme”, BJC „Zolitūde” un Rīgas Jauno tehniķu centrā.

U6.2. Sniegt sociālo palīdzību personām/ģimenēm ar zemiem ienākumiem

Uzdevuma ietvaros pārskata periodā tika nodrošināti ēdināšanas pakalpojumi sociāli neaizsargātām iedzīvotāju grupām. Rīgā 6 ēdināšanas vietās par pašvaldības budžeta līdzekļiem tika izdalītas 759 250 porcijas un līdzfinansēts zupas virtuves pakalpojums līdz 966 porcijām dienā 5 reizes nedēļā, kopumā izdalot 165 165 porcijas 5 vietās Rīgā, tai skaitā, Rīgas patversmes DC.

Atbalstot RP dzīvojošās personas un ģimenes ar zemiem ienākumiem, saskaņā ar RD saistošajiem noteikumiem⁵⁵ tika sniegta sociālā palīdzība, piešķirot sociālos pabalstus pamatvajadzību nodrošināšanai: pabalsts GMI līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa pabalsts, pabalsts veselības aprūpes nodrošināšanai, pabalsts sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai, pabalsts mācību līdzekļu iegādei un piemaksa pie GMI līmeņa. 2012. gadā, izvērtējot personu (ģimeņu) ienākumus un materiālo stāvokli, sociālā palīdzība sniegta 59 318 personām.

U6.3. Nodrošināt personu ar īpašām vajadzībām sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju

⁵⁵RD 03.07.2007. saistošie noteikumi Nr.84 „Noteikumi par Rīgas pilsētas pašvaldības sociālajiem pabalstiem” un RD 17.02.2004. saistošie noteikumi Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem”

Profesionālu atbalstu un konsultācijas personas ar invaliditāti un viņu piederīgie varēja saņemt no RP budžeta finansētajos DAC un DC.

2012. gadā Rīgā darbojās 9 DAC personām ar garīga rakstura traucējumiem, tai skaitā 2 personām ar psihiskās veselības traucējumiem un ar kopējo vietu skaitu 245. Pārskata gadā šo DAC pakalpojumu saņēma 300 personas.

Citām pilngadīgām personām ar invaliditāti 2012. gadā bija iespēja apmeklēt 9 DC, no tiem 2 DC „Aspazija” un Strazdumuižas dienas centrs, kuri paredzēti galvenokārt personām ar invaliditāti, bet pārējie 7 darbojās pēc „atvērtā” principa un personas ar invaliditāti tajos ir kā viena no dienas centru mērķa grupām. 2012. gadā šādu DC pakalpojumu saņēma 2333 personas.

Personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošināta iespēja saņemt grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu. 2012. gadā RP iedzīvotāji pakalpojumu varēja saņemt 7 grupu mājās (dzīvokļos) ar kopējo vietu skaitu – 101. 2012. gadā minēto pakalpojumu saņēma 104 personas ar garīga rakstura traucējumiem.

2012. gadā uzsākta sociālā pakalpojuma „Atelpas brīdis” (īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija) sniegšana pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, pakalpojuma sniegšanas laikā no aprūpes pienākumu veikšanas atslogojot pakalpojuma saņēmēju ģimenes locekļus. Pakalpojumu saņēma 2 personas ar garīga rakstura traucējumiem.

U6.4. Nodrošināt pensijas vecuma personu un personu ar invaliditāti sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju

Atbilstoši uzdevumam 2012. gadā RP sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā saņēma 5203 personas, tai skaitā, aprūpi mājās 5035 personas (aprūpes mājās pakalpojumu – 3604 personas, pabalstu aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai – 1431 persona), ko kopā nodrošināja 6 pakalpojuma sniedzēji. Pakalpojumu „silto pusdienu piegāde mājās” saņēma 1015 personas, pakalpojumu „drošības poga” 372 personas un pavadona-asistenta pakalpojumu – 126 personas.

Attīstības programmas ietvaros pārskata gadā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas (turpmāk – SAC) pakalpojumu personas ar demenci varēja saņemt 3 pašvaldības un 4 līgumorganizāciju iestādēs, tai skaitā 2012. gadā SAC pakalpojumu personām ar demenci uzsāka sniegt līgumorganizācija Valsts sociālās aprūpes centra „Rīga” filiāle „Ezerkrasti”. Paralēli Rīgā darbojās 3 DAC personām ar demenci, ar kopējo vietu skaitu – 60, kuru sniegtos pakalpojumus finansē RP. Šo pakalpojumu saņēma 86 personas ar demenci. Papildus DAC personām ar demenci tika sniegti atbalsta pakalpojumi un konsultācijas personu ar demenci ģimenēm (piederīgajiem), savukārt citu DC darbiniekiem un klientiem – par darba specifiku ar personām ar demenci.

2012. gadā RP iedzīvotāji SAC pakalpojumu pilngadīgām personām varēja saņemt 15 sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās (3 pašvaldības, 12 līgumorganizāciju) ar kopējo vietu skaitu līdz 1398. Minēto pakalpojumu 2012. gadā saņēma 1896 personas.

Īslaicīgās sociālās aprūpes attīstības programmas ietvaros divos pašvaldības SAC tika nodrošināts īslaicīgās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums ar kopējo vietu skaitu 27. Pakalpojumu varēja saņemt arī vairākās RP SAC līgumorganizācijās.

Tāpat pensijas vecuma personām pakalpojumi tika nodrošināti 9 DC, tai skaitā, 2 DC, kas galvenokārt paredzēti personām ar invaliditāti, bet neizslēdz DC pakalpojuma saņemšanu arī pensijas vecuma personām. Minētos pakalpojumus 2012. gadā saņēma 2333 personas.

U6.5. Veicināt atbalsta sistēmas izveidi krīzes situācijās nonākušām personām

Krīzes situācijā nonākušām personām (ģimenēm) tika sniegta sociālā palīdzība pamatvajadzību nodrošināšanai. Papildus stihiskā nelaimē vai iepriekš neparedzētu apstākļu dēļ nonākušām personām tika nodrošināta iespēja saņemt vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā, lai mazinātu krīzes situācijas ietekmi uz personas (ģimenes) sociālo funkcionēšanu. 2012. gadā pabalsts ārkārtas situācijā piešķirts 2449 personām.

2012. gadā tika piešķirts finansējums Ls 2987 apmērā no Rīgas sabiedriskās kārtības uzturēšanas fonda, lai realizētu preventīva rakstura pasākumus cilvēku tirdzniecības mazināšanā. Gada laikā apmācīti 95 speciālisti un izdoti 5000 bukletu „Cilvēku tirdzniecības novēršana”.

Sniegts atbalsts un profesionāļu konsultācijas vardarbībā cietušām sievietēm, sievietēm ar bērniem, vīriešiem ar bērniem nodibinājuma „Sociālo pakalpojumu aģentūra” ģimenes krīzes centrā „Mīlgrāvis” un biedrības „Latvijas Samariešu apvienības” krīzes centrā bērniem un sievietēm „Māras centrs”, RP BJC struktūrvienībā ”Marsa Gatve”. 2012. gadā pakalpojumu saņēma 701 krīzes situācijā nonākusi persona, no tiem 528 bērni un 173 pilngadīgas personas.

Radīta iespēja saņemt individuālās konsultācijas no vardarbības cietušajiem bērniem un viņu ģimenēm nodibinājumā „Centrs Dardedze”. 2012. gadā 254 personām (95 bērniem, 159 pieaugušajiem) tika sniegta 1471 klātienē individuālā konsultācija, no tām konsultācijas vardarbībā cietušām personām (681 konsultācija bērniem, 790 konsultācijas pieaugušajiem).

Radīta iespēja krīzes situācijā nonākušām personām saņemt diennakts psiholoģisko palīdzību un informatīvo atbalstu, zvanot uz biedrības „Skalbes” diennakts krīzes tālruni. 2012. gadā kopumā sniegtas 7955 zvanu konsultācijas, no tām 244 bērniem un 6979 konsultācijas pieaugušajiem, tai skaitā 7223 konsultācijas krīzes situācijā un 732 informatīvās konsultācijas.

Īstenojot uzdevumu, RP nodrošināja maznodrošināto iedzīvotāju īslaicīgu sociālo aprūpi RP SIA „Rīgas 1. slimnīca” īslaicīgās hronisko pacientu aprūpes nodaļā līdz 31. jūnijam 60 gultās, bet no 1. jūlija līdz 31. decembrim 90 gultās. 2012. gadā pakalpojumu saņēma 925 klienti, no tiem 601 sieviete un 324 vīrieši.

U6.6. Veicināt personu pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās iekļaušanos sabiedrībā

Lai veicinātu pilngadīgo bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu iekļaušanos sabiedrībā pēc pilngadības sasniegšanas (turpmāk – pilngadīgie bāreņi), saskaņā ar RD saistošajiem noteikumiem⁵⁶ tiek piešķirti šādi pabalsti: vienreizējs pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai, vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei, pabalsts ikmēneša izdevumiem bāreņiem (mācību iestāžu audzēkņiem un ikmēneša izdevumiem dzīvojamās telpas īrei un komunālajiem maksājumiem). 2012. gadā pabalstus saņēma 637 pilngadīgie bāreņi.

Lai nodrošinātu savlaicīgu un vienotu atbalsta un palīdzības sniegšanu pilngadīgiem bāreņiem Rīgas pilsētā, RD Labklājības departaments izdeva iekšējos noteikumus⁵⁷, kuros noteikta kārtība, kā notiek sociālais darbs ar bāreņi, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, 6 mēnešus pirms bāreņa pilngadības sasniegšanas, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās un līdz pilngadīga bāreņa 24 gadu vecumam.

U6.7. Veicināt sociāli izstumto iedzīvotāju un iedzīvotāju ar īpašām vajadzībām nodarbinātību

Uzdevuma izpildes ietvaros nodrošināts 2 specializētas darbnīcas personām ar garīga rakstura traucējumiem ar 28 vietām galdniecības, šūšanas un veļas mazgāšanas prasmju attīstīšanai. 2012. gadā šo pakalpojumu saņēma 35 personas.

Lai veicinātu grupu mājas (dzīvokļa) klientu motivāciju iesaistīties darba tirgū, kas ir būtisks faktors pastāvīgas dzīves uzsākšanai, grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņēmējiem, kuri mācās vai strādā, maksa par dzīvojamās telpas, virtuves un koplietošanas telpu ekspluatāciju (atbilstoši lietojamai daļai) noteikta atbilstoši minēto pakalpojumu izmaksām, bet ne vairāk kā Ls 30 mēnesī. Pārējo samaksas daļu sedz pašvaldība. 2012. gadā šāda veida atbalsts sniegts 18 personām.

2012.gadā Rīgas patversme uzsāka realizēt ESF līdzfinansētu projektu „Motivācijas programmu izstrāde un ieviešana bezpajumtniekiem – bezdarbniekiem” un tā ietvaros tika realizētas trīs programmas ar 120 cilvēku bez noteiktas dzīves vietas dalību: bezpajumtnieku pašnovērtējuma celšanas programma, bezpajumtnieku sociālo un pašaprūpes iemaņu atjaunošanas programma un bezpajumtnieku darba prasmju attīstības programma.

⁵⁶RD 01.08.2006. saistošie noteikumi Nr.50 „Par pašvaldības palīdzību bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas”

⁵⁷RD Labklājības departamenta 05.01.2012. iekšējie noteikumi Nr.DL-12-2-nts „Kārtība, kādā tiek nodrošināts sociālā darba process darbā ar bāreņi un bez vecāku gādības palikušo bērnu, kurš ir ārpusģimenes aprūpē un pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās”.

U6.8. Veicināt bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu audzināšanu ģimenēs

Uzdevuma ietvaros tika nodrošināts atbalsts un konsultācijas audžuģimenēm. 2012. gadā nodibinājums Sociālo pakalpojumu aģentūra nodrošināja programmas „Sociālā atbalsta un konsultatīvā programma audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem” darbību. Pakalpojumu saņēma 115 audžuģimenes (254 personas), tai skaitā, atbalstu audžuģimenei ikdienas darba praksē saņēma 74 ģimenes (192 personas), uzsākot praksi audžuģimenei vai ievievojot jaunu bērnu – 21 ģimene (34 personas), krīzes situācijā audžuģimene – 20 ģimenes (28 personas). Kopumā pakalpojumu saņēma 31 aizbildņu ģimene (60 personas) un 2 adoptētāju ģimenes (6 personas).

Lai veicinātu bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu audzināšanu ģimenēs, RP sniedz materiālu atbalstu audžuģimenēm par audžuģimenes pienākumu pildīšanu un papildus audžuģimenēm tiek piešķirts ikmēneša pabalsts audžuģimenē dzīvojoša bērna uzturam, kā arī pabalsts apģērbam un mīkstā inventāra iegādei.

RP tiek sniegts materiāls atbalsts audžuģimenēm un aizbildņiem par aizbildņa pienākumu pildīšanu, aprūpējot divus vai vairāk bērnus. 2012. gadā pabalstus audžuģimenēm saņēma 249 personas Ls 446 977 apmērā, savukārt pabalsts aizbildņim par aizbildnībā esošo otro un katru nākamo bērnu tika piešķirts par 193 aizbildnībā esošiem bērniem Ls 77 086 apmērā.

U6.9. Veicināt atbalstu bezdarbniekiem

2012. gadā 608 RSD klienti tika iesaistīti pašvaldības sabiedriskajos darbos (12 stundas nedēļā) – pasākumos darba un sociālo prasmju saglabāšanai, atjaunošanai vai apgūšanai. 11 195 darbspējīgiem nestrādājošiem rīdniekiem sniegts materiāls atbalsts krīzes situācijā (pabalsts GMI līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa pabalsts, pabalsts veselības aprūpes nodrošināšanai) un veicināta līdzdarbība savas situācijas uzlabošanā. Tāpat darbspējīgās nestrādājošās personas saņēmušas 37 965 bezmaksas sociālā darba speciālistu konsultācijas RSD.

Pārskata gadā RSD sociālo darbu ar klientiem ar bezdarba problēmām nodrošināja 20 sociālie darbinieki. RSD tika organizētas 38 atbalsta grupas bezdarbniekiem, kurās tika iesaistīti 418 bezdarbnieki, 168 bezdarbniekiem ar psihosociālām problēmām sniegtas psihologa konsultācijas. Tāpat RSD DC darbspējīgie nestrādājošie klienti uzlaboja latviešu sarunvalodas prasmes grupās – kopā tika nodrošinātas 180 nodarbības.

Sadarbībā ar apvienību „Apeirons”⁵⁸ tika sniegts atbalsts 89 personām ar invaliditāti, no kurām 10 personas uzsāka algotu darbu.

⁵⁸Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons” ir sabiedriska organizācija, kurā kopā ir gan cilvēki ar invaliditāti, gan viņu draugi

Uzdevuma ietvaros sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru tika realizēts ESF līdzfinansēts projekts „Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās”, kas tiek veikts pasākuma „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi” ietvaros. 2012. gadā RP kopā tika izveidotas 1380 prakses vietas un iesaistīti 4127 bezdarbnieki.

U6.10. Veicināt sociālo pakalpojumu attīstību bezpajumtniekiem

2012. gadā darbu turpināja RP iestādes Rīgas patversmes struktūrvienība „Mobilā brigāde”, kuras galvenās funkcijas ir bezpajumtnieku apzināšana, kontaktu gūšana ar šīm personām, informēšana par palīdzības saņemšanas iespējām, motivēšana saņemt palīdzību, kā arī nepieciešamības gadījumā transportēšana uz naktspatversmi. 2012. gadā „Mobilā brigāde” sniedza 1644 konsultācijas, 1351 personai nodrošināja pārvešanu uz patversmi un ārstniecības iestādi, saņēma un sniedza atbildi uz 1157 tālruņa zvaniem par nepieciešamo palīdzības sniegšanu bezpajumtniekiem.

Bezpajumtnieki un maznodrošinātie Rīgas iedzīvotāji Rīgas patversmes DC varēja saņemt šādus pakalpojumus: sociālā darba speciālistu pakalpojumus, iespēju uzturēties DC pilnu darba dienu (no plkst. 09⁰⁰ līdz 17⁰⁰ laikposmā no 1. novembra līdz 1. martam arī brīvdienās un svētku dienās), dažādu prasmju apguves un citus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, tai skaitā atbalsta un pašpalīdzības grupu nodarbības, ģimenes ārsta pakalpojumus primārās veselības aprūpes līmenī, dušas pakalpojumus, pusdienas tiem klientiem, kuri piedalās DC nodarbībās un veic līdzdarbības pienākumus un veļas mazgāšanas pakalpojumus. 2012. gadā DC pakalpojumus saņēma 900 personas.

Bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām tika sniegts sociālās rehabilitācijas centra (turpmāk – SRC) pakalpojums. 2012. gadā darbojās 2 SRC ar 28 vietām: sievietēm ar 10 vietām, pakalpojumu saņēma 15 personas un vīriešiem ar 18 vietām, pakalpojumu saņēma 32 personas. 2012. gadā kopā SRC pakalpojumu saņēma 47 personas.

2012. gadā patversmes/naktspatversmes pakalpojumus sievietēm un vīriešiem nodrošināja RP iestāde Rīgas patversme un 4 līgumorganizācijas. 2012. gadā patversmes/naktspatversmju pakalpojumus kopā saņēma 3769 personas (no tiem 635 sievietes un 3134 vīrieši).

Vairākiem patversmes klientiem, kuri gaida pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā vai SAC pakalpojuma saņemšanu un kuru ienākumi nav tik lieli, lai varētu īrēt mājokli, biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” sniedza maksas īslaicīgās uzturēšanās mītnes pakalpojumu ar 60 vietām. Nepieciešamības gadījumā RSD sniedza palīdzību pakalpojuma samaksas veikšanai. 2012. gadā palīdzība pakalpojuma apmaksai no pašvaldības budžeta nodrošināta 11 personām.

Lai radītu iespēju klientiem saņemt profesionālu atbalstu un rast motivāciju problēmu risināšanai, tai skaitā atbalsta grupās, Rīgas patversmēs saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām strādā sociālā darba speciālisti. 2012. gadā Rīgas patversmē

strādāja 15 sociālā darba speciālisti un 1 psihologs, savukārt līgumorganizāciju iestādēs 11 sociālā darba speciālisti un 2 psihologi.

U6.11. Nodrošināt kvalitatīvu sociālo pakalpojumu sniedzēj institūciju darbību un attīstību

Lai optimizētu sociālo pakalpojumu saņēmēju uzskaiti, 6 siltā ēdiena izdales vietās, Rīgas patversmē un naktspatversmēs ir ieviesta sociālo pakalpojumu saņēmēju elektroniskā reģistrēšanas sistēma (ERS), kāda tiek izmantota Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta biļešu sistēmā (e-talons). 2012. gadā ERS tika ieviesta arī 2 DAC personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Uzdevuma ietvaros turpinājās vides pieejamības nepilnību novēršana pašvaldības sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās.

RD iestādes, kas veica aktivitātes mērķa ietvaros 2012. gadā bija Labklājības departaments, Izglītības, kultūras un sporta departaments, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija un Rīgas pilsētas būvvalde.

Budžets

Sociālā nozare pēdējos gadus tiek saglabāta kā prioritāte. 2012. gadā RP sociālajai aizsardzībai izlietoja Ls 57 518 900, salīdzinot ar 2011. gadu, tas ir par Ls 1 026 200 vairāk.

Secinājumi

Ir svarīgi turpināt nodrošināt iedzīvotājiem iepriekšējos gados izveidotos un veiksmīgi attīstītos sociālos pakalpojumus un palīdzību, risinot rīdziniekiem sociāli aktuālus jautājumus, kā arī pilnveidot sociālā darba formas, arvien plašāk attīstīt un dzīvē ieviest kopienas darbu.

Pilnveidojot pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēmu, būtiski ir panākt, lai palīdzību saņemtu galvenokārt sociāli mazaizsargātie sabiedrības locekļi – māmiņas ar bērniem, invalīdi un pensionāri.

Veicināt tādu sociālā riska grupu kā, piemēram, bezdarbnieku, personu ar invaliditāti un jauniešu iesaisti uzņēmējdarbībā iespējams, sniedzot tiem nepieciešamo atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai, tādā veidā radot arī jaunas darba vietas.

Nozares eksperta viedoklis

Pēteris Leiškalns, sociālo tiesību eksperts

Rīgā ir izveidota plaša, uz iedzīvotāju vajadzībām balstīta un profesionāla sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēma. Tomēr tikpat nenoliedzami ir tas, ka liela daļa sociālo pakalpojumu saņēmēju neuzņemas pietiekami lielu atbildības daļu par savu labklājību, bet labprāt izvēlas daļu no šīs atbildības pārlikt uz citām personām.

Patiesi profesionālas sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēmas uzdevums ir panākt, lai nodokļu maksātāju finansētie pakalpojumi nonāktu tikai pie personām, kuras objektīvu iemeslu dēļ pašas nevar par sevi pietiekami parūpēties.

Sociālo pakalpojumu nodrošināšana bērniem un viņu ģimenēm ir viens no vissvarīgākajiem pašvaldības uzdevumiem sociālajā jomā vairāku iemeslu dēļ, jo bērni nav vainojami savā sociālajā situācijā un nevar uzlabot savas ģimenes finansiālo situāciju, kā arī bērnu nabadzība rada augstus sociālās atstumtības riskus, kam savukārt ir ļoti nevēlamas blaknes nākotnē gan pašiem, gan visai sabiedrībai kopumā.

Ņemot vērā nepieciešamību bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc iespējas vairāk nodrošināt aprūpi un audzināšanu ģimeniskā vidē, ļoti atbalstāms ir RD sniegtais materiālais atbalsts audžuvecākiem un aizbildņiem par pienākumu pildīšanu, aprūpējot divus vai vairāk bērnus.

Stratēģiskā mērķa M6,,Sociāli atbalstīta un aprūpēta sabiedrība” rādītāji

<i>Rādītājs</i>	<i>Datu avots</i>	<i>Iepriekšējo periodu vērtības, gads</i>							<i>Tendence pret iepriekšējo gadu</i>	<i>Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju</i>	<i>Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens</i>
Vidējie ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli, attiecībā pret iztikas minimumu valstī	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↓	↓	Pieaug
		1,39	1,72	2,15	1,84	1,55	1,48	1,45			
Mājsaimniecības rīcībā esošais ienākums (vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli, LVL)	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Pieaug
		175,45	201,03	285,48	309,72	260,15	246,38	252,07			
Mājas aprūpē aprūpējamo personu skaits kopā	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		3768	4147	3946	3942	3871	4678	5203			
Dienas aprūpes centros aprūpēto iedzīvotāju skaits	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Samazinās, vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		911	885	2578	2676	2628	2483	2719			
Krīzes centros pakalpojumu saņēmēju skaits	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		298	348	300	353	500	509	701			
Iemītnieku skaits bērnu-bāreņu sociālās aprūpes centros un pašvaldības bērnu namos gada sākumā	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		926	739	746	635	627	597	593			
Iemītnieku skaits veco ļaužu un personu ar fiziska un garīga rakstura traucējumiem pansionātos un specializētos sociālās aprūpes un rehabilitācijas valsts centros gada sākumā	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		1548	1585	1641	1687	1730	1795	1896			

Personas, kuras izmantojušas patversmes/naktspatversmes pakalpojumus/sociālās rehabilitācijas centra pakalp.	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		↑	↑	Vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		2272	2262	1949	2597	3182	3289	3769				
Zupas virtuvēs izsniegto porciju skaits	RD Labklājības departamenta dati	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		↑	↑	Vērtē kontekstā ar vajadzību (īpatsvars pret vajadzību)
		37067	96894	113054	93300	155503	141032	165165				

Tendence	↑	↓	↑	↓
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

M7 Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika

Izvirzītais mērķis ir veicināt ekonomisko izaugsmi augstas pievienotās vērtības sektoros, īpaši rūpniecības un radošajās nozarēs. Mērķis ir vērsts uz dažādu nozaru uzņēmumiem un zinātnes iestādēm.

Rīgas pašvaldība, pamatojoties uz Rīgas ekonomikas nozaru izvērtējumu pilsētas konkurētspējas paaugstināšanai, ir definējusi sešas pilsētai prioritāras ekonomikas nozares (biotehnoloģijas, ķīmija un farmācija; elektronikas un elektrotehnikas ražošana; informācijas un komunikāciju tehnoloģijas), no kurām trīs noteiktas kā stratēģiski prioritāras (metālizstrādājumu ražošana; profesionālie, zinātniski tehniskie pakalpojumi; izglītība). Sadarbībā ar nozaru asociācijām, sadraudzības pilsētām, starptautiskām organizācijām un uzņēmēju apvienībām tiek organizēti profesionālie pasākumi – prezentācijas, semināri un forumi vietējām un ārvalstu kompānijām prioritāro nozaru pārstāvjiem, lai nodrošinātu uzņēmēju sadarbību nacionālā, Eiropas un pasaules līmenī.

Pēdējo gadu laikā Rīgā strauji attīstītās radošās industrijas, kas aptver arhitektūru, reklāmu, mākslas un kultūras industrijas, dizainu (ieskaitot modi, grafisko dizainu un lietišķo mākslu), filmu, datorspēles un interaktīvās programmatūras, mūziku, jaunos medijus, izdevējdarbību, radio un televīziju. Pēc 2011. gada statistikas datiem Rīgā koncentrējas 62 % no valstī esošo radošo industriju un tās atbalstošo uzņēmumu skaita un veido vidēji 90 % no kopējā radošo industriju komersantu apgrozījuma valstī.⁵⁹ Par radošo industriju nozīmīgumu un aktualitāti liecina arī vairāku Rīgā esošo radošo kvartālu darbība, kā „Kalnciema kvartāls” un „Miera ielas republika”.

Pašvaldība sniedz atbalstu jaunajām uzņēmējdarbības idejām attīstības jomā ar grantu programmas „Atspēriens” palīdzību. Divas reizes gadā tiek izsludināts konkurss, lai noskaidrotu ekonomiski dzīvotspējīgākās un inovatīvākās Rīgā realizējamās komercdarbības idejas. Noslēdzot 2012. gadu izsludināti astoņi konkursi, kopumā iesniegtas vairāk kā 800 biznesa idejas un atbalstu saņēmuši jau 84 uzņēmumi, kuriem piešķirts kopējais finansējums vairāk kā Ls 400 000 apmērā.

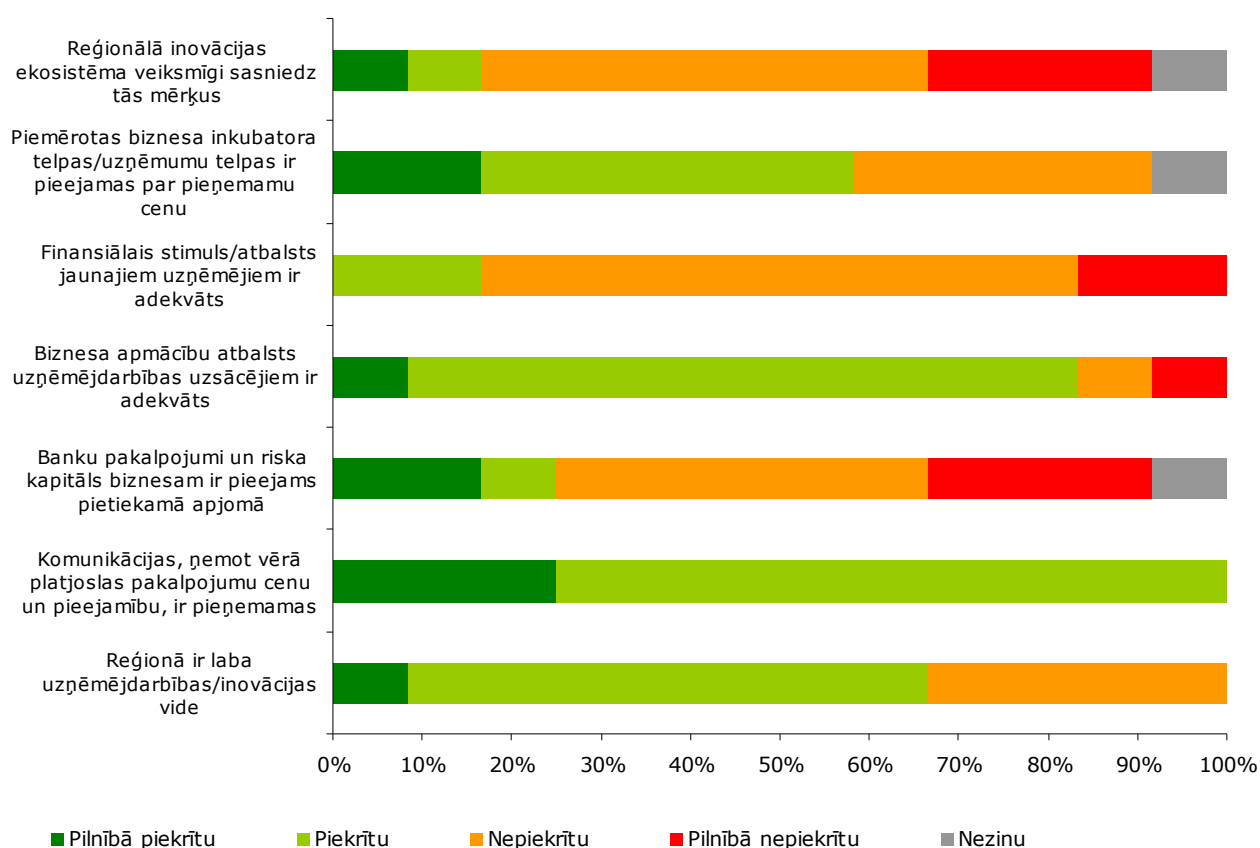
Projekta „Reģionālās politikas attīstība nodarbinātības un izglītības jomās jaunu talantu piesaistei inovāciju nozarēs” (Working4Talent) ietvaros tika veikts pētījums, kurā tika aptaujāti eksperti par augsti kvalificēta cilvēkkapitāla piesaisti un inovāciju sistēmu Rīgā. Rezultāti liecina, ka Rīgas biznesa inovācijas un uzņēmējdarbības vides raksturošanai eksperti visatzinīgāk ir novērtējuši komunikācijas (platjoslas pakalpojumu cenas un pieejamību) un 75 % piekrīt un 25 % pilnībā piekrīt, atzīstot to par reģiona spēcīgāko pusi no apskatītajiem faktoriem. Tāpat atzinīgi ir vērtēts

⁵⁹Pētījums „Radošo industriju nozares attīstība”, LR Centrālās statistikas pārvaldes dati

biznesa apmācību atbalsts uzņēmējdarbības uzsācējiem, uzņēmējdarbības/inovācijas vide, telpas uzņēmējdarbībai. Savukārt, gluži pretējs viedoklis ekspertiem ir par finansiālo atbalstu jaunažiem uzņēmējiem – to par nepietiekamu uzskata 83 % ekspertu. Tāpat eksperti neuzskata, ka inovācijas ekosistēma veiksmīgi sasniedz tās mērķus, tādējādi norādot uz būtisku atšķirību starp uzņēmējdarbības vidi un inovācijas vidi. Eksperti norāda arī to, ka banku pakalpojumi ir pieejamāki nekā riska kapitāls (7.1. attēls).

7.1. attēls

Rīgas biznesa inovācijas un uzņēmējdarbības vides novērtējums

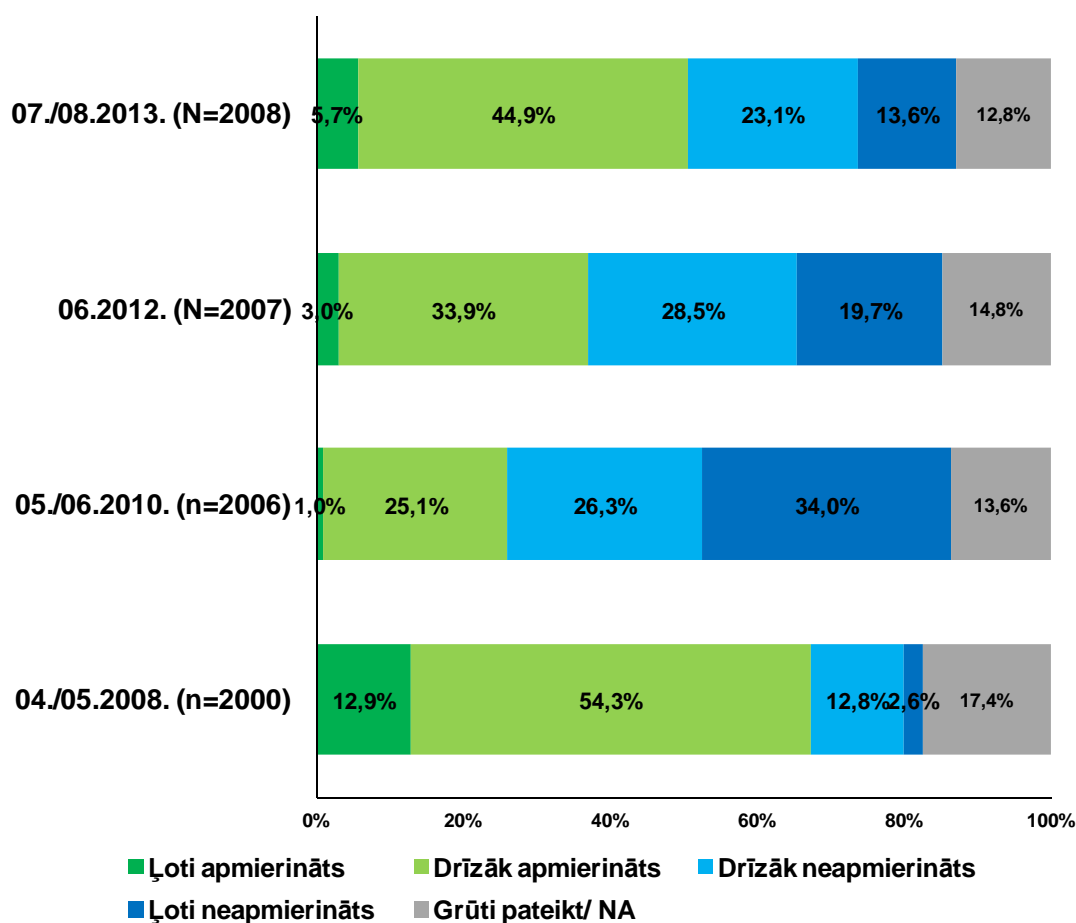

Avots: Nepublicēts materiāls RD PAD Ziņojums WORKING4TALENT Human capital and innovation, Rīga 2012.

Pēc 2013. gada aptaujas⁶⁰ rezultātiem, nodarbinātības iespējas Rīgā kopumā apmierina 50,5 %, savukārt neapmierina – 36,7 % pilsētas iedzīvotāju. Jāatzīmē, ka vērtējums par nodarbinātības iespējām ir ievērojami pieaudzis laika posmā no 2010. gada, kad apmierināto iedzīvotāju īpatsvars veidoja tikai 26,1 % (7.2. attēls). Tie respondenti, kuri nav apmierināti ar nodarbinātības iespējām Rīgā, savu viedokli visbiežāk pamatoja sekojoši: slikti apmaksāti darbi/ zemas algas, grūti atrast darbu/nav piemērotu darba vietu, kā arī augsto bezdarba līmeni.

⁶⁰Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Iedzīvotāju apmierinātība ar nodarbinātības iespējām Rīgā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa ietvaros ir izvirzīti 4 uzdevumi, aktivitātes netika veiktas uzdevuma *U7.4. Veicināt pētniecības ideju komercializāciju ietvaros.*

U7.1. Veicināt augstas pievienotās vērtības nozaru attīstību

Uzdevuma ietvaros tika turpināta sadarbība ar Rīgas prioritāro nozaru asociācijām – Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociāciju, Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociāciju, Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociāciju, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju un Privāto augstskolu asociāciju, lai veicinātu Rīgas pilsētā potenciāli konkurētspējīgāko nozaru uzņēmumu izaugsmi. Pašvaldība veic arī nozaru asociāciju aptaujas, lai noskaidrotu to interesējošo jautājumu klāstu un saņemta informācija tiek regulāri izmantota RD darbā. Sadarbībā ar Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kameru noorganizēts bezmaksas seminārs Rīgas uzņēmējiem, kurā tika sniegta padziļināta informācija par uzņēmējdarbības specifiku, iespējām, kā arī tās paplašināšanas iespējām Vācijā. Lai

veicinātu farmācijas nozares uzņēmumu attīstību, tika nodrošināts organizatorisks atbalsts starptautiskas nozares konferences norisei Rīgā, kā arī panākta vienošanās par lielāka apjoma bezmaksas apmācību pieejamību Rīgas uzņēmējiem. 2012. gadā Rīgā norisinājās arī pirmā Starptautiskā izgudrojumu izstāde, kuras mērķis ir popularizēt izgudrotājdarbību Latvijas sabiedrībā, kā arī veicināt izgudrojumu komercializāciju un ieviešanu tautsaimniecībā. Šo izstādi organizēja Latvijas Izgudrotāju biedrība un biedrība “CONNECT Latvija” un to atbalstīja arī RP.

Īstenots projekts „Zinātnes saite. Inovācijas ekonomikas attīstībai un uzņēmējdarbības atbalstam Baltijas jūras reģionā”, kura mērķis ir izveidot konsultāciju un kontaktpunktu tīklu Baltijas jūras reģionā, lai nodrošinātu ērtu pieejamību informācijai par iespējām, ko piedāvā esošie liela mēroga pētniecības infrastruktūras centri Baltijas jūras reģionā. 2012. gadā tika nodrošināti informatīvie pasākumi, konsultācijas un apmācības potenciālajiem pētniecības infrastruktūras izmantotājiem Latvijā, kā arī pētniecības infrastruktūras Vācijā un Zviedrijā pieejamības nodrošināšana Latvijas pārstāvjiem.

U7.2 Veidot zinātniski tehnoloģiskos parkus un veicināt komunikāciju starpnozaru līmenī

Lai veicinātu komunikāciju starpnozaru līmenī, tika nodrošināta Rīgas pārstāvība Latvijas tehnoloģiskā centra, Latvijas Tehnoloģiskā parka un starptautiskā pilsētu sadarbības tīkla EURO CITIES Ekonomikas foruma darbībā.

Sadarbojoties dažādām institūcijām, Rīgā tiek organizēti ikgadējie Zinātnieku nakts pasākumi un izstādes. 2012. gadā norisinājās starptautiskā mašīnbūves, metālapstrādes, automatizācijas, elektronikas, elektrotehnikas, instrumentu un jauno tehnoloģiju izstāde „Tech Industry”, kas ir nozīmīgākais un lielākais metālapstrādes un mašīnbūves pasākums Baltijas reģionā.

Pārskata gadā sadarbībā ar Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) notika informācijas apmaiņa par perspektīvajām industriālajām zonām RP administratīvajā teritorijā, kurās iespējams veidot arī tehnoloģiskos parkus.

U7.3 Veicināt radošo industriju attīstību

Lai veicinātu radošo industriju attīstību, RP radošuma novērtēšanai rīko dažādus konkursus, atbalsta filmu uzņemšanu un amatierkolektīvus, nodrošina interešu izglītības iespējas, kā arī sadarbojas ar radošajiem kvartāliem.

Katru gadu tiek organizēti kultūras pasākumu un projektu konkursi, tā nodrošinot daudzveidīgu un kvalitatīvu kultūras pakalpojumu un sabiedrības iesaistīšanos kultūras norišu veidošanā. Atklātu konkursu sistēma ir mehānisms, kas veicina un atbalsta kultūras procesa daudzveidību visdažādākajās radošajās izpausmēs. Kā viens

no būtiskiem akcentiem dažādu svētku norisēs Rīgā ir Rīgas pilsētvides noformējums, kas akcentē Rīgu kā mākslas un inovatīvu ideju pilsētu.

Pārskata gadā RP piedalījās foruma „RA?DO?ŠUMS? Kultūra pēc radošās industrijas.” organizēšanā, kura mērķis bija izprast kā radošo industriju jēdziena parādīšanās ir izmainījusi kultūras lauku Latvijā.

Mērķa M7 uzdevumu īstenošanā piedalījās Pilsētas attīstības departaments un Izglītības, kultūras un sporta departaments.

Secinājumi

Lai nodrošinātu veiksmīgu nozares attīstību, RP būtu jārealizē Zinātnes centra izveide, kura galvenās darbības funkcijas vērstas uz zinātnes popularizēšanu sabiedrībā, aptverot visas zinātņu nozares un jaunāko tehnoloģiju sasniegumus. Radošās industrijas pagaidām ir nepietiekoši izmantots instruments, kuru pielietojot iespējams radīt produktus ar augstāku pievienoto vērtību, un līdz ar to arī vairot to konkurētspēju kā vietējā tā ārvalstu tirgū. Būtiski ir veicināt uzņēmumu un organizāciju sadarbību ar augstākās izglītības iestādēm un studentiem, attīstot pētniecības jomu un iesaistoties starptautiskos pētniecības projektos.

Lai radošās industrijas Rīgā turpinātu attīstīties, nepieciešams uzlabot institucionālo struktūru radošo industriju darbības veicināšanai, par piemēru ņemot dažādas Eiropas pilsētas, kurās kā atbalstu izvēlas specifiskus sektorus vai klasterus, atbalsta radošās industrijas ar telpām vai kuras ir izveidojušas speciālus fondus, kas sniedz dažādu finanšu atbalstu (piemēram, Birmingema, Berlīne).⁶¹

Nozares eksperta viedoklis

Inese Olafsona, LDDK tautsaimniecības eksperte

Sadarbība ar nozaru asociācijām var dot ļoti nozīmīgu ieguldījumu mērķu sasniegšanā, ja sadarbība ir plānota, labi organizēta, konstruktīva un uz konkrētu mērķi vērsta.

Ļoti pozitīvi vērtējams projekts „Zinātnes saite. Inovācijas ekonomikas attīstībai un uzņēmējdarbības atbalstam Baltijas jūras reģionā”, taču trūkst informācijas par tā rezultātiem un pēctecību.

Veiktie pasākumi ir vērsti uz mērķa sasniegšanu, bet tie nav regulāri un plānveidīgi, līdz ar to nav vērojama mērķtiecīga darbība, lai nodrošinātu rezultatīvu sadarbību starpnozaru līmenī.

Industriālo zonu izveide vērtējama kā uzņēmējdarbību būtiski veicinoša aktivitāte, bet nepamatoti maz izmantota pašvaldību administratīvajās teritorijās. Aktīvi veidojot tehnoloģiskos parkus, būtu iespējams veicināt inovāciju attīstību.

⁶¹Rīgas attīstības programma 2014. – 2020. gadam

Stratēģiskā mērķa M7 „Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads						Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
Kopējā pievienotā vērtība Rīgā (NACE 2.red.), (faktiskās cenās, tūkst. LVL)	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	↓	↓	Pieaug
		4 392 752	5 616 942	7 155 737	7 931 897	6 252 063	6 094 889			
IKP pieaugums Rīgā (NACE 2.red.),%, pret iepriekšējo gadu	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	↑	↓	Stabils- pieaug
		22,9%	28,6%	26,9%	-0,8%	-13,8%	-1,9%			
Darbspēka produktivitāte (pievienotā vērtība/strādājošo skaits) tūkst. LVL	CSP, PAD Stratēģiskās vadības pārvaldes aprēķini	2006	2007	2008	2009	2010		↑	↑	Pieaug
		14,73	18,53	20,84	18,76	19,92				

Tendence	↑	↓	↑	↓
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

M8 Augoša, daudzveidīga un partnerīga ekonomika

Mērķis ir orientēts uz daudzveidīgu ekonomikas izaugsmi pilsētā un dialoga veicināšanu starp pilsētas attīstībā iesaistītajām pusēm (uzņēmējiem, pašvaldības iestādēm, valsts iestādēm, sabiedriskajām u.c. institūcijām), lai veicinātu stabilu Rīgas konkurētspējas pieaugumu.

Vēl aizvien Latvijā, tai skaitā Rīgā ir ļoti liels pircēju īpatsvars, kuriem cenai ir svarīgāka nozīme nekā iegādājamās preces vai saņemtā pakalpojuma kvalitātei. Iedzīvotāju pirktspēja vēl joprojām ir zema, bet, spriežot pēc LR CSP apkopotiem konjunktūras rādītājiem, pircēju optimisms salīdzinājumā pret iepriekšējā gada posmu ir būtiski pieaudzis.⁶²

Iekšzemes kopproduktam un darba algām ir vērojams pieaugums, savukārt bezdarba rādītāji turpina sarukt – 2012. gada nogalē bezdarba līmenis Rīgā bija 6,4 %, kas ir zemākais rādītājs starp Latvijas reģioniem un pilsētām.

Rīgā kopumā 2012. gadā dibināti 12 022 jauni uzņēmumi, kas ir gandrīz uz pusi vairāk nekā 2009. gadā, kad dibināti 6246 uzņēmumi.⁶³ Salīdzinoši straujais pieaugums no Latvijas informācijas tehnoloģiju uzņēmuma „Lursoft” puses tiek skaidrots ar mazkapitāla SIA darbības tiesiskā regulējuma ieviešanu. Savukārt AS „Swedbank” veicot dziļāku izpēti, secinājis, ka 70 % gadījumos mazkapitāla SIA īpašnieki nav citu uzņēmumu dalībnieku sarakstos, kas nozīmē, ka biznesā arvien vairāk ienāk cilvēki bez iepriekšējās iesaistes citu uzņēmumu vadībā, kas ir vērtējams kā pozitīva tendence un vēstnesis jaunām darba vietām.⁶⁴

Kopumā 2012. gadā Rīgā un tās apkārtnē bija 28 555 mikrouzņēmumi (71 % no visiem mikrouzņēmumiem Latvijā) un 13 082 mazie uzņēmumi (68 % no visiem mazajiem uzņēmumiem Latvijā). Lai arī 2009. gadā vissliktākie finansiālās darbības rādītāji bija tieši Rīgas mikrouzņēmumiem, jau 2012. gadā vidējais mikrouzņēmumu apgrozījums Rīgā pārsniedza 2007. gada rādītājus. Tāpat jāpiemin, ka lai arī Rīgas reģiona maziem uzņēmējiem nav vidēji lielākie apgrozījumi, tomēr tiem ir vidēji lielākās peļņas 2012. gadā.⁶⁵

Par ekonomikas augšupeju liecina arī tirdzniecības platību nomas tirgus situācijas uzlabošanās – brīvo telpu īpatsvara samazinājums. Neiznomāto telpu īpatsvars Rīgas aktīvajā centrā pēdējo divu, trīs gadu laikā ir samazinājies ļoti strauji – ja 2009. gada nogalē brīvi bija 25 – 30 % tirdzniecības platību, tad 2012. gada nogalē brīvo telpu

⁶² www.nozare.lv dati

⁶³ Lursoft dati

⁶⁴ www.nozare.lv dati

⁶⁵ Lursoft <http://www.lursoft.lv/press/2013/05/30/Lursoft-petijums-Mikro-un-mazie-uznemumi-Latvijas-ekonomika-ienem-aizvien-nozimigaku-lomu> dati

īpatsvars bija minimāls. Labas telpas Vecrīgā un aktīvajā centrā, vietās ar nomnieku darbības jomai atbilstošu gājēju plūsmu, tiek iznomātas īsā laikā, kā arī šādu telpu piedāvājums ir nepietiekams.⁶⁶ Arī brīvo telpu īpatsvars Rīgas centra iepirkšanās ielās nepārsniedz 7% līdz 8%, kas ir salīdzinoši labs rādītājs un liecina par iespējamu nomas maksas pieauguma tendenci nākotnē.⁶⁷

2012. gadā nozīmīgākie notikumi tirdzniecības centros ir jaunu starptautiski pazīstamu zīmolu ienākšana Rīgā. Tika atklāts pirmais „Massimo Dutti” veikals, kas ir „Inditex” grupas zīmols un ar 569 veikaliem pārstāvēts 52 valstīs. Atvērts veikals „Next”, kas ir otrs lielākais apģērbu tirgotājs Lielbritānijā, kā arī divi Hennes&Mauritz (H&M) zīmola veikali, kas ir viens no pasaulē populārākajiem apģērbu tirgotājiem.⁶⁸

Pozitīvi ir vērtējama arī jau vairāk kā 30 globālo biznesa pakalpojumu centru darbība Rīgā. Tādi Eiropas savas nozares līderu uzņēmumi, kā „Statoil Fuel & Retail Business Centre” un „Atea Global Services Ltd.” 2012. gadā pieņēma lēmumu uzsākt vai paplašināt savu darbību Latvijā, nodrošinot dažādus attālinātos pakalpojumus savas grupas uzņēmumiem visā Eiropā. Uzņēmuma „Atea Global Services Ltd.” apgrozījums pirmajā darbības gadā sasniedza 5,3 milj. Ls un kopā uzņēmumā plānots investēt ap 10 miljoniem *euro*, līdz 2015. gadam radot kopā līdz 600 jaunām darba vietām.⁶⁹

Mērķa ietvaros ir izvirzīti 6 uzdevumi. Dažāda veida aktivitātes tika veiktas visos no tiem. Jāatzīmē, ka mērķa ietvaros izvirzītie uzdevumi ir saistīti arī ar prioritārā mērķa *PM3 Uz starptautisku sadarbību vērsta ekonomikas attīstība* un mērķa *M7 Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika* īstenošanu.

U8.1. Veicināt kvalitatīvas infrastruktūras attīstību un pieejamību uzņēmējiem

2012. gadā turpinājās darbs pie pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā (turpmāk – Nodeva) administrēšanas uzlabošanas, ar mērķi vienkāršot Nodevas aprēķināšanu, kā arī precizēt Nodevas uzlikšanas administratīvās procedūras. 2012. gadā tika izstrādāts saistošo noteikumu „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā” projekts. Pilnveidojot Nodevas aprēķināšanas kārtību, tika izveidota jauna, pārskatāma Nodevas aprēķināšanas formula, maksimāli samazinot Nodevas aprēķiniem nepieciešamo izejas datu atlases apjomu no būvprojektu tehniskās dokumentācijas. Līdz ar to jaunais Nodevas aprēķina algoritms turpmāk būs saprotamāks gan būvniecības ieceres pasūtītājiem, gan Nodevas aprēķinātājiem, ļaujot savlaicīgi aprēķināt un plānot tās apmēru.

U8.2. Atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu veidošanos un attīstību

⁶⁶ Latio Komerctatību tirgus pārskats, 2012. gada 3. ceturksnis

⁶⁷ www.nozare.lv dati

⁶⁸ www.leta.lv dati

⁶⁹ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras sniegtā informācija

Pārskata gadā RD un AS „Swedbank” kopīgi rīkotais grantu konkurss „Atspēriens”, kura mērķis ir atbalstīt mazo un vidējo uzņēmumu attīstību Rīgā, notika jau ceturto gadu, turpinot veicināt jauno uzņēmumu attīstību. 2012. gadā grantu programmas „Atspēriens” ietvaros tika piešķirti 15 jauni granti uzņēmējdarbības idejām par kopējo atbalsta summu Ls 92 733. Lai veicinātu iesniegto pieteikumu kvalitātes uzlabošanu, RP ir panākusi finansiālā atbalsta palielināšanu no Ls 6000 līdz Ls 8000 vienam pretendētājam. Programmas ietvaros kopš 2009. gada kopumā tika sniegts atbalsts 84 uzņēmējdarbības idejām, no kurām 38 ir ieviestas.

U8.3. Veicināt sadarbību starp Rīgas pašvaldību, valsts institūcijām un privāto sektoru

Sadarbībā ar Latvijas Lielo pilsētu asociāciju 2012. gadā uzsākts darbs pie priekšlikumu apkopošanas par to, kā pašvaldība varētu stimulēt ražošanas teritoriju attīstību (caur nodokļiem, nomas maksas atlaidēm u.c.), kādi ir identificētie šķēršļi likumdošanā, kas nepieļauj šādu priekšrocību nodrošināšanu investoriem.

Pārskata gadā, RP sadarbojoties ar valsts institūcijām un privāto sektoru teritoriju sakārtošanā, tika panākta 16 objektu sakārtošana vai virzība uz objektu sakārtošanu, tai skaitā graustu nojaukšana.

Tika noslēgti 10 zemes nomas līgumi ar uzņēmumiem par pašvaldības īpašumā esošo zemes gabalu iznomāšanu Rīgas pilsētas parkos aktīvas laika pavadīšanas pasākumiem.

2012. gada oktobrī RP, Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība parakstīja vienošanos ar mērķi nodrošināt saskaņotu un līdzsvarotu, interesēm atbilstošu uzdevumu risināšanu sociālajos, ekonomiskajos un izglītības jautājumos.

Tāpat noslēgti sadarbības līgumi ar Latvijas augstskolām (Latvijas Universitāti, Biznesa augstskolu „Turība”, RTU) par tajās studējošo jauniešu – topošo juristu un sabiedrisko attiecību speciālistu stažēšanos RD struktūrvienībās.

Uzdevuma ietvaros RP sadarbojas ar privāto sektoru, deleģējot pirmsskolas izglītības funkcijas privātajam sektoram. Pašvaldības deleģēto funkciju īsteno 5 privātās izglītības iestādes, kā arī ar 71 privāto izglītības iestādi noslēgti sadarbības līgumi.

Organizētajos konkursos atbalstīta valsts, pašvaldības un privātā sektora iniciētu kultūras projektu īstenošana Rīgas pilsētā, realizējot tādus sadarbības projektus kā Barikāžu atceres pasākumi (Barikāžu fonds), valsts svētku un piemiņas dienu pasākumi Rīgā, Eiropas akcija „Muzeju nakts” (Latvijas Republikas Kultūras ministrija), Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas gadadienai veltītie pasākumi, Rīgas svētki 2012 un mūsdienas kultūras forums „Baltā nakts”.

Īstenots projekts „Mana paaudze darba tirgū”, kura mērķis bija izvērtēt jauniešu vajadzības viņu veiksmīgai iesaistei darba tirgū un pieejamos atbalsta pasākumus,

sagatavojot priekšlikumus starpinstitucionālās sadarbības pilnveidei un vienotas atbalsta sistēmas izveidei. Projekta ietvaros tika veikta izpēte par jauniešu nodarbinātību Rīgā – analizējot sekundāros datus, politikas plānošanas dokumentu un veicot ekspertu intervijas. Izveidota projekta URBACT⁷⁰ vietējā atbalsta grupa, tās sastāvā iesaistot jauniešus, biznesa vides pārstāvjus, izglītības un sociālās sfēras pārstāvjus, valsts pārvaldes iestādes. Sagatavots un iesniegts pieteikums par projekta īstenošanas posmu.

U8.4. Veicināt investīciju piesaisti

Pārskata gadā tika organizēta un nodrošināta Rīgas pilsētas un Latvijas uzņēmumu dalība izstādē „MIPIM 2012” Kannās, Francijā, kas ir Eiropā nozīmīgākā nekustamā īpašuma un investīciju izstāde – forums. 2012. gads šai izstādei bija zīmīgs ar investoru aktivitātes pieaugumu un faktu, ka Rīga, pateicoties regulārajai dalībai izstādē, ir ieguvusi stabilu atpazīstamību investoru vidū.

2012. gadā tika izveidota jauna Rīgas ekonomikas, uzņēmējdarbības un investīciju portāla www.investinriga.com versija. Portāls izstrādāts, ņemot vērā jaunākās informāciju tehnoloģiju tendences, un visa ievietotā informācija ir pieejama trīs valodās – latviešu, krievu un angļu. Portāls izveidots ar mērķi veicināt uzņēmējdarbības attīstību, kā arī, lai sekmētu ārvalstu investīciju piesaisti Rīgas pilsētai. Pārskata gadā mājas lapu ir apmeklējuši vairāk kā 6000 unikālo lietotāju.

Pārskata gadā sagatavots un izdots izdevums „Rīgas ekonomikas profils 2011”, kā arī izstrādāts makets izdevumam „Rīga. Pilsēta un attīstība 2009 – 2013”.

2012. gadā pašvaldība nodrošināja semināra „Industrial Riga” rīkošanu izstādes „TechIndustry” ietvaros, kurā nozares ārvalstu un vietējie uzņēmēji varēja iegūt informāciju par uzņēmējdarbības iespējām Rīgā, nozares attīstības tendencēm un pašvaldības piedāvātajām atbalsta iespējām. Tāpat tika nodrošināta RP dalība forumā „Global China Business Forum” Rīgā, kā arī citos starptautiskos ekonomikas forumos gan Eiropas valstīs, gan Ķīnā.

U8.5. Veicināt nodarbinātību, atbalstīt jaunu darba vietu izveidošanu un esošo saglabāšanu

Pašvaldība tiešā veidā nevar nodrošināt uzdevuma izpildi, jo tai ir ierobežoti instrumenti un resursi jaunu darba vietu izveidošanā. Taču to var panākt veicinot uzņēmējdarbību – sakārtojot uzņēmējdarbības vidi, infrastruktūru. Līdz ar to šī uzdevuma izpilde saistīta ar uzdevuma *U8.1. Veicināt kvalitatīvas infrastruktūras attīstību un pieejamību uzņēmējiem*, kā arī uzdevuma *U6.9. Veicināt atbalstu bezdarbniekiem* izpildi.

⁷⁰Eiropas apmaiņas un apmācību programma pilsētu ilgtspējīgas attīstības veicināšanai <http://urbact.eu/>

Mērķa rezultātu sasniegšanā un tam pakārtoto uzdevumu izpildē piedalījās Pilsētas attīstības departaments, Izglītības, kultūras un sporta departaments, Mājokļu un vides departaments, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija un Rīgas pilsētas būvvalde, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”.

Budžets

Stratēģijas mērķis nav tieši pakārtots RP budžetam, mērķa ietvaros veiktās aktivitātes ir cieši saistītas ar aktivitātēm, kas veiktas citu mērķu ietvaros, līdz ar to precīzus izlietos finanšu apjomus mērķa ietvaros nav iespējams definēt.

Secinājumi

Neskatoties uz ekonomikas augšupeju, jāņem vērā, ka objektīvie rādītāji un pieaugums ekonomikā joprojām nav sasniedzis tos rādītājus, kādi tie bija pirms krituma. Tāpēc, plānojot nākotni, gan uzņēmējiem, gan pašvaldībai jābūt piesardzīgiem, lai nepieļautu iepriekšējos gados pieļautās kļūdas.

RP AS „Rīgas Centrāltirgus”, pamatojoties uz RP pieprasījumu, sadarbībā ar starptautisko konsultantu kompāniju „Ernst&Young” izstrādāja stratēģiskās attīstības plānu 2012. – 2018. gadam, kurā balstoties uz tirgus apmeklētāju demogrāfisko profilu un ienākumu līmeni, tika secināts, ka nepiesaistot jaunas pircēju grupas, prognozējams, ka pašreizējos ekonomiskajos apstākļos vidējā termiņā Centrāltirgus nozīme nozarē varētu sarukt.⁷¹ Tāpēc būtiski ir turpināt iesāktās aktivitātes: labiekārtošanas darbus, paviljonu rekonstrukciju, drošas vides pasākumus (videonovērošanas sistēmas attīstību), dažādu radošu pasākumu rīkošanu u.c. aktivitātes, kas veicina apmeklētāju, tai skaitā tūristu pieaugumu.

RP darbs pie ražošanas teritoriju attīstības jāturpina izvērtējot iespējamās atbalsta veidus, piemēram, nekustamā īpašuma nodokļa atlaides (NĪN), samazināta nomas maksa u.c.

Uz Latvijas un arī Rīgas konkurētspēju starptautiski norāda Pasaules Bankas Starptautiskais pētījums „Doing Business 2013”, kura ietvaros Latvija, vērtējot būvniecības atļauju saņemšanas procesu, ierindota tikai 113. vietā. Tāpat mums ir jāveic uzlabojumi investoru aizsardzībā, kur Latvija ir tikai 70. vietā. Šie divi aspekti ir svarīgi un risināmi nacionālā līmenī (īpaši attiecībā uz jaunā Būvniecības likuma un ar to saistīto dokumenti izstrādi), lai Rīga kļūtu arvien pievilcīgāka investoriem. Tāpat svarīgi investīciju piesaistes procesā vairāk strādāt gan uz Rīgai atbilstošu un kvalitatīvu investīciju projektu izstrādi, gan ārvalstu investoru piesaisti.

⁷¹www.leta.lv

Nozares eksperta viedoklis

Inese Olafsone, LDDK tautsaimniecības eksperte

Lai nodrošinātu mērķa sekmīgu virzību, pamatuzdevums ir infrastruktūras attīstība, ko iespējams realizēt veidojot sadarbību publiskās un privātās partnerības ietvaros, kurā iespējams pilnībā izmantot visus pieejamos resursus: īpašumus, finanšu līdzekļus, zināšanas un pieredzi.

Pozitīvi vērtējams grantu konkurss „Atspēriens”, jo mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) joprojām saskaras ar problēmām finansējuma iegūšanā gan uzņēmējdarbības uzsākšanai, gan turpināšanai. MVU ir nepieciešams veidot atsevišķas atbalsta programmas sadarbībā ar komercbankām, lai atvieglotu finanšu resursu pieejamību.

Strādājot pie investoru piesaistes jāņem vērā Ārvalstu investoru padomes apkopotie aptauju rezultāti par šķēršļiem, kuri traucē investoriem ienākt Latvijā.

Pašvaldībai nodarbojoties ar uzņēmējdarbību, jāņem vērā, ka jāliek uzsvars uz tām nozarēm, kurās vērojamas tirgus nepilnības. Nepieciešama ir pašvaldību uzņēmumu pārvaldības uzlabošana un to efektivitātes celšana.

Agnese Alksne, Korporatīvās pārvaldības, komunikācijas un sociālās atbildības eksperte

Pēdējos gados RP organizē dažādus biznesa atbalstam orientētus pasākumus. Tomēr trūkst kopīgs redzējums par to, kāds ir RP atbalsts uzņēmumiem.

Vērtējot sadarbību uzņēmējdarbības atbalsta jomā, starp RP un valsts iestādēm, ir vērojama tendence norobežoties no valsts tēla, piemēram, neizmantojot kopīgas komunikācijas atbalsta platformas. Rīgas tēla pozicionēšana, kā investoriem saistošs galamērķis, ir pilsētas stratēģiska izvēle, kas vērtējama kā pozitīva. Tomēr sadarboties saskaņoti investoru piesaistei, piemēram, kopīgi ar valsts institūcijām definējot, cik liela apjoma un kāda profila investīcijas nepieciešamas un kādi ir kritēriji un ieguvumi investora ienākšanai Latvijā un Rīgā, tiktu panākta lielāka atdeve ilgtermiņā .

Pašvaldībai būtu jāpapildina uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu klāsts, piemēram, piešķirot nodokļu un nodevu atlaides uzņēmumiem pēc kritērijiem, kas atbilst labai uzņēmumu pārvaldības praksei un korporatīvās sociālās atbildības principiem; sniedzot regulāras konsultācijas/apsprīžot jautājumus ar uzņēmējus pārstāvošām organizācijām (par RP plāniem attiecībā uz infrastruktūru, par RP atbalstu uzņēmējiem, par RP pakalpojumiem uzņēmējiem, par investoru piesaisti un RP publiskajiem iepirkumiem); veidot kopīgas iniciatīvas ar uzņēmēju organizācijām, strādājot pie likumdošanas izmaiņām, lai atbalstītu uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi RP.

Sadarbojoties ar investoriem, jādefinē Rīgas pilsētas priekšrocības attiecībā pret citām Eiropas pilsētām, jāizstrādā kritēriji investoru piesaistei, kam jāatbilst RP sociāli ekonomiskajām vajadzībām, labas pārvaldības un korporatīvās sociālās atbildības praksei, lai atbalstītu godīgu uzņēmējdarbību RP. Tāpat arī jāuzsāk ciešāka sadarbība ar valsts institūcijām, kas atbildīgas par investīciju piesaisti, tādā veidā palielinot valsts un pašvaldību funkciju efektivitāti un iespējas sasniegt labākus rezultātus.

Stratēģiskā mērķa M8 „Augoša, daudzveidīga un partnerīga ekonomika” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads						Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
		2005	2006	2007	2008	2009	2010			
IKP Rīgā (faktiskajās cenās, milj. LVL)	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	↓	↓	Vienmērīgi pieaug
		4960	6381	8098	8036	6928	6797			
IKP Latvijā (faktiskajās cenās, milj. LVL)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Palielinās
		11127	14721	16085	13070	12784	14275			
IKP Rīgā uz vienu iedzīvotāju, LVL	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	↑	↑	Pieaug
		6992	9055	11556	12766	10181	10201			
IKP Latvijā uz vienu iedzīvotāju, LVL	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Palielinās
		5015	6688	7386	6102	6096	6939			
Pašnodarbināto personu un individuālo komersantu skaits	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↓	↑	Pieaug
		11758	13142	11919	13277	13728	13162			
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības (komersanti (individuālie komersanti un komercsabiedrības), pašnodarbinātas personas, zemnieku un zvejnieku saimniecības)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Pieaug
		44445	48569	49724	50700	52412	55314			
Ekonomiski aktīvās tirgus statistikas vienības uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Pieaug
		61,3	67,2	69,3	70,7	75	85			

Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa bruto, LVL	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		452	542	529	509	532	547			
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto, LVL	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		322	393	389	359	375	387			
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa neto, pret iztikas minimumu Latvijā	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug
		2,42	2,45	2,31	2,16	2,16	2,2			
Iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes līmenis,%	CSP	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*	↑	↓	Stabils, pieaug
		70,8	72,1	70,9	69,4	68,6	69,8			
Reģistrētā bezdarba līmenis gada beigās, %	NVA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Nepieaug
		3,1	5,2	12,1	9,9	7,8	6,4			
Sieviešu īpatsvars reģistrēto bezdarbnieku skaitā, gada sākumā	NVA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Jāvērtē kontekstā ar kopējo bezdarbnieku skaitu
		64,8	65,1	52,6	52,6	57,1	60,1			
Džini koeficients	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↓	↓	Samazinās
		33,1	35,6	35,5	34,9	35,2	34,3			

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
--------------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

M9 Ērti un ātri sasniedzama pilsēta

Mērķis ir nodrošināt rīdziniekiem efektīvu, vieglu un ērtu pārvietošanos Rīgā, kā arī palielināt to pasažieru īpatsvaru, kuri pārvietojas ar sabiedriskā transporta līdzekļiem.

Mainoties cilvēku paradumiem un iespējām pārvietoties, mainās RP izmantoto transporta pakalpojumu rādītāju intensitāte.

RP SIA „Rīgas satiksme” maršrutos 2012. gadā tika izpildīti 3 179 106 reisi un pārvadāti 141,4 miljoni pasažieru (salīdzinoši 2011. gadā 140,4 miljoni), savukārt paaugstināta servisa autobusa maršrutos, kurus apkalpoja 8 RP SIA „Rīgas satiksme” apakšuzņēmēji, 2012. gadā pārvadāti 10,09 miljoni pasažieru.

Turpinot 2011. gadā iesākto, arī pārskata gadā RP SIA „Rīgas satiksme” pilsētā nodrošināja sabiedriskā transporta pieejamību satiksmes maršrutos naktīs no piektdienas uz sestdienu un no sestdienas uz svētdienu. Pārskata gadā mazā pasažieru pieprasījuma dēļ slēgts maršruts N9 Centrs – Čiekurkalns – Mežaparks, bet pasažieru apkalpošanu turpina nodrošināt 9 nakts satiksmes autobusu maršruti, kas veidoti tā, lai tie apkalpotu lielāko daļu Rīgas pilsētas mikrorajonu (apkaimju) ar lielāko iedzīvotāju skaitu.⁷²

Riteņbraucēju skaits galvaspilsētā pieaug straujāk kā tiek attīstīta riteņbraucējiem domātā infrastruktūra. Pēc Latvijas Riteņbraucēju apvienības un vortāla „Veloriga.lv” aplēsēm uz darbu gada siltajos mēnešos ar velosipēdu Rīgā brauc vairāki tūkstoši cilvēku jeb kopumā vidēji 6,6 riteņbraucēji minūtē salīdzinājumā ar tikai 1,5 velosipēdistiem 2008. gadā.⁷³ Pārskata gadā galvaspilsētā bija pieejama arī velosipēdu noma, piedāvājot iznomāt 140 divriteņus, kas izvietoti 19 ērti pieejamās novietnēs gan Rīgā, gan Jūrmalā.

Līdztekus velosipēdu lietošanas popularitātes pieaugumam jaunums Rīgas ielās ir velorikšas jeb pasažieru velosipēdi. Ņemot vērā, ka šāda veida pārvietošanās transportlīdzekļi ir neatņemama tādu Eiropas galvaspilsētu kā Berlīne un Londona sastāvdaļa, ir likumsakarīga to ienākšana arī Rīgā. Lai regulētu velorikšu satiksmi galvaspilsētas ielās, RD ir noteikusi maršrutus un citus regulējumus (aprīkojums, pasažieru skaits), kas jāievēro to vadītājiem.

Pārskata gadā AS „Rīgas pasažieru vilciens” staciju ietvaros pārvadāto pasažieru skaits bija 2 317 009, kas ir par 4 % mazāk kā 2011. gadā (2 412 859). Kaut arī ar vilcienu pārvadāto pasažieru skaits kopš 2011. gada ir sarucis par nepilniem 100 000, realizējot vienotu vilcienu un pārējā sabiedriskā transporta sistēmu, iespējams palielināt pārvadāto pasažieru skaitu, jo elektrovilciens uzskatāms ne tikai par videi saudzīgu, bet arī salīdzinoši ātru un ērtu pārvietošanās līdzekli.

⁷² www.rigassatiksmelv dati

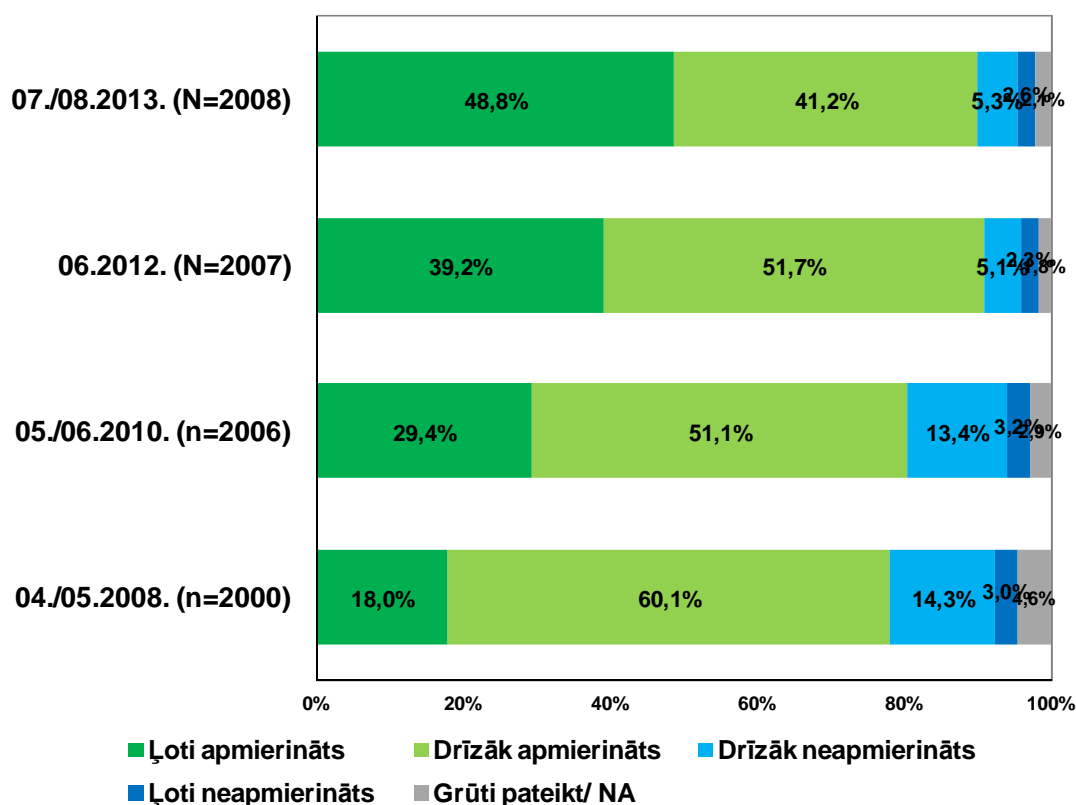
⁷³ www.leta.lv

Pārskata gadā Ulbrokas ielā 13 tika atklāts stāvparks ar 676 vietām automašīnu novietošanai, ko RD veidojusi kā pilotprojektu jau esošā Ulbrokas ielas stāvvietā.⁷⁴

Rīgu kā ērtu un sasniedzamu pilsētu 2013. gada veiktajā aptaujā⁷⁵ ir novērtējis vairākums aptaujāto Rīgas iedzīvotāju. Gandrīz viennozīmīgi pozitīvs vērtējums tiek sniegts par pilsētas sabiedrisko transportu – tā pieejamība apmierina 90 % Rīgas iedzīvotāju, kas ir par 11,9 % vairāk kā 2008. gadā (9.1. attēls).

9.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar sabiedriskā transporta pieejamību

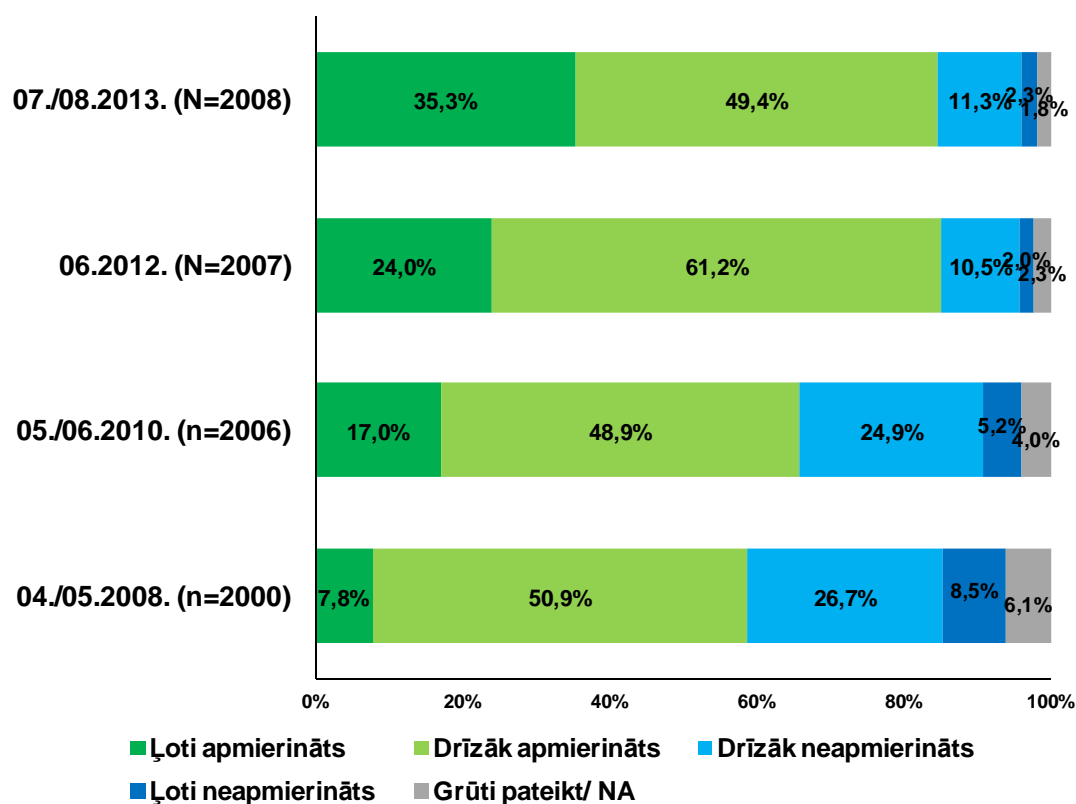
Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Arī sabiedriskā transporta kvalitāte no iedzīvotāju puses tiek vērtēta atzinīgi – 84,7 % izteica apmierinātību, kas ir par 26 % vairāk kā 2008. gadā (9.2. attēls). Kā pozitīvie aspekti apmierinātībai sabiedrisko transportu tika minēti jaunie tramvaji un pārdomātāki sabiedriskā transporta maršruti.

⁷⁴ www.latvijasradio.lv

⁷⁵ Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

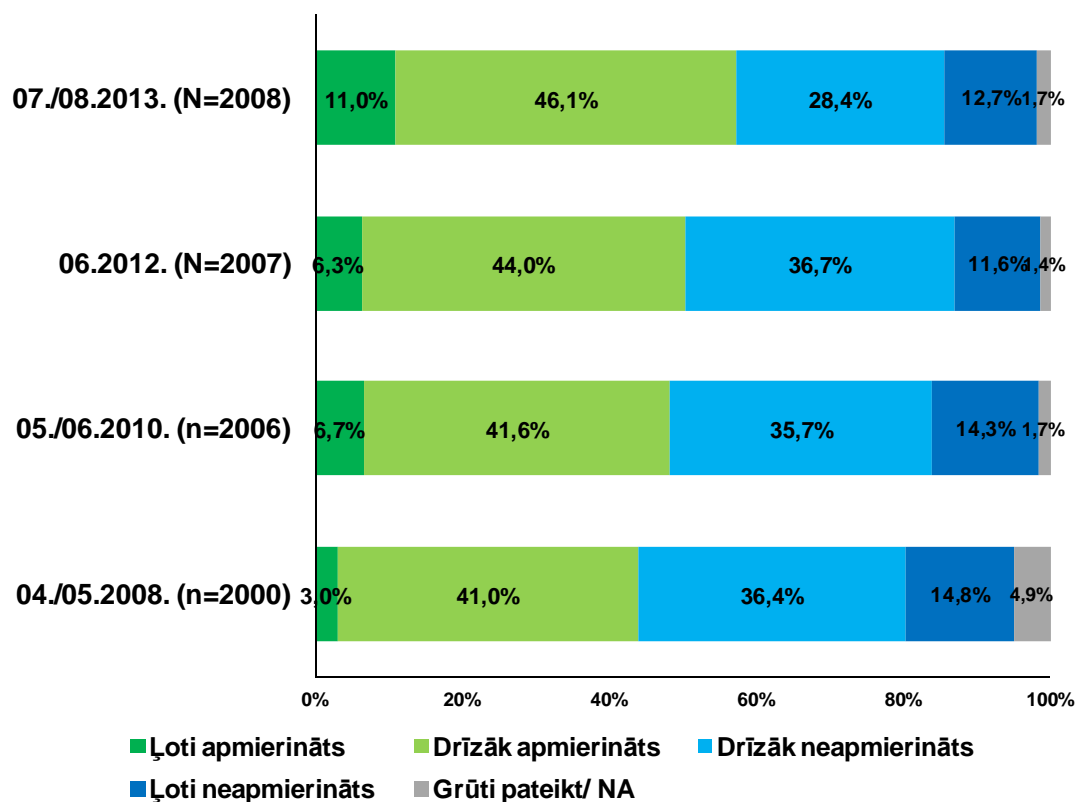
Iedzīvotāju apmierinātība ar sabiedriskā transporta kvalitāti

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Būtiski ir audzis arī iedzīvotāju apmierinātības līmenis par gājējiem domātās ielu infrastruktūras (ietves, ceļiņi, gājēju pārejas u.tml.) kvalitāti pilsētā, no 44 % 2008. gadā līdz 57,1 % 2013. gadā, savukārt neapmierinātības līmenis attiecīgajā periodā krities no 51,2 % līdz 41,1% (9.3. attēls). Apkopojot atbildes apkaimju griezumā, var konstatēt, ka pozitīvāku vērtējumu par gājējiem domātās infrastruktūras kvalitāti sniedza Berģu, Andrejsalas, Pļavnieku, Vecpilsētas un Zasuļauka iedzīvotāji, savukārt negatīvāks vērtējums tika sniegts tādās apkaimēs kā Dzirciems, Grīziņkalns, Ilģuciems, Jaunciems, Maskavas forštate, Pleskodāle, Šampēteris, Teika un Vecmīlgrāvis.

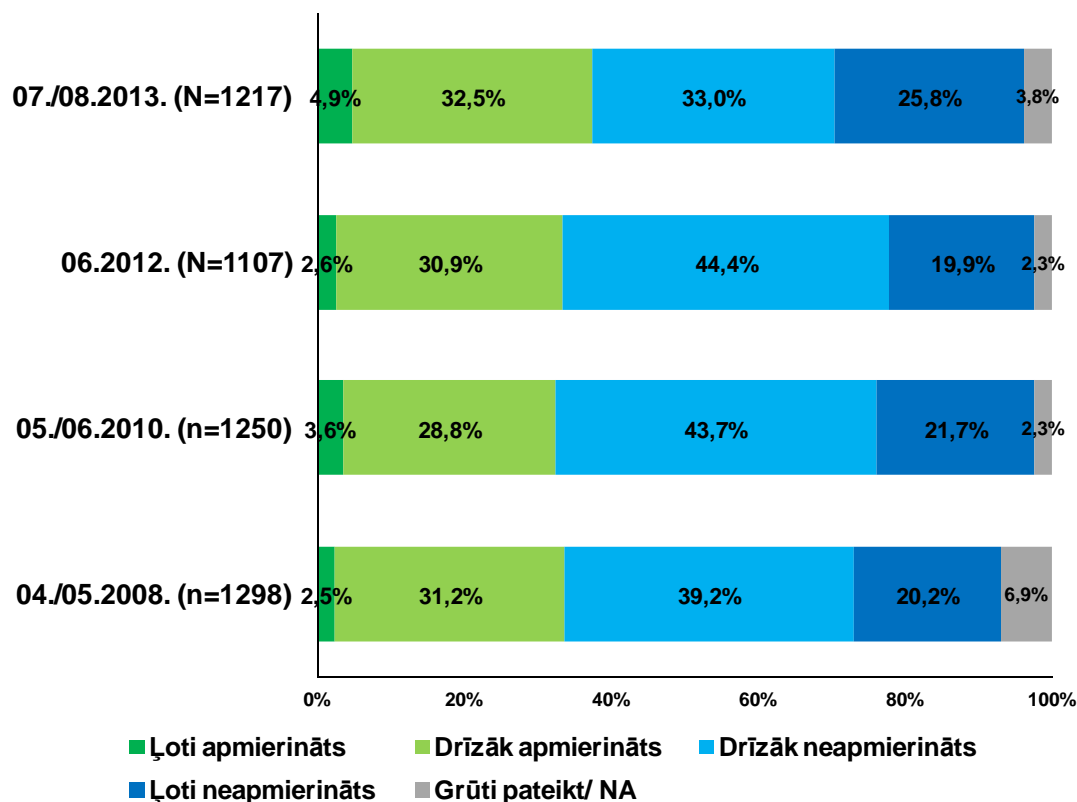
Iedzīvotāju apmierinātība ar gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Pretēja situācija redzama iedzīvotāju vērtējumā par ielu infrastruktūru – ja ar gājējiem domāto ielu infrastruktūru ir apmierināti vairāk kā puse visu aptaujas respondentu, tad transportam domātā ielu infrastruktūra tiek vērtēta ļoti kritiski – kopumā apmierināti ir tikai 37,4 % respondentu, savukārt neapmierinātību izteica 58,8 % iedzīvotāji (9.4. attēls). Jāatzīmē, ka atbildes sniedza tikai respondenti, kuri pēdējā gada laikā Rīgā ir pārvietojušies ar auto. 25,2 % respondentu kā vienu no galvenajām problēmām Rīgā ir minējuši slikto segumu kvalitāti (sevišķi mikrorajonos).

Iedzīvotāju apmierinātība ar transportam domāto ielu infrastruktūru (ielu segums, luksofori, norādes, u.tml.)

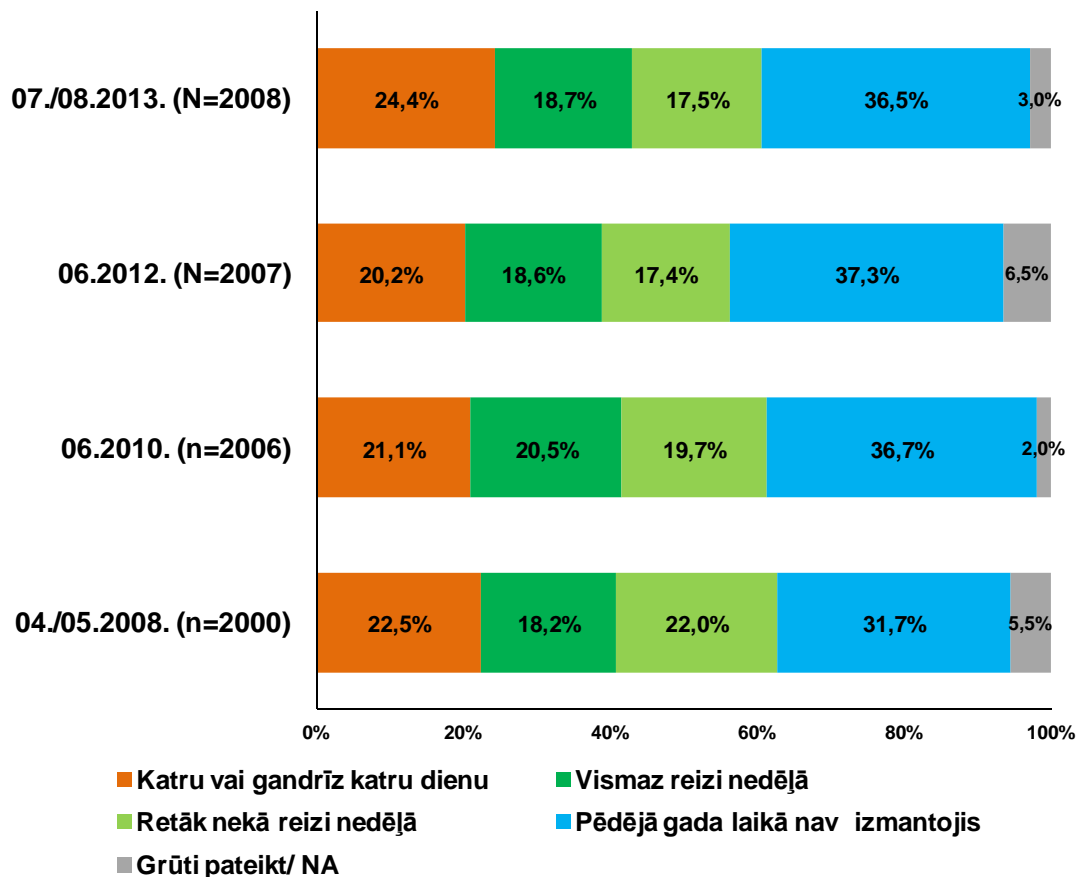

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

2013. gada aptaujas⁷⁶ rezultāti rāda, ka pretēji iepriekšējo gadu tendencēm ir palielinājies automašīnu izmantošanas biežums – 24,4 % aptaujāto iedzīvotāju ar automašīnu pārvietojas katru vai gandrīz katru dienu (2012. gadā – 20,2 %), 18,7 % vismaz reizi nedēļā (2012. gadā – 18,6 %) (9.5. attēls).

⁷⁶Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

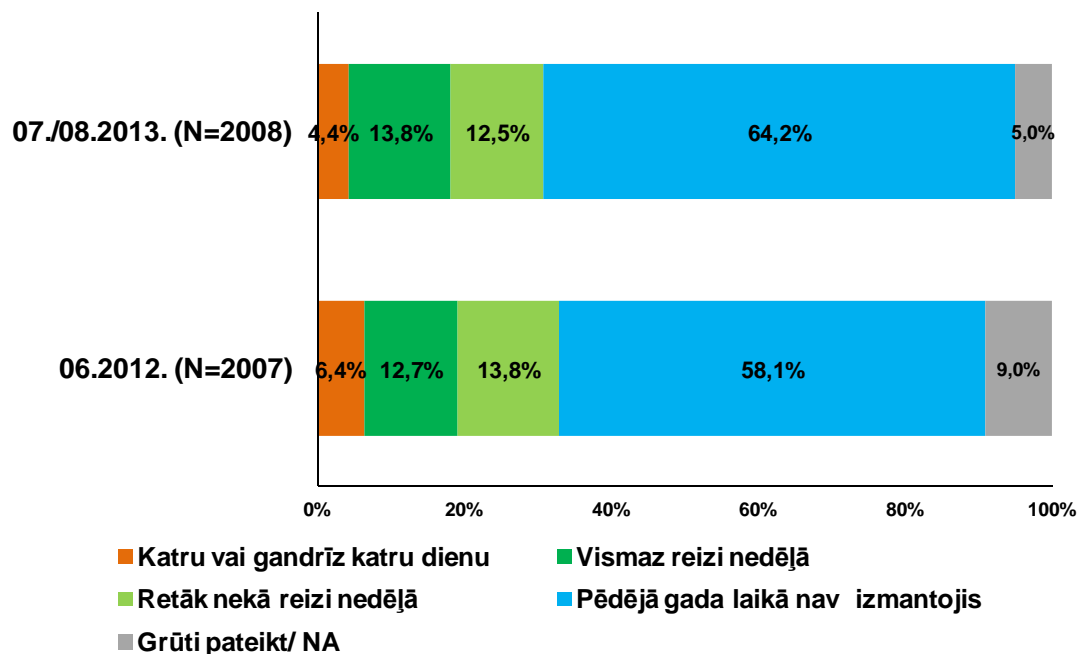
Vidējais pārvietošanās biežums ar vieglo automašīnu

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Kopš 2012. gada iedzīvotāju aptauja ir papildināta ar jautājumu par to, cik bieži iedzīvotāji Rīgā pārvietojas ar velosipēdiem. 2012. un 2013. gada aptauju datu salīdzinājums rāda, ka nedaudz ir samazinājies regulāro riteņbraucēju īpatsvars – no 19,1 % līdz 18,2 %. Savukārt par 6,1 procentpunktu pieaudzis to iedzīvotāju skaits, kas pēdējā gada laikā nemaz nav izmantojuši velosipēdu (9.6. attēls). Taču kopumā iespējas pārvietoties ar velosipēdu Rīgas pilsētā tika vērtētas atzinīgi – vairāk puse respondentu (53,7 %), ir apmierināti. Pozitīvāk pārvietošanās iespējas ar velosipēdu tika novērtētas sekojošās apkaimēs: Bergos, Andrejsalā, Brekšos, Dārziemā, Dārziņos, Juglā un Mīlgrāvī.

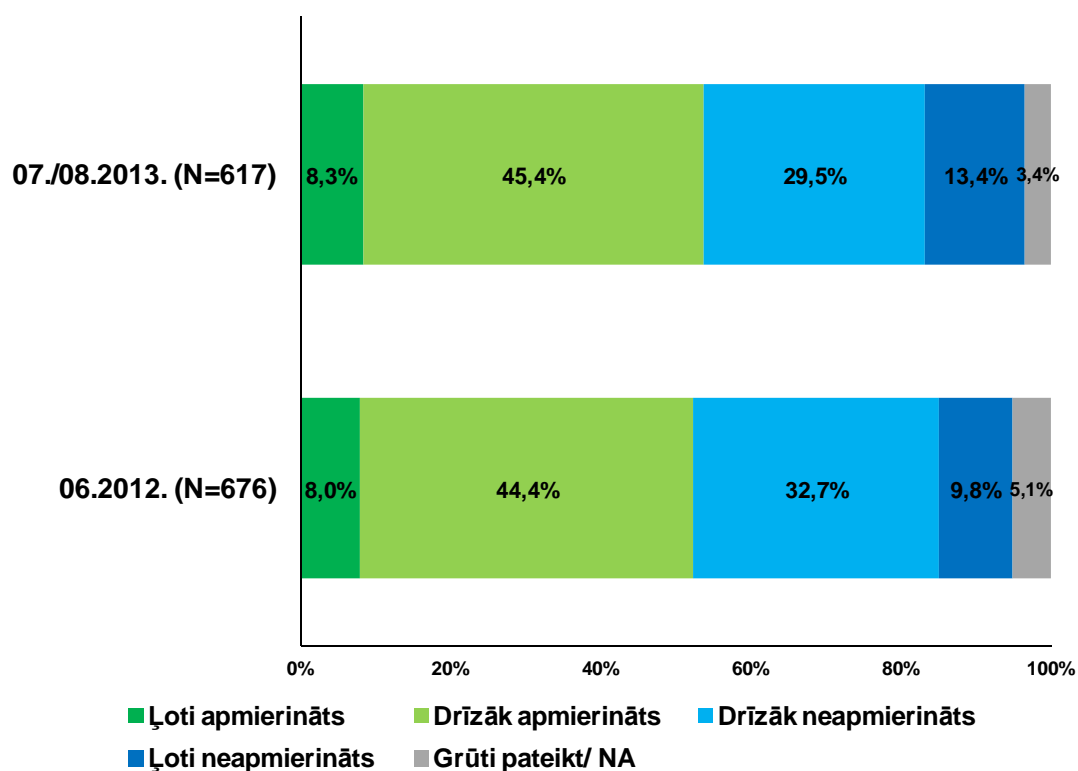
Vidējais pārvietošanās biežums ar velosipēdu

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Kopumā iespējas pārvietoties ar velosipēdu Rīgas pilsētā tika vērtētas atzinīgi – vairāk puse respondentu (53,7 %) ir apmierināti. Pozitīvāk pārvietošanās iespējas ar velosipēdu tika novērtētas sekojošās apkaimēs: Bergos, Andrejsalā, Brekšos, Dārziemā, Dārziņos, Juglā un Mīlgrāvī.

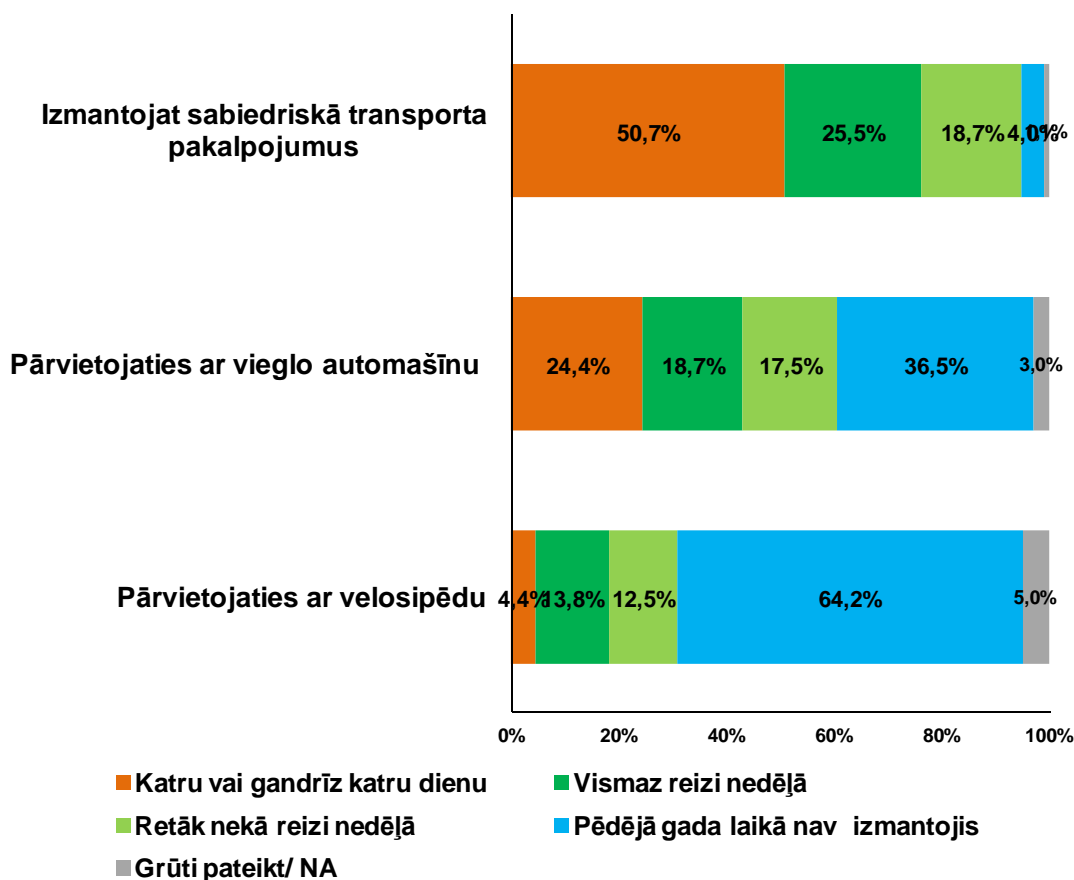
Iespējas pārvietoties ar velosipēdu

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Kopumā Rīgas pilsētas iedzīvotāju visvairāk tomēr izmanto sabiedrisko transportu – vairāk kā puse (50,7 %) katru vai gandrīz katru dienu izmanto sabiedrisko transportu (9.8. attēls).

Iedzīvotāju pārvietošanās veidi pilsētā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa ietvaros izvirzīti 6 uzdevumi. Pārskata gadā visos no tiem ir notikušas aktivitātes.

U9.1. Pilnveidot transporta sistēmu un uzlabot satiksmes drošību

2012. gadā, lai samazinātu ātrumu pilsētas ielās, ir uzbūvēti 30 ātrumvaļņi un pie 35 skolām ierobežots atļautais braukšanas ātrums. Savukārt, lai norobežotu gājēju plūsmu no satiksmes, Rīgas ielās uzstādītas jaunas ceļu drošības barjeras 760 metru garumā un gājēju drošības barjeras 565 metru garumā.

Izbūvētas 4 jaunas neregulējamās gājēju pārejas, turpretim, par regulējamām pārtaisītas 5 neregulējamās gājēju pārejas. Pilsētas teritorijā rekonstruētas 30 neregulējamās gājēju pārejas, tai skaitā, uzstādīts papildus apgaismojums.

Pārskata gadā pabeigta gājēju pārejas ierīkošana dzelzceļa posmā Zaslauks – Priedaine un autobusu pieturvieta Kārļa Ulmaņa gatvē starp Vienības gatvi un Telts ielu rekonstrukcija.

Lai uzlabotu satiksmes drošību, pārskata gada ietvaros pilsētā noteikts aizliegums apstāties un stāvēt 27 ielu posmos, 11 vietās ierīkotas dzīvojamās zonas, kā arī ieviesti satiksmes organizācijas uzlabojumi 7 krustojumos.

Regulāri tiek optimizēti sabiedriskā transporta maršrutu kustības saraksti, nodrošinot kustības regularitāti. 2012. gadā veiktas izmaiņas 108 autobusu, 41 trolejbusa un 29 tramvaju kustības sarakstos.

Pilnveidoti arī paaugstināta servisa mikroautobusu maršruti atbilstoši prasībām, koriģēti 33 kustības saraksti, slēgts viens maršruts.

Lai samazinātu pasažieru laika patēriņu, pārvietojoties ar sabiedrisko transportu, pielāgots sabiedriskā transporta ātrums satiksmes plūsmai Rīgas pilsētā: plānotajos kustības sarakstos daļēji iekļauts sastrēgumos pavadītais laiks Krišjāņa Valdemāra ielā un Augusta Deglava ielā. Savukārt, lai paaugstinātu sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti, veikta elektrotransporta infrastruktūras modernizācija un paplašināšana.

Veikti preventīvie pasākumi sabiedriskā transporta un citu ceļu satiksmes dalībnieku drošībai:

- sabiedriskā transporta līdzekļa vadītājiem, kuriem konstatēti 2 un vairāk ceļu satiksmes negadījumi, tiek organizētas speciālās apmācības;
- iesniegts saraksts RD Satiksmes departamentam ar pieturvietām, kurās nav platformas iekāpšanai/izkāpšanai, lai uzlabotu pasažieru drošību. Ir veiktas izmaiņas atsevišķu pieturvieta novietojumā un slēgta pieturvieta Jaunciema gatvē, kas ir bīstama satiksmes drošībai.

Darbības uzdevuma ietvaros tika realizētas arī ar ES ERAF līdzfinansējumu – pabeigta akadēmiķa Mstislava Keldiša ielas rekonstrukcija no Ulbrokas līdz Lubānas ielai un Kārļa Ulmaņa gatves un Beberbeķu ielas krustojuma rekonstrukcija.

U9.2. Attīstīt pilsētas transporta infrastruktūru

Uzsāktas darbības stāvparku projektu ietvaros, lai nodrošinātu to izveidi un savienojamību ar sabiedriskā transporta sistēmu:

- izstrādāts skiču projekts tramvaja līnijas pagarināšanai līdz Brīvības gatves un Jaunciema gatves krustojumam ar stāvparka izbūvi;
- realizēts pirmais projekts par stāvparka izveidi Rīgā, Ulbrokas ielā 13 un noslēgts līgums starp RP SIA „Rīgas satiksme”, RP SIA „Rīgas karte” un RP SIA „Rīgas pilsētbūvnieks”.

Turpinās projektēšanas darbi tunelim zem dzelzceļa Ģertrūdes ielas un Daugavpils ielas savienošanai un uzsākta rekonstrukcijas projekta izstrāde Krišjāņa Valdemāra ielai no Zirņu ielas līdz Upes ielai, kā arī norit Marijas ielas un Aleksandra Čaka ielas rekonstrukcijas tehniskā projekta izstrāde.

Plānoto un realizējamo satiksmes infrastruktūras projektu, kā arī esošo ielu uzturēšanas vajadzībām 2012. gadā tika iegādāti vairāki nekustamie īpašumi (kopā 25 zemesgabali vai to daļas), kas atrodas ielu sarkano līniju⁷⁷ robežās.

U9.3. Pielāgot ielu infrastruktūru un sabiedrisko transportu cilvēkiem ar kustību traucējumiem un pārvietošanās grūtībām

Uzdevuma ietvaros Ventspils ielā 53 pazeminātas ielas apmales, samazināts atļautais braukšanas ātrums un plānots uzstādīt pagaidu luksoforu gājējiem.

Lai palīdzētu cilvēkiem ar redzes invaliditāti pārvietoties pa noteiktu maršrutu, pie 13 rekonstruētām gājēju pārejām izbūvēts taktīlā bruģakmens segums. Tāpat arī uzstādīti luksofori vājredzīgajiem ar papildus skaņas signālu 5 luksoforu objektos.

Personām, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās un kuras nevar pārvietoties ar sabiedrisko transportu, RP tiek nodrošināta samaksa transporta pakalpojumiem. 2012. gadā pašvaldība apmaksājusi transporta izdevumus Ls 694 699 apjomā 4149 personām ar apgrūtinātu pārvietošanos.

U9.4. Veidot un attīstīt velotransporta infrastruktūru

Attīstot velotransporta infrastruktūru, uz visiem veloceļiem Rīgā atjaunoti horizontālie apzīmējumi un uz veloceļa Centrs – Imanta uzstādīti papildus virzienrādītāji. Papildus tam pārskata gadā pilsētā 21 vietā uzstādīts velostatīvs.

Uzlabota gājēju un velosipēdistu satiksmes drošība Citadeles un Krišjāņa Valdemāra ielu krustojumā, uzstādot transporta barjeras ar papildus drošības barjerām velosipēdistiem.

Ar ERAF līdzfinansējumu Krišjāņa Valdemāra ielas un Daugavgrīvas ielas satiksmes mezgla rekonstrukcijas ietvaros tiek izbūvēts veloceļa posms, kā arī uzsākta veloceļa projektēšana maršrutā Centrs – Ķengarags – Rumbula – Dārziņi. Veloceliņa trases kopējais garums paredzēts aptuveni 17 kilometri. Ja būs iespējams, arī šī veloceļa būvniecībai tiks piesaistīts ES līdzfinansējums.⁷⁸

ES līdzfinansētā projekta CARMA⁷⁹ ietvaros, kura pamatmērķis ir velosipēdu lietošanas veicināšana, tika izstrādāts un iedzīvotājiem izplatīts veloceļvedis „Iepazīsti Rīgu ar divriteni” un informatīvs buklets „Palīgs Tev un Tavam velo”. Sociālo tīklu vietnē Facebook izveidots profils „Iepazīsti Rīgu ar divriteni”, kurā publicēta aktuālākā informācija par veloinfrastruktūras attīstību, jaunākajiem projektiem, drošu velobraukšanu u.c. Pārskata gada ietvaros tika rīkotas gan drošas riteņbraukšanas veicināšanas apmācības, gan noritēja velokonference „Velosipēdistis pilsētvidē”.

⁷⁷Sarkanā līnija - pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas.

⁷⁸www.rdsd.lv

⁷⁹CARMA - Cycling Awareness Raising and Marketing
<http://www.cyclingcarma.com/english/index.php>

U9.5. Nodrošināt sabiedriskā transporta prioritāti kopējā pilsētas transporta sistēmā, paredzot sliežu transportu kā mugurkaulu sabiedriskā transporta sistēmā

Elektrotransporta infrastruktūras modernizācijas un paplašināšanas ietvaros pabeigta tramvaju sliežu ceļu rekonstrukcija Krišjāņa Valdemāra un Kronvalda bulvāra ielu krustojumā un Jūrmalas gatvē no satiksmes pārvada līdz Kurzemes prospektam, kā arī uzsākta tramvaja sliežu ceļu un kontakttīkla rekonstrukcija Brīvības gatvē posmā no Ropažu ielas līdz Juglas ielai.

Pārskata gadā pasažieru pārvadāšanai Rīgas sabiedriskā transporta satiksmē tiek izmantoti 20 zemās grīdas tramvaju vagoni, papildus 2012. gadā piegādāti 6 četru sekciju tramvaji, kas ir gandrīz par desmit metriem garāki nekā pašlaik pilsētas ielās redzami tramvaji. Jaunie tramvaji var uzņemt 432 pasažierus un tie ir garākie tramvaji, kādi kursējuši pa galvaspilsētas ielām. Jaunajam tramvajam ir astoņas durvis (īsaikiem zemās grīdas tramvajiem tādas ir sešas).

Lai sabiedriskā transporta infrastruktūru pielāgotu zemās grīdas tramvaja ekspluatācijas prasībām, rekonstrukcijas un modernizācijas darbi pārskata gadā uzsākti 1. vilces apakšstacijā (Kronvalda bulvārī 7a) un 15. vilces apakšstacijā (Pūpolu ielā 14), kā arī gada sākumā uzsākta zemās grīdas tramvaju depo apkopes ceha izbūve Brīvības ielā 191.

Braukšanai ar zemās grīdas pantogrāfa tramvaju pielāgots kontakttīkls 11. maršrutā – 7,9 km garumā (maršrutu plānots pielāgot zemās grīdas tramvaja ekspluatācijai 2013. gada janvārī) un 6. maršrutā ar pagarinājumu līdz Ausekļa ielai – 3 km garumā (maršrutu plānots pielāgot zemās grīdas tramvaja ekspluatācijai 2013. gada sākumā).

RP sagatavoti priekšlikumi par sabiedriskā transporta joslu uzlabošanu vai citiem pasākumiem (piemēram, luksoforu signālpilni, aizliegumi stāvēt utt.), lai palielinātu joslu garumu un ekspluatācijas ātrumu, un uzlabotu regularitāti. 2012. gadā ir jau ieviests aizliegums stāvēt Mežciema ielā, mainīta satiksmes organizācijas pie Tilta un Sliežu ielu krustojuma, mainīts galvenais ceļš Kapseļu ielai ar Baložu ielu un veikti citi pasākumi.

U9.6. Attīstīt inteligēnto satiksmes vadības sistēmu

Lai uzlabotu satiksmes kvalitāti, uzdevuma ietvaros 2012. gadā tika izbūvēti 5 jauni luksoforu objekti – Akadēmiķa Mstislava Keldiša un Ilūkstes ielu krustojumā, Akadēmiķa Mstislava Keldiša un Lubānas ielu krustojumā, uz Akadēmiķa Mstislava Keldiša pie Ulbrokas ielas, Puškina un Dzirnau ielu krustojumā, Krustpils ielā pie Rencēnu ielas. Savukārt rekonstruēti tika 4 luksoforu objekti – Aleksandra Čaka un Pērnavas ielu krustojumā, Pērnavas un Rūdolda ielu krustojumā, Hipokrāta un Gaiļezera ielu krustojumā, Krustpils un Katlakalna ielu krustojumā.

Pārskata gadā ar globālās pozicionēšanas sistēmas (turpmāk – GPS) iekārtām aprīkoti 56 % no kopējā skaita ekspluatācijā esošajiem 777 sabiedriskajiem transportlīdzekļiem.

Institūcijas, kas galvenokārt veica aktivitātes mērķa ietvaros pārskata periodā, bija Satiksmes departaments, Īpašuma departaments, Labklājības departaments, RP SIA „Rīgas satiksme”, Rīgas pilsētas būvvalde.

Budžets

Galvaspilsētā transporta nozarei izlietotais pašvaldības pamatbudžeta finansējums 2012. gadā bija Ls 129 636 600, kas ir par 13,3 % vairāk kā 2011. gadā. Nozarei atvēlētie līdzekļi, galvenokārt tika izlietoti, lai nodrošinātu kvalitatīvus un mūsdienīgām prasībām atbilstošus sabiedriskā transporta pakalpojumus un veiktu satiksmes organizācijas un infrastruktūras pilnveidošanu.

Secinājumi

Tā kā Rīgas ielās intensīvi pieaug riteņbraucēju skaits, būtiski ir attīstīt tieši infrastruktūru velobraucējiem. Velosipēdu nomas jomā būtu lietderīgi saglabāt un papildināt šo pakalpojumu ar iespēju iznomāt velosipēdus, kas aprīkoti ar bērnu krēsliņiem. Tas ļautu pilsētas iedzīvotājiem un viesiem pilnvērtīgāk izmantot priekšrocības, ko sniedz pārvietošanās ar velosipēdu, piemēram, doties ģimenes izbraucienā, tādējādi jau no mazotnes popularizējot jaunajai paaudzei kustīgu dzīvesveidu.

Transporta infrastruktūras nozare ir kapitālietilpīga, tomēr būtiski ir sabalansēt iniciatīvas, un izbūvējot lielos transporta mezglus un pārvadus, neaizmirst orientēties uz mērķi samazināt autotransporta apjomu Rīgas ielās. To iespējams panākt gan pašvaldībai atbalstot velobraukšanas paradumu, gan izbūvējot arvien jaunus veloceļus vai atvēlot tiem speciāli apzīmētas joslas jau esošajā pilsētas ielu infrastruktūrā, kas savienoti ne tikai Rīgas apkaimju, bet arī starppilsētu līmenī.

Pārskata gadā pašvaldības pārziņā pārgāja arī maršruta taksometru pasažieru pārvadājumi, tādā veidā optimizējot esošo un veidojot vienoto Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta maršruta tīklu ar saskaņotiem kustības grafikiem.

Integrējot vilciena satiksmes maršrutus sabiedriskā transporta maršrutu tīklā, pilsētā iespējams pilnveidot sabiedriskā transporta sistēmu kopumā, sniedzot arī arvien plašākas iespējas iedzīvotājiem izvēlēties piemērotāko sabiedriskā transporta veidu pārbraucieniem pilsētas teritorijas ietvaros.

Pārskata gadā RD tika pieņemts lēmums nodrošināt bezmaksas sabiedrisko transportu 5. – 12. klašu vispārizglītojošo skolu skolēniem. Pašvaldības piešķirto braukšanas maksas atvieglojumu, bezmaksas braukšanu, jau izmanto 3. grupas redzes un dzirdes invalīdi, kā arī 1. – 4. klašu vispārizglītojošo skolu skolēni. No 2013. gada sākuma plānots bezmaksas braukšanas iespējas sabiedriskajā transportā nodrošināt visiem 3. grupas invalīdiem un arī profesionālās izglītības mācību iestāžu audzēkņiem.

Nozīmīga loma pilsētas transporta sistēmas un infrastruktūras attīstībā ir ar sabiedriskā transporta sistēmu savienotu stāvparku izveidei. Nodrošinot šādu

stāvparku projektu realizāciju iespējams ne tikai būtiski uzlabot iedzīvotāju pārvietošanās iespējas, bet arī mazināt ceļu infrastruktūras noslogojumu pilsētā. Līdz ar to samazinātos arī ārpus pilsētas centra esošo tirdzniecības centru stāvlaukumu noslodze un to neatbilstoša izmantošana.

Nozares eksperta viedoklis

Artis Zvirgzdiņš, arhitekts, arhitektūras platformas A4D galvenais redaktors

Tas, cik ātri, ērti un efektīgi var nokļūt no vienas pilsētas vietas uz citu galvenajos ikdienas maršrutos, lielā mērā nosaka arī cilvēku komforta sajūtu pilsētā un ļoti ietekmē viņu dzīves kvalitātes izjūtu. Kaut arī Rīgā, līdzīgi kā citās Eiropas pilsētās ir pasludināta sabiedriskā transporta prioritāte pār privāto, realitātē tas nav tik acīmredzami. Tādi lieli stratēģiski projekti, kā Austrumu maģistrāle, uzlabo mobilitāti pilsētā kopumā, taču ir skaidrs, kā tā vispirms ir vērsta uz privāto autotransportu.

Gājēju, velo un sabiedriskā transporta infrastruktūrai ir salīdzinoši nelieli, „soli pa solim” uzlabojumi, kas tomēr summējas un gadu gaitā uzrāda arī kvalitatīvas izmaiņas pilsētvidē, piemēram, sabiedriskā transporta joslas pilsētas centrā, veloceliņu izbūve, slīpās ietvju nobrauktuves ērtai ielu šķērsošanai ar velosipēdu vai ratiņiem, velosipēdu statīvi u.c. Vēl salīdzinoši nesen velotransports Rīgā tika uzskatīts par alternatīvu satiksmes veidu.

Pakāpeniski uzlabojumi vērojami arī sabiedriskā transporta jomā – zemās grīdas tramvajs, tāpat pasažieri noteikti ir ieguvēji arī no īstenotās mikroautobusu satiksmes reformas.

Strīdīga ir bezmaksas biļešu ieviešana noteiktām iedzīvotāju kategorijām. Saprotams, ka šīm grupām pilsēta nu ir kļuvusi pieejamāka, kas ir pozitīvi, taču skaidrs, ka par to ar saviem nodokļiem maksā citi. Elektronisko biļešu (e-talonu) ieviešana bija solis modernizācijas virzienā, kas kopumā uzlabojis norēķinu sistēmu, ļauj kontrolēt plūsmas un dod citus labumus, taču tam diemžēl nav sekojusi loģiska biļešu tarifu reformēšana. Pozitīvi vērtējama maršrutu apvienošana un jaunu ieviešana, izveidojot tādus, ar ko var aizbraukt ne tikai no nomales līdz pilsētas centram, bet arī līdz otram pilsētas galam. Anahroniska ir biļešu sistēma, kur jāmaksā vairāk par divu dažādu transporta veidu mēnešbiļeti. Pozitīvs ieviedums ir diennakts biļete, taču būtu laiks ieviest arī stundas brauciena biļeti.

Veloinfrastruktūras attīstīšana šķiet viens no galvenajiem uzdevumiem, jo velobraucēji ir nu jau visnotaļ vērā ņemama transporta kategorija, iespējamās problēmas jārisina gan tehniskiem paņēmieniem – pilnveidojot veloinfrastruktūru (veloceliņi, rekomendējošās joslas, statīvi, velonoma u.c.), gan arī soli pa solim izglītojot satiksmes dalībniekus par katra tiesībām, pienākumiem un veicinot iecietīgu un draudzīgu attieksmi vienam pret otru.

Nepieciešama sabiedriskā transporta līniju ciešāka integrācija, arī iesaistot vilcienu un veidojot pārskatāmu un loģisku sistēmu.

Domājot par Rīgas viesiem un tiem rīdziniekiem, kam nākas nokļūt mazāk zināmās pilsētas vietās nepieciešams ieviest vairāk viegli uztveramas kartes (tai skaitā ar satiksmes infrastruktūras shēmām) pieturvietās un citur pilsētā.

Stratēģiskā mērķa M9 „Ērti un ātri sasniedzama pilsēta” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012			
Ar pilsētas sabiedrisko transportu (autobuss, trolejbuss, tramvajs, maršruta taksometri) pārvadāto pasažieru skaits, milj.	Satiksmes departaments	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Pieaug
		287,4	290	257	170	143,9	151,6	151,5			
Pašvaldības ielu garums	LR Centrālā statistikas pārvalde	2006	2007	2008	2009	2010	2011		⇒	↑	Pieaug
		1073	1142	1142	1142	1229	1229				
Kopējais pārvadāto pasažieru skaits no visām Latvijas dzelzceļa stacijām uz Rīgas teritorijā esošajām un otrādi (miljonos)	AS Pasažieru vilciens	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Pieaug
		27	27	26,4	21,2	20,5	20,2	19,4			

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

M10 Zaļa pilsēta ar labu vides kvalitāti

Kvalitatīva un līdzsvarota pilsētvide ir viens no pilsētas attīstības pamatmērķiem. Mērķa īstenošanai ir nepieciešama esošo dabas vērtību saglabāšana, kā arī degradētās vides atjaunošana un pilnveidošana.

Pilsētas vides kvalitātes uzturēšanā un uzlabošanā, kā arī atpūtas iespēju nodrošināšanā iedzīvotājiem būtiska nozīme ir apstādījumiem, dabas teritorijām un ūdens objektiem.

Rīgā ir daudz parku, skvēru un citu zaļo teritoriju, kā arī vidēji 77 % pilsētas iedzīvotāju dzīvo 300 metru zonā ap dabas un apstādījumu teritorijām un ap 44 % Rīgas iedzīvotāju dzīvo līdz 500 m attālumā no kāda ūdens objekta.⁸⁰

Galvenie vides piesārņojuma avoti pilsētā ir transports, rūpniecības sektors, enerģijas ražošanas uzņēmumi, kā arī individuālās apkures mājsaimniecības ar zemiem dūmeņiem.

Samazināt gaisa piesārņojuma negatīvo ietekmi uz vidi un iedzīvotājiem iespējams, pakāpeniski realizējot videi draudzīgu apkures sistēmu (piemēram, veicot siltumcentrāļu modernizāciju) un transporta ieviešanu.

Turpinot mērķtiecīgi un aktīvi rīkot pasākumus un akcijas par zaļu dzīvesveidu, iespējams palielināt rīdzinieku vēlni pārvietoties pa pilsētu ar videi un līdz ar to arī pašiem satiksmes dalībniekiem nekaitīgiem transportlīdzekļiem. Elektroauto perspektīvu izvērtēšanas nolūkā pilsētā gan vasarā, gan ziemas sezonā RP SIA „Rīgas satiksme” pārskata gadā lēmusi par 8 elektromobiļu nomu stāvvietu apsaimniekošanu.⁸¹

Sabiedrības attieksmi pret dabas resursiem un ekonomiskās attīstības līmeni raksturo arī sašķirotu atkritumu īpatsvars. Neskatoties uz sašķirotu atkritumu daudzuma pieaugumu pēdējos gados pat vairāk kā par pusi (2009. gadā 19,8 un 2012. gadā 40,8 tūkstoši tonnu), to daudzums nepārsniedz 10 % no kopējiem Rīgā savāktajiem sadzīves atkritumiem.

2013. gada aptaujā⁸² vērtējot pilsētas tīrību un vides kvalitāti Rīgā, visās pozīcijās vairāk nekā divās trešdaļās gadījumu tika sniegts pozitīvs vērtējums. Kopumā vērtējums par pilsētas tīrību un kvalitāti ir trešajā vietā starp visiem indikatoriem un salīdzinājumā ar 2012. gada aptaujas rezultātiem, tas ir uzlabojies. Iedzīvotāji visaugstāk novērtējuši kanalizācijas pieejamību savā mājvietā - apmierināti 88,8 % iedzīvotāji. Augsti novērtēta arī apmierinātība ar dabas vides (zaļo zonu, parku, skvēru u.tml.) daudzumu un kvalitāti Rīgā – kopumā apmierināti 83,2 % un savā mikrorajonā/apkaimē – 81,8 %. Savukārt salīdzinoši negatīvāk novērtēta ir dzeramā ūdens kvalitāte dzīvesvietā – kopumā apmierināti tikai 69,5 % (10.1. attēls). Ar dabas vides daudzumu un kvalitāti savā apkaimē vairāk apmierināti Bišumuižas, Mežaparka, Zasulauka, Ilģuciema, Pļavnieku, Bergļu, Brekšu un Daugavgrīvas iedzīvotāji. Jāatzīmē, kā iedzīvotāju

⁸⁰ Pētījums „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs”, SIA „Datorkarte”, 2012. gads

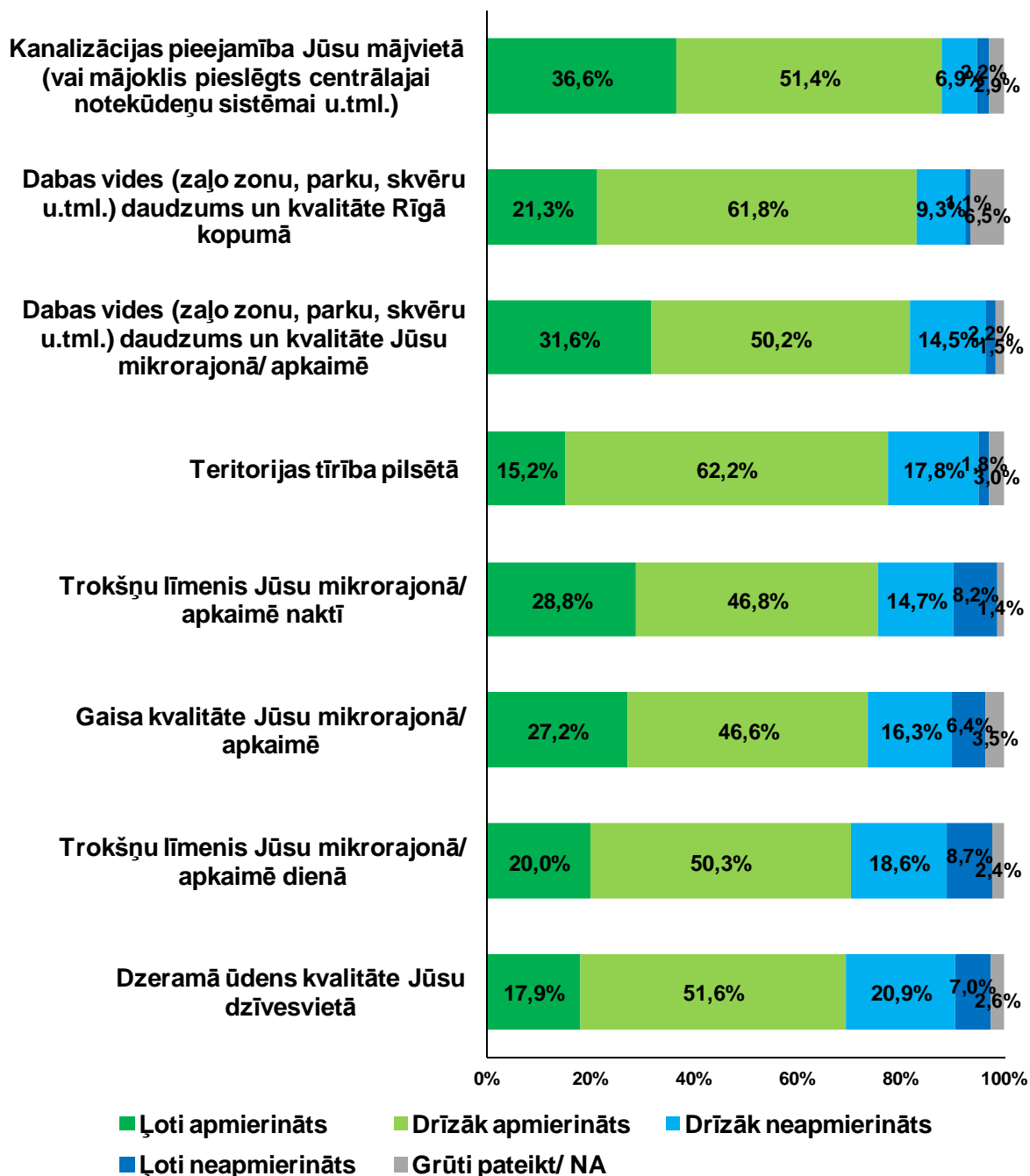
⁸¹ www.leta.lv

⁸² Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

aptaujas ietvaros pilsētas labiekārtošanu kā pozitīvo piemēru minējuši vairāk kā 35 % respondentu, norādot uz sakoptām zaļajām zonām un parkiem, iekšpagalmu remontiem un pašvaldības atpūtas vietu izbūvi un sakopšanu.

10.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar tīrību un vides kvalitāti Rīgā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Lai īstenotu mērķi ir definēti 13 uzdevumi, darbības netika veiktas U10.3. Veikt slēgto izgāztuvju sanāciju un rekultivāciju uzdevuma ietvaros

U10.1. Nodrošināt efektīvu pilsētas dabas un apstādījumu un rekreācijas teritoriju apsaimniekošanu un labiekārtošanu

Lai labiekārtotu apstādījumu teritorijas Rīgas pilsētā, iestādīti ap 200 dižstādi, tai skaitā 149 koki un 45 krūmaugi, jauno ielu koku stādījumu kopšana tikusi veikta 2614 kokiem, sakopti arī 11 dižkoki. Papildināti stādījumi Pļavnieku parkā un pilsētas apstādījumi papildināti arī ar Norupes kokaudzētavā izaudzētajiem 10 āra bērziem un 114 Japānas ķiršiem, kas ar Japānas vēstniecības atbalstu iestādīti Uzvaras parkā.

Pašvaldības īpašumā esošās apstādījumu teritorijas un objekti, tai skaitā ielu un pašvaldības izglītības iestāžu teritorijas tiek regulāri apsekoti un izvērtēti. Rīgas pilsētas parkos, dārzos un skvēros iestādītas un koptas 24 483 sīpolpuķes, 51 000 vasaras un 200 pavasara puķes. Pie izglītības iestādēm un ielu apstādījumos apkopti 2559 kokaugi.

Pārskata gadā Rīgas teritorijā, tai skaitā, pie izglītības iestādēm, ielu apstādījumos un kapsētās, nozāģēti vairāk kā 500 sausie, bojātie un traucējošie koki un izzāģēti 1700 m² krūmu.

Pilsētas teritorijā nozāģētas arī 149 papeles, lai mazinātu šī koka ziedputekšņu izraisīto alerģiju cilvēkiem.

Priekšpilsētu izpilddirekcijas regulāri veikušas sakopšanas darbus, tai skaitā, piebraucamo, koplietošanas ceļu un ietvju teritoriju uzturēšanu, dabas pamatņu un pašvaldības īpašumā esošajās teritorijās. Veikta arī Rīgas pilsētai piederošo un piekrītošo saimnieciskai darbībai neizmanto teritoriju uzturēšana 2 375 530 m² lielā teritorijā. Notika sadzīves un lielpuķu atkritumu izvešana no pašvaldības teritorijām (9033 m³ lielā apjomā) un arī no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

Veikts Daugavas upes ūdens kvalitātes monitorings, regulāri veicot analīzes 9 potenciālajās peldvietās. Sakopšanas un labiekārtošanas darbi noritēja gan Vakarbuļļu pludmales peldvietu teritorijās, gan Lucavsāls teritorijā.

Apsaimniekošanas pasākumi pārskata gadā tika īstenoti gan dabas liegumā „Jaunciems”, gan dabas parkā „Piejūra”.

Būtiska loma labas vides kvalitātes nodrošināšanā ir arī mežu teritorijām. Uzdevuma ietvaros veikta iepriekš izveidoto atpūtas vietu sakopšana Mangaļsalas, Anniņmuižas, Kleistu, Bolderājas, Šampētera, Šmerļa, Biķernieku, Bābelīša, Mežaparka meža masīvos un pameža kopšana Mežaparka, Šmerļa, Anniņmuižas meža masīvos. Realizēta projekta daļa „Kobes dārza apstādījumu labiekārtošanas darbi saskaņā ar Rīgas pilsētas Būvvaldē akceptēto tehnisko projektu”.

Pļavnieku parka teritorijā izvietoti 80 putnu būrīši. Pilsētas kanālmalas apstādījumos un Vērmanes dārzā atjaunoti soliņi, Kronvalda parkā veikta Ķīniešu lapenes un piegulošo apstādījumu rekonstrukcija un Sudžou pilsētas (Ķīna) dāvināto vārtu uzstādīšana.

U10.2. Veicināt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību

Pārskata gadā izbūvēts sadzīves atkritumu tvertņu laukums Lubānas ielā 44/50, un veikta sadzīves atkritumu tvertņu laukumu rekonstrukcija Maskavas ielā 222 un Aglonas ielā 27.

Sētnieku, namu iedzīvotāju un apsaimniekošanas uzņēmumu sadarbības veicināšanas nolūkos pārskata gadā tika īstenots semināru cikls, kurā speciālisti sniedza informāciju par videi draudzīgas un efektīvas atkritumu apsaimniekošanas pamatprincipiem, lai veicinātu atkritumu šķirošanu un to otrreizēju pārstrādi. Ir īstenots pilotprojekts par situācijas apzināšanu papīra atkritumu apsaimniekošanas jomā.

U10.4. Nodrošināt ūdens resursu aizsardzību

2012. gadā tika veikti rekonstrukcijas darbi dzeramā ūdens attīrīšanas stacijā „Daugava”, kuru ietvaros izveidota dūņu recirkulācijas sistēma.

Turpināti notekūdeņu attīrīšanas stacijas bioloģiskās attīrīšanas stacijas „Daugavgrīva” notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas baseinu un automātiskās vadības sistēmas rekonstrukcijas darbi, lai mazinātu fosfora un slāpekļa izmešus Rīgas jūras līcī.

Uzsākta Olektes upes gultnes un grīvas aizsērējuma likvidēšanas 1. kārtā.

2012. gadā uzdevuma ietvaros tika realizēti šādi projekti: „Neizmantojamo urbumu tamponēšana”, kura ietvaros tamponēti 3 neizmantojamie ūdensapgādes urbumi”, „Langas upes pretplūdu pasākumu veikšana Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā II”, kurā turpināti Langas upes tīrīšanas darbi. Pabeigts projekts „Piesārņojuma likvidācija Bolderājā II kārtā”, kura ietvaros veikta piesārņojuma apjoma samazināšana, kā arī noslēdzies projekts „Ķīšezeru gultnes attīrīšana no nogrimušajiem priekšmetiem pie glābšanas stacijas „Ķīsezers””, pabeigta projekta „Par bijušās Elektromašīnbūves rūpnīcas teritorijas piesārņojuma apjoma noteikšanu un sanācijas pasākumu izstrādāšanu” realizācija.

Pārskata gadā pašvaldība ir apstiprinājusi savu dalību plānotā starptautiskā projektā „HazCity”, kura mērķis ir izstrādāt stratēģiju, kā uzlabot bīstamo vielu pārvaldību pašvaldību līmenī, noskaidrot galvenos piesārņojuma avotus un ieviest projekta ietvaros izstrādāto stratēģiju iesaistītajās pašvaldībās. Projektam paredzēts piesaistīt līdzfinansējumu no ES programmas LIFE+ līdzekļiem.

U10.5. Veikt pasākumus gaisa kvalitātes uzlabošanai

Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2011. – 2015. gadam ietvaros tika veikta pilsētas ielu tīrīšana ar putekļu savākšanas un mitrināšanas iekārtām, kad gaisa temperatūra ir augstāka par nulli.

Lai nodrošinātu daļiņu piesārņojuma ierobežošanu no darbībām ar putošiem materiāliem (īpašu uzmanību pievēršot Rīgas Brīvostai), RP 2012. gadā ir vērsusies Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldē, norādot uz nepieciešamību nodrošināt regulārus daļiņu emisijas mērījumus piecām komercsabiedrībām par to veiktajām piesārņojošām darbībām: SIA „Rīga fertilizer terminal”, MPAS „Termināls Vecmīlgrāvis”, AS Rīgas ostas elevators”, SIA „LATC OGLES” un SIA „STREK”.

Lai nodrošinātu dūmgāzu attīrīšanas tehnoloģiju izmantošanu daļiņu un slāpekļa oksīdu emisiju samazināšanu rūpniecības un enerģijas ražošanas uzņēmumos, RP ir izvērtējusi operatoru sagatavotos iesniegumus atļauju saņemšanai (46 gadījumos) un grozījumu izdarīšanai izsniegtajās atļaujās (32 gadījumos). RP ir vērsusi Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes uzmanību uz nepieciešamību kopā ar operatoru rast risinājumus slāpekļa oksīdu un/vai daļiņu emisijas samazināšanai 12 komercsabiedrībās par to veiktajām piesārņojošām darbībām – SIA „EKO OSTA”, SIA „Baltic Biogran”, AS „Remars-Rīga” (slāpekļa oksīdi un daļiņas), SIA „Corvus Company”, SIA „RTU Enerģija”, AS „Grindeks”, Rīgas Centrālcietums, AS „Rīgas dzirnavnieks”, AS „Rīgas piena kombināts” (slāpekļa oksīdi), SIA „Tolmets”, SIA „Sperre Baltic”, SIA „Port Milgravis” (daļiņas).

Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2011. – 2015. gadam ietvaros pārskata gadā izstrādāti pētījumi gan par tehnoloģijām ielu apstrādei ar daļiņu (PM₁₀)⁸³ saistošiem šķīdumiem un iespējām šīs tehnoloģijas ieviest Rīgā, gan par ceļu seguma materiālu ietekmi uz piesārņojumu ar daļiņām (PM₁₀) alternatīvu risinājumu rašanai.

Būtiska loma gaisa kvalitātes nodrošināšanā ir arī pilsētas aizsargjoslas meža masīviem, kuru uzturēšana un kopšana norit ik gadu Rīgā un Rīgas apkārtnē.

Pārskata gadā pašvaldība ir apstiprinājusi dalību plānotā starptautiskā projektā Saloniku (Grieķija) Aristoteļa Universitātes sagatavotajā projektā „CHOICE”, kura mērķis ir atbalstīt informācijas un komunikāciju tehnoloģijas pārvaldībā un politikas modelēšanā, un sniegt uz sabiedrību orientētas zināšanas gaisa piesārņojuma mazināšanai pilsētvidē. Projektam paredzēts piesaistīt līdzfinansējumu no ES 7. ietvarprogrammas pētniecības un attīstības veicināšanas (FP7) līdzekļiem.

Pārskata gadā uzsākta pirmo astoņu ātrgaitas elektromobiļu noma, kas tiek izmantoti RP SIA „Rīgas satiksme” tehnisko dienestu vajadzībām.

Videi draudzīgu transportlīdzekļu popularizēšanas ietvaros pārskata gadā pilsētā noorganizēts elektromobiļu brauciena, rallija „Tallina-Montekarlo” dalībnieku no 29 Eiropas pilsētām sagaidīšanas pasākums Rātslaukumā. Tāpat tika organizēts elektromobiļu brauciens CARE Europe Electric Tour 2012 ar mērķi veicināt transporta mobilitātes stratēģisko plānošanu un vērst uzmanību uz klimata pārmaiņu radītām problēmām.

U10.6. Pilnveidot un uzturēt vides monitoringu un informācijas sistēmas

Esošā monitoringa tīkla 3 pašvaldības staciju darbība ir stabila un sniedz informāciju par gaisa kvalitāti pilsētas centrā (Brīvības ielā 73, Krišjāņa Valdemāra ielā 18), un iepretim SIA “Man-Tess” apsaimniekotajai Rīgas ostas daļai Tvaika ielā 44.

Informācija par gaisa kvalitāti iedzīvotājiem tiek sniegta viegli uztveramā interpretācijā – gaisa kvalitātes indeksa veidā. Informācija katru nedēļu tiek nosūtīta ziņu aģentūrām Leta, BNS, portālam Delfi un ievietota RD Mājokļu un vides departamenta mājas lapā.

U10.7. Samazināt trokšņu piesārņojumu pilsētā

⁸³Cietās daļiņas ar aerodinamisko diametru mazāku par 10 mikroniem

Trokšņa jautājumu risināšana RP pamatā noris atbilstoši ES, Latvijas Republikas un pašvaldības normatīvo aktu prasībām.

Detālplānu, objektu būvniecības (rekonstrukcijas, renovācijas u.c.) projektu, kā arī tehnisko noteikumu izstrādē tiek noteiktas prasības un nosacījumi vides trokšņa normatīvu ievērošanai, kas kopsummā nodrošina pakāpenisku trokšņa piesārņojuma samazināšanu.

U10.8. Nodrošināt pilsētas iedzīvotājus ar ES standartiem atbilstošu dzeramo ūdeni

SIA „Rīgas ūdens” pastāvīgi kontrolē dzeramā ūdens kvalitāti Rīgas pilsētas centralizētajā ūdensvada sadales tīklā.

Lai mērķtiecīgi paaugstinātu rīdzinieku dzīves vides kvalitāti, pieslēdzot mājokļus pie centralizētas ūdensapgādes un centralizētas kanalizācijas sistēmas, pārskata gadā tika turpināta ES līdzfinansētā projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā IV kārtā” ieviešana. Projekta ietvaros pārskata gadā veikti ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu paplašināšanas darbi Bierīņu un Pleskodāles apkaimēs.

U10.9. Nodrošināt meliorācijas pasākumus pilsētā

Uzdevuma ietvaros pārskata gadā ar ekskavatoru iztīrīti 3010 m grāvju, algoto pagaidu sabiedrisko darbu ietvaros iztīrīti 6360 m grāvju, izrakti 7760 m³ grunts, nostiprināts Māras dīķa krasts 360 m garumā.

U10.10. Saglabāt bioloģisko daudzveidību Rīgā

Rīgas pilsētas mežos ik gadu tiek veikta bioloģisko daudzveidību nodrošinoša mežsaimnieciskā darbība, kā arī pilsētas parku, dārzu, skvēru uzturēšana un kopšana norit agrotehniski atbilstoši.

Pamatojoties uz RD Apstādījumu saglabāšanas komisijas 2012. gadā pieņemtajiem lēmumiem, pilsētā saglabāti 332 koki.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas MK noteikumiem⁸⁴, koku ciršanas atļauja tiek izsniegta tikai pēc Dabas aizsardzības pārvaldes atzinuma saņemšanas, tādējādi tiek saglabāti potenciālie aizsargājami koki pilsētā. Saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem⁸⁵, zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam, saistībā ar nesaskaņotu koku ciršanu pilsētas teritorijā, jāatlīdzina zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu, kā arī visām Latvijas pašvaldībām ir noteikta vienota zaudējumu atlīdzināšanas aprēķināšanas kārtība.

2012. gada oktobrī Juglas ezerā tika ielaisti aptuveni 9240 līdaku mazuļu (līdakas vidēji svēra 120 gramus), taču ezerā kopumā tika ielaisti 1110 kilogrami zivju. Speciālistu pētījumi liecina, ka Juglas ezera zivju krājumu pamatmasu veido raudas un plauži, mazāk ir līdaku, līņu, sudrabkarūsu, zandartu, asaru un plīču, bet samērā nedaudz karpu un ruduļu.

U10.11. Nodrošināt pilsētā labvēlīgu situāciju attiecībā uz bezsaimnieku dzīvniekiem (patversme, klaiņojošo dzīvnieku populācijas kontrole)

⁸⁴MK 02.05.2012. noteikumi Nr.309 „Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža”

⁸⁵MK 02.05.2012. noteikumi Nr.309 „Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža”

2012. gadā RP realizētās klaiņojošo un bezsaimnieka dzīvnieku populācijas kontroles ietvaros no Rīgas ielām tika veikta 521 klaiņojoša suņa izķeršana, Rīgas pilsētas dzīvnieku patversmē tika uzņemti 289 kaķi un 815 suņi, no kuriem saimniekiem vai privāto patversmju aprūpē atdoti 697 dzīvnieki.

RD klaiņojošo kaķu populācijas kontroles programmas „noķer-sterilizē-atlaiž” darbības ietvaros pārskata gadā noķerti un sterilizēti 1348 bezsaimnieka kaķi.

2012. gadā pašvaldībā noslēgts līgums ar SIA „Dr. Beinerts”, lai nodrošinātu bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušo savvaļas dzīvnieku aprūpi Rīgas pilsētā. Pārskata gadā no Rīgas ielām aprūpē tika paņemti 405 dzīvnieki, tai skaitā jenotsuņi, lapsas, stirnas, bebri, zaķi, vāveres, eži, caunas un putni.

Negadījumos cietušo un slimo bezsaimnieka dzīvnieku veterinārmedicīniskās aprūpes ietvaros pārskata gadā no Rīgas ielām tika paņemti 1441 negadījumā cietis kaķis un 102 suņi, no kuriem eitanizēti vai miruši 786 kaķi un 57 suņi.

RP nodrošināja arī dzīvnieku līķu savākšanas un utilizācijas, maznodrošināto iedzīvotāju dzīvnieku eitanizācijas un sterilizācijas un suņu pastaigu laukuma uzturēšanas pakalpojumus

U10.12. Veicināt videi draudzīgu rīcību iedzīvotāju vidū

Rīgas Pašvaldības policija (turpmāk – RPP), patrulējot parkos un atpūtas zonās, vasaras sezonā kājnieku patruļu darba uzlabošanai izmanto velosipēdus un segvejus. Šo videi nekaitīgo braucamrīku izmantošana ļauj policijas patruļām, nodrošinot sabiedrisko kārtību, aptvert lielākas uzraugāmās teritorijas, kā arī iespējami operatīvāk reaģēt uz notikumu. 2012. gadā fiksēti arī dažādi pārkāpumi: par iebraukšanu kāpu zonā sastādīti 7 protokoli, malu zvejniecības apkarošanas nolūkā veikti 18 reidi, fiksēti 199 administratīvie pārkāpumi, izņemti 478 nelikumīgi zvejas rīki 17 km garumā, par smēķēšanu neatļautās vietās sodīti 1650 pārkāpēji, no tiem 1057 nepilngadīgas personas.

Sadarbībā ar Latvijas Republikas VARAM un izstāžu rīkotājsabiedrību BT-1 organizēta starptautiskā izstāde „Vide un enerģija 2012”, ko apmeklēja 24 600 cilvēku.

Lai sekmētu iedzīvotāju iesaisti mājokļu renovācijas procesā, 2012. gadā tika organizētas regulāras atvērto durvju dienas pie renovētajām mājām un organizēti regulāri diskusiju kluba semināri par māju renovācijas kvalitātes uzlabošanas jautājumiem.

Izstrādāts Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010. – 2020. gadam Otrais progresa ziņojums, kas 2012. gada 18. decembrī apstiprināts RD.

Pārskata gadā noorganizētas Rīgas jauniešu enerģētikas dienas un Rīgas enerģētikas dienas.

Lai iedzīvotājiem atgādinātu par videi draudzīgu rīcību, Latgales un Centra administratīvajos rajonos tika uzstādītas 33 sadzīves atkritumu urnas un 42 informatīvas zīmes suņu saimniekiem „Lūdzu sakop!”, Pļavnieku parkā uzstādītas 10 speciālās atkritumu urnas suņiem, kā arī pārskata gadā tika izgatavoti 10 000 bukleti par atkritumu savākšanu un pārstrādi Rīgas pilsētā.

RP iesaistījās talku organizēšanā apkaimēs ikgadējās „Lielās talkas” ietvaros. 2012. gadā notikušas arī meža stādīšanas un sakopšanas talkas Rīgas mežu teritorijās.

Lai skolēnu vidū attīstītu videi draudzīgas rīcības ideju, novadu skolās rīkoti speciālistu stāstījumi Rīgas skolās par mežu, notikusi skolēnu viesošanās mežniecībās un kokaudzētavā „Norupe”, kā arī uzsākts darbs pie vides izglītības projekta „Zaļā klase” Daugavas mežniecības teritorijā.

Lai saglabātu un aizsargātu pilsētā dzīvojošo putnu ligzdošanu un ierobežotu koku ciršanu veģetācijas perioda sākumā, tika kontrolēta noteikumu⁸⁶ nosacījumu ievērošana par koku ciršanas aizliegumu laikposmā no 15. aprīļa līdz 30. jūnijam pilsētas un ciema teritorijā.

Daudzas RD struktūrvienības rīkojas saimnieciski un videi draudzīgi, pārskata periodā iesaistoties izlietota papīra izstrādājumu savākšanā un nodošanā papīrfabrikai „Līgatne”, kā arī turpinot nolietoto bateriju savākšanu un nodošanu.

U10.13. Veicināt siltumenerģijas un elektroenerģijas racionālu izmantošanu

Mūzizglītības programmas Comenius apakšprogrammas reģionālās partnerības projekta „Enerģijas taupīšana skolas (izglītības iestādes) ēkā” īstenošanas ietvaros tika veikta siltumefektivitātes rādītāju analīze Rīgas speciālajā pamatskolas Attīstības centrā Salaspils ielā 14 un bērnudārza ēkā Mstislava Keldiša ielā 32. Minētā projekta ietvaros pārskata gadā pašvaldībā 2 reizes uzņemtas Vācu sadarbības pilsētas Trīres partneru delegācijas. Sadarbojoties ar augsti kvalificētiem speciālistiem, RP darbinieki apkopojuši informāciju, guvuši starptautisku pieredzi un nozīmīgas zināšanas ēku renovēšanas tehniskajos darbos.

Pašvaldība 2012. gadā turpināja sniegt tehniskās konsultācijas iedzīvotājiem energoefektivitātes jautājumos, informējot par valsts līdzfinansējuma un RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra” pieejamā finansējuma iespējām māju siltināšanas jautājumos.

2012. gadā turpināta siltumcentrāles „Ziepniekkalns” modernizācija, uzstādot koģenerācijas bloku un uzsākta siltumcentrāles „Zasulauks” modernizācija, uzstādot ūdens sildīšanas katlus darbam ar biomasu un aizstājot fosilo kurināmo siltuma ražošanai.

Pēdējo divu gadu laikā RP apsaimniekotajās mājās veikti 190 dažādi energoefektivitātes veicināšanas darbi, kas ietver logu maiņu, durvju maiņu, bēniņu siltināšanu, fasādes gala sienu siltināšanu, jumtu remontu, apkures sistēmu siltumizolācijas renovāciju un ierīkošanu.

Pakāpeniski RP apsaimniekotajās mājās notiek gaismu izstarojošu diožu tehnoloģisko gaismekļu jeb Light Emitting Diode (turpmāk – LED) ieviešana. Piemēram, pārskata gadā Juglā ar LED apgaismojumu tika aprīkotas 13 piecstāvu dzīvojamo māju kāpņu telpas.

Lai piesaistītu papildus līdzekļus Rīgas pilsētas apgaismojuma tīkla modernizācijai, 2012. gadā KPFI finansēto projektu konkursa „Siltumnīcefektu gāzu emisiju samazināšana pašvaldību apgaismojumā” ietvaros tika īstenoti 2 projekti: „Esošo gaismekļu nomaiņa uz energoefektīviem LED tehnoloģiju gaismekļiem Rīgā” un „Gaismekļu apgaismojuma līmeņa regulēšanas ierīču, aizsardzības automātikas ar B vai C raksturlīkni uzstādīšana un esošo

⁸⁶MK 02.05.2012. noteikumi Nr.309 „Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža”

gaismekļu nomaiņa uz energoefektīviem LED tehnoloģiju gaismekļiem Rīgā”. Rezultātā pilsētā ir uzstādīti 1154 LED gaismekļi, kas ļauj par 30 % samazināt elektroenerģijas patēriņu. Papildus tam 7 elektrosadales skapji ir aprīkoti ar apgaismojuma līmeņa regulēšanas ierīcēm, kas ļauj pazemināt spriegumu nakts stundās, kad satiksmes intensitāte ielās ir pazeminājusies un līdz ar to pieļaujama apgaismojuma līmeņa pazemināšana.

Pie struktūrvienībām, kas pārskata periodā piedalījās šī mērķa realizācijā jāmin Mājokļu un vides departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Pašvaldības policija, RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, RPA „Rīgas gaisma”, SIA „Rīgas meži”, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, SIA „Rīgas ūdens”, Ārlietu pārvalde.

Budžets

Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta izpildes rādītāji liecina, ka 2012. gadā izdevumiem vides aizsardzībai no RP pamatbudžeta un investīciju līdzekļiem novirzīti Ls 1 569 100.

Nozīmīgākie projekti un programmas – Lietus ūdens kanalizācijas kolektora būvniecība Viestura prospektā, „Par bijušās Elektromašīnbūves rūpnīcas teritorijas piesārņojuma apjoma noteikšanu un sanācijas pasākumu izstrādāšanu”.⁸⁷

Secinājumi

„Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2011. – 2015. gadam” iekļauto pasākumu izpildes 2012. gadā un gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumu ietvaros pašvaldība ir vērsusies Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar piesārņojuma ierobežošanu no darbībām ar putošiem materiāliem un emisiju samazināšanu rūpniecības un enerģijas ražošanas uzņēmumos. Tomēr stacionāro piesārņotāju radītais piesārņojošo vielu daudzums ir salīdzinoši mazāks – lielākais gaisa piesārņojuma avots pilsētā ir autotransports, kura izmantošanu iedzīvotāju vidū iespējams mazināt, piemēram, turpinot attīstīt veloinfrastruktūru un sabiedriskā transporta, īpaši sliežu transporta pieejamību.

Lai saglabātu tīru vidi nākotnes Rīgā, pašvaldībai būtiski ir radīt priekšnosacījumus uz inovatīvām tehnoloģijām balstīta sabiedriskā transporta (piemēram, bezizmešu ūdeņraža autobusi un elektromobiļi) ieviešanai. Elektroauto perspektīvu izvērtēšanas nolūkā pilsētā gan vasarā, gan ziemas sezonā, RP SIA „Rīgas satiksme” pārskata gadā lēmusi par 8 elektromobiļu nomu, stāvvietu apsaimniekošanu.⁸⁸

Ņemot vērā, ka vieni no lielākajiem trokšņu piesārņojuma avotiem ir transports (autotransports, sliežu transports, lidosta un osta) un rūpniecības objekti, to iespējams mazināt uzstādot trokšņu aizsargekrānus un veidojot dabisko stādījumu joslas.

Nākamajos gados būtu jāaktivizē darbības Rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2009. – 2019. gadam, jo 2012. gadā netika realizēts neviens prettrokšņa pasākums.

⁸⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

⁸⁸ www.leta.lv

Lai tiesībsargājošās iestādes veiksmīgāk varētu cīnīties ar publisko izklaides vietu īpašniekiem par trokšņošanu laikā no plkst. 23⁰⁰ līdz 07⁰⁰, pašvaldībai nepieciešamas lielākas pilnvaras trokšņotāju ierobežošanā. Pārskata gadā RD tika apkopoti un sagatavoti iesniegšanai VARAM un Tieslietu ministrijā priekšlikumi grozījumiem vairākos normatīvajos aktos. Piemēram, viens no priekšlikumiem ir licencēšanas sistēmas ieviešanas publiskās izklaides vietām.⁸⁹

Daudz resursu un darba pilsētā nepieciešams ieguldīt šķirotu atkritumu saimniecības ieviešanā, jo bez šīs jomas sakārtošanas nav iespējams nodrošināt atbilstošu vides kvalitāti Rīgas pilsētā. Kā arī atbilstoši ES normatīviem un Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2006. – 2012. gadam atkritumu saimniecībai šķirošanas jomā jābūt sakārtotai līdz 2015. gadam.

Arī ar privāto iniciatīvu aktivitātēm iespējams veicināt iedzīvotāju atbildīgu rīcību, piemēram, atkritumu šķirošanas jomā. Pārskata gadā atkritumu šķirošanas jomā galvaspilsētā tika realizēta arī privātās iniciatīvas un Latvijas zaļā punkta ideja pie 7 Rīgas Rimi un Supernetto veikaliem, uzstādot publisko stikla un plastmasa šķirošanas konteinerus.⁹⁰

Pilsētu zaļāku iespējams padarīt, veicinot arī siltumenerģijas un elektroenerģijas racionālu izmantošanu, tādēļ būtiska ir pašvaldības aktīva dalība ES līdzfinansētos pilsētas apgaismojuma tīkla modernizēšanas projektos un siltumcentrāļu modernizācijas veikšana. Pakāpeniski veicot LED tehnoloģiju ieviešanu pilsētas apgaismojumā, tiek modernizēta ne vien nolietotā apgaismošanas infrastruktūra, bet ietaupīta elektroenerģija.

Klaiņojošo un bezsaimnieka dzīvnieku skaita samazināšanas jeb populācijas kontroles ietvaros pašvaldībā turpinātas dažādas darbības, tomēr lielais Rīgas dzīvnieku patversmē uzņemto dzīvnieku skaits, liek apzināties, ka situācija klaiņojošo dzīvnieku jomā ir tālu no vēlamās un diemžēl lielā mērā atkarīga no cilvēku pašu atbildības.

Nozares eksperta viedoklis

Artis Zvirgzdiņš, arhitekts, arhitektūras platformas A4D galvenais redaktors

Deindustrializācijas norises pēdējās desmitgadēs ir nodrošinājušas to, ka gaisa kvalitāte Rīgā ir salīdzinoši laba, lielākie piesārņotāji ir nevis rūpniecība, bet auto transports. Netieši gaisa kvalitāti uzlabo komfortablāka un pievilcīgāka tramvaja ieviešana, rosinot cilvēkiem izvēlēties šo ekoloģiski draudzīgo transporta līdzekli.

No dabas un apstādījumu teritorijām, saprotamu iemeslu dēļ, labāk tiek uzturēti centram tuvie dārzi un parki, problemātiskāk ir ar mežiem pilsētas nomaļākajās daļās.

Rīgai ir ļoti daudz ko darīt, lai veicinātu energoresursu racionālu izmantošanu. Pirmkārt jau nepietiekama ir rīcība mājokļu renovācijas, siltināšanas jomā, kurā nepieciešami straujāki soļi, visaptverošākas programmas, aktīvāk iesaistot arī iedzīvotājus šo jautājumu risināšanā, līdz ar to – savas dzīves vides kvalitātes uzlabošanā.

⁸⁹ www.leta.lv

⁹⁰ www.nozare.lv

Kopumā atzinīgi vērtējama esošā ielu un ēku kāpņu telpu apgaismojuma pakāpeniska nomaiņa ar energoefektīvākajām LED lampām.

Atkritumu šķirošanas jomā – pieredze rāda, ka sīki uzraksti uz konteineriem ir nepietiekami. Būtu vērts rosināt atkritumu savākšanas kompānijas papildināt konteinerus ar viegli uztveramām, liela izmēra infografikām, kas vēstītu par konkrēto atkritumu veidu, kam kontainers paredzēts.

Domājot par bioloģisko daudzveidību parkos, svarīgi uzturēt līdzsvaru starp kopšanu, tīrīšanu un dabisku vides attīstību, kas varētu nodrošināt barības bāzi, piemēram, vāverēm vai kādiem meža putniem, kuru klātbūtne centra parkos pilsētu darītu tīkamāku.

Stratēģiskā mērķa M10 „Zaļa pilsēta ar labu vides kvalitāti” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads						Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
		2007	2008	2009	2010	2011	2012			
Gaisa kvalitāte pilsētā: Reižu skaits, kad tiek pārsniegta direktīvā pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10	RD Mājokļu un vides departaments	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Nepārsniedz
		87	69	46	30	10	8			
Vides piesārņojums ar troksni: To iedzīvotāju daļa (%), kas naktī pakļauti par 55Db (A) lielākam troksnim	RD Mājokļu un vides departaments	2007	2008	2009	2010	2011	2012	⇒	⇒	
		39	39	39	39	39	39			
Sašķirotu atkritumu daudzums (tūkst. t.)	RD Mājokļu un vides departaments	2006 24 182	2007 24 264	2008 24 375	2009 19 829	2010 40 445	2012 40754	↑	↑	Palielinās

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

M11 Droša pilsētvide

Viens no galvenajiem pilsētas pārvaldes uzdevumiem ir radīt drošu pilsētvidi, ko iespējams panākt, attīstot gājējiem, transportam un velosipēdistiem paredzēto ceļa infrastruktūru. Savukārt visaptverošas videonovērošanas sistēmas izveide, apgaismojuma kvalitātes uzlabošana un policijas pakalpojumu pieejamība ir būtiski priekšnoteikumi noziedzības profilaksē.

Pašvaldība katru gadu īsteno virkni pasākumu, lai uzlabotu un uzturētu drošību pilsētā, tai skaitā, nodrošinot atbilstošu apgaismojumu pilsētas teritorijā, attīstot un paplašinot videonovērošanas sistēmu, nodrošinot pašvaldības policijas pakalpojumus, īstenojot sociālās programmas iedzīvotājiem un pilnveidojot visu satiksmes dalībnieku drošas pārvietošanās iespējas.

Lai uzturētu kārtību Rīgas publiskajā zonā, vidēji dienā uz 1948 iedzīvotājiem uz ielas strādā 1 pašvaldības policijas darbinieks.⁹¹ 2012. gadā RPP darbinieki nodrošināja sabiedrisko kārtību 198 nozīmīgu masu pasākumu laikā, tai skaitā sniedzot atbalstu valsts drošības institūcijām, papildus savu tiešo pienākumu izpildei.

Lai samazinātu likumpārkāpumu skaitu, pārskata gadā tiek turpināts nodrošināt patruļas pie izglītības iestādēm. Paaugstinoties ārvalstu tūristu skaitam, organizēta patruļu skaita palielināšana Vecrīgā, palielināts ūdenssatiksmes un zvejniecības kontroles reidu skaits, kā arī sadarbībā ar RP SIA „Rīgas satiksme” kontrolieriem veikti reidi pilsētas sabiedriskajā transportā.

Nodrošinot drošu pilsētvidi, 2012. gadā, ir ierīkots papildus apgaismojums uz ielām un citos pilsētai un tās iedzīvotājiem publiskai lietošanai paredzētos objektos.

Viens no veidiem kā veicināt iedzīvotāju drošības sajūtu, sākot ar personisko mājokli un mājas pagalmu līdz pat apkaimes līmenim, ir ne tikai patruļvienību skaita izlīdzināšana visā pilsētas teritorijā, bet pašu iedzīvotāju aktīva iesaistīšanās savas dzīves vides drošības nodrošināšanā, savstarpēji sadarbojoties un veidojot dialogu ar policiju,

Kopš RPP Tūrisma nodaļas izveidošanas 2009. gadā ir ievērojami samazinājies ārvalstu tūristu apkrāpšanas gadījumu skaits kafējnīcās, restorānos un naktsklubos.⁹² Samazinājies ir arī pie administratīvās atbildības saukto ārvalstnieku skaits. 2012. gadā pie administratīvās atbildības tika saukti 542, savukārt 2011. gadā 738 ārvalstnieki.

Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājokļa) drošību pēc 2013. gada aptaujas⁹³ datiem ir palikusi nemainīga salīdzinot ar 2012. gada aptaujas rezultātiem – 60,9 % ir apmierināti, taču saglabājot būtisku pieaugumu attiecībā pret 2010. gadu – par 36 % (11.1. attēls). Sociāldemogrāfiskā grupa, kura visnegatīvāk vērtē savu un mājokļa drošību, ir

⁹¹Rīgas Pašvaldības policija Darba rezultātu pārskats 2012. gadā

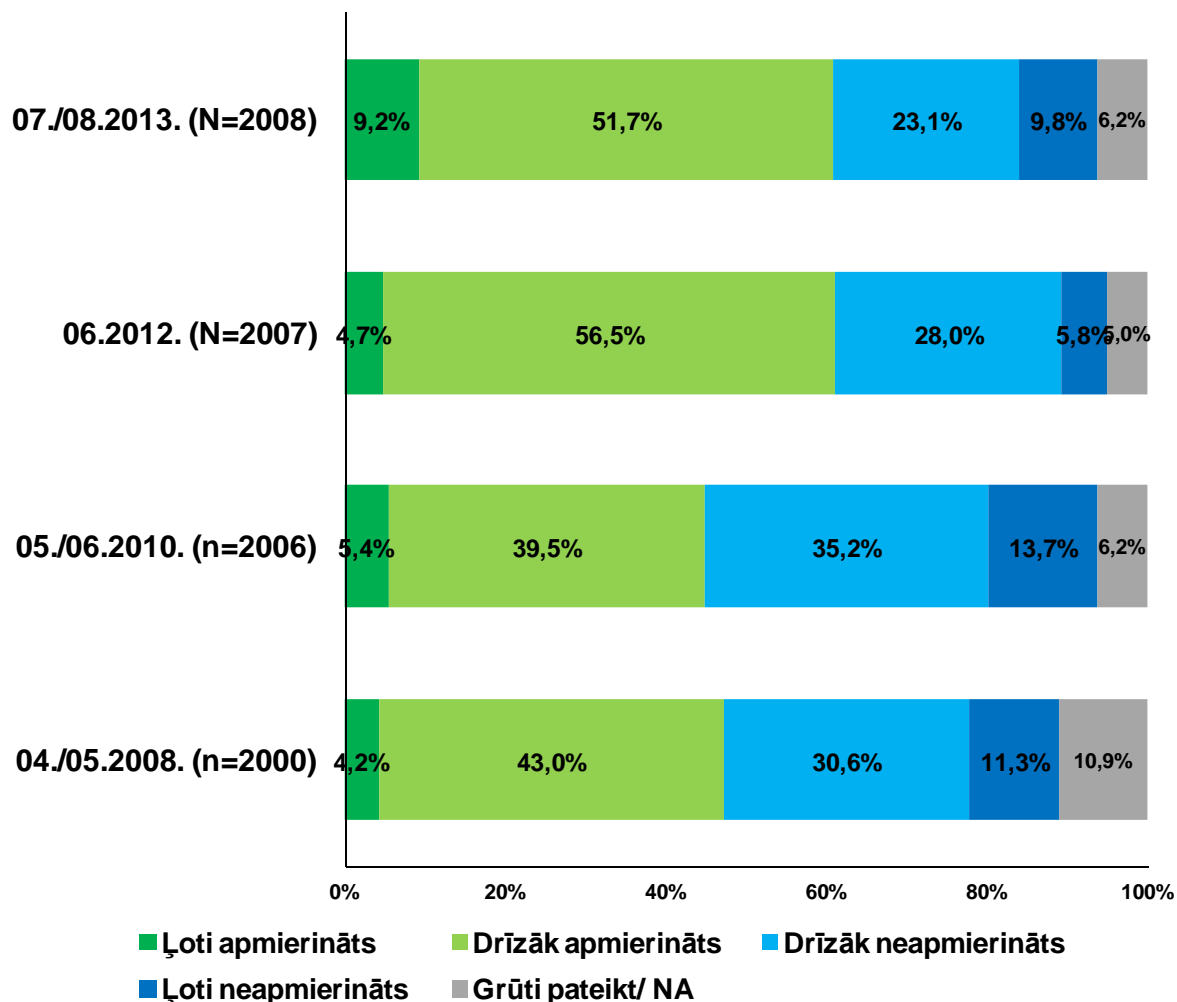
⁹²www.leta.lv

⁹³Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

iedzīvotāji vecumā no 55 līdz 64 gadiem, kā arī iedzīvotāji, kuru pamatnodarbošanās ir vadītāji.

11.1. attēls

Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko drošību Rīgā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa ietvaros ir izvirzīti 8 uzdevumi, aktivitātes tika veiktas visu uzdevumu ietvaros.

U11.1. Veicināt cilvēku drošību pilsētā

Uzdevuma ietvaros, rūpējoties par kārtību un drošību ielās, 2012. gadā pilsētā tika nodrošināts ikdienas dežūrdaļu un patruļu darbs, reģistrēti 76 408 notikumi, tai skaitā, 50 510 izsaukumi. Aizturēto personu skaits 13 966, tai skaitā, 453 no tām meklēšanā esošas personas.

Saņemti 304 zvani uz tūrisma informatīvo tālruni un palīdzība sniegta 534 ārvalstu tūristiem, kā arī sastādīti 4242 protokoli – paziņojumi par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem ārvalstīs reģistrētajiem transporta līdzekļiem.

Turpinās arī pilsētas videonovērošanas sistēmas uzturēšana. Videonovērošanas centrā tika reģistrēti 2421 pārkāpums un tiesībsargājošām iestādēm izsniegti 129 video ieraksti. Tiek veikta arī kārtības nodrošināšana pilsētas sabiedriskajā transportā sadarbībā ar RP SIA „Rīgas satiksme” kontrolieriem. Pārskata gadā veikti 1002 reidi pilsētas transportā, aizturot 108 personas, no kurām 84 bija izsludinātas meklēšanā.

Sabiedriskās kārtības nodrošināšanas ietvaros pilsētā par dažādu pārkāpumu izdarīšanu aizturētas 12 736 personas. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa ietvaros sastādīti 11 323 administratīvie protokoli un par RD saistošo noteikumu neievērošanu kontroles ietvaros sastādīti 6549 protokoli.

Sadarbojoties atbildīgajām pašvaldības iestādēm par drošību pilsētā ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldi un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, izstrādāta „Drošības rokasgrāmata”, kurā apkopota informācija par personīgās un īpašuma drošības jautājumiem, kuri ikdienā skar ikvienu Rīgas pilsētas iedzīvotāju.⁹⁴

Lai informētu sabiedrību par iespējām paaugstināt pilsētas drošības līmeni, palīdzētu metodiski risināt savstarpējās uzticēšanās veidošanu starp māju iedzīvotājiem un veidotu sabiedrības dialogu ar policiju, ir tapis projekts „Droša māja”. Projekta mērķis ir iedzīvotāju aktīva iesaistīšana savas dzīves vides drošības nodrošināšanā – mājā, sētā, mikrorajonā. Projekts palīdz iedzīvotājiem iegūt zināšanas un pieredzi drošības jomā, lai viņi spētu novērst apdraudējumus, kas iedzīvotājiem var rasties tuvējā apkārtnē. Projekts paredz iedzīvotāju, namīpašnieku, uzņēmēju, pašvaldības un policijas sadarbības veidošanu ar mērķi dzīvot drošā pilsētā.⁹⁵

U11.2. Uzlabot ielu un pagalmu apgaismojumu

Pārskata periodā veikta Ulmaņa gatves dzelzceļa pārvada un Brīvības pieminekļa apgaismojuma balstu tīrīšana un aukstā cinkošana.

Rūpējoties par apgaismojumu ne tikai uz ielām, bet arī citos pilsētai un tās iedzīvotājiem publiskai lietošanai paredzētos objektos, tika ierīkots apgaismojums Lucavsālas atpūtas zonā, Kronvalda parkā pie ķīniešu klasiskā stila paviljona, Lēpju ielas dzīvojamā masīva iekškvartālā veikta apgaismojuma rekonstrukcija Pļavnieku mikrorajona parkā Andreja Saharova ielā (1. kārtā) un Mežaparka lielajā estrādē. Ar apgaismojumu nodrošināts arī bērnu sporta laukums un BMX trase pie Mežaparka galvenās alejas. No jauna izbūvēts apgaismojums Daugavas promenādē no putnu novērošanas torņa līdz Dārziņiem, savukārt uz Vanšu tilta ir uzstādīti 28 prožektori, kas diennakts tumšajā laikā izgaismo tilta vantis.

Doma laukumā un 26 Vecrīgas ielās ir veikts svētku apgaismojuma uzstādīšanai nepieciešamais ielu apgaismojuma kapitālais remonts, kā arī papildus gada plānā paredzētajiem uzdevumiem tika nodrošināti Ziemassvētku dekoratīvās izgaismošanas darbi – tika uzstādīti 508 jauni LED dekori un uz kokiem un apgaismojuma līniju trosēm uzstādīta 541 jauna LED virtene, kā arī 409 iepriekšējos gados lietotas LED virtenes.

⁹⁴ www.rigasastrumi.lv

⁹⁵ www.rigasastrumi.lv

Gada laikā ir nomainīti 972 bojātie gaismekļi (2 % no gaismekļu kopskaita pilsētā) un 9,7 tūkstoši izdegušo spuldžu jeb katra piektā spuldze. Tāpat nodrošināta 45 700 gaismekļu funkcionēšana, ielu apgaismojumam patērējot 27 388 697 kilovatstundas (kWh) elektroenerģijas.

Galvaspilsētā pārskata gadā likvidēts 2061 pazemes kabeļu līniju bojājums, nomainīts 201 apgaismes balsts un 7,7 km avārijas stāvoklī esošo kailvadu līniju uz jauniem (Amka tipa) mūsdienīgiem piekarkabeļiem, nokrāsoti 659 apgaismes balsti. Nodrošināta 400 elektrosadales skapju apkalpošana, kā arī nomainīti 190 sarūsējušie un mehāniski bojātie kabeļskapji.⁹⁶

U11.3. Nostiprināt drošības faktoros pilsētā (pasākumi, akcijas), veicināt iedzīvotāju iesaisti, ziņojot par pārkāpumiem pilsētā

2012. gadā, lai veicinātu iedzīvotāju drošību, notika šādas akcijas un pasākumi:

- pastāvīga iedzīvotāju informēšana par ielu infrastruktūras rekonstrukcijas un būvniecības darbiem;
- informēšanas pasākumi par satiksmes drošību pirms mācību gada sākuma;
- Rīgas mācību iestādēs organizēti 1448 izglītojoši pasākumi, kuros skolēni informēti par drošības jautājumiem;
- turpināta akcijas „Nolīdzini apmales” īstenošana, kuras ietvaros nolīdzinātas 2800 apmales;
- turpināta akcija „Iedzīvotāj, informē par bedrēm Rīgas ielās!”.

Pārskata periodā jau otro reizi pilsētā notika velosezonas atklāšanas pasākums „Rīgas Velo nedēļa 2012”, savukārt jau vienpadsmito gadu Rīga kopā ar citām Eiropas pilsētām piedalījās akcijā „Mobilitātes nedēļa”, kuras tēma bija „Kustība pareizajā virzienā” un kuras ietvaros noritēja „Diena bez auto” organizēšana.

U11.4. Paaugstināt drošības uzturētāju darbības efektivitāti

Lai sekmīgi pildītu drošības uzturētāju darbības funkcijas, veikta 2 motociklu, 2 motorolleru, 3 kvadraciklu un 25 automašīnu iegāde (23 no tām aprīkotas ar GPS sistēmu). Tāpat arī tika organizēta patruļu skaita palielināšana Vecrīgā tūrisma sezonas laikā.

U11.5. Veicināt kvalitatīvu policijas pakalpojumu pieejamību sabiedrībai

RPP pārziņā darbojas uzticības telefons, kur iedzīvotāji var atstāt ziņojumus. 2012. gadā atstāto ziņojumu skaits bija 144.

Regulāri notiek pašvaldības policijas darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana dažādās mācību programmās, tai skaitā angļu un vācu valodas prasmju pilnveidošanā.

Realizējot divvirzienu komunikāciju ar sabiedrību, RPP sociālās vietnes *Twitter* konts ir bijis viens no populārākajiem un atzītākajiem sekotāju skaita ziņā starp valsts un pašvaldības iestāžu profiliem – 2012. gadā kontam bija 2223 sekotāji. *Twitter* kontā 2012. gadā publicēti 896 ieraksti, un sniegtas 392 atbildes uz tiešajiem jautājumiem (par 101 % vairāk nekā pērn).

⁹⁶ Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas gaisma” 2012. gada publiskais pārskats

Kopumā pārskata gadā RPP Twitter kontam pievienojušies 800 jauni sekotāji. Arī interneta vietnes Youtube.com RPP konta atpazīstamība strauji aug starp policijai būtiskām mērķu grupām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem – televīziju, radio un interneta vietnēm, kuri regulāri pārpublicē RPP profilā ievietotos materiālus. Youtube.com RPP kontā pārskata gadā publicēti 152 videomateriāli, kuri skatīti 3 058 010 reizi un tā profila abonētu skaits pieaudzis līdz 1165, kas ir par 66 % vairāk nekā pērn.⁹⁷

U11.6. Veidot sociālās programmas, lai mazinātu atkārtotu noziegumu izdarīšanu

RPP Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļa veic darbu ar uzskaitē esošajām ģimenēm, iesaistot tās dažādās sociālās programmās, sadarbojoties ar Rīgas Sociālajiem dienestiem un Bāriņtiesu. Darbs norit saskaņā ar katras ģimenes vajadzībām izstrādātiem individuāliem sociālās rehabilitācijas plāniem.

U11.7. Izveidot Rīgas pilsētas videonovērošanas sistēmu un saistīt to ar citām pašvaldības un valsts iestāžu realizētajām aktivitātēm noziedzības profilaksē

Attīstot RPP kompetencē esošā Videonovērošanas centra darbību, 2012. gadā iegādātas 6 video novērošanas kameras, lai aizstātu esošās salūzušās kameras. Tāpat nomainīts 1 serveris datu uzglabāšanai, veikta 13 serveru nomaiņa uz jaunās paaudzes video serveriem un modernizēta 1 videonovērošanas sistēma RPP teritoriālajās pārvaldēs.

Rīgas izglītības iestādēs līdz 2012. gada beigām kopumā uzstādītas 98 videonovērošanas sistēmas un 1082 videokameras.

Ar ERAF līdzfinansējumu pašvaldībā tiek realizēts projekts „Grīziņkalna kultūrvēsturiskā mantojuma tūrisma potenciāla stiprināšana” (Grīziņkalna koka arhitektūras kompleksa restaurācija), kura ietvaros pārskata gadā uzstādītas 6 novērošanas kameras Grīziņkalnā, Krāsotāju ielā 12, paredzot tās pievienot RPP Videonovērošanas centra sistēmai.

U11.8. Veicināt cilvēku drošību atrodoties pie ūdeņiem

Sākoties gan peldēšanas, gan zemledus makšķerēšanas sezonai, ūdenslīdēju, glābēju un civilās aizsardzības nodaļas darbinieki rīko informatīvus pasākumus, lai informētu sabiedrību par drošību uz ūdens un tā tuvumā. Piemēram, uzdevuma ietvaros Rīgas mācību iestādēs novadītas 72 lekcijas par drošību uz ūdens.

2012. gadā pilsētas pārraudzībā esošajās peldvietās izglābti 13 peldētāji, medicīniskā palīdzība sniegta 23 atpūtniekiem, kā arī pludmalē atrasti un pie vecākiem nogādāti 17 nomaldījušies bērni.⁹⁸

Peldsezonas laikā glābšanas posteņu darbība nodrošināta Daugavgrīvas un Vakarbuļļu peldvietu teritorijās.

Par ūdens satiksmes noteikumu neievērošanu sastādīts 51 administratīvā pārkāpuma protokols.

⁹⁷Rīgas Pašvaldības policija Darba rezultātu pārskats 2012. gadā

⁹⁸Rīgas Pašvaldības policija Darba rezultātu pārskats 2012. gadā

RD iestādes, kuras 2012. gadā veica aktivitātes šī mērķa sasniegšanā, ir RPP, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, RPA „Rīgas gaisma”, Satiksmes departaments, RPA „Rīgas satiksme”, Informācijas tehnoloģiju centrs.

Budžets

2012. gadā RP no Rīgas pilsētas pamatbudžeta sabiedriskās kārtības un drošības mērķiem izlietoja Ls 10 865 300. No tiem pamatbudžetu veido policijas darbībai izlietotie Ls 10 836 800, kā arī Ls 28 500 izlietoti iepriekš neklasificētiem sabiedriskās kārtības un drošības pakalpojumiem.⁹⁹

Secinājumi

Mērķis par drošas pilsētvides veidošanu aptver dažādu pasākumu kopumu un institūciju mijiedarbību gan valsts, gan pašvaldības līmenī. 2012. gadā pašvaldība ir veikusi uzlabojumus gan atbilstošās infrastruktūras, gan pašvaldības iestāžu sniegto atbalsta pakalpojumu jomā. Tāpat ir īstenoti pasākumi, lai uzlabotu sadarbību ar iedzīvotājiem un pilsētas viesiem drošas pilsētvides nodrošināšanā, maksimāli veicinot preventīvas darbības.

Pakāpeniski paplašinot videonovērošanas sistēmu pārklājuma tīklu pilsētā, atbildīgajām institūcijām iespējams ātrāk reaģēt uz sabiedriskās kārtības pārkāpumiem, noziedzīgiem nodarījumiem, kā arī videonovērošanas kameru klātbūtne sabiedriskās vietās var kalpot kā preventīvs līdzeklis un atturēt veikt noziedzīgas darbības.

Lai paaugstinātu iedzīvotāju drošību, nepieciešams nodrošināt pietiekamu patruļekipāžu un kājnieku patruļu skaitu Rīgas apkaimēs. Pārskata gadā pašvaldības policijas papildus patruļas sākušas strādāt Ķengaragā, Pļavniekos un Purvciemā, galvenokārt patrulējot apkaimju iekškvartālos.¹⁰⁰

Būtiska ir sabiedrības līdzdalības rīku ieviešana un pilnveidošana drošas pilsētvides radīšanā, jo aktīva līdzdalība un sadarbība attiecīgajos procesos veicina iedzīvotāju atbildības paaugstināšanos un atbildīgo iestāžu koordinētu darbību problēmu risināšanā.

2012. gadā tāpat kā pērn aizturēti 689 nepilngadīgi likumpārkāpēji. Tas ir par 43,5 % vairāk nekā 2010. gadā, kad tika aizturēti 480. Lai veiksmīgi risinātu nepilngadīgo likumpārkāpēju problēmu, ir jāturpina motivēt jauniešus nodarboties ar lietderīgām nodarbēm, piemēram, popularizējot lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas, savukārt sadarbojoties atbildīgajām institūcijām, jāapmeklē šo jauniešu ģimenes un jāmeklē likumu pārkāpšanas iemesli.

Nozares eksperta viedoklis

Pēteris Leiškalns, Sociālo tiesību eksperts

Drošības nostiprināšanai ilgā termiņā citu pasākumu starpā kā ļoti svarīgi ir Rīgas mācību iestādēs organizētie izglītojoši pasākumi, kuros skolēni informēti par drošības jautājumiem.

⁹⁹ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

¹⁰⁰ www.leta.lv

Patruļu skaita palielināšana Vecrīgā tūrisma sezonas laikā ir ļoti būtiska, svarīga noteikti ir arī jaunas tehnikas iegāde, bet, iespējams, ka starp motocikliem, motorolleriem, kvadracikliem un automašīnām varētu parādīties tādas pozīcijas, kā velosipēdi.

Darbs ar sabiedrību, ko RPP veic ar sociālās vietnes Twitter starpniecību, ir labs divvirzienu komunikācijas veids ar policijai būtiskām mērķu grupām. Svarīgi, ka tiek sniegtas atbildes uz tiešajiem jautājumiem, kas ļauj kopumā paaugstināt sabiedrības informētību un drošību.

Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļas darbs ar uzskaitē esošajām ģimenēm, iesaistot tās dažādās sociālās programmās, ir ļoti svarīgs gan no šā brīža drošības, gan sabiedrības labklājības un drošības aspekta nākotnē.

No drošības un noziedzības profilakses skatupunkta ieteicams būtu uzstādīt kameras bērnu rotaļu laukumos parkos, kur pēc tumsas iestāšanās norisinās pusaudžu un pieaugušo spēles ar alkoholu un bērniem paredzētu inventāru. Iespējams, ka parkos izvietotajos bērnu rotaļu laukumos ir jāizvieto informācija, ka tajos diennakts gaišajā laikā drīkst uzturēties tikai bērni un personas, kas viņus pavada, bet diennakts tumšajā laikā uzturēties nedrīkst.

Stratēģiskā mērķa M11 „Droša pilsētvide” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010			
Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem	CSP	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	↓	↓	Samazinās
		350	275	357	349	349	362	317			
Ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās	CSDD	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Samazinās
		16183*	17848	14014	8652	9043	7678	7539			
Ceļu satiksmes negadījumos ievainoto skaits	CSDD	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Samazinās
		2123	2331	1932	1489	1632	1661	1659			
Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits	CSDD	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↓	Samazinās
		70	70	46	39	32	28	31			

Tendence	↑	↓	↑	↓
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

M12 Pilsēta ar kvalitatīvu mājokli

Stratēģijā izvirzītais mērķis ir veicināt finansiāli pieejamu mājokļu piedāvājumu pilsētā, nodrošināt sociālo mājokļu celtniecības programmas, kā arī veicināt dzīvojamo ēku modernizāciju.

Kvalitatīvs mājoklis ar atbilstošām ērtībām ir sabiedrības pamatvajadzība un viens no iedzīvotāju labklājības rādītājiem. Dzīvojamo fondu Rīgā veido gan privātā, gan valsts un pašvaldības īpašumā esošas ēkas.

Pārskata gadā RD apstiprināta Rīgas pašvaldības dzīvojamā fonda attīstības programma 2014. – 2018. gadam, kas izstrādāta ar mērķi nodrošināt SIA „Rīgas pilsēt būvnieks” pamatkapitālā ieguldīto brīvo un piekrītošo zemes gabalu lietderīgu un finansiāli izdevīgu izmantošanu, lai apmierinātu pieprasījumu pēc pašvaldības un sociālajiem dzīvokļiem.

Pārskata gadā tika pieņemti saistošie noteikumi¹⁰¹, kas nosaka, ka ar paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokļu likmi 3 % apmērā no būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības tiks apliktas vidi degradējošas, sagruvušas un cilvēku drošību apdraudošas būves, nolūkā veicināt to sakārtošanu vai nojaukšanu, lai novērstu cilvēku drošības apdraudējumu un pilsētas ainavas bojāšanu.

Pārskata gadā tika izstrādāta Rīgas pilsētas pašvaldības īpašuma pārvaldības stratēģija 2013. – 2017. gadam. Dokumenta galvenais pamatuzdevums ir attīstības plānošanas procesa stiprināšana Rīgas pilsētas īpašuma pārvaldībā, lai šis nozīmīgais pašvaldības resurss tieši vai pastarpināti dotu labumu katram rīdziniekam.

2012. gada sākumā pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā Rīgā rindā bija reģistrētas 7052 ģimenes (personas).¹⁰² Salīdzinot ar 2011. gada sākumu, tas ir par 933 ģimenēm (personām) jeb 11,7 % mazāk, kas skaidrojams ar to, ka pārskata gadā iedzīvotājiem tika piešķirti dzīvokļi, kas tika uzbūvēti 2011. gadā – Ulbrokas ielā 13 (792 dzīvokļi) un Valdeķu ielā 58b (220 dzīvokļi). Tomēr mājokļu jomas speciālisti pauž viedokli, ka sociālo mājokļu jautājums nav atrisināms tuvāko gadu laikā, ņemot vērā gan būvniecības procesa ilgumu un zemes gabalu ar labām komunikācijām trūkumu, gan arī finanšu līdzekļu nepietiekamību.

Pārskata gadā situācija mājokļu tirgus jomā liecina, ka Rīgā pirkuma darījumu skaits ar dzīvokļiem 2012. gada 11 mēnešos attiecībā pret 2011. gada attiecīgo periodu ir audzis par 24,2 %, bet ar savrupmājām par 15,5 %. Dzīvokļu darījumu skaits Rīgā ir ievērojami lielāks par māju darījumu skaitu – 11 mēnešos notikuši nepilni 7000 dzīvokļu darījumu, kas veido gandrīz 90 % no visiem Rīgas mājokļu darījumiem.¹⁰³ Salīdzinoši 2011. gada 11 mēnešos galvaspilsētā notikuši gandrīz 5500 darījumu ar

¹⁰¹RD 18.12.2012. saistošie noteikumi Nr.197 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā”

¹⁰²Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārskats par dzīvokļu rindu virzību 2012. gadā

¹⁰³Latio Mājokļu tirgus pārskats, 2012. gada decembris

dzīvokļiem, bet ar mājām ap 700.¹⁰⁴ Redzams, ka darījumu skaits ar dzīvokļiem salīdzinot ar iepriekšējo gadu Rīgā turpina pieaugt. Lielā mērā tas saistīts ne tikai ar vietējo pircēju, bet arī ar ārvalstu pircēju pieprasījumu, jo iegādājoties īpašumu tiek piedāvāta iespēja saņemt termiņuzturēšanās atļauju Latvijā, kas savukārt ļauj brīvi pārvietoties Šengenas zonā.

2012. gadā uzbūvēto dzīvojamo ēku kopējā platība Rīgā veidoja 72,9 tūkstošus m², kas salīdzinot ar 2011. gada rādītāju, kad tika izbūvētas dzīvojamās ēkas 132,1 tūkstošu m² platībā, ir par 45 % mazāk.¹⁰⁵ Tomēr kopumā jāatzīmē, ka mājokļu celtniecības tendence galvaspilsētā pēc valsts ekonomiskās krīzes sāk atjaunoties (2010. gadā tika uzbūvēti dzīvokļi vien 59,1 tūkst. m² platībā), jo pārskata gadā zemes labiekārtošanas un dzīvojamo māju būvniecības darbus uzsākusi gan pašvaldība, gan privātie uzņēmēji.

Veicinot mājokļu pieejamību rīdziniekiem ar kustību traucējumiem, Rīgā kopumā ir uzstādīti un nodoti privātpersonu lietošanā 139 stacionārie un mobilie pacēlāji. Pārskata gadā par pašvaldības līdzekļiem ierīkoti 9 pacēlāji, no kuriem 2 esošie pacēlāji pārvietoti no vienas adreses uz otru.¹⁰⁶

2013. gadā, pēc aptaujas¹⁰⁷ rezultātiem, iedzīvotāju apmierinātība ar mājokļu piedāvājumu Rīgas pilsētā gada laikā ir pieaugusi par 6,5 procentpunktiem, sasniedzot 48 % apmierinātības līmeni (2012. gadā – 41,5 %). Kopš 2008. gada ievērojami krities negatīvi noskaņoto iedzīvotāju īpatsvars – ja 2008. gadā neapmierināti ar mājokļu piedāvājumu pilsētā bija 36 %, tad 2013. gadā šis īpatsvars bija sarucis līdz 25 % (12.1. attēls). Negatīvāku vērtējumu par mājokļu piedāvājumu pilsētā sniedza iedzīvotāji no Sarkandaugavas, Andrejsalas un Dzirciema apkaimēm.

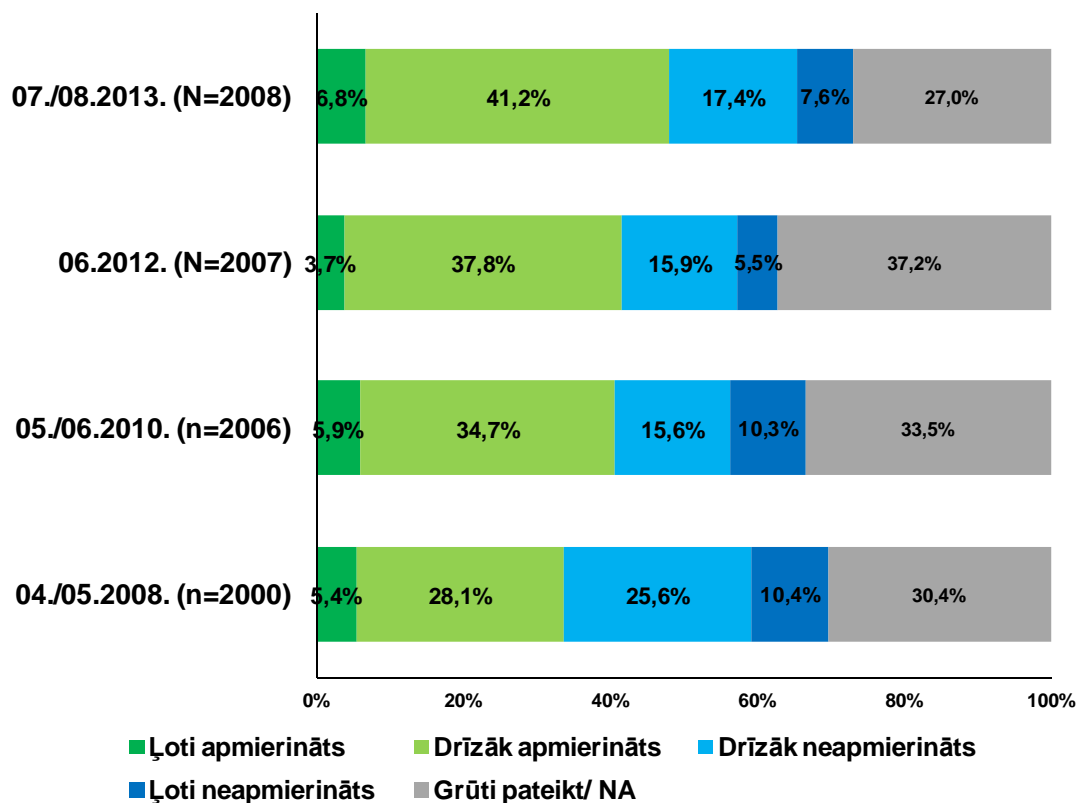
¹⁰⁴Latio Mājokļu tirgus pārskats, 2011. gada decembris

¹⁰⁵LR Centrālās statistikas pārvaldes dati

¹⁰⁶Rīgas domes Labklājības departamenta gadagrāmata „Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2012. gadā”

¹⁰⁷Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

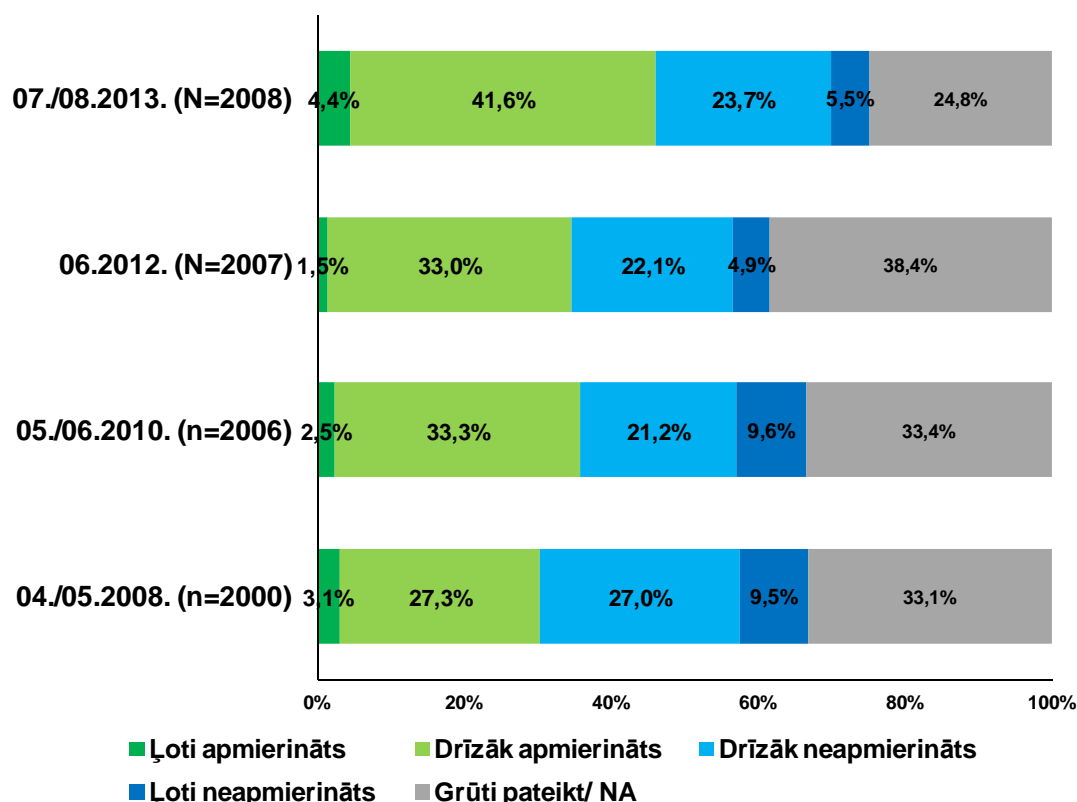
Iedzīvotāju apmierinātība ar mājokļu piedāvājumu pilsētā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Ievērojami ir augusi iedzīvotāju apmierinātība ar mājokļu kvalitāti pilsētā – no 30,4 % 2008. gadā līdz 46 % 2013. gadā (12.2. attēls). Bišumuižas un Jaunciema apkaimju iedzīvotāju mājokļu kvalitāti ir novērtējuši visaugstāk, turpretim Sarkandaugavas un Maskavas forštates iedzīvotāji – viszemāk.

Iedzīvotāju apmierinātība ar mājokļu kvalitāti pilsētā

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa ietvaros ir izvirzīti 7 uzdevumi, darbības tika veiktas visu uzdevumu ietvaros.

U12.1. Veicināt finansiāli pieejamu mājokļu piedāvājumu pilsētā un U12.2. Nodrošināt sociālo mājokļu celtniecības programmas

Pārskata gadā uzsākta dzīvojamo māju būvniecība Rīgā, Gaigalas ielā b/n, Mežrozīšu ielā 30 un Mežrozīšu ielā 34. Realizējot visu projektu tiks uzbūvētas četras pašvaldības dzīvojamās mājas ar 299 dzīvokļiem (193 vienistabas, 85 divistabu, 21 trīsistabu) ar māju kopējo platību 14 067,90 m². Dzīvokļi tiks izīrēti ģimenēm (personām), kuras reģistrētas dzīvokļu rindā.

Uzsākti zemes darbi Rīgā, Imantas 8. līnijā 1a. Projektā paredzēts izbūvēt trīs dzīvojamās mājas ar 287 sociālajiem dzīvokļiem, tai skaitā 8 invalīdu dzīvokļiem un 14 grupu dzīvokļiem personām ar garīgās attīstības traucējumiem. Māju kopējā platība 14 554,45 m².

U12.3. Veicināt privāto mājokļu renovāciju un labiekārtošanu

Dzīvojamo telpu apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu jautājumos tiek sniegtas tehniskās konsultācijas fiziskām un juridiskām personām. Kopumā 2012.

gadā saistībā ar RP darbību, kā arī augstāk minētajos jautājumos, tai skaitā par privāto mājokļu renovāciju un labiekārtošanu, pašvaldība sniegusi 2560 konsultācijas.

U12.4. Nodrošināt pašvaldības īpašumā esošo mājokļu renovāciju un infrastruktūras uzturēšanu, un uzlabošanu

Pārskata gadā pašvaldības īpašumā esošajos mājokļos veikti dažāda veida remontdarbi: veikts jumta remontdarbu 1. etaps Dolomīta ielā 1, veikts 6 duškabīņu remonts dažādu sociālo grupu kopdzīvojamā mājā Ieriķu ielā 2b, objektu konservācija veikta Aglonas ielā 35 k-1 un Ieriķu ielā 28, tehniskais slēdziens sagatavots par jumta stāvokli sociālajā dzīvojamā mājā Emmas ielā 3.

Sociālajā dzīvojamajā mājā Meldru ielā 58 pabeigta 2. būvniecības kārtā, kuras ietvaros veikta 115 dzīvokļu renovācija un lifta izbūve.

2012. gadā remonts veikts 56 pašvaldības īpašumā esošajos brīvajos (neizīrētajos) dzīvokļos. Savukārt neprivatizējamajos pašvaldības īpašumā esošajos (izīrētajos) dzīvokļos veikti dažādi remontdarbi: izremontētas koplietošanas telpas dažādu sociālo grupu kopdzīvojamajā mājā Eduarda Smiļģa ielā 44 un Mārupes ielā 39 – 1, izremontēts dzīvoklis Kapseļu ielā 25 – 1, renovēts dzīvoklis Dolomīta ielā 1 – 27, nomainīti logi Robežu ielā 13 – 13, saremontēta krāsns Sīmaņa ielā 3a – 38, atjaunoti apkures sildķermeņi Bauskas ielā 149 – 14 un uzstādītas elektroplītis Prūšu ielā 25a.

Sadarbībā ar privāto sektoru noslēgta vienošanās par remonta darbu veikšanu RP SIA „Rīgas pilsētbūvnieks” apsaimniekojamās mājās, kuras ietvaros tika noslēgti 55 līgumi.

2012. gadā pilsētas centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem tika pievienotas 3 dzīvojamās mājas (Šampētera ielā 1/2, 1/3 un 1/4). Izstrādes procesā atrodas tehniskie projekti 2 dzīvojamo māju (Sila ielā 8 un 16) tiešai pievienošanai pilsētas centralizētajam ūdensapgādes tīklam un ārējās kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijai.

Veikti iekškvartālu piebraucamo un koplietošanas ceļu, un teritoriju segumu atjaunošanas darbi 34 732 m². Piemēram, pie dzīvojamām mājām Ieriķu ielā 32, Dzelzavas ielā 11, 13, 15, 88 un 90, Kvēles ielā 15/13, Veldres ielā 7 un citur.

U12.5. Veicināt mājokļu pielāgošanu personām ar invaliditāti

Lai palielinātu personas iespējas dzīvot patstāvīgi un aprūpēt sevi, personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem un īpašām vajadzībām tiek piedāvāti servisa (pielāgoti) dzīvokļi.¹⁰⁸

29 personām ar invaliditāti pielāgotu mājokļu attīstības programmas ietvaros saskaņā ar saistošajos noteikumos¹⁰⁹ noteikto, pārskata gadā veikta mājokļa pielāgošana.

¹⁰⁸Rīgas pašvaldības dzīvojamā fonda attīstības programma 2014. – 2018. gadam

¹⁰⁹RD 2006. gada 14. novembra saistošie noteikumi Nr.59 „Par Rīgas pilsētas pašvaldības pabalstu mājokļa pielāgošanai personām, kuras pārvietojas ritenkrēslā”

Lai personas, kuras pārvietojas riteņkrēslā, varētu izklūt un iekļūt ēkā kurā dzīvo, šo personu mājokļos tiek uzstādīti riteņkrēslu pacelāji. 2012. gadā par pašvaldības līdzekļiem pacelāji uzstādīti 7 personu mājokļos un 2 iepriekš uzstādīti pacelāji pārvietoti no vienas adrese uz citu.

Turpināts darbs pie jautājumiem par drošas un pieejamas vides radīšanu personām ar invaliditāti, piemēram, RD attiecīgās jomas speciālistiem noorganizēts seminārs par vides pieejamības prasībām.

RP atbildīgās personas sniedz konsultācijas būvniecības ieceru projektētājiem, kā arī akceptē iesniegtos projektus, kontrolējot normatīvu ievērošanu jautājumos par drošas un pieejamas vides radīšanu personām ar invaliditāti.

U12.6. Izstrādāt dzīvojamā fonda monitoringa sistēmu

Pārskata gadā veikta ikgadējā ēku vizuālā un tehniskā apsekošana, un monitorings. Pēc šiem rezultātiem katru gadu, novembrī, tiek gatavotas nākamā gada māju remontdarbu tāmes, kā arī dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojums. Remontdarbi tiek norādīti izpildei prioritārā kārtībā.

U12.7. Veicināt siltumenerģijas un elektroenerģijas racionālu izmantošanu mājokļos

Enerģijas racionālas izmantošanas veicināšanas ietvaros 2012. gadā sagatavoti 60 energoaudita pārskati par situāciju apsaimniekotajos namos.

Pārskata gadā energoaudits veikts arī 7 sociālajās dzīvojamās mājās (Biešu ielā 6, Emmas ielā 3, Garozes ielā 15, Lubānas ielā 44/50, Ūnijas ielā 49, Ziepju ielā 13, Dolomīta ielā 1).

Veicināta iedzīvotāju informētība, tai skaitā, arī pašvaldībai piedaloties valsts informācijas kampaņā „Dzīvo siltāk”, un panākts, ka 2012. gadā renovācijai pieteiktas vairāk kā 50 mājas Rīgā, no tām 2012. gadā renovētas 13 mājas (Palmu ielā 4, Mazā Nometņu ielā 1, Albatrosu ielā 24, Kūdras ielā 8a, Šauļu ielā 2b, Gulbju ielā 28, Līvcieņa ielā 25, Līvcieņa ielā 27, Zaļā ielā 3, Gaujas ielā 34, Biķernieku ielā 103, Viestura prospektā 3, Ķīšezera ielā 13/1), kā arī noslēgti līgumi par struktūrfondu piesaisti vēl 20 māju renovācijai. 25 mājām sagatavoti lēmumi par ERAF finansējuma piesaisti ēku siltināšanai un sagatavoti 16 vienkāršotas renovācijas projekti.

Pārskata gadā veikta iepriekš renovēto dzīvojamo māju termofotografēšana renovācijas kvalitātes pārbaudei un turpināta visu dzīvojamo māju, kam tiek veikta renovācija, fotografēšana renovācijas procesa laikā.

Ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, izmantojot interneta vietni www.rea.riga.lv, 2012. gadā atvērtajā Rīgas enerģētikas aģentūras Energoefektivitātes informācijas centra ietvaros un izstādes „Vide un enerģija 2012” laikā konsultēti iedzīvotāji par māju energoefektivitātes un renovācijas jautājumiem. Lai panāktu renovācijas procesa kvalitātes uzlabošanu, tiek organizēti regulāri Energoefektivitātes informācijas centra Lietpratēju diskusiju kluba semināri par ēku renovācijas jautājumiem. 2012. gadā

organizēti 5 šādi semināri. Tāpat pārskata gadā pilsētas daudzdzīvokļu namu iedzīvotājiem noorganizētas ap 600 sapulces par nepieciešamību siltināt ēkas.

Pārskata gadā turpinātas darbības atvērto durvju dienu renovētās mājās, ietvaros. 2012. gadā organizēti 7 šādi pasākumi.

Uzdevuma pildīšanai darbības veiktas starptautisko projektu un izdalīto budžeta dotāciju līdzekļu ietvaros. Tā piemēram, ar pašvaldības finansiālu atbalstu 80 % apmērā projekta „Mājokļu energoauditi 2011” ietvaros, pēdējo divu gadu laikā veikti 102 daudzdzīvokļu māju energoauditi (no tiem pārskata gadā veikti 50 energoauditi), vienlaikus izstrādājot arī mājas energosertifikātu.

Šādas RD institūcijas 2012. gadā strādāja pie mērķa un tam pakārtoto uzdevumu īstenošanas: Mājokļu un vides departaments, Labklājības departaments, RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA „Rīgas pilsētbūvnieks”, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas pilsētas būvvalde.

Budžets

2012. gadā pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai no Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta un investīciju līdzekļiem novirzīti Ls 19 921 300, kas ir par 19 % vairāk nekā 2011. gadā.¹¹⁰

Secinājumi

Būtiski ir realizēt ritenkrēslu pacelāju uzstādīšanu rīdziniekiem un pilsētas viesiem ar kustību traucējumiem, tādējādi paaugstinot vides un mājokļu pieejamību šiem cilvēkiem.

Daudzdzīvokļu māju renovācija Rīgā noris gausi, piemēram, 2011. gadā tā nepārsniedz 1 % no nepieciešamā neatliekami renovējamo māju skaita (6000) un ir ar nepietiekošu aktivitāti arī valstī. Savukārt pēckara periodā pēc tipveida projektiem celto māju tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs un to ilgmūžības pagarināšanai, lai nodrošinātu pilsētu dzīvojamā fonda saglabāšanu, nepieciešams nodrošināt komplekso renovāciju tuvāko 10 – 20 gadu laikā.¹¹¹

Lai veicinātu ēku renovācijas gaitu daudzdzīvokļu mājām, tiesību dokumentos nepieciešams noteikt energoefektivitātes līmeni kWh/m² gadā apkurei uz mājas izmantojamo platību (dzīvokļi, izmantojamās nedzīvojamās telpas), kuru pārsniedzot mājas pārvaldniekam un dzīvokļu īpašniekiem jānodrošina mājas sagatavošana renovācijai (energoaudita izstrāde, tehniskais novērtējums, tehniskā projekta izstrāde un saskaņošana būvvaldē) tuvāko 3 gadu laikā un jāveic renovācija līdz 2018. gadam.¹¹²

¹¹⁰ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

¹¹¹ Avots: Rīgas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010. – 2020. gadam. Otrais progressa ziņojums

¹¹² Avots: Rīgas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010. – 2020. gadam. Otrais progressa ziņojums

Piesaistot ES struktūrfondu un citus finanšu līdzekļu avotus valsts un lielāko pašvaldību līmenī, piemēram, iespējams izveidot rotācijas fondus, ar mērķi izsniegt kredītus daudzdzīvokļu māju renovācijas veikšanai dzīvokļu īpašnieku biedrībām, dzīvokļu īpašnieku likumdošanā paredzētajā kārtībā pilnvarotām personām un energoservisa kompānijām (ESKO) uz laiku līdz 15 gadiem ar zemām un nemainīgām procentu likmēm.¹¹³

Viena no pašvaldības potenciālajām iespējām daudzdzīvokļu māju renovācijas veicināšanā ir tehniskā atbalstu sniegšana iedzīvotājiem, izstrādājot paraugdokumentāciju 12 pamata tipveida daudzdzīvokļu māju sēriju Rīgā renovācijai (energoaudits, tehniskais apsekojums un tehniskais projekts).¹¹⁴

Nozīmīga loma mājokļu jomas jautājumu sakārtošanā ir sadarbības īstenošanai starp pašvaldību un sabiedrību. Atzinīgi vērtējama SIA „Rīgas namu pārvaldnieks” un SIA „Rīgas pilsēt būvnieks” realizētā iniciatīva 2012. gada otrajā pusē – klientiem, kuri nebija pilnībā norēķinājušies par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, piedāvājot noslēgt mierizlīgumu par parāda pamatsummas pakāpenisku atmaksu, vienlaikus atbrīvojoties no aprēķinātās soda naudas. Rezultātā mierizlīgumam pieteicās aptuveni puse jeb 12 000 SIA „Rīgas namu pārvaldnieks” klientu, un 188 SIA „Rīgas pilsēt būvnieks” apsaimniekoto namu īrnieki, kas bija parādā par sniegtajiem pakalpojumiem.

Mājokļu tirgus jomā pārskata gadā dominē dzīvokļu darījumu skaits, kas veido gandrīz 90 % no visiem Rīgas mājokļu darījumiem.

Būtiskas administratīvās darbības pašvaldībā veiktas, lai ierobežotu graustu¹¹⁵ skaita palielināšanos: apstiprināti RD iekšējie noteikumi¹¹⁶, kas paredz kārtību kādā tiek veikta pilsētvīdi degradējošu, sabrukušu vai sabiedrisko drošību apdraudošo objektu apzināšana, uzskaitē un sakārtošana un pieņemti RD saistošie noteikumi¹¹⁷, kas paredz ar paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokļu likmi 3 % apmērā no būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības aplikt vīdi degradējošas, sagruvušas un cilvēku drošību apdraudošas būves.

Nozares eksperta viedoklis

Artis Zvirgzdiņš, Arhitekts, arhitektūras platformas A4D galvenais redaktors

Mājoklis neapšaubāmi ir pamatvajadzība un viens no pašiem galvenajiem dzīves kvalitātes un labklājības rādītājiem. Taču jaunie mājokļi ir nepieejami lielākajai Rīgas iedzīvotāju daļai to cenu dēļ. Lielie parādi par apkuri un citiem komunālajiem

¹¹³Rīgas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010. – 2020. gadam. Otrais progressa ziņojums

¹¹⁴Rīgas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010. – 2020. gadam. Otrais progressa ziņojums

¹¹⁵ Grausts – neapdzīvota vai saimnieciskajai darbībai neizmantojama kapitāla rakstura būve, kurai būtiski bojātas nesošās vai norobežojošās konstrukcijas, kas padara būves atjaunošanu tehniski neiespējamu vai ekonomiski neizdevīgu, kā arī netiek ievērotas šādu būvju uzturēšanai izvirzītās prasības vai ilgstoši ir pārtraukta iesāktas būvniecības ieceres realizācija, un šādas būves vizuālais izskats bojā pilsētas ainavu

¹¹⁶RD 2012. gada 20. marta iekšējie noteikumi Nr.15 „Kārtība, kādā sakārtojamas vai nojaucamas pilsētvīdi degradējošas, sabrukušas vai cilvēku drošību apdraudošas ēkas (būves) Rīgā”

¹¹⁷RD 2012. gada 18. decembra saistošie noteikumi Nr.197 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā”

pakalpojumiem apliecina, ka nozīmīgai iedzīvotāju daļai ir grūti nosegt ar esošo mājokli saistītās izmaksas, nerunājot par kādiem uzlabojumiem, māju renovāciju un kvalitātes paaugstināšanu.

Viens no būtiskākajiem ir dalītā īpašuma jautājums daudzdzīvokļu māju rajonos, kur atsevišķajiem daudzo dzīvokļu īpašniekiem ir vienkārši grūti vienoties par visas mājas apsaimniekošanu vai uzlabošanas pasākumiem.

Pēdējos gados pašvaldība daudz aktīvāk iesaistījies problēmu risināšanā, veidojot sociālo mājokļu piedāvājumu. Taču šādi jaunie Rīgas dzīvojamie kvartāli ir krietni nehumānāki un nepievilcīgāki par padomju laiku mikrorajoniem. Arī būvējot sociālās mājas ir ļoti būtiska ārtelpas kvalitāte, tāpēc arī tipveida risinājumu gadījumā nepieciešams laba arhitekta, ainavu arhitekta iesaistīšana.

Mājokļa kvalitātes aspekts neapšaubāmi ir arī energoefektivitāte. Siltināšanas jomā ir nepieciešami straujāki soļi, visaptverošākas programmas un jauni ceļi, kas rosinātu aktīvāk iesaistīt iedzīvotājus – privatizēto mājokļu īpašniekus šo jautājumu risināšanā, līdz ar to savas dzīves vides kvalitātes uzlabošanā.

No sociālā un ekonomiskā viedokļa atzinīgi vērtējama pilsētas namu apsaimniekošanas uzņēmumu īstenotā iniciatīva klientiem, kas bija parādā saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, piedāvāt mierizlīgumu par parāda pamatsummas pakāpenisku atmaksu, atbrīvojot no aprēķinātās soda naudas. Kā liecina rezultāti, tas bija konkrēts risinājums, no kura ieguvēji galu galā ir abas puses.

Pašvaldībai aktīvāk jāiesaistās pašai un jāmeklē jauni un iedarbīgi veidi, kā vairāk iedzīvotāju, namu īpašnieku iesaistīt savu mājokļu renovācijā, energoefektivitātes uzlabošanā. Iespējams, viens no nepietiekami izmantotiem ir ESKO modelis, kur kompānija, kas investē enerģiju taupošos pasākumos, ievieš šos pasākumus un veiktās investīcijas atpelnā no panāktā energoresursu ietaupījuma ilgākā laika posmā, saglabājot iedzīvotājiem komunālos maksājumus apmēram tajā pašā līmenī. Noteikti viens no risinājumiem varētu būt arī renovācijas projektu paraugdokumentācijas izstrāde tipveida sēriju mājām.

Arī padomju laika mikrorajonu namu renovācijas gadījumā nepieciešami kompleksi risinājumi, domājot par apkaimi, mikrorajonu kopumā.

Pēteris Leiškalns, sociālo tiesību eksperts

Atsaucoties uz Rīgas domes 2010. gada 15. jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.80 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā” būtu nepieciešams papildināt tos ar noteikumiem, kas nodrošina pašvaldības sociālā dzīvojamā fonda efektīvu izmantošanu tikai ģimenēm (personām), kurām tas konkrētajā laika posmā ir nepieciešams.

Stratēģiskā mērķa M12 „Pilsēta ar kvalitatīvu mājokli” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads							Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012			
Uzbūvētas dzīvojamās ēkas (tūkst. m ² kopējās platības)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↓	↓	Pieaug
		349,2	453,7	389,5	192,7	59,1	132,1	72,9			
Dzīvojamā fonda apsaimniekošana (santīmi uz 1 m ²)	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Samazinās
		17,4	20,4	32,1	33,6	31,6	32,7	33,6			

Tendence	↑	↓	↑	↓
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

M13 Iedzīvotājiem tuva efektīvas pārvaldes pilsēta

Efektīva un caurredzama pilsētas pārvalde ir būtisks priekšnoteikums, lai veidotu Rīgu par pilsētu, kas vērsta uz iedzīvotāju, uzņēmēju, kā arī viesu vajadzību nodrošināšanu un attīstībai labvēlīgas vides radīšanu.

Pārskata gadā pašvaldībā tika nodrošināta attīstības plānošanas dokumentu sagatavošana:

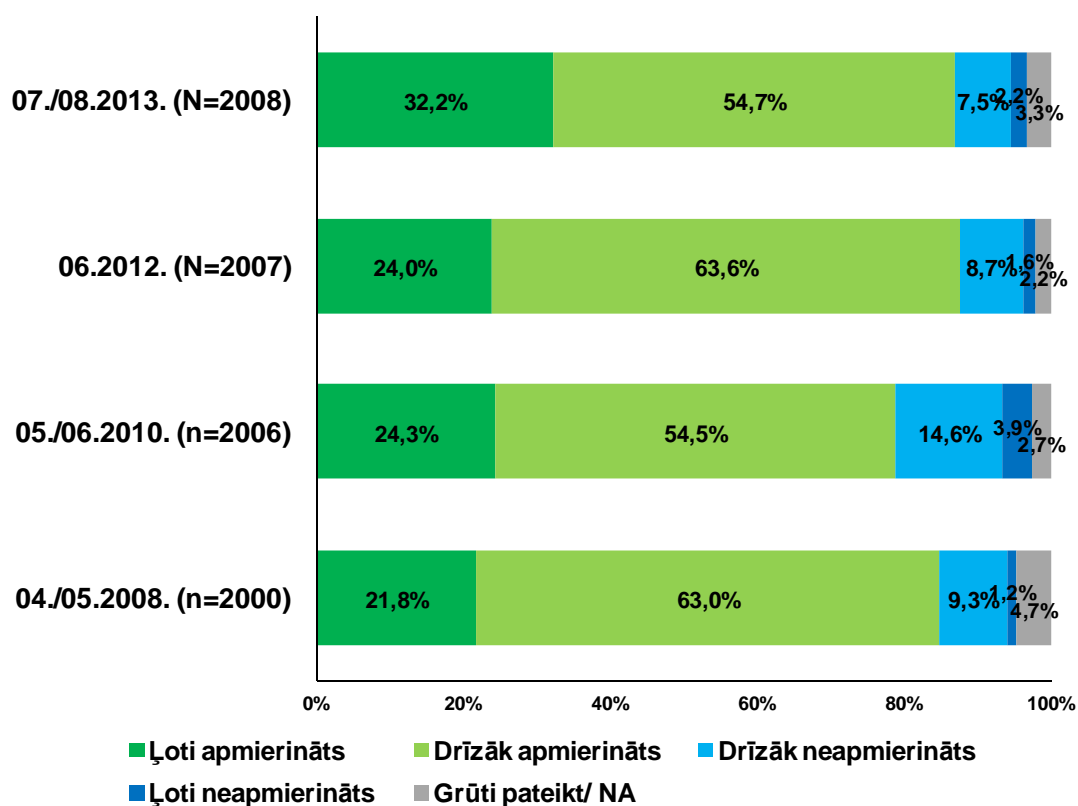
- Rīgas attīstības programmas izstrāde nākamajam plānošanas periodam 2014. – 2020. gadam
- Rīgas ilgspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam aktualizācija,
- uzsākta jauna Rīgas teritorijas plānojuma izstrāde.

Pašvaldības darbības optimizācijas un efektīvas darbības nodrošināšanas ietvaros aktīvi tiek strādāts pie e-pakalpojumu ieviešanas dažādās pašvaldības darbības jomās, un, sadarbojoties ar valsts pārvaldi, pakāpeniski tiek īstenota pašvaldības informācijas un komunikācijas pakalpojumu sasaiste ar valsts elektronisko pakalpojumu sistēmām.

Aptaujas¹¹⁸ rezultāti liecina, ka dominējošo daļu (86,9 %) iedzīvotāju Rīga apmierina kā vieta, kur dzīvot un strādāt, jāpiezīmē, ka šis ir viens no visaugstāk novērtētajiem aspektiem (13.1. attēls).

¹¹⁸Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

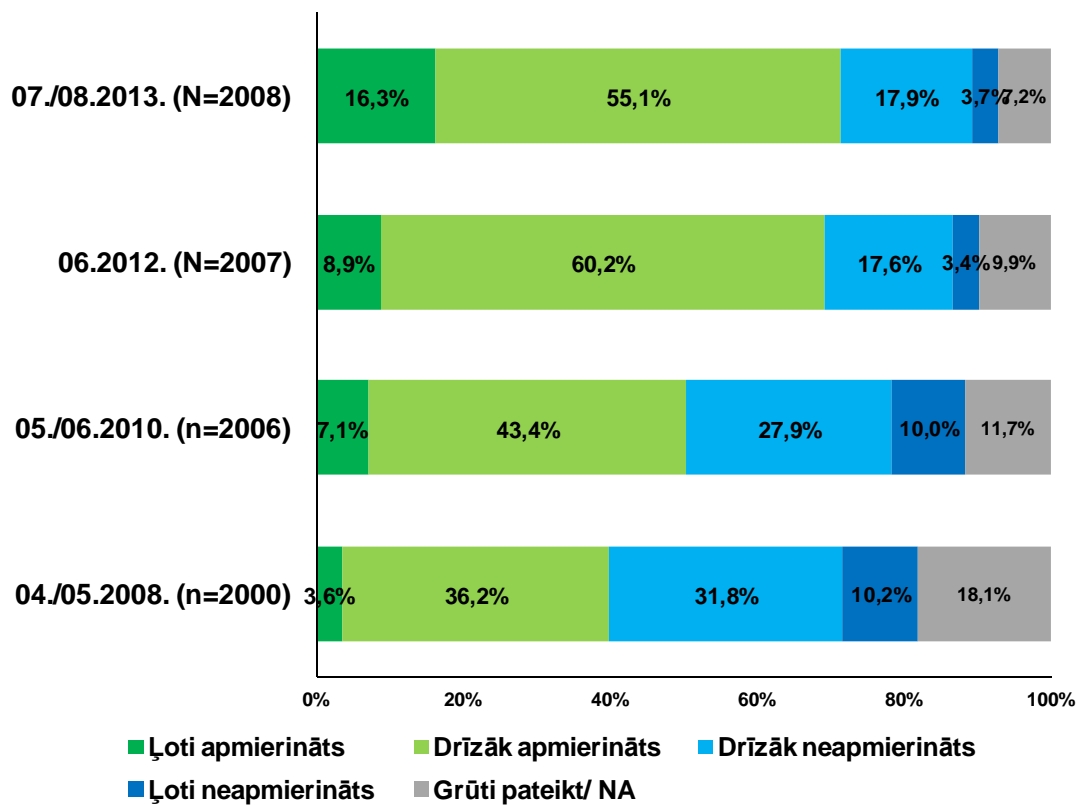
Iedzīvotāju apmierinātība ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot un strādāt

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Pārliecinoši pozitīvs ir arī Rīgas pašvaldības darba vērtējums – 71,4 % rīdzinieku tas apmierina, savukārt neapmierina 21,5 % (13.2. attēls). Jāatzīmē, ka šis ir augstākais rādītājs kopš tiek veikta aptauja.

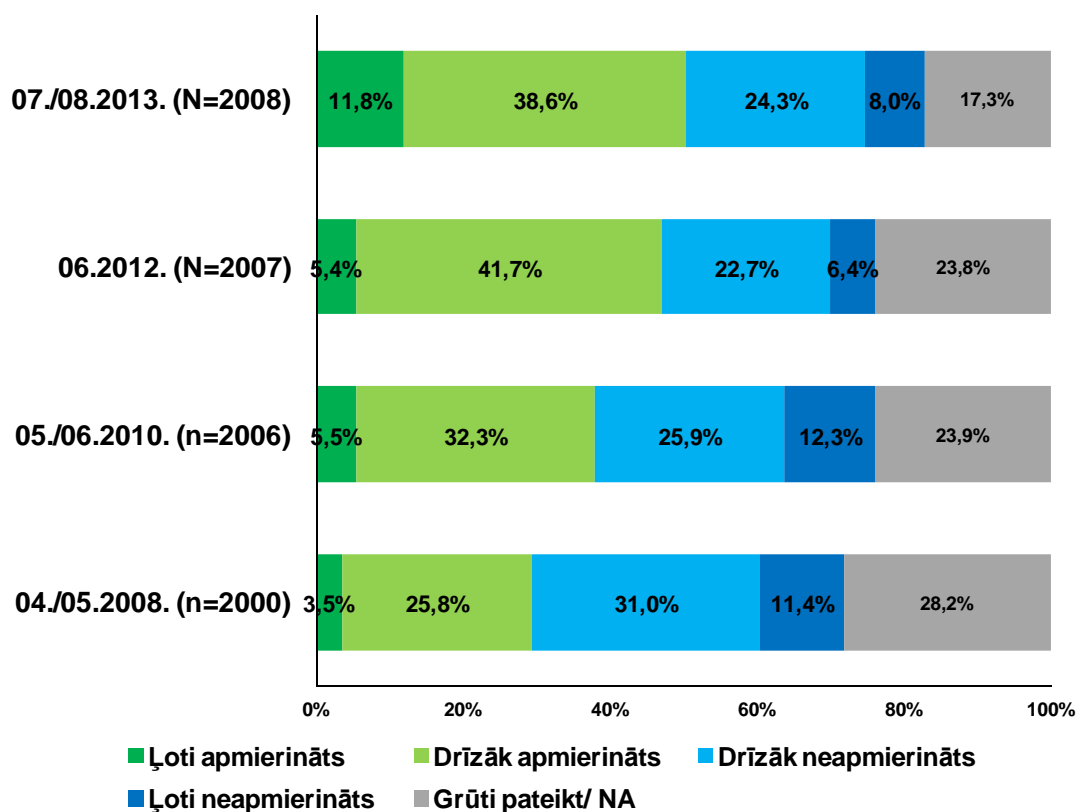
Iedzīvotāju apmierinātība ar Rīgas pašvaldības darbu

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Vērtējot iespējas saņemt informāciju par pašvaldības darbu (t.sk. plāniem, lēmumiem utt.), iedzīvotāji bija kritiskāk noskaņoti – apmierinātību izteica vairs tikai puse (50,4 %) respondentu, savukārt neapmierināti ir gandrīz trešdaļa (32,3 %) iedzīvotāju (13.3. attēls).

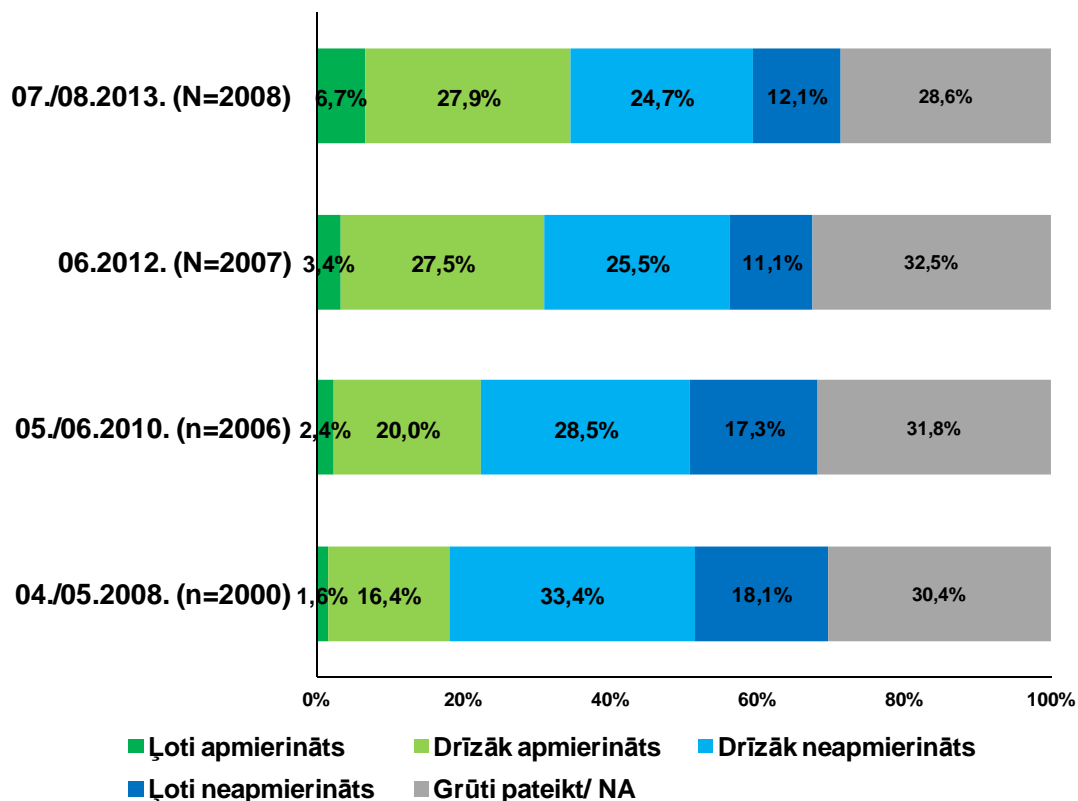
Iedzīvotāju apmierinātība ar iespējam saņemt informāciju par pašvaldības darbu

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Kritiski rīdzinieki ir noskaņoti ar iespējam piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli – apmierinātību izteica vien 34,6 % iedzīvotāju un gandrīz tikpat daudz – 36,8 % neapmierinātību. Jāpiebilst gan, ka neskatoties uz kritisko vērtējumu, salīdzinājumā ar 2008. gadu, kad apmierinātības līmenis bija vien 18 %, tas ir audzis gandrīz uz pusi (13.4. attēls).

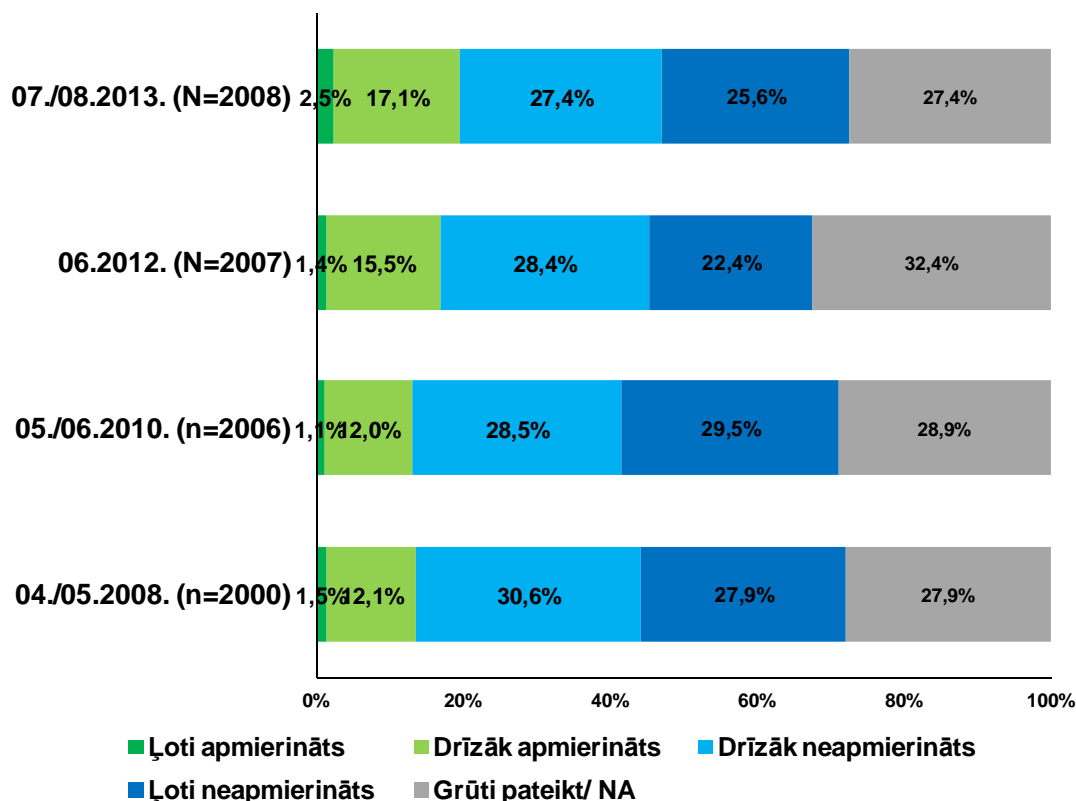
Iedzīvotāju apmierinātība ar iespējam piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Pavisam kritiski iedzīvotāji ir noskaņoti attiecībā uz iespējam ietekmēt pašvaldības lēmumus – neapmierinātību izteica vairāk kā puse (53 %), savukārt apmierinātību vien 19,6 % (13.5. attēls). Jāatzīmē, ka šis ir visnegatīvāk vērtējais aspekts aptaujas ietvaros. Analizējot atbildes sociāldemogrāfiskajās grupās, visnegatīvāk bija noskaņoti iedzīvotāji vecumā virs 65 gadiem un ar zemiem ienākumiem.

Iedzīvotāju apmierinātība ar iespējam ietekmēt pašvaldības lēmumus

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Mērķa „Iedzīvotājiem tuva efektīvas pārvaldes pilsēta” ietvaros ir izvirzīti 6 uzdevumi un darbības tika veiktas visu uzdevumu ietvaros.

U13.1 Nodrošināt pilsētas attīstības plānošanas dokumentos iekļauto nostādņu efektīvu darbību, plānoto aktivitāšu uzraudzību, koordināciju, izvērtēšanu un sasaisti ar pašvaldības budžetu

Īstenojot 2012. gada pašvaldības budžetu, ir nodrošināta sekmīga ieņēmumu daļas izpilde un budžeta izdevumu daļas kontrole, būtiski samazinot iepriekš plānoto deficītu pārskata gadā. Tika nodrošināti resursi pašvaldības pamatfunkciju izpildei, kā arī iespēju robežās pašvaldības attīstības projektu, it īpaši ES projektu īstenošanai. Savukārt, plānojot 2013. gada budžetu, finanšu resursi tika galvenokārt paredzēti pašvaldības pamatfunkciju izpildei un iepriekš uzņemto saistību segšanai.

2012. gads pašvaldībā saistīts ar attīstības plānošanas dokumentu tapšanu: Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam aktualizāciju un Rīgas attīstības programmas 2014. – 2020. gadam izstrādi. Būtiskākās lietas, kas veiktas augstāk minēto attīstības plānošanas dokumentu izstrādes ietvaros:

- darba grupu, tematisko darba grupu un RD Pilsētas attīstības departamenta darba grupas izveide, kā arī vairāku sanāksmju organizēšana to ietvaros;
- veikts darbs ar dažādām mērķgrupām – kaimiņu pašvaldībām, valsts institūcijām, dalība diskusiju cikla „Nākotnes Rīga jau top!” ceturtajā sarunā „Rīgas attīstības plānošana – ieceres uz papīra un realitāte”, tikšanās Latvijas arhitektu savienībā, dalība SEB bankas konferencē par Latviju kā finanšu centru u.c.;
- sagatavots esošās situācijas apraksts un SVID analīze;
- Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam aktualizācijas ietvaros ir veikta prioritāro teritoriju, zaļā tīklojuma struktūras, transporta infrastruktūras un citu nepieciešamo telpiskās perspektīvas karšu izstrāde;
- veikti šādi pētījumi „Pakalpojumu pieejamības un kvalitātes novērtējums apkaimju līmenī”, „Demogrāfiskā situācija un attīstības prognozes Rīgā un tās aglomerācijā”, „Rīgas attīstības teritoriju potenciāla izvērtējums” izstrāde, „Rīgas aglomerācijas robežu precizēšana” u.c.

Pārskata gadā pašvaldībā tika uzsākta arī jauna Rīgas teritorijas plānojuma izstrāde, kura ietvaros veikts pētījums „Esošās situācijas izpēte jauktas apbūves, ražošanas un centra apbūves teritorijās un neapbūvēto zemesgabalu identificēšana Rīgas pilsētā” un pilotpētījums „Imantas un Zolitūdes iedzīvotāju vērtējums dzīvei apkaimē”.

Uzdevuma ietvaros notiek arī ikgadējās pilsētas attīstības uzraudzība atbilstoši Rīgas attīstības plānošanas dokumentiem. Sagatavots „2011. gada pārskats par Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025. gadam un Rīgas attīstības programmas 2010. – 2013. gadam ieviešanu”.

2012. gadā RD Birokrātijas apkarošanas centrs, saskaņā ar noteiktajiem uzdevumiem un atbilstoši pretkorupcijas pasākumu plānam izvērtēja 27 RP iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību pretkorupcijas pasākumu plānu izpildi, apkopojot un analizējot arī sabiedrības norādītos korupcijas riska faktoros un sniegto informāciju.

2012. gada decembrī tika izveidota starpinstitūciju darba grupa Rīgas likuma izstrādei, kurā piedalās RP pārstāvji.

U13.2. Optimizēt pašvaldības darbību

Pašvaldība 2012. gadā realizējusi finanšu dokumentu ievietošanu un glabāšanu elektronisko dokumentu glabātuvē Repozitorijs. Pabeigta rezolūciju moduļa izstrāde, kas pilotprojektā ieviesta 3 iestādēs.

Optimizējot pašvaldības darbību, izveidota vienota universāla darba vieta (UDV), kas nodrošina vienotu elektronisku informācijas piegādi pašvaldības darbiniekiem, kā arī izveidotas darbinieku e-pasta un Rīgas domes Vienotās informācijas sistēmas (RDVIS) lietotāja identitātes un uzkrāto atvaļinājumu dienu automātiska apkopošana, realizēta elektroniska pieteikšanās uz apmācībām par RDVIS, ieviesta vienota izziņa pilsētas izpilddirekciju iedzīvotāju dzīvesvietas reģistrācijas nodaļām Iedzīvotāju

mehāniskās kustības – dzīvesvietas datu uzskaites sistēmas lietojumprogrammā (PERS). Darbs turpināts pie elektronisko rēķinu iesniegšanas izstrādes, elektronisko apgādes rēķinu aprites sistēmas ieviešanas pašvaldības struktūrvienībās, uzsākta elektroniska tiesību pieprasīšana Rīgas pilsētas pamatbudžeta ieņēmumu apstrādes sistēmai MAKS. 91 % no visām PII ir ieviesta bērnu apmeklējumu un ēdināšanas uzskaitē RD vienotās informatīvās sistēmas „HORIZON” apakšprogrammā „Tedis”.

Veikta dokumentu integrācijas vides ieviešana sadarbībā ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru (ieviests daļēji – 95 %).

Ieviests Valsts kases tiešsaistes datu apmaiņas modulis budžeta elektroniskajā norēķinu sistēmā „eKase” un veikta tās jaunās saskarnes integrācija ar RP budžeta formēšanas un izpildes kontroles sistēmu, kas nodrošina automatizētu maksājumu datu informācijas apmaiņu starp Valsts kasi un pašvaldību. Finanšu uzskaites sistēmā uzlabots debitoru parādu uzskaites un klasifikācijas atbalsts.

Sadarbībā ar Latvijas valsts portālu www.latvija.lv, izstrādāta un uzsākta elektronisko deklarāciju automātiska ielasīšana un apstrāde Iedzīvotāju mehāniskās kustības – dzīvesvietas datu uzskaites sistēma lietojumprogrammā PERS, kas sniedz iespēju e-pastus apstrādāt elektroniski nevis manuāli.

2012. gada nogalē uzsākta sinhronizācija lietojumprogrammā DZIMTS ar saskarnēm Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē ar vienoto valsts Civilstāvokļa aktu reģistrācijas informācijas sistēmu CARIS.

Lai optimizētu pašvaldības darbību klātienē pakalpojumu sniegšanas jomā, 2012. gadā ir apvienoti adreses piešķiršanas jaunizveidotajām zemes vienībām un zemes ierīcības projekta apstiprināšanas pakalpojumi, tādējādi no diviem pakalpojumiem process ir apvienots vienā ar īsāku sniegšanas termiņu. Samazināts izziņas par zemes vienībai/ēkai/telpu grupai piešķirto adresi izsniegšanas termiņš no 22 darba dienām uz 10 darba dienām.

Sniedzot klientiem izvēles iespējas un samazinot dokumentu iesniegšanai nepieciešamo laiku, dokumentus vienkāršotajiem projektiem (apliecinājuma karte būves vai būves daļas vienkāršotajai renovācijai/rekonstrukcijai un Tehniskā shēma vienkāršotai inženiertīklu pievadu izbūvei, rekonstrukcijai vai renovācijai) iespējams iesniegt ne tikai Rīgas pilsētas būvvaldes Klientu apkalpošanas centrā, bet arī RD APC.

Nozīmīgi, ka ir strādāts pie efektīvas patvaļīgas būvniecības kontroles mehānisma nodrošināšanas, un veicot normatīvo aktu grozījumu priekšlikumu izstrādāšanu, panākts, ka nekustamo īpašumu, kurā veikta patvaļīga būvniecība, un kas ilgstoši netiek novērsta, aplikšanu ar paaugstinātu nodokļu likmi (3% no īpašuma kadastrālās vērtības), uzlabota piespiedu izpildes procesa nodrošināšana, samazināts atcelto lēmumu skaits par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu skaitu.

2012. gadā tika pabeigts darbs pie 49 Rīgas pilsētas būvvaldes sniegtajiem pakalpojumiem. Pakalpojumiem tika samazināts administratīvais slogs, vienkāršoti un precizēti to nosaukumi un apraksti.

RD audīta un revīzijas pārvalde 2012. gadā veica 12 iekšējos auditus. Audituziņojumos tika sniegts auditēto sistēmu novērtējums un ieteikumi šo sistēmu darbības un kontroles mehānismu uzlabošanai.

Pārskata gadā pašvaldība iesniegusi priekšlikumus Latvijas Republikas MK 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” grozījumiem.

Par pakalpojumu pieejamību skatīt U4.3. *Tuvināt pašvaldības pakalpojumus dzīvojamajiem rajoniem (apkaimēm) ietvaros veiktās darbības.*

U13.3. Nodrošināt korektas, pārskatāmas un aktuālas informācijas nodrošināšanu par pašvaldību kopumā un katru tās institūciju iedzīvotājiem un citām mērķa grupām, izmantojot plašu informācijas kanālu klāstu

Aktuālākā informācija par RP kopumā ir pieejama mājaslapā www.riga.lv, kur tā tiek aktualizēta vairākas reizes dienā, kā arī lielai daļai RD struktūrvienību un pašvaldības institūciju ir savas mājas lapas, kurās tiek publicēta informācija pārstāvētajā jomā.

Piemēram, RD Labklājības departamenta mājas lapa www.ld.riga.lv. 2012. gada laikā skatīta 190 493 reizes. Visapmeklētākās mājas lapas sadaļas ir sociālā palīdzība, RSD tālruni, bezmaksas informācija un bukleti. Pa bezmaksas informatīvo tālruni 80005055 sniegta 21 701 konsultācija par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību, veselības aprūpi, veselības veicināšanu un atkarību profilaksi RP. Sagatavoti un Rīgas sabiedriskajā transportā izvietoti informatīvi plakāti par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem RP.

Pārskata gadā pilnveidota un uzturēta SIA „Rīgas enerģētikas aģentūra” interneta vietne www.rea.riga.lv. Apmeklējumu skaits 2012. gadā 13 691 interesenti, ievietoto ziņu skaits – 140, izdots elektroniskais žurnāls „REA vēstnesis” (4 izdevumi), uzturēta sadaļa par veicamajiem starptautiskiem projektiem, publicēti stratēģiskie dokumenti.

Sabiedrība ar jaunāko informāciju par Izglītības kultūras un sporta departamenta (turpmāk – IKSD) darbības jomām var iepazīties interneta vietnēs www.iksd.riga.lv, www.e-skola.lv, www.sports.riga.lv, www.kultura.riga.lv. 2012. gadā IKSD kontaktinformācija un darbības jomu galveno kompetenču apraksts interneta vietnēs pieejams arī svešvalodās (krievu un angļu valodā). Atsevišķiem īstenotajiem projektiem tika izveidotas mājas lapas, piemēram, www.rigassvetki.lv, www.baltanakts.lv, www.eglufestivals.lv, www.baltijasaplis.lv, www.rigaskausi.lv, www.jauniesumenesis.lv u.c. Iespēja iepazīties ar IKSD aktualitātēm, tika nodrošināta arī apmeklējot jaunizveidoto iestādes profilu sociālo tīklu vietnēs www.youtube.com, www.twitter.com un www.google.com.

Pašvaldības mājas lapu www.apkaimes.lv, kurā tika ievietota informācija par dažādiem pasākumiem apkaimēs, veikta apkaimju profilu atjaunošana un fotogrāfiju klāsta dažādošana, dienā apmeklējuši vidēji 150 interesenti, kas šādam specifiska rakstura resursam uzskatāms par labu sasniegumu.

Stratēģijas uzraudzības sistēmas mājas lapu www.sus.lv pārskata gadā izmantojuši vairāk kā 13 000 interesentu. Lapas lietotāji, kas galvenokārt ir studenti, pētnieki, un pašvaldības darbinieki, galvenokārt iepazinušies ar pašvaldības pētījumu, pilsētas statistikas un attīstības plānošanas dokumentu sadaļās piedāvāto informāciju.

Informācijas pieejamība par jaunumiem būvniecības procesā un ar to saistīto veidlapu jaunākajām vai papildinātajām versijām tiek nodrošināta Rīgas pilsētas būvvaldes mājas lapā www.rpbv.lv, kā arī iedzīvotājiem ir pieejami informatīvie bukleti „Infrastrukturā nodeva Rīgas pilsētā”, „Esi aktīvs – iedzīvotāju ābece sadarbībai ar Rīgas pašvaldību”.

RD APC pārskata periodā veica pašvaldības pakalpojumu kopkataloga pārvaldību atbilstoši noteiktajai kārtībai. RD APC nodrošināja pašvaldības pakalpojumu aprakstu kopkataloga (240 pakalpojumi) regulāras aktualizēšanas kontroli (katra mēneša beigās pārbaudot pakalpojumu aprakstu aktualizāciju). RD APC veica pakalpojumu aprakstu pārbaudi pirms publicēšanas, kā arī izlases kārtībā (545 pakalpojumu aprakstiem), pārbaudot Klientu attiecību vadības informācijas sistēmas (turpmāk – KAVIS) ekrānformas laukos ievadītās informācijas atbilstību lauka nosaukumiem, gramatikas un loģikas prasībām, rīkojumu par pakalpojumu sarakstu spēkā esamību RD lietvedības informatīvajā sistēmā RDLIS, kā arī pievienoto normatīvo aktu spēkā esamību. APC sniedza konsultācijas RP administrācijas iestādēm un struktūrvienībām par pakalpojumu aprakstu sagatavošanu un aktualizēšanu.

RD APC gadā sniedzis konsultācijas un informāciju klātienē 26 844 klientiem, apkalpojis 31 051 klientu zvanu, reģistrējis 6824 iesniegumus, sniedzis juridiskās konsultācijas 1701 klientam.

Pārskata gadā būtiski pilnveidota informācijas pieejamība RD APC, internetā un plašsaziņas līdzekļos par sabiedriskā transporta sistēmu. Ir atvērts jauns Rīgas klientu centrs Brīvības ielā 49/53, kurā izvietots APC, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”, AS „Rīgas siltums” un SIA „Rīgas ūdens”. 2012. gada pavasarī izstrādāta un publicēta jauna mājas lapa internetā, kas ir lietojama arī no mobilā tālruņa, izveidotas un publicētas sabiedriskā transporta maršrutu shēmas, kuras var iegādāties arī Rīgas klientu centrā.

Pilnveidots e-rēķinu iesniegšanas pakalpojums, kas nodrošina iespēju RP pakalpojumu piegādātājiem iesniegt rēķinus elektroniski.

Klientu apkalpošanas punktos uzstādītie POS (point of sale) termināļi, kas pieņem maksājumu kartes, sniedz iespēju iedzīvotājiem samaksāt ar maksājumu kartēm par jebkuru pašvaldības iestādes vai struktūrvienības sagatavotu maksājuma dokumentu

(rēķinu, maksāšanas paziņojumu, kvīti, naudas sodu un citu), kā arī veikt maksājumus, kuriem netiek izsniegti saistību dokumenti, piemēram, dažādas nodevas.

Pārskata gadā uzsākta arī jauna pakalpojuma moduļa – ģeotelpiskā informācija izstrāde, kura ietvaros tiks ieviests jauns e-pakalpojums Digitālo datu atlase.

RP aktīvi līdzdarbojusies Latvijas Republikas Labklājības ministrijas, Nodarbinātības valsts aģentūras, NVO un citos institūciju organizētajos pasākumos, izstādēs, konferencēs, lai informētu sabiedrību par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem.

Tāpat pašvaldība aktīvi līdzdarbojies Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas pasludinātajā Eiropas Aktīvu vecumdienu un paaudžu solidaritātes gada pasākumos, lai informētu par senioriem sniegto sociālo pakalpojumu klāstu RP sociālajā sistēmā. Izdoti bukleti, plakāti par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, kā arī veikti informatīvo vizītkaršu par RSD teritoriālajiem centriem un krīzes centra „Skalbes” kontaktinformācijas drukas darbi un to izplatīšana. RSD Atvērtās durvju dienas apmeklēja aptuveni 2000 Rīgas iedzīvotāju.

Pašvaldības dažādo darbības jomu ietvaros, iedzīvotājiem ik gadu tiek rīkota virkne izglītojošu pasākumu, piemēram, dažādas informatīvās kampaņas par sociālo palīdzību, civilo aizsardzību, cīņu pret narkotikām, sniega vākšanu, ielu remontu un citas. Tiek atbalstītas sabiedriskās apspriešanas. Lai popularizētu dažādu ar pašvaldības darbību saistītu profesiju izvēli jauniešu vidū, pašvaldība piedalījies pasākumā „Ēnu diena”. Atbalstīts pasākums „Labā zvaigzne Rīgā 2012”, kura laikā rīdzinieki tiek aicināti pieteikt cilvēkus vai organizācijas, kas ārpus saviem darba pienākumiem, brīvprātīgi, ar darbiem vai vārdiem palīdz līdzcilvēkiem.

2012. gadā sagatavoti un izdoti arī dažādu pasākumu informatīvie un reklāmas materiāli, piemēram, izdevums „Festivāli Rīgā 2012”, Rīgas svētku un Baltās nakts bukleti, Adventa, Ziemassvētku un Jaungada pasākumu programma un citi.

Nozīmīgākie pilsētas, valsts un starptautiskie pasākumi tika reklamēti pilsētvidē, izmantojot lielformāta standus, pašvaldības īpašumā esošos afišu stabus un standus, SIA „JCDecaux Latvija” un SIA „euroAWK” sabiedriskā transporta pieturvietu standus, SIA „Clear Channel Latvia” pilonus, SIA „Tilts Media” īpašumā esošās reklāmas plaknes uz tiltiem un ceļu pārvadiem.

Informācijas sniegšana sabiedrībai tika nodrošināta sadarbībā ar plašsaziņas līdzekļiem, piemēram, laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” nodrošināta dažādu RD normatīvo dokumentu ievietošana; informācija publicēta AS „Diena” izdotajos laikrakstos; laikrakstos – „Latvijas Avīze”, „Dienas Bizness”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Telegraf”, „Vesti Segodņa”; žurnālos „Ieva”, „Rīgas Viļņi”; informācija ievietota portālos www.delfi.lv, www.delfi.ru; televīzijās – LNT, TV5; radio – „Latvijas radio 2”, „Radio 101”, „Radio Mix FM”, „Radio Skonto”, „European Hit Radio” u.c.

Regulāri tiek veikta RD tālruņu un informācijas ievietošana katalogos un interneta portālos u.c.

U13.4. Nodrošināt pašvaldības finanšu caurskatāmību un izskaidrošanu sabiedrībai

Latvijas plašsaziņas līdzekļiem regulāri tiek sniegta informācija par pašvaldības finanšu un budžeta aktualitātēm, kā arī atbildes uz sabiedrību interesējošiem jautājumiem.

Sadarbībā ar neatkarīgajiem revidentiem SIA „PricewaterhouseCoopers” veikts RP finanšu audīts un kopsavilkuma finanšu pārskata revīzija, kuras rezultāti publicēti RP publiskajā pārskatā. Pārskats latviešu un angļu valodā pieejams RD interneta mājas lapā www.riga.lv un stratēģijas uzraudzības sistēmas mājas lapā www.sus.lv.

Nodrošināta sadarbība ar starptautiskajām kredītreitinga aģentūrām „Standard & Poor's” un „Moody's”, kuras veikušas Rīgas pilsētas finanšu un budžeta sistēmas gadskārtējo vērtējumu, publicējot pilsētas kredītreitinga ziņojumus. Standard & Poor's” kredītreitinga aģentūra paaugstināja pilsētas kredītreitingu par diviem līmeņiem uz BBB/Positive/A2, savukārt „Moody's” saglabāja Baa3/ Stable reitingu.

U13.5. Veicināt attālināto pieejas kanālu (internets, telefons u.c.) izmantošanu pašvaldības pakalpojumu sniegšanā

RP portāla www.riga.lv sadaļa “Jautājumi un atbildes” sniedz iedzīvotājiem precīzu un savlaicīgu informāciju par interesējošiem jautājumiem. Šādā veidā pārskata gadā apstrādāti 905 klientu jautājumi. Sadaļa „Jautājumi un atbildes” tika slēgta 2012. gada novembrī tehnisku iemeslu dēļ, turpinot klientu jautājumu apstrādi, izmantojot oficiālo e-pastu. Savukārt, oficiālajā e-pastā bez droša elektroniskā paraksta apstrādāti 1907 klientu jautājumi. 2012. gadā nodrošināta arī bērnu reģistrācija pirmsskolas izglītības pakalpojumu saņemšanai – veiktas 6647 reģistrācijas.

Nodrošināta RD bezmaksas informatīvā tālruņa sarunu ierakstu sistēma ar iespēju ārpus centra darba laika atstāt balss ziņojumu balss pastkastē. Uzlabota neklātienas pakalpojumu sniegšanas procedūra, nodrošinot RD APC darbinieku tālruņu ienākošo zvanu pāradresāciju uz RD bezmaksas informatīvo tālruni 80000800.

RP e-pakalpojumus ir iespējams izmantot pašvaldības interneta portālā www.eriga.lv, klientiem nodrošinot autorizācijas iespējas vairākos veidos, piemēram, ar internetbankas starpniecību.

Pašvaldība turpina paplašināt pieejamo e-pakalpojumu skaitu, piedāvājot klientiem iespēju apskatīt rēķinus, mājas tāmes, plānotos remontdarbus, kā arī iespēju, nosūtot īsziņu, nodot skaitītāju rādījumus un veikt tiešsaistes maksājumus. Tai skaitā, lēmuma par jaunas adreses piešķiršanu zemes vienībai/ēkai/telpu grupai un izziņas par zemes vienībai/ēkai/telpu grupai piešķirto adresi izsniegšanas pakalpojums ir pieejams elektroniski, iesniedzot iesniegumu ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu.

Saistībā ar rindu uz PII un RD līdzfinansējuma piešķiršanu privātajām PII, tiek pilnveidoti e-pakalpojumi iedzīvotājiem – 2012. gada sākumā tika izstrādāts RD Vienotās informācijas un Klientu attiecību vadības informācijas sistēmas Pirmsskolu rindu administrēšanas modulis (udv.riga.lv vai vis.riga.lv).

Realizēts arī e-pakalpojums „Koku ciršanas atļaujas pieprasīšana” un iespēja izteikt viedokļus elektroniski, aizpildot un nosūtot aptaujas lapas portālā www.riga.lv. Pašvaldības veidlapu formās, kas attiecas uz Būvniecības atļauju sniegtajiem pakalpojumiem, iekļauts punkts: „Būvvaldes pieprasījumu par papildu informācijas (dokumentu) iesniegšanu un/vai lēmumu par atbildes sniegšanas termiņa pagarināšanu sūtīt elektroniski uz e-pastu, kas būtiski paātrina dokumentu saskaņošanu, parakstīšanu, kā arī nosūtīšanu adresātam”. 2012. gadā iedzīvotājiem tiek piedāvāta iespēja dokumentus izskatīšanai iesniegt elektroniski, parakstītus ar elektronisko parakstu un arī saņemt atbildē elektroniski parakstītus oriģinālus atbildes dokumentus. Kā arī klientiem ir iespēja saņemt elektroniskās piekļuves tiesības sistēmā KAVIS, kas dod iespēju daļu dokumentu reģistrēt sistēmā pašiem, neizejot no mājas un arī sekot dokumentu gaitai šajā sistēmā.

Rīgas pilsētas būvvaldes arhīvā uzstādīts terminālis, kur pieejami elektroniski digitalizēti vēsturiskie dokumenti, kas ir Latvijas Valsts Vēstures arhīva fonda Nr.2761 vēsturiskais būvprojektu materiāls par laika posmu no 1879. gada līdz 1944. gadam.

Lai veicinātu e-pakalpojumu pieejamību komersantiem, no 2012. gada 14. septembra lietojumprogrammā KAVIS pieejams Tirdzniecības atļauju modulis. Kā pirmais Tirdzniecības atļauju modulī tika ieviests pakalpojums, kas nodrošina Atļaujas īslaicīgai rakstura ielu tirdzniecības organizēšanai izsniegšanu. Sākotnēji pakalpojums tiek ieviests klātienē, klientu apkalpošanas procesā iesaistot APC. Pēc tā sekmīgas ieviešanas, tiks piedāvāts iesniegt atļauju izsniegšanas pieprasījumus un saņemt atļaujas, izmantojot e-pakalpojumu. Pakalpojuma ieviešana paredzēta šādiem ielu tirdzniecības veidiem: ielu tirdzniecība darbībai pastāvīgā ielu tirdzniecības vietā, ielu tirdzniecības organizēšana darbībai pastāvīgās ielu tirdzniecības vietās, ielu tirdzniecība pasākuma laikā, ielu tirdzniecības organizēšana pasākuma laikā, īslaicīga rakstura ielu tirdzniecība, īslaicīga rakstura ielu tirdzniecības organizēšana, ielu tirdzniecība sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai.

Lai veicinātu pilsētas iedzīvotāju informētību par energoefektivitāti un ar to saistīto jautājumu risināšanu, 2012. gadā iesākta video un telefonkonferenču izmantošana, vebināru¹¹⁹ organizēšana, tiek praktizēta semināru un konferenču organizēšana ar pieslēgumu internetam, komunikācijai ar sekotājiem tiek izmantoti sociālie tīkli (Facebook, Twitter, Youtube), organizētas interaktīvās aptaujas.

¹¹⁹Vebinārs ir atvasināts saliktenis no vārdiem “Web un Seminārs”, kas nozīmē tiešraides seminārs interneta vidē, kuru var vērot savā datorā, kas ir pieslēgts internetam

13.6. Sekmēt sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos (t.sk. sabiedrisko apspriešanu pasākumos).

Pašvaldība ņem vērā iedzīvotāju ieteikumus un jautājumus par identificētajām problēmām, iesniedzot grozījumu priekšlikumus dažādos normatīvajos aktos, un veic darba korigēšanu, ņemot vērā iedzīvotāju sniegto informāciju.

2012. gadā tika turpināti sabiedrības iesaistīšanas pasākumi Rīgas pilsētas attīstības jautājumu risināšanā. Pārskata gadā pašvaldībā nodrošinātas un rīkotas publiskās un sabiedriskās apspriešanas, semināri, darba grupas un forumi par dažādiem jautājumiem. Publiskai apspriešanai un iedzīvotāju informētībai tika izvietoti detālpilāņojumi un attīstības plāni, kā arī tika organizētas publiskās apspriešanas par koku ciršanu dažādos objektos.

Lai iesaistītu iedzīvotājus sakārtotas pilsētvides izveidē un uzturēšanā, pārskata gadā tika rīkoti vairāki konkursi. Piemēram, 2012. gada nogalē tika apstiprināts nolikums skiču konkursam „Mīlestības aleja”, kura ietvaros ikvienam interesentam tika sniegta iespēja piedāvāt savu ideju jaunlaulāto mīlestības apliecinājumu izvietojšanai Arkādijas parkā, vecās estrādes teritorijas daļā.

Pārskata gada oktobrī noslēdzās konkurss „Labākā ideja bebru problēmas risināšanai Rīgas pilsētas kanālā”, kura laikā tika saņemti ap 70 priekšlikumu, no kuriem par labākajiem īstenošanai tika atzīti bebru piebarošanas un koku apžogšanas ar aizsargrežģiem risinājumi.

Latvijas Pašvaldību savienības rīkotajā konkursa „Eiropas Gada pašvaldība 2012” ietvaros nominācijā „Pašvaldība Eiropas Savienības vērtību popularizēšanai un iedzīvotāju iesaistei” uzvarēja RP. Šī konkursa ietvaros apbalvojumus saņēma ne tikai 15 Latvijas pašvaldības, bet arī Eiropas gada cilvēki no šīm pašvaldībām. No RP godināti tika Aiva Sarma (BJC “Laimīte” direktore), Natālija Petrāne (RCB filiālbibliotēkas “Rēzna” vadītāja), Ināra Ulmane (RSD DC “Ābeļzieds” vadītāja), Ieva Dortāne (SAC “Stella maris” vecākā sociālā darbiniece), Uldis Blicavs (Rīgas Austrumu izpilddirekcijas izpilddirektora vietnieks).

Lai veicinātu pievilcīgu un ilgtspējīgu dzīvojamo māju rajonu veidošanos un uzlabotu pilsētas iedzīvotāju dzīves apstākļus un sociālo vidi, turpinātas īstenot un administrēt darbības, kas veiksmīgi tika uzsāktas ES līdzfinansētās INTERREG IV A programmas projekta „Pievilcīgas un dinamiskas sabiedrības izveide kopīgi ar iedzīvotājiem” īstenošanas procesā – turpināta sadarbība ar 11 projekta ietvaros izveidotajām apkaimju iedzīvotāju biedrībām, rīkojot apspriedes un piedāvājot labākos risinājumus pilsētas attīstībai. Galvenās biedrību aktivitātes: piedalīšanās iekšpagalmu uzlabošanas, labiekārtošanas darbos, bērnu rotaļlaukumu uzstādīšana un remonts, kopīpašumā esošo telpu un plātību remonts, kā arī aktīva dalība publiskajās apspriedēs.

2012. gadā organizēts iedzīvotāju forums „Rīga dimd – iedzīvotāji runā”. Tajā piedalījās 200 cilvēki, no kuriem vairāk nekā puse bija NVO pārstāvji. Foruma dalībnieki iepazinās ar 2011. gada foruma projektu rezultātiem, kā arī 4 darbnīcās tika meklēti risinājumi par aktuāliem jautājumiem gan pilsētas pašvaldībai, gan iedzīvotājiem. Piemēram, risinājumi degradēto teritoriju attīstībai, NVO līdzdalībai un iedzīvotāju sadarbībai Rīgā, apkaimju attīstībai Rīgā un pakalpojumiem ģimenēm.

Izstrādāti Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas programmas un rīcības plāna projekti, abi dokumenti apspriesti ar ekspertiem, RD departamentiem, RD konsultatīvajā padomē sabiedrības integrācijas jautājumos. 25.09.2012. RD sēdē tika apstiprināti Rīgas pilsētas sabiedrības integrācijas programma 2012. – 2017. gadam un programmas īstenošanas rīcības plāns 2012. – 2014. gadam.

Pārskata gadā organizēti dažādi projektu konkursi NVO un RD iestādēm, ar kuru palīdzību tika veicināts sabiedrības integrācijas process, tai skaitā iedzīvotāju līdzdalība pilsētas dzīvē un iedzīvotāju iekļaušanās sabiedriskajā un darba dzīvē.

Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumu un Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu grozījumu 1. redakcijas sabiedriskās apspriešanas laikā tika saņemtas 88 rakstiskas atsauksmes. Notikušas 3 būvniecības ieceru sabiedriskās apspriešanas, kuru ietvaros saņemtas 11 rakstiskas atsauksmes un sanāksmēs piedalījušies 13 interesenti.

Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” detālplānojuma 1. redakcijas sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtas rakstiskas atsauksmes no 300 iedzīvotājiem.

Izstrādājot Plūdu riska pārvaldības plānu Rīgas pilsētai, tika organizētas vairākas sabiedriskās apspriešanas, kurās interesenti tika iepazīstināti ar plāna saturu, kā arī tika uzklauti ieteikumi, ierosinājumi un priekšlikumi plāna pilnveidei.

Lai sekmētu sabiedrības profesionālu iesaisti izvērtējot būvniecības ieceres un detālplānojumus, sagatavoti sekojoši atzinumi par detālplānojuma projektiem – atzinums teritorijai starp Juglas, Mazo Juglas ielu un teritorijai pie Juglas, Ūdeņu un Mazās Juglas ielas, un atzinums par daudzstāvu dzīvojamās mājas būvniecības ieceri Varžu ielā b/n.

Ik gadu, arī pārskata gadā, analizēta Rīgas iedzīvotāju sabiedriskā doma, nolūkā noskaidrot iedzīvotāju viedokļus un prioritātes.

RD institūcijas, kas 2012. gadā veica aktivitātes mērķa ietvaros: Rīgas pilsētas būvvalde, Finanšu departaments, Rīgas pašvaldības policija, Izglītības, kultūras un sporta departaments, Informācijas tehnoloģiju centrs, Labklājības departaments, Mājokļu un vides departaments, Pilsētas attīstības departaments, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Īpašuma departaments, Apmeklētāju pieņemšanas centrs, Rīgas pilsētas arhitekta birojs, SIA „Rīgas satiksme”, SIA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”.

Budžets

Dati par pašvaldības pamatbudžetu liecina, ka 2012. gadā izdevumi vispārējiem valdības dienestiem bija Ls 76 919 100 (tai skaitā Ls 49 797 900 iemaksāti pašvaldību izlīdzināšanas fondā), kas kopumā veido 15,8 % no izdevumiem funkcionālajām kategorijām jeb 5,6 %, neskaitot iemaksas pašvaldību izlīdzināšanas fondā. 2011. gadā rādītāji attiecīgi bija 18,3 % un 7,6 %.¹²⁰

Secinājumi

Pašvaldības efektīvas darbības nodrošināšanā un efektīvai iedzīvotāju, kā arī citu ieinteresēto pušu, tai skaitā dažādu organizāciju apkalpošanā arvien lielāka nozīme ir informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) ieviešanai, to izmantošanas paplašināšanai un pastāvīgai pilnveidošanai.

Pēdējos pāris gados ir uzsākta IKT integrēšana transportā (multifunkcionālās e-biļetes) un enerģētikā, tai skaitā pie enerģijas patērētājiem. Tiek pakāpeniski ieviesti viedie skaitītāji un patēriņa regulēšanas ierīces mājsaimniecībās un pašvaldības iestādēs siltuma un ūdens patēriņam, arī pilsētas sabiedriskajās ēkās.

Aktīvi pašvaldībā tiek turpināts paplašināt arī pieejamos e-pakalpojumus, piemēram, piedāvājot klientiem iespēju apskatīt rēķinus, mājas tāmes, plānotos remontdarbus, saņemt tirdzniecības atļaujas, koku ciršanas atļauju pieprasījumus un veikt tiešsaistes maksājumus.

Aktīvi izmantojot tehnoloģiju piedāvātos tiešās komunikācijas rīkus tūlītējai sabiedrības informēšanai, piemēram Twitter, Youtube, Facebook, iespējams pilnveidot pašvaldības tiešo komunikāciju ar sabiedrību un vienlaicīgi arī saņemt atgriezenisko saiti no iedzīvotājiem.

Veicinot sabiedrības informētību un iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos, pašvaldībā aktīvi tiek nodrošinātas un rīkotas sabiedriskās apspriešanas, piemēram, publiskai apspriešanai izvietojot teritoriju detālpārplānojumus un attīstības plānus.

Ieviešot arvien vairāk e-pakalpojumus un realizējot e-pārvaldi, pašvaldībā ir būtiski saglabāt un arī attīstīt tradicionālos pakalpojumu sniegšanas veidus, apkalpojot klientus klātienē klientu apkalpošanas centros, jo ne visas iedzīvotāju grupas var saņemt informāciju un veikt pakalpojumu saistību izpildi ar interneta palīdzību.

Kā svarīgs rādītājs RP sniegto pakalpojumu kvalitātei ir iedzīvotāju aptaujas, piemēram, ikgadējās Rīgas pilsētas būvvaldes klientu aptaujas laikā respondenti novērtējuši, ka ar iestādes sniegto pakalpojumu kvalitāti apmierināti vai ļoti apmierināti bijuši 87 % klientu.

¹²⁰Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2012

Nozares eksperta viedoklis

Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības prezidente

Efektīva un caurskatāma pilsētas pārvalde ir ļoti būtiska, lai veicinātu tās iedzīvotāju uzticēšanos pašvaldībai. Iedzīvotāju piederība Rīgai līdz šim vairāk ir orientēta uz kultūras, izklaides un mākslas pasākumu apmeklēšanu. Taču nav izveidota sistēma iedzīvotāju un NVO iesaistei dažādu priekšlikumu iesniegšanai un apspriešanai.

Par likumu par Rīgu tiek runāts jau ilgu laiku, tāpēc atzinīgi vērtējama iniciatīva izveidot starpinstiūciju darba grupa minētā likumprojekta izstrādei.

Tāpat atzinīgi ir vērtējamas visas darbības un iniciatīvas, kas veiktas, lai mazinātu administratīvo slogu, uzlabotu un pilnveidotu elektroniskās informācijas apriti gan pašvaldības darbinieku un iestāžu starpā, gan saziņā ar pilsētas iedzīvotājiem, kā arī e-rēķinu iesniegšanas pakalpojumu pilnveidošana un pašvaldības pakalpojumu elektroniskais kopkatalogs.

Autore uzskata, ka RP ir nepieciešama jauna mājas lapa www.riga.lv. Esošā mājas lapa ir novecojusi, nepārskatāma, kā arī centrālajā mājas lapā trūkst norāžu uz visām ar RP un tās īstenoto projektu saistītajām interneta vietnēm. Tāpat RP būtu ieteicams izveidot profilu portālā Facebook.

Par maz tiek izmantoti pašvaldības apsaimniekošanā esošo namu ziņojumu/informatīvie stendi, kur varētu izvietot iedzīvotājiem nepieciešamo aktuālo informāciju.

Agnese Alksne, Korporatīvās pārvaldības, komunikācijas un sociālās atbildības eksperte

Atzinīgi ir vērtējams RP paveiktais darbs e-pakalpojumu ieviešanas jomā. Ieviešot pārmaiņas e-pakalpojumos ir būtiski uzrādīt efektivitātes rādītājus, izvērtējot atbilstošus kritērijus (piemēram, kā pašvaldības darbības funkciju apvienošanas ietvaros samazinājušies birokrātijas apjomi). RP var pretendēt atkārtoti uz Efektīvas pārvaldības gada balvu, lai savā īpašumā iegūtu galveno balvu, ar kuru varētu lepoties darbinieki un vadība.

Ja RP tiek plānots padarīt sabiedrisko apspriešanas procesu ne tik formālu, tad jāizmanto daudz mērķtiecīgāki risinājumi sabiedrības informēšanai par sabiedrisko apspriešanu norisi, piemēram, definējot sabiedrības grupas, kuras šis jautājums skar vistiešāk gan pēc profesionālās, gan teritoriālās, gan multiplikatīvās ietekmes kritērijiem.

Lai nodrošinātu informāciju par sociālajiem pakalpojumiem, ir vērts pārskatīt tiešā mārketinga iespējas, ņemot vērā, ka pašvaldībām ir iespējas atlasīt iedzīvotāju adresātus gan pēc demogrāfiskiem, gan citiem RP svarīgiem datiem, lai profilētu

sociālos pakalpojumus un tos mērķtiecīgāk saņemtu tie iedzīvotāji, kuri vēl nepārzina iespējas, kuras viņi, kā nodokļu maksātāji var saņemt RP.

13.1. tabula

Stratēģiskā mērķa M13 „Iedzīvotājiem tuva efektīvas pārvaldes pilsēta” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads						Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens	
		2008	2009	2010	2011	2012	2013				
Latvijas Republikas pilsoņu īpatsvars uz gada sākumu	Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Pieaug	
		67,6	68,7	74,4	67,1	68,5	73,1				
Latvijas Republikas pilsoņu skaits	Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes	2008	2009	2010	2011	2012	2013	↑	↑	Pieaug	
		485121	489486	507772	508012	508157	509168				
Sieviešu īpatsvars pilsētas deputātu kopskaitā	RD	2007	2009	2013					⇒	↓	Pieaug
		21,67%	16,67%	16,67%							
Interneta pieslēgums mājsaimniecībās	CSP	2007	2008	2009	2010	2011	2012	↑	↑	Pieaug	
		52,6%	60,4%	64,4%	65%	68,3%	75,8%				
Interneta lietošana uzņēmumos, % no uzņēmumu kopskaita	CSP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	↑	↑	Pieaug	
		52%	47,0%	53,7%	64,6%	89,3%	91,5%				
Biedrību, nodibinājumu un fondu skaits	CSP	2006	2007	2008	2009	2010	2011	↑	↑	Pieaug	
		2 473	2 481	2 595	3289	3 348	3 584				

Tendence

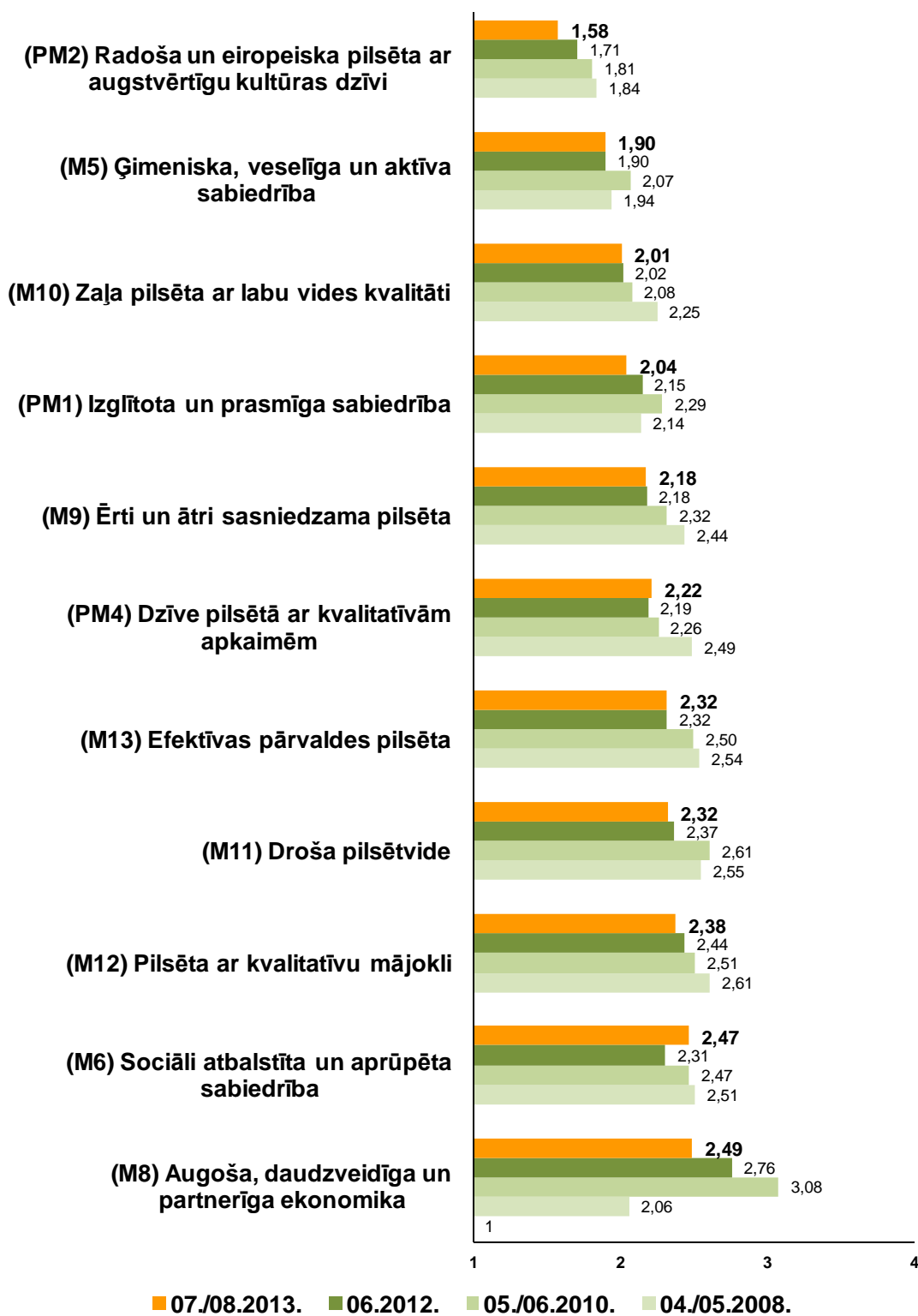
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Kopējie secinājumi

1. Visu līdz šim izstrādāto Pārskatu rezultātā gūtie secinājumi tika ņemti vērā izstrādājot Rīgas attīstības programmu 2014. – 2020. gadam. Kā arī pamatojoties uz Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas aktualizāciju un Rīgas attīstības programmas jaunajam plānošanas termiņam izstrādi, izmaiņas nepieciešams veikt arī SUS. Tiek plānots, ka sākoties jaunajam plānošanas termiņam Pārskats tiks sagatavots divos formātos – ikgadēji tiks sagatavots vienkāršots pārskats un reizi četros gados, pirms pašvaldību vēlēšanām, tiks sagatavots plašāks pārskats par pašvaldībā paveikto.
2. Ņemot vērā, ka SUS pamatā nodrošina uzraudzības funkciju un tās ietvaros sagatavotais Pārskats sniedz iespēju pašvaldības pārstāvjiem, pirms ikgadējā pašvaldības budžeta plānošanas iepazīties ar pašvaldības kopējo progresu stratēģisko uzstādījumu sasniegšanā, ļoti būtiski ir arī attīstīt Stratēģijas ieviešanas mehānismu. Tiek plānots izveidot Stratēģijas ieviešanas uzraudzības padomi, kurā tiks pārstāvēti atbildīgo pašvaldības iestāžu vadītāji, un kuras uzdevums būs veikt saskaņotas un operatīvas darbības stratēģisko risinājumu ieviešanai dzīvē.
3. Lielu daļu rādītāju LR CSP vairs neapkopo, kā rezultātā nav jaunākās informācijas, kā arī bieži vien rādītājs ir novecojis un vairs neatspoguļo virzību uz mērķa sasniegšanu.
4. Būtiska nozīme, izvērtējot pilsētā notiekošos procesus, ir iedzīvotāju paustajam viedoklim. Kopumā aptaujas¹²¹ rezultāti liecina par pozitīvām pārmaiņām iedzīvotāju attieksmē pret RP darbu, Rīgā notiekošo un pilsētas attīstību. Salīdzinot šī gada un 2012. gada pētījumu rezultātus, uzlabojušies ir 6 no 11 indikatoriem, 3 ir palikuši nemainīgi, bet nedaudz pasliktinājušies – 2 indikatori. Visu indikatoru vērtība skalā no 1 līdz 4 (kur „1” nozīmē „ļoti apmierināts”, bet „4” – „ļoti neapmierināts”) ir zemāka par 2,5 punktiem, kas uzskatāms par pozitīvu vērtējumu. Pozitīvāk vērtētie indikatori: „Radoša un eiropeiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi” (vērtējums – 1,58 punkti), „Ģimeniska, veselīga un aktīva sabiedrība” (1,90), „Zaļa pilsēta ar labu vides kvalitāti” (2,01), „Izglītota un prasmīga sabiedrība” (2,04), „Ērti un ātri sasniedzama pilsēta” (2,18). Salīdzinoši rezervētāk vērtēti indikatori „Nodrošināta sabiedrība (vērtējums – 2,49 punkti) un „Sociāli atbalstīta un aprūpēta sabiedrība” (2,47) (11. attēls).

¹²¹Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatoru salīdzinājums

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldību”, SIA „Latvijas fakti”, 2013. gada jūlijs-augusts

Rīgas domes iestāžu un struktūrvienību apkopojums stratēģijas mērķu un tiem pakārtoto uzdevumu īstenošanā

struktūrvienība / mērķis	PM1	PM2	PM3	PM4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M13
Finanšu departaments													
Pilsētas attīstības departaments													
Īpašuma departaments													
Izglītības, kultūras un sporta departaments													
Labklājības departaments													
Satiksmes departaments													
Mājokļu un vides departaments													
Apmeklētāju pieņemšanas centrs													
Informācijas tehnoloģiju centrs													
Rīgas Tūrisma attīstības birojs													
Ārlietu pārvalde													
Sabiedrisko attiecību nodaļa													
Rīgas Pašvaldības policija													
Rīgas pilsētas būvvalde													
Rīgas Austrumu izpilddirekcija													
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija													
Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija													
RPA „Rīgas Enerģētikas aģentūra”													
RPA „Rīgas gaisma”													
RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”													
SIA „Rīgas pilsētņēmnieks”													
SIA „Rīgas meži”													
SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”													
SIA „Rīgas ūdens”													

Mērķu rādītāju dinamikas analīze

Salīdzinoši sekmīga virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos stratēģiskajos mērķos:

PM1 Izglītota un prasmīga sabiedrība;

PM2 Radoša un eiropeiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi;

PM3 Uz starptautisku sadarbību vērsta pilsētas ekonomikas attīstība;

PM4 Dzīve pilsētā ar kvalitatīvām apkaimēm;

M5 Ģimeniska, veselīga un aktīva sabiedrība;

M6 Sociāli atbalstīta un aprūpēta sabiedrība;

M8 Augoša, daudzveidīga un partnerīga ekonomika;

M9 Ērti un ātri sasniedzama pilsēta;

M11 Droša pilsētvide;

M13 Iedzīvotājiem tuva efektīvas pārvaldes pilsēta.

Nepietiekoša virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos stratēģiskajos mērķos:

M7 Augstas pievienotās vērtības konkurētspējīga ekonomika;

M10 Zaļa pilsēta ar labu vides kvalitāti;

M12 Pilsēta ar kvalitatīvu mājokli.

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš šādiem rādītājiem:

Arvien zemāks eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās (fizikā, ķīmijā, bioloģijā) (PM1);

Zemais un strauji sarūkošais iedzīvotāju skaits Rīgā (PM4);

Pieaugošais HIV inficēšanās gadījumu skaits (uz 100 000 iedzīvotājiem) (M5);

Nāves gadījumi, kuru cēlonis ir asinsrites (sirds un asinsvadu) slimības, uz 100 000 iedzīvotājiem (M5);

Zems jaundzimušo skaits (M5);

Zīdaiņu mirstība uz 1000 dzīvi dzimušajiem (M5);

Vidējais bērnu skaits mājsaimniecībā (M5);

Mājsaimniecību, kas sastāv no vienas personas, īpatsvars (% no mājsaimniecību kopskaita) (M5);

Zemais dabiskais pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem (M5);

Iedzīvotāju apmierinātība ar sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu kvalitāti (M6);

Zemais iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes līmenis (M8);

Džini koeficients (M8);

Strādājošo mēneša vidējās darba samaksa bruto un neto, LVL (M8);

Vidējie ienākumi uz vienu mājsaimniecības locekli, attiecībā pret iztikas minimumu valstī (M8);

Sieviešu īpatsvars reģistrēto bezdarbnieku skaitā, gada sākumā (M8);

Ar pilsētas sabiedrisko transportu (autobuss, trolejbuss, tramvajs, maršruta taksometri) pārvadāto pasažieru skaits, milj. (M9);

Kopējais pārvadāto pasažieru skaits no visām Latvijas dzelzceļa stacijām uz Rīgas teritorijā esošajām un otrādi (miljonos) (M9);

Iedzīvotāju apmierinātība ar transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā (M9);

Dzīvojamā fonda apsaimniekošanas izmaksu pieaugums (M12);

Sašķiroto atkritumu daudzums (M10);

Meliorācijas sistēmas stāvoklis pilsētā (M10);

Iedzīvotāju apmierinātība ar iespēju ietekmēt pašvaldības lēmumus (M13);

Iedzīvotāju apmierinātība ar iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli (M13).

Rīgas domes Pilsētas attīstības
departamenta direktora p.i.

Dz.Balodis

Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli

DOKUMENTI

- Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025. gadam. Rīga: Rīgas dome, 2010
- Rīgas attīstības programma 2010. – 2013. gadam. Rīga: Rīgas dome, 2010
- RD 2010. gada 9. novembra iekšējie noteikumi Nr.5 „Kārtība, kādā tiek īstenota Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas izpildes uzraudzība”
- Rīgas Pašvaldības policijas Darba pārskats 2012
- Rīgas domes Labklājības departamenta gadagrāmata „Sociālā sistēma un veselības aprūpe Rīgā 2012. gadā”, Rīga, 2013
- Rīgas pilsētas pašvaldības 2012. gada publiskais pārskats. Rīga: Rīgas dome, 2013
- Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas gaisma” 2012. gada publiskais pārskats
- Veselības veicināšanas stratēģija 2012. – 2021. gadam „Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā”, Rīga: Rīgas dome, 2012
- Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta gadagrāmata 2012

SABIEDRISKO APTAUJU REZULTĀTI, PĒTĪJUMI

- Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SIA „Latvijas Fakti”, 2013. gada jūnijs
- Pētījums „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs”, SIA „Datorkarte”, 2012

INTERNETA RESURSI

- Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datu bāze www.csb.gov.lv
- Nacionālās ziņu aģentūras mājas lapa www.leta.lv
- Rīgas apkaimju portāls www.apkaimes.lv
- SIA „Lursoft” datu bāze www.lursoft.lv
- Stratēģijas uzraudzības sistēmas mājas lapa www.sus.lv
- Rīgas domes Labklājības departamenta mājas lapa www.ld.riga.lv
- Biznesa portāls www.db.lv
- Ziņu portāls www.nra.lv
- www.latio.lv
- www.rop.lv
- www.ziemeļukoridors.lv
- www.liaa.lv
- www.nva.gov.lv
- www.nozare.lv
- www.likumi.lv
- www.riga.lv
- www.doingbusiness.org
- www.latvenergo.lv
- www.rigassatiksme.lv

- www.rigasaustrumi.lv
- www.tvnet.lv

IESAISTĪTĀS RĪGAS DOMES STRUKTŪRVIENĪBAS

- Finanšu departaments
- Īpašuma departaments
- Izglītības, kultūras un sporta departaments
- Labklājības departaments
- Mājokļu un vides departaments
- Pilsētas attīstības departaments
- Satiksmes departaments
- Apmeklētāju pieņemšanas centrs
- Ārlietu pārvalde
- Informācijas tehnoloģiju centrs
- Rīgas Pašvaldības policija
- Rīgas pilsētas būvvalde
- Rīgas Tūrisma attīstības birojs
- Sabiedrisko attiecību nodaļa
- Rīgas Austrumu izpilddirekcija
- Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija
- Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija
- RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”
- RPA „Rīgas gaisma”
- RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”
- SIA „Rīgas pilsētbūvnieks”
- SIA „Rīgas meži”
- SIA „Rīgas ūdens”
- SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”

ĀRĒJĀS INSTITŪCIJAS

- Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
- SIA „Lursoft”
- Starptautiskā lidosta „Rīga”
- Nodarbinātības valsts aģentūra
- Kredītaģentūra „Standard&Poor’s”
- Kredītaģentūra „Moody's Investors Service”
- Latvijas Republikas Pilsionības un migrācijas lietu pārvalde
- Valsts zemes dienests

NOZARU EKSPERTI

- Artis Zvirgzdiņš, arhitekts, arhitektūras platformas A4D galvenais redaktors
- Agnese Alksne, Korporatīvās pārvaldības, komunikācijas un sociālās atbildības eksperte
- Pēteris Leiškalns, sociālo tiesību eksperts
- Edīte Alksne, Rīgas uzņēmēju biedrības prezidente

- Inese Olafsone, LDDK tautsaimniecības eksperte

IZSTRĀDĀTĀJI

- Dzintars Balodis, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora p.i.
- Armands Krūze, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs
- Guntars Ruskuls, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītājs, pārvaldes vadītāja vietnieks
- Anda Ellēna – Alēna, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas vadītāja p.i.
- Renāte Tuča, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Galvenā monitoringa speciāliste, nodaļas vadītāja vietiece
- Anete Lūsare, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas Galvenā projektu vadītāja
- Solveiga Tiliba, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas Galvenā projektu vadītāja
- Ilmārs Grīntāls, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās uzraudzības nodaļas Galvenais monitoringa speciālists
- Andris Ločmanis, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas Galvenais telpiskās attīstības plānotājs – ĢIS eksperts
- Armands Rabovičs, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Projektu vadības pārvaldes, Projektu nodaļas Galvenais projektu vadītājs, nodaļas vadītāja vietnieks